

๑๘๖ ปีของนิคมฯประเทศไทย (พ.ศ. ๑๙๑๙-๒๕๖๕)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อุบลวรรณ ปิติพัฒนะโรหิต

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อวยพร ฟานิช

คณะนิเทศศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายงานการวิจัยประกอบ Forum บู๊หญิงกับสื่อสารมวลชน

ลำดับที่ 1

เรื่อง

100 ปีของนิตยสารสตรีไทย (พ.ศ. 2431-2531)

โดย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อุดลวรรณ ปิณฑนะโฆษิต
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อวยพร พานิช

คณะนิเทศศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2532

สนับสนุนโดยฝ่ายวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำนำ

งานวิจัยเรื่อง "100 ปีของนิคยสารสตรีไทย" นี้ เป็นงานซึ่งถือกำเนิดขึ้นในโอกาสครบรอบหนึ่งร้อยปีของนิคยสารสตรีไทย ในปี พ.ศ. 2531 นี้ ผู้วิจัยต้องการศึกษาพัฒนาการของนิคยสารสตรีในรอบ 100 ปี ว่าจะมีลักษณะเช่นใด ต้องการศึกษาศักดิ์ศรีและความนิยมของสตรีในแต่ละยุคสมัยที่มีต่อเนื้อหาและรูปแบบของนิตยสาร และเป็นโอกาสที่จะรวบรวมรายชื่อนิตยสารสตรีในอดีตมาจนถึงปัจจุบันไว้เพื่อการศึกษาต่อไปในอนาคต

ผู้วิจัยได้ค้นคว้าข้อมูลระยะแรกจากห้องไมโครฟิล์ม หอสมุดแห่งชาติ และระยะต่อมาจากห้องวารสาร หอสมุดแห่งชาติ, สถาบันวิทยบริการ และห้องสมุดคณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทำให้มีเนื้อหาที่จะนำมาวิเคราะห์วิจัยได้ ผู้วิจัยขอขอบคุณเจ้าหน้าที่หอสมุดและห้องสมุดดังกล่าวไว้ ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณฝ่ายวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และคณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้ให้การสนับสนุนในการเสนอรายงานการวิจัยฉบับนี้ และขอขอบคุณคณาจารย์ผู้ร่วมงาน Forum ผู้หญิงกับสื่อมวลชนทุกท่าน ที่ช่วยเหลือในการจัดเสนอผลงาน

งานวิจัยฉบับนี้ เป็นเพียงการสำรวจค้นคว้าลักษณะนิตยสารสตรีในรอบ 100 ปีที่ผ่านมา ยังมีได้เป็นการวิเคราะห์วิจัยอย่างลึกซึ้งด้วยชาติพันธุ์วิทยาและระยะเวลา ทำให้ได้งานวิจัยเชิงสำรวจนิตยสารสตรีและทำเนียบนิตยสารสตรีในรอบ 100 ปีไว้เพื่อให้ผู้สนใจได้ศึกษาศึกษาต่อไป

ผู้วิจัยหวังว่าในโอกาสครบ 100 ปี แห่งการกำเนิดนิตยสารสตรี งานวิจัยนี้ จะทำให้นักวิชาการและผู้ที่อยู่ในแวดวงนิตยสารสตรีหันกลับไปมองภาพนิตยสารในอดีต เพื่อเป็นแนวทางสร้างนิตยสารสตรีที่คึกคักขึ้นในปัจจุบันและอนาคต

อุบลวรรณ ปิติพันธ์-โสมนิก
อวยพร พานิช

คำนำ		
รายการภาพประกอบ		
บทคัดย่อภาษาไทย		
บทที่ 1	บทนำ	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
	ขอบเขตของการวิจัย	5
	วิธีดำเนินการวิจัย	5
	ข้อจำกัดของการวิจัย	6
	ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย	6
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
บทที่ 2	ผลของการวิจัย	9
	วิวัฒนาการของนิตยสารสตรีไทย	9
	1. ยุคการปลุกสำนึกในค่านิยมไม่หาความรู้และสิทธิของสตรีไทย (พ.ศ. 2431-มิถุนายน 2475)	9
	2. ยุคมีคของนิตยสารสตรี (พ.ศ. 2475-2489)	25
	3. ยุคตื่นตัวของนิตยสารสตรี (พ.ศ. 2490-2500)	32
	4. ยุคนวนิยายพาฝัน (พ.ศ. 2501-2516)	43
	5. ยุคข่าวสารและความหลากหลายของนิตยสารสตรี (16 ตุลาคม 2516-ปัจจุบัน 2531)	62
บทที่ 3	สรุปผลการวิจัย	82
	ปัญหาและข้อเสนอแนะ	86
บรรณานุกรม		87
ภาคผนวก	ก. รายชื่อนิตยสารสตรีจากอดีตจนถึงปัจจุบัน	163
	ข. สรุปผลจากการสัมมนาเรื่อง 100 ปี นิตยสารสตรีไทยกับแนวโน้มใหม่ในอนาคตจากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ	166

ชื่อโครงการวิจัย 100 ปี ของนิตยสารสตรีไทย (พ.ศ. 2431-2531)

ชื่อผู้วิจัย นางอุบลวรรณ ปิติพัฒนะโฆษิต
นางอวยพร พานิช

เดือนและปีที่ทำวิจัยเสร็จ ธันวาคม 2531

บทคัดย่อ

นิตยสารสตรีของไทยมีกำเนิดจากเล่มแรก คือนารีรมย์ ในปลายปี พ.ศ. 2431 จัดทำโดย กรมหมื่นมหิศรราชหฤทัย จากปี พ.ศ. 2431 จนถึงปี พ.ศ. 2531 ช่วงเวลา 100 ปี นี้ ได้มีนิตยสารสตรีเกิดขึ้นตึกต่อกันมากมาย นับได้ถึง 130 ฉบับ ช่วงเวลายาวนานนี้เราอาจจะแบ่งนิตยสารสตรีออกได้เป็น 5 ยุค คือ

ยุค 1 ยุคการปลุกสำนึกในค่านิยมไปหาคำความรู้และสิทธิของสตรีไทย (พ.ศ. 2431-2475) มีเนื้อหาให้ความรู้ ความคิดต่าง ๆ ที่ทันสมัย ปลุกให้สตรีเห็นความสำคัญของการศึกษา หาคำความรู้ และสิทธิของสตรีด้วย มีนิตยสารสตรีในยุคที่ 1 8 ฉบับ ยุคนี้ช่วงแรกผู้จัดทำนิตยสารสตรีมักจะเป็นผู้ชาย นิยมใช้ชื่อยกรองหรือบทกวี เช่น นารีรมย์ บำรุงนารี กุลสตรี สตรีนิพนธ์ สตรีศัพท์ สตรีไทย สยามบุพัตติ และ นารีนาถ

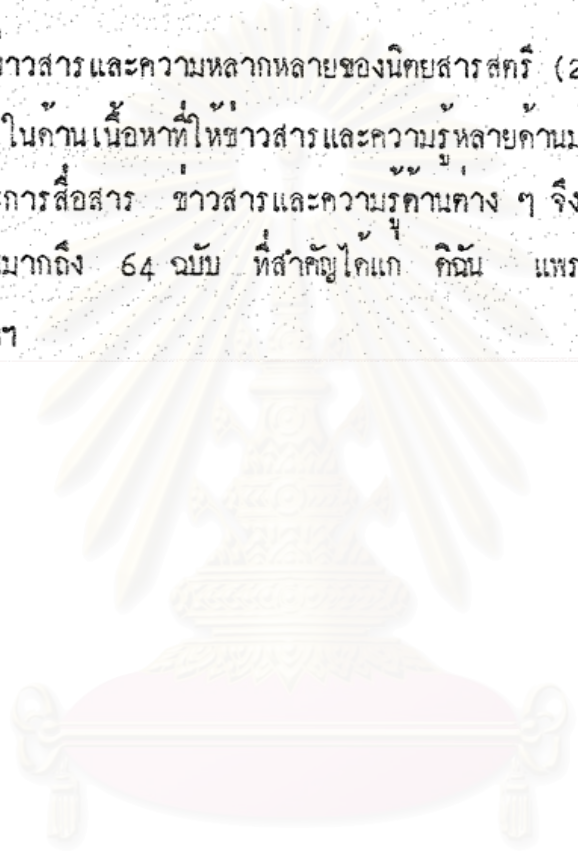
ยุค 2 ยุคมีคของนิตยสารสตรี (มิถุนายน 2475-2489) ยุคนี้มีเหตุการณ์ทางการเมืองเกิดขึ้น เช่น การเปลี่ยนแปลงการปกครอง สงครามโลกครั้งที่ 2 ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ รวมถึงนโยบายการปฏิวัติวัฒนธรรมในสมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม ด้วย เหล่านี้ล้วนทำให้นิตยสารสตรีถูกล้มหายไปเกือบ 13 ปี มีเพียง 3 ฉบับในช่วงนี้ คือ หญิงไทย ประมวลมารศ และสวนอักษร

ยุค 3 ยุคตื่นตัวของนิตยสารสตรี (พ.ศ. 2490-2500) ในช่วงนี้นิตยสารสตรีกลับมาฟื้นคืนมาในโลกของนิตยสารอีก มีนิตยสารสตรีเกิดขึ้นหลายฉบับ แม้ว่าในระยะต้น ๆ ภาวะเศรษฐกิจจะยังตกต่ำอยู่ เนื้อหาเน้นทางด้านบันเทิงและแม่บ้านการเรือน มีนิตยสารสตรีเกิดในยุคนี้ 25 ฉบับ ที่สำคัญในยุคนี้ คือ สตรีสาร สกุลไทย กุลสตรี เติมเมลวันจันทร์

ศรีสัปดาห์ เพลินจิตต์ และเรวกี

ยุค 4 ยุคนวนิยายพาดิน (พ.ศ.2501-2516) ในยุคนี้นิยายสารเกิดขึ้นอีก 23 ฉบับ แม้สภาพบ้านเมืองจะตกอยู่ในยุคของเผด็จการ ส่งผลให้เรื่องราวเนื้อหาของนิยายสารสตรี เป็นเฉพาะค่านิยมเท็ง เต็มไปด้วยนวนิยายพาดิน นักเขียนดัง ๆ เกิดขึ้นในยุคนี้นั้น เช่น กัญญาชลา ทมยันตี บุษยามาส นิยายสารที่สำคัญ ได้แก่ ขวัญเรือน ฤทธิ์ สตรีไทย คุณหญิง และ ลลนา เกิดขึ้นในปลายยุคนี้

ยุค 5 ยุคข่าวสารและความหลากหลายของนิยายสารสตรี (2516-2531) เป็นยุคที่มีความเปลี่ยนแปลงในค่านิยมเนื้อหาที่ให้ข่าวสารและความรู้หลายด้านมากขึ้น เพราะความเจริญทางด้านเทคโนโลยีและการสื่อสาร ข่าวสารและความรู้ต่าง ๆ จึงมีความสำคัญมาก ในยุคนี้นิยายสารเกิดขึ้นมากถึง 64 ฉบับ ที่สำคัญได้แก่ คิณัณ แพรว หญิง หญิงไทย สตรีทัศน์ และจันทร์ าลา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการภาพประกอบ

ภาพที่	หน้า
1. ภาพปกหนังสือบำรุงนารี เล่ม 4	88
2. คำนำในหนังสือบำรุงนารี	89
3. หน้าปกและสารบัญของกุลสตรี	90
4. หน้าปกและโฆษณาในนิตยสาร "สตรีศัพท์"	91
5. คอลัมน์ สภาสตรีไทย ในสตรีศัพท์	92
6. หน้าปกศรีสัปดาหะ	93
7. หน้าปกของนิตยสารสตรีไทย	94
8. สารบัญของสตรีไทย	95
9. คอลัมน์ "ทิ้งหยิกทิ้งขวน" และ "เขียนหมาก" ในสตรีไทย	96
10. คอลัมน์ ชตาของหลอน ในสตรีไทย	97
11. คอลัมน์อื่น ๆ ในสตรีไทย	98
12. ปกสุภาพนารี	99
13. ปกสยามยุพที	100
14. ปกและโฆษณาใน "สยามยุพที"	101
15. ปกและสารบัญของ "นารีเกษม"	102
16. ปกนารีนีเทศ	103
17. คอลัมน์พยากรณ์และบัตรทำนายโชคใน "นารีนีเทศ"	104
18. สารบัญในนิตยสารนารีนาง พ.ศ. 2474 (มี 3 หน้า)	105
19. โฆษณาออดนัมย์ใน "นารีนาง" พ.ศ. 2474	108
20. หน้าปก "เคลิเมลวันจันทร์" พ.ศ. 2473	109
21. "หน้าสำหรับสภาสตรี" ในเคลิเมลวันจันทร์	110
22. ปก "หญิงไทย" พ.ศ. 2475	111
23. ปก "ประมวณมารค" พ.ศ. 2477	112
24. สารบัญ ประมวณมารค	113
25. ปกสวนอักษร พ.ศ. 2484	114

ภาพที่	หน้า
26. "หน้าผู้หญิง" ในสวนอักษร	115
27. "สวนอักษร" ในยุคเปลี่ยนแปลงตัวอักษร	116
28. บทกวีสรรเสริญผู้นำใน "สวนอักษร"	117
29. ปก "ปิยะมิตรวันอาทิตย์" พ.ศ.2490	118
30. คอลัมน์ กอนอิฐ-กะพด ในปิยะมิตรวันอาทิตย์ พ.ศ.2490	119
31. นิตยสารเพลินจิตต์ พ.ศ.2492	120
32. "สตรีสาร" ในปี พ.ศ.2494	121
33. คอลัมน์วิจารณ์ผู้หญิงในสตรีสาร	122
34. คอลัมน์ความงามในสตรีสาร	124
35. หน้าปกศรีสัปดาห์ พ.ศ.2497	125
36. สารบัญในศรีสัปดาห์	126
37. นิตยสาร "นารีนาถ" พ.ศ.2497	127
38. จกหมายท่านผู้หญิงละเอียด พิบูลสงคราม ในแม่ศรีเรือน	128
39. ปกแม่บ้านการเรือน พ.ศ.2497	129
40. คอลัมน์สอนภาษาอังกฤษในแม่บ้านการเรือน พ.ศ.2497	130
41. ปก "เรวดี" พ.ศ.2500	131
42. บทบรรณาธิการใน "เรวดี" พ.ศ.2499	132
43. การกฐนใน เรวดี พ.ศ.2500	133
44. โฆษณาในเรวดี พ.ศ.2499	134
45. หน้าปกครุณี พ.ศ.2504	136
46. โฆษณาหุรีในสตรีไทย พ.ศ.2507	137
47. ประวัตินักเขียนลงประกอบท้ายเรื่องใน "สตรีไทย"	138
48. คอลัมน์ "อนาทร" และ "คนรพรพลาโดย" ในคนหญิง พ.ศ.2507	139
49. สารบัญ ครุณี พ.ศ.2512	140
50. สารบัญ เกลิมะลวันจันทร์ พ.ศ.2514	141
51. ปก "ลลนา" พ.ศ.2516	142

ภาพที่	หน้า
52. นิทานภาษาอังกฤษในกุสศตรี พ.ศ. 2516	143
53. ลลนา ในปี พ.ศ. 2517	144
54. คอลัมน์ในลลนา พ.ศ. 2517	145
55. นิตยสาร หุ้จ พ.ศ. 2519	146
56. คอลัมน์ "วิ่งไปกับโลก" ในนิตยสาร "หุ้จ"	147
57. คำขวัญสั้น ๆ สำหรับผู้หุ้จในนิตยสาร "หุ้จ" พ.ศ. 2519	148
58. คอลัมน์เพศศึกษาใน "สาวสมัย"	149
59. คอลัมน์ "หุ้จไทยภุ้จ" ในหุ้จไทย	150
60. สารบัญนิตยสาร "สามอนงค์"	151
61. "คินัน" ฉบับแรก พ.ศ. 2520	152
62. สารบัญ "คินัน" พ.ศ. 2520	153
63. สารบัญโฆษณาใน คินัน พ.ศ. 2531	154
64. สารบัญ "แพรว" ในปี พ.ศ. 2522	155
65. สตรีสาร ภาคพิเศษ	156
66. สารบัญ "นะคะ" และ "นะกรับ" ในเล่มเดียวกัน	157
67. จกหมายจากผู้อ่านใน "นะคะ" พ.ศ. 2530	158
68. สารบัญ "ผู้หุ้จเก่ง"	159
69. สารบัญ "สตรีทัศน์"	160
70. คอลัมน์ "ศัพทวิหวน" ในวิหวน มีภาพการ์ตูนประกอบ	161
71. หนังสือพิมพ์หุ้จยุคใหม่ พ.ศ. 2528	162

บทที่ 1

บทนำ

นิคยสาร เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนึ่งที่แพร่หลายมาก ทั้งในอดีตและปัจจุบัน โดยเฉพาะนิคยสารที่จัดทำขึ้นเพื่อกลุ่มผู้อ่านสตรีในสังคมไทย จะเห็นได้ว่าทุกวันนี้นิตยสารสตรีเพื่อผู้หญิงแพร่หลายมาก ทั้งรายสัปดาห์ รายบ้กัษ และรายเดือน แยกออกเป็นประเภทตามกลุ่มอาชีพ อายุ ระดับการศึกษา และความสนใจของผู้อ่าน

โอกาสที่นิตยสารสตรีได้เกิดขึ้นครบ 100 ปี ในวงการหนังสือไทย นับตั้งแต่กรมหมื่นมหิศรราชหฤทัย ทรงผลิตนิตยสารนารีรมย์ หรือกลอนนารีรมย์ ออกจำหน่ายในปลายปี พ.ศ. 2431 สมัยรัชกาลที่ 5 จนถึงปี พ.ศ. 2531 ได้มีนิตยสารสตรีเกิดขึ้นตลอดมามากมายหลายฉบับ ทั้งที่จัดทำจำหน่ายในหมู่สตรีที่มีการศึกษา ไม่ก็ร้อยละในอภิศก จนถึงจำนวนพิมพ์เรือนแสนต่อฉบับ ในขณะนี้ จากการพิมพ์แบบเวียงท้าวอักษรจนถึงการพิมพ์ด้วยระบบคอมพิวเตอร์ในปัจจุบัน ตลอดระยะเวลา 100 ปีนี้ ยาวนานพอที่จะเปลี่ยนแปลงสิ่งต่าง ๆ ได้ แม้แค่ทัศนคติและความนิยมชมชอบของสตรี สภาพสังคม เศรษฐกิจของบ้านเมืองในแต่ละยุค เราสามารถมองเห็นได้ก้านหนึ่งโดยผ่านสื่อ นิตยสารสตรี

ผู้หญิง เป็นประชากรครึ่งหนึ่งในสังคม หนังสือที่ผู้หญิงชอบอ่านจึงครอบคลุมเนื้อที่เกือบครึ่งหนึ่งของหนังสือ คงจะเนื่องจากผู้หญิงส่วนใหญ่ชอบอ่านหนังสือนั่นเอง ในปัจจุบันจึงมีนิตยสารผู้หญิงเกิดขึ้นอย่างมากมาย เป็นเรื่องน่าสนใจที่จะศึกษาว่านิตยสารสตรีในอดีตเป็นอย่างไร จึงสามารถมีอายุยืนยาวอยู่ในวงการหนังสือไทยได้ถึง 100 ปี

จากการศึกษาเอกสารต่าง ๆ พบว่ายังไม่มีการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับนิตยสารสตรีในยุคต่าง ๆ อย่างเด่นชัด ไม่ว่าจะเป็นก้านประวัติ เนื้อหา หรือบทบาทที่เกี่ยวข้องกับสตรีจากอดีตจนถึงปัจจุบัน งานวิจัยเรื่องนี้จึงเป็นการศึกษาเพื่ออนุรักษ์ข้อมูลเหล่านี้ไว้ให้อนุชนรุ่นหลังได้รู้จักและศึกษาต่อไป โดยอาจนำมาเปรียบเทียบกับนิตยสารสตรีในปัจจุบันและอนาคต อีกทั้งยังเป็นแหล่งข้อมูลที่สะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญและบทบาทของสตรีในอดีตเป็นอย่างไร รวมทั้งรูปลักษณะ

เทคนิคการจัดรูปแบบ การเขียนของนิตยสารสตรีจากอดีตจนถึงปัจจุบันนั้น เป็นสิ่งที่น่าสนใจ และน่าศึกษาอย่างไรบ้าง

ก่อนที่จะศึกษานิตยสารสตรีของไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันว่ามีพัฒนาการมาอย่างไรนั้น ขอทำความเข้าใจถึงความหมายของนิตยสารสตรีเสียก่อน

เยาวภา เจริญศิริม¹ ได้ให้ความหมายของนิตยสารสตรีไว้ดังนี้

นิตยสารสำหรับสตรี หมายถึง นิตยสารที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับสตรี จัดทำเพื่อกลุ่มผู้อ่านสตรี เนื้อหาประกอบด้วย นวนิยาย เรื่องสั้น และมีคอลัมน์เกี่ยวกับ มารคาและทารก การครองเรือน การบ้านการเรือน เสริมสวย และแฟชั่น ทั้งนี้ ไม่รวม นิตยสารที่เสนอเนื้อหาเฉพาะด้านใดด้านหนึ่ง

ในขณะที่เกี่ยวกับบริษัทโฆษณาคือ บริษัท Far East Advertising จำกัด ได้จัดแบ่งนิตยสารออกเป็นประเภทต่าง ๆ 9 ประเภท ได้ระบุว่า ประเภทที่ 3 นิตยสารผู้หญิง ได้แก่ นิตยสารที่มุ่งกลุ่มผู้อ่านหญิง เช่น คิฉิม สลมนา สตรีสาร แพรว ผู้หญิง ฯลฯ เป็นต้น²

ดังนั้น การวิจัยเรื่องนี้จึงได้กำหนดความหมายไว้ค่อนข้างกว้าง ดังนี้

นิตยสารสตรี หมายถึง นิตยสารที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับสตรีในลักษณะต่าง ๆ ทุกด้าน ให้ทั้งความรู้และความบันเทิง โดยมีกลุ่มผู้อ่านส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง

สาเหตุที่ให้ความหมายกว้าง ๆ นั้น เพราะการศึกษานิตยสารในช่วง 100 ปีนั้น มีนิตยสารต่าง ๆ มากมาย บางฉบับอาจกล่ถึงได้ว่า ใช่หรือไม่ใช่ นิตยสารสตรี แม้แต่ในปัจจุบัน การจัดกลุ่มของนิตยสารสตรีโดยบริษัทโฆษณา หรือองค์กรต่าง ๆ และนักวิชาการนั้น

¹ เยาวภา เจริญศิริม, การวิเคราะห์นิตยสารภาษาไทยสำหรับสตรี (วิทยานิพนธ์บรรณารักษศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย) พ.ศ. 2530, หน้า 6.

² ระวีวรรณ ประกอบผล, นิตยสารไทย (กรุงเทพฯ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530) หน้า 17.

ก็ยังมีความเห็นไม่ตรงกัน การศึกษาในครั้งนี้ เพื่อเป็นการทำให้เห็นภาพรวมโดยกว้าง ๆ ของนิตยสารผู้หญิงในยุคสมัยต่าง ๆ จึงเห็นสมควรที่จะกล่าวถึงนิตยสารที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับสตรี หรือมีผู้อ่านส่วนใหญ่เป็นสตรี เป็นหลักในการจัดเข้ากลุ่มดังกล่าว

นิตยสารสตรีในปัจจุบัณ ถ้าพิจารณาตามเนื้อหาแล้ว แบ่งออกได้เป็น 5 กลุ่ม ดังนี้

1. บ้านแม่บ้านการเรือน รวมทั้ง การเลี้ยงเด็ก การจัดบ้าน ประกอบด้วย นวนิยายที่ให้ความบันเทิง เป็นหลักส่วนหนึ่ง อีกส่วนหนึ่งเป็นเนื้อหาเกี่ยวกับงานแม่บ้านการ- เรือนด้านต่าง ๆ เน้นกลุ่มผู้อ่านที่เป็นแม่บ้านและกึ่งแม่บ้าน ได้แก่ แม่บ้าน แม่บ้านทันสมัย เบญจกัลยาณี สามอนงค์ นรี งานฝีมือ กุลสตรี หญิงไทย ช่างเรือน ฯลฯ

2. บ้านการให้ความรอบรู้ ทันโลกทันสมัยแก่สตรี รวมทั้งแฟชั่นใหม่ ๆ เพราะ มุ่งผู้อ่าน กลุ่มผู้หญิงที่มีความรู้ ทำงานนอกบ้าน ได้แก่ คิฉิน ลลนา แพรว ผู้หญิง 24 สตรีสาร นะคะ จันทร์ ฯลฯ เนื้อหาจะให้ความรู้แก่สตรีหลาย ๆ ด้าน ทั้งข่าวสาร ความรู้รอบตัว งานบ้าน ความคิดใหม่ ๆ รวมทั้งคำานกฎหมายและอื่น ๆ

3. บ้านความบันเทิงเป็นส่วนใหญ่ นิตยสารกลุ่มนี้จะประกอบด้วย นวนิยาย เป็นส่วนใหญ่ประมาณ 80 เปอร์เซ็นต์ นอกนั้นจะมีคอลัมน์อื่น ๆ และสารคดี รวมทั้งโฆษณา ได้แก่ สกฤตไทย แก้ว ทานตะวัน ในอดีตมีอีกหลายฉบับที่ได้รับความนิยมมาก เช่น เพลินจิตต์ เกลิเมล์วันจันทร์ ฯลฯ

4. บ้านวิชาการให้ความรู้ ความคิด และการพัฒนาสตรี ประกอบด้วยบทความที่มีเนื้อหาค่อนข้างหนักวิพากษ์วิจารณ์สังคม และบทบาทของสตรี เพราะมุ่งกลุ่มผู้อ่านเป็นผู้หญิง ที่มีการศึกษา ไม่หาความรู้ แต่นิตยสารกลุ่มนี้มักจะไม่ประสบความสำเร็จในด้านการขาย จนปัจจุบันแทบจะไม่มีออกจำหน่ายเลย ได้แก่ ฮอทไลน์ ผู้หญิงเก่ง สตรีทันสมัย เสี่ยงสตรี ชาวเพื่อนหญิง ในอดีตยุคแรก ๆ ของนิตยสารผู้หญิง ได้แก่ บำรุงนารี สตรีศัพท์ สตรีไทย ฯลฯ

5. เนื้อหาสำหรับวัยรุ่น สุขภาพอนามัยของครอบครัวและภาพแฟชัน นิตยสารในกลุ่มนี้แบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่มย่อย ๆ ได้แก่

5.1 เน้นเนื้อหาเฉพาะวัยรุ่น เช่น วัยหวาน เซอกับฉัน บงกช วัยน่ารัก แพรวสุดสัปดาห์ และเปรี้ยว เน้นความบันเทิงและเรื่องราวรอบ ๆ ตัว ประกอบด้วยการนวดนวด เรื่องสั้น แฟชั่น และคอลัมน์ต่าง ๆ ที่ล้วนแต่เป็นเรื่องของวัยรุ่นในปัจจุบัน ข้อสังเกตคือ นิตยสารกลุ่มนี้เพิ่งจะเกิดขึ้นได้ประมาณ 4-5 ปี ในอดีตไม่เคยมี

5.2 เน้นสุขภาพอนามัยในครอบครัว นิตยสารกลุ่มนี้ ได้แก่ แม่และเด็ก รักลูก เลี้ยงลูก จะประกอบด้วยบทความที่ให้ความรู้ ด้านอนามัยในครอบครัว รวมทั้งด้านจิตวิทยาในการอบรม ดูแลบุตรแก่สตรี

5.3 เน้นภาพและแฟชันทันสมัยต่าง ๆ มีลักษณะเป็นหนังสือแบบเสื้อแบบนม ประมาณ 70 เปอร์เซ็นต์ แต่ก็มีคอลัมน์ที่ให้ความรู้อื่น ๆ รวมทั้งความบันเทิงอื่น ๆ อีกด้วย ได้แก่ เสริมสวยสังสรรค์ แฟชั่นวีวีวี สาวสยาม ฯลฯ สาวสยาม ฯลฯ

ถ้ามองจากกลุ่มผู้อ่านอาจจำแนกนิตยสารสตรีออกเป็นกลุ่มตามระดับอายุของผู้อ่านได้ดังนี้

1. นิตยสารสตรีสำหรับวัยแรกเริ่ม อายุประมาณ 12-15 ปี ได้แก่ วัยรุ่น วัยน่ารัก วัยหวาน เซอกับฉัน บงกช ฯลฯ
2. นิตยสารสตรีสำหรับวัยรุ่นสาว อายุประมาณ 16-19 ปี ได้แก่ แพรวสุดสัปดาห์ เปรี้ยว ฯลฯ
3. นิตยสารสตรีสำหรับวัยสาว อายุประมาณ 20-30 ปี ได้แก่ แพรว ลอนา มูหญิง '24 สาวสวย ชวัญเรือน ฯลฯ
4. นิตยสารสตรีสำหรับวัยสาวใหญ่ อายุประมาณ 30-50 ปี ได้แก่ คิฉัน นะคะ สกุดไทย สตรีสาร กุลสตรี หญิงไทย ฯลฯ

ทั้งนี้เป็นการแบ่งที่ไม่เด็ดขาดโดยกลุ่ม "วัยสาว" และ "สาวใหญ่" อาจจะอ่านหนังสือบางเล่มด้วยกันได้ แต่มีข้อสังเกตคือ ยังขาดนิตยสารสำหรับผู้หญิงในวัยชรา 50 ปีขึ้นไป ที่อาจจะอ่านได้ก็คือ สตรีสาร ชวัญเรือน และสกุดไทย ฯลฯ

นิตยสารสตรีเหล่านี้เนื้อหาส่วนใหญ่จะประกอบด้วยนวนิยายประมาณ 30-80 เปอร์เซ็นต์ แล้วแต่ว่าเป็นนิตยสารกลุ่มไหน นอกจากนั้น จะเป็นคอลัมน์ต่าง ๆ เช่น เรื่องสั้น สารคดี ข่าวสารต่าง ๆ เบ็ดเตล็ด บทความประเภทอ่านเล่นแก้闷สาระ บทสัมภาษณ์บุคคลต่าง ๆ สิ่งที่ขาดไม่ได้คือ แฟชั่นต่าง ๆ ทั้งแบบเสื้อ แบบผม กระเป๋า รองเท้า ที่นิยมมากคือ คอบบิวท์ฮาชีวิต คอบบิวท์ฮาจากผู้อ่าน พยากรณ์โชคชะตา อีกส่วนหนึ่งจะเป็นเรื่องของผู้หญิง เช่น ปัญหาในชีวิตครอบครัว การสมรส งานบ้าน ลายปัก แพทเทิร์นเสื้อ ซึ่งแต่ละฉบับอาจจะแตกต่างกันไปบ้างตามกลุ่มผู้อ่านและจุดมุ่งหมายของนิตยสารนั้น ๆ เช่น บางเล่มอาจไม่นิยายแต่เป็นเรื่องสั้นหรือคอลัมน์เกี่ยวกับภาพยนตร์และเพลงตามสมัยนิยมต่าง ๆ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาประวัติและวิวัฒนาการของนิตยสารสตรีไทย ตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงปัจจุบัน โดยแบ่งเป็นยุคต่าง ๆ ตามความเหมาะสมของเนื้อหาและช่วงเวลา เพื่อเป็นการอนุรักษ์ข้อมูลต่าง ๆ ในอดีต และเผยแพร่ให้แก่อนุชนในรุ่นหลัง ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่การศึกษาในด้านนิเทศศาสตร์ และเป็นการเฉลิมฉลองในโอกาสครบรอบ 100 ปีของนิตยสารสตรีไทย

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้จะเก็บรวบรวมข้อมูลจากนิตยสารสตรีตั้งแต่เล่มแรกคือ นารีรมย์ ในพ.ศ. 2431 และจากนิตยสารสตรีต่าง ๆ ทุกฉบับที่หาได้ในอดีตโดยศึกษาจากไมโครฟิล์ม ไมโครฟิช ไมโครแจ็กเก็ต และเล่มจริงที่ศึกษาได้จากหอสมุดแห่งชาติ ส่วนนิตยสารสตรีช่วงปัจจุบันจะศึกษาเฉพาะเล่มที่มีชื่อเสียงหรือลักษณะเด่น ๆ ในแต่ละประเภทตามที่กำหนดไว้เท่านั้น

วิธีการดำเนินการวิจัย

เป็นงานวิจัยจากเอกสาร (Documentary Research) โดยการสำรวจและรวบรวมข้อมูลทางประวัติศาสตร์ ในการศึกษาเนื้อหาของนิตยสารแต่ละเล่ม ผู้วิจัยจะพยายามหากลุ่มผู้อ่านเป้าหมาย โดยดูจากลักษณะเนื้อหาในส่วนวนิยายและคอลัมน์ต่าง ๆ บทบรรณาธิการ ลักษณะงานโฆษณา จดหมายถึงบรรณาธิการ และลักษณะอื่น ๆ ทำให้พอกำหนดได้ว่าผู้อ่านเป็นใคร เป็นนิตยสารที่สตรีอ่านหรือใคร ๆ ก็อ่านได้ แล้วจึงนำมาวิเคราะห์แบ่งออกเป็นยุคต่าง ๆ ให้เห็นถึงวิวัฒนาการของนิตยสารสตรีในระยะเวลาดัง ๆ ในช่วง 100 ปีที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน

ข้อจำกัดของการวิจัย

1. นิตยสารสตรีบางเล่มมีแค่เพียงรายชื่อ เมื่อค้นหาจากหอสมุดแห่งชาติแล้วไม่มีตัวจริงให้ศึกษาจึงต้องเว้นบางรายชื่อไป นิตยสารสตรีในช่วงแรก ๆ ต้องศึกษาจากไมโครฟิล์มทำให้ไม่เห็นสีสันทะหนักที่แท้จริงของนิตยสารได้ อีกทั้งข้อความบางตอนไม่ชัดเจน เนื่องจากการชำรุดของต้นฉบับ แต่อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยก็พยายามตรวจสอบจากเอกสารอื่น ๆ และค้นหาจากต้นฉบับเท่าที่จะสามารถทำได้

2. ข้อจำกัดในก้นของระยะเวลาในการทำวิจัย เนื่องจากเร่งทำเพื่อให้ทันในการจัดสัมมนาเพื่อฉลองครบรอบ 100 ปีของนิตยสารสตรีไทย ในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2531 จึงใช้เวลาในการจัดทำตั้งแต่เดือนสิงหาคม - ธันวาคม พ.ศ. 2531 อีกทั้งงบประมาณที่ได้รับอุดหนุนในการวิจัยครั้งนี้ก็มีจำนวนค่อนข้างจำกัด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

โครงการวิจัยนี้คาดว่าจะจะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างนิตยสารสตรี เพราะได้เห็นวิวัฒนาการและภาพจากอดีตถึงปัจจุบันของนิตยสารสตรี ซึ่งจะใช้เป็นข้อมูลในการศึกษาเปรียบเทียบกับสิ่งพิมพ์ในปัจจุบันได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นถึงวิวัฒนาการทางความคิดของผู้จัดทำนิตยสารในอดีต ซึ่งจะเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการศึกษาค่านิยมศีลธรรม โดยเฉพาะวิชาสื่อสิ่งพิมพ์และวิชาภาษาเพื่อการสื่อสาร

อีกประการหนึ่ง งานวิจัยนี้ยังเป็นการอนุรักษ์ข้อมูลทางประวัติศาสตร์ของสื่อสิ่งพิมพ์ไว้มิให้สูญสลายไปตามกาลเวลาที่ผ่านไปอย่างยาวนานเกินกว่าศตวรรษ เพื่อให้อนุชนรุ่นหลังได้ศึกษาและเห็นภาพจากอดีตเหล่านั้น

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษามลการวิจัยต่าง ๆ ที่เคยจัดทำในก้นที่เกี่ยวข้องกับนิตยสารสตรีในประเทศไทย พบว่ามี 4 เรื่อง ดังนี้

1. ในปี พ.ศ. 2527 ระวีวรรณ ประกอบผล¹ ได้ทำการวิจัยเรื่อง นิตยสารไทย

¹ ระวีวรรณ ประกอบผล, เรื่องเดิม.

ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาประวัติและวิวัฒนาการของนิตยสารไทยตั้งแต่ยุคแรก (รัชกาลที่ 3) จนถึงปัจจุบัน (2527) จากการศึกษาทำให้ทราบจำนวนของนิตยสารไทยประเภทต่าง ๆ ที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในแต่ละสมัย รูปแบบ เนื้อหา จำนวนการผลิต การโฆษณา ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ ๆ ของนิตยสารไทย เป็นการศึกษา นิตยสารทุกประเภท จากการแบ่งนิตยสารเพื่อผู้บริโภคออกเป็น 8 ประเภท คือ นิตยสารผู้หญิง นิตยสารผู้ชาย นิตยสารเด็ก นิตยสารสำหรับครอบครัว นิตยสารการเมือง นิตยสารเศรษฐกิจและธุรกิจ นิตยสารศิลปะและวัฒนธรรม และนิตยสารบันเทิง โดยเฉพาะในเรื่องนิตยสารผู้หญิงได้ทำการศึกษาประวัติและวิวัฒนาการไว้อย่างย่อ ๆ ทำให้รู้ถึงประวัติความเป็นมาของนิตยสารสตรีพอสมควร ซึ่งเป็นจุดหนึ่งที่ทำให้ผู้วิจัยเกิดความสนใจที่จะนำเรื่องนี้มาศึกษาให้ละเอียดลึกซึ้งยิ่งขึ้น โดยเฉพาะเมื่อนิตยสารสตรีมีอายุแล้วถึง 100 ปีในสังคมไทย

2. ในปี พ.ศ. 2529 อุบลวรรณ ปิติพัฒน์-โสมนิต¹ ได้ทำการศึกษาและวิเคราะห์เนื้อหาของนิตยสารสตรี เรื่อง "บทบาทของนิตยสารผู้หญิงในการให้ความรู้เพื่อพัฒนาสตรี" เป็นการศึกษาเนื้อหาของนิตยสารผู้หญิง 6 ชื่อฉบับ ได้แก่ กุลสตรี ชวีญเรือน ทิณัน ลลนา แพรว และเปรี้ยว ถึงเนื้อหาที่ให้ความรู้คนต่าง ๆ นโยบายของผู้จัดทำ และสำรวจความต้องการของผู้อ่านเกี่ยวกับประเภทของความรู้ที่ได้จากนิตยสารสตรีว่าเนื้อหาที่ให้นั้นตรงกับความต้องการหรือไม่ อย่างไร ซึ่งจากวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ ทำให้ผู้วิจัยได้ขอมูลและมองเห็นภาพของนิตยสารสตรีในยุคปัจจุบันสำหรับผู้อ่านกลุ่มต่าง ๆ ได้เด่นชัดและน่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง

3. ในปีต่อมาคือ พ.ศ. 2530 ยังมีผู้ศึกษาเรื่องของนิตยสารสตรีเพิ่มขึ้นอีกคือ เยาวภา เจริญศิลป์² เสนอวิทยานิพนธ์สาขามรรณาภิธานศาสตร์ เรื่อง "การวิเคราะห์นิตยสารภาษาไทยสำหรับสตรี" เป็นการศึกษาในแนวกว้าง ๆ ถึงเนื้อหาทั่วไป คอลัมน์ และวัตถุประสงค์ของผู้จัดทำ รวมทั้งการเผยแพร่ทว้ย การจำหน่ายหรือให้ฟรีของนิตยสารสตรี

¹ อุบลวรรณ ปิติพัฒน์-โสมนิต, "บทบาทของนิตยสารผู้หญิงในการให้ความรู้เพื่อพัฒนาสตรี", (วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย) กรุงเทพฯ, 2529.

² เยาวภา เจริญศิลป์, เรื่องเก็บ,

จำนวน 20 ชื่อเรื่อง ซึ่งก็จะให้ข้อมูล ทำให้รู้จักนิตยสารสตรีในปัจจุบันในด้านเนื้อหาทั่วไป เป็นอย่างก็มากยิ่งขึ้น

ส่วนในต่างประเทศก็ได้มีการศึกษาเกี่ยวกับนิตยสารสำหรับสตรีอยู่บ้าง ได้แก่ งานวิจัยของ Mary Biggs¹ เป็นการสำรวจความเคลื่อนไหวของนิตยสารสำหรับสตรีใน ค.ศ. 1983 โดยสอบถามจากบรรณาธิการนิตยสารสตรี 49 รายชื่อ ถึงประวัติ วัตถุประสงค์ การจัดการ ขอบเขตต่าง ๆ และความคึกคักงานการเมือง ผลจากการวิจัยทำให้ได้ข้อมูล เกี่ยวกับนิตยสารตั้งแต่ฉบับแรกของอเมริกาคือ The Dial พิมพ์ในปี ค.ศ. 1840-1844 และข้อมูลในคานเนื้อหา ประเภท และมีปัญหาในการจัดการต่าง ๆ อีกหลายประการ ซึ่งก็เป็นแบบอย่างของการศึกษาสำรวจนิตยสารสตรีในต่างประเทศที่น่าสนใจจากเรื่องหนึ่ง

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ Biggs Mary "Women's literary Journals." Library Quarterly

ผลของการวิจัย

วิวัฒนาการของนิทยสารสตรีไทยในรอบ 100 ปี

จากนิทยสารสตรีที่ไ้พบเห็นมากมาย จากอดีตจนถึงปัจจุบัน มีจำนวนทั้งหมดประมาณ 130 ฉบับนั้น ผู้วิจัยได้พยายามล่าถัมภ์และแบ่งยุคสมัย เพื่อเป็นการรวมกลุ่มผลงานนิทยสารสตรีที่เกิดขึ้นในระยะใกล้เคียง ๆ กัน มีลักษณะส่วนใหญ่คล้ายคลึงกันในด้านเนื้อหาเข้าไว้ด้วยกัน โดยพิจารณาจากสภาพสังคมและเศรษฐกิจในช่วงระยะเวลาต่าง ๆ ประกอบด้วย จึงได้แบ่งวิวัฒนาการของนิทยสารสตรีไทยออกเป็น 5 ยุค โดยเรียกชื่อตามเนื้อหาและสภาพสังคมในช่วงนั้น เป็นการแบ่งจากลักษณะส่วนใหญ่โดยรวม ๆ มิได้หมายความว่านิทยสารทุกเล่มในช่วงยุคนั้นจะเป็นเช่นนั้นหมด แต่เป็นเพียงลักษณะส่วนใหญ่ที่สะท้อนเนื้อหาเท่านั้น ออกมาให้เห็นค่อนข้างชัดเจน โดยแบ่งออกเป็นยุคต่าง ๆ ดังนี้

1. ยุคการปลุกสำนึกในค่านการไม่หาความรู้และสิทธิของสตรีไทย พ.ศ. 2431 - มิถุนายน 2475
2. ยุคมีคของนิทยสารสตรี (พ.ศ. 2475-2489)
3. ยุคตื่นตัวของนิทยสารสตรี (พ.ศ. 2490-2500)
4. ยุคนวนิยาย พาฝัน (พ.ศ. 2501-2516)
5. ยุคข่าวสารและความหลากหลายของนิทยสารสตรี (พ.ศ. 2516-2531)

ในแต่ละยุคมีรายละเอียดต่าง ๆ ดังนี้

1. ยุคการปลุกสำนึกในค่านการไม่หาความรู้และสิทธิของสตรีไทย (พ.ศ. 2431- มิถุนายน 2475)

เนื่องจากยุคนี้นี้ระยะเวลายาวนานถึง 44 ปี มีนิทยสารสตรีออกจำนวน 18 ฉบับ (เท่าที่สำรวจได้จากรายชื่อ) เมื่อดูจากเนื้อหาลักษณะสำคัญแล้ว สมควรที่จะแบ่งออกเป็น 2 ช่วงในยุคนี้อย่างยิ่ง คือ ช่วงแรก ตั้งแต่ พ.ศ. 2431 เมื่อนารีกรมย์ออกจำหน่าย จนถึง พ.ศ. 2459 ซึ่ง "นารีขเลง" เล่มสุดท้ายในช่วงนี้ออกจำหน่าย ช่วงหลัง คือ ระยะเวลา พ.ศ. 2465- มิถุนายน 2475 ใคร่ขอกล่าวถึงแต่ละช่วงดังนี้

ช่วงแรก (พ.ศ. 2431-2459)

ยุคนี้เริ่มตั้งแต่มีนิตยสารสตรี เล่มแรก คือ นารีรมย์ ออกเผยแพร่ในปี พ.ศ. 2431 สมัยรัชกาลที่ 5 จนถึงยุคก่อนเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชมาเป็นประชาธิปไตย เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2475 ในช่วงนี้มีนิตยสารสตรีเกิดขึ้น ดังนี้ นารีรมย์ (2531) บำรุงนารี (2448) กุลสตรี (2449) สตรีนิพนธ์ (2457) และ นารีขเลง (2459)

กรมหมื่นมหิศรราชหฤทัย

นารีรมย์ หรือ กลอนนารีรมย์

หนังสือผู้หญิงเล่มแรกของไทย¹ ออกในปลายปี พ.ศ. 2431 ผู้จัดทำ คือ กรมหมื่นมหิศรราชหฤทัย พระนามเดิมว่าพระองค์เจ้าชายไชยันตมงคล เป็นพระราชโอรสในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ในขณะที่ทรงออกหนังสือนารีรมย์นั้นทรงมีพระชันษาเพียง 22 ปี นารีรมย์ออกได้เพียงปีเดียวก็เลิกกิจการไป อาจจะเนื่องจากผู้จัดทำ

มีภารกิจต่าง ๆ มากขึ้น เพราะในภายหลังได้ทรงดำรงตำแหน่งเสนาบดีกระทรวงวังและกระทรวงพระคลัง สิ้นพระชนม์ในปี พ.ศ. 2450 ปลายสมัยรัชกาลที่ 5 หนังสือนารีรมย์ ออกเป็นรายมีกษ เป็นร้อยกรองล้วน ๆ เนื่องจากผู้จัดทำเห็นว่าสมัยนั้นนิยมอ่านหนังสือกลอนกันเป็นส่วนมาก จึงนับว่านารีรมย์เป็นหนังสือผู้หญิงที่แปลกกว่าฉบับอื่น ๆ เพราะเป็นคำกลอนตลอดทั้งเล่ม

¹ พิตยา ว่องกุล "นารีรมย์ : หนังสือผู้หญิงเล่มแรก" สตรีสาร 40, ฉ. 36

(29 พฤศจิกายน 2530) หน้า 48-51.

* มหิศรราชหฤทัย อ่านว่า มะ-หิ-สะ-ระ-ราศ-หะ-หะ-รี-หัย

เนื้อหาภายในเล่มประกอบด้วย

คำนำ - แต่ละฉบับจะเขียนเรื่องอะไรก็ได้

นอกนั้นเป็นคอลัมน์ต่าง ๆ ใดก็ได้

ซัปดาห์ตามดู - ว่าด้วยพืชผล สภาพดินฟ้าอากาศ หรือเกี่ยวข้องกับคนใน แต่ละดู

แจ้งความ - ส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับหนังสือ เช่น การขาย ราคา การส่งกลอนมาลงพิมพ์

คำบอกกล่าวหน้า คือ ข้าราชการเคลื่อนไหวของบุคคลสำคัญหรืองานพิธี นอกจากนั้น บางเล่มยังมีนิทาน นิทานสุภาษิต สารคดีสั้น ๆ เช่น แห่เจ้า เป็นต้น เรื่องเด่น ๆ ในหนังสือนารีรมย์ ได้แก่ กลอนโคกอารีชัมพร ในพระจุลจอม—เกล้าเจ้าอยู่หัว

นักเขียน เช่น "โสภณ" คือ กรมพระสมมติอมรพันธุ์ "ลักซุ" คือ พระนามแฝงของรัชกาลที่ 5 "น.ร.ร." คาดว่าเป็นกรมพระยานวิศราวุฒิกวศ

ตัวอย่างจากหนังสือนารีรมย์

กษอม นารีรมย์	กษอม นารีรมย์	กษอม นารีรมย์
<p>เล่ม ๑ มกราคม ๒๕ คำ เกษ ๑๒ นชวร จุศศิริราช ๑๒๕๐ คำนำ</p> <p>๑ จากเจ้าผู้ทรงอำนาจคำกษอม นารีรมย์ฉบับที่สามคือ กษอม นารีรมย์ฉบับที่สามคือ กษอม นารีรมย์ฉบับที่สามคือ กษอม นารีรมย์ฉบับที่สามคือ</p> <p>๒ จากเจ้าผู้ทรงอำนาจคำกษอม นารีรมย์ฉบับที่สามคือ กษอม นารีรมย์ฉบับที่สามคือ กษอม นารีรมย์ฉบับที่สามคือ กษอม นารีรมย์ฉบับที่สามคือ</p>	<p>เล่ม ๑ มกราคม ๒๕ คำ เกษ ๑๒ นชวร จุศศิริราช ๑๒๕๐ คำนำ</p> <p>๑ ในความนี้กรม นารีรมย์ฉบับที่สามคือ กษอม นารีรมย์ฉบับที่สามคือ กษอม นารีรมย์ฉบับที่สามคือ กษอม นารีรมย์ฉบับที่สามคือ</p> <p>๒ จากเจ้าผู้ทรงอำนาจคำกษอม นารีรมย์ฉบับที่สามคือ กษอม นารีรมย์ฉบับที่สามคือ กษอม นารีรมย์ฉบับที่สามคือ กษอม นารีรมย์ฉบับที่สามคือ</p>	<p>เล่ม ๑ มกราคม ๒๕ คำ เกษ ๑๒ นชวร จุศศิริราช ๑๒๕๐ คำนำ</p> <p>๑ จากเจ้าผู้ทรงอำนาจคำกษอม นารีรมย์ฉบับที่สามคือ กษอม นารีรมย์ฉบับที่สามคือ กษอม นารีรมย์ฉบับที่สามคือ กษอม นารีรมย์ฉบับที่สามคือ</p> <p>๒ จากเจ้าผู้ทรงอำนาจคำกษอม นารีรมย์ฉบับที่สามคือ กษอม นารีรมย์ฉบับที่สามคือ กษอม นารีรมย์ฉบับที่สามคือ กษอม นารีรมย์ฉบับที่สามคือ</p>

จากหนังสือนารีรมย์

"บำรุงนารี" เป็นหนังสือผู้หญิงที่สำคัญและน่าสนใจอีกฉบับหนึ่ง ผู้จัดทำคือ ท.ว.ส. วัฒนาภ หรือเทียนวรรณ บำรุงนารี เริ่มออกใน ร.ศ. 124 (พ.ศ. 2448) เหตุผลที่จัดทำนั้น เนื่องจาก เทียนวรรณเป็นบุคคลที่มีความทันสมัยมากในขณะนั้น ความคิดเห็นค่อนข้างก้าวหน้า เห็นความสำคัญของผู้หญิง อยากทำหนังสือให้ผู้หญิงอ่าน จะได้มีความเข้าใจและสนใจในหน้าที่ของสตรี จึงใช้ชื่อว่าหนังสือบำรุงนารี

เทียนวรรณ ใ้ทยออกหนังสือ "บำรุงนารี" เป็นชุดมี 4 เล่ม ดังนี้

- เล่ม 1 เป็นเรื่องสอนผู้หญิง ตั้งแต่เริ่มตั้งครรภ์ไปจนถึงคลอดบุตร
- เล่ม 2 เป็นเรื่องวิธีการเลี้ยงบุตรในขณะที่ยังเป็นทารก
- เล่ม 3 เป็นเรื่องการเลี้ยงดูเด็กในวัยเรียนจนถึงวัยรุ่น
- เล่ม 4 เป็นเรื่องการสอนบุตร เมื่อถึงเวลาออกเรือนไปอยู่กับสามี

การออกหนังสือบำรุงนารีของเทียนวรรณ มีลักษณะแตกต่างไปจากหนังสืออื่น ๆ คือ เริ่มออกเล่มที่ 4 ก่อน แล้วจึงออกเล่มที่ 3, 2 และ 1 ตามลำดับ เล่มที่ 1 จึงออกในปี พ.ศ. 2449 ห่างจากเล่ม 4 ประมาณ 1 ปี

บำรุงนารี ไม่มีลักษณะเป็นนิตยสาร ไม่มีการแบ่งคอลัมน์ สารบัญ จักรูปเล่มใด ๆ ทั้งสิ้น ออกมาเพียง 4 เล่ม จึงมีลักษณะเป็นหนังสือชุดมากกว่า ไม่มีโฆษณา ภาพประกอบภายในเล่มเลย เนื้อหาของบำรุงนารีทั้ง 4 เล่มนี้ นอกจากจะให้ความรู้ในเรื่องของเด็กและสตรีแล้ว ยังให้ความรู้อื่น ๆ อีกด้วย เช่น เล่ม 1 บางตอนจะให้ความรู้รอบตัวอย่างกว้างขวาง เรื่องสัตว์ต่าง ๆ เล่ม 2 ให้ความรู้ทางภูมิศาสตร์ สังคม และการล่าคัมภีร์ ในเล่ม 3 เป็นเรื่องอักษรต่าง ๆ การคิด และการพูด

เนื้อหาที่เด่นของ "บำรุงนารี" จากการศึกษาที่เทียนวรรณกล่าวไว้ในตอนต้น ๆ นั้น คือ การเสนอความคิดในเรื่องความสำคัญของการให้ความรู้แก่สตรี และสตรีควรตระหนักถึงสิทธิและหน้าที่ของตนเองให้ดีกว่า แต่ถ้ามองจากหนังสือทั้ง 4 เล่มจริง ๆ แล้ว กลับพบว่าในแต่ละเล่มนั้น มุ่งที่จะให้ความรู้ในด้านการครองเรือน เลี้ยงเด็ก ชีวิตครอบครัว และความรู้รอบตัวอื่น ๆ มากกว่าด้านที่กล่าวไว้

หนังสือผู้หญิง เล่มต่อมา ซึ่งเป็นที่รู้จักมากออกในปี พ.ศ. 2449-2450 ในปลายรัชกาลที่ 5 คือ "กุลสตรี" ออกเป็นรายเดือน ผู้จัดทำนั้นไม่ปรากฏชื่อจริง มีแต่แจ้งความภายในหนังสือเกี่ยวกับการติดต่อบอกรับให้ส่งถึง หลวงจันทร์ยามาศย์ หอพระสมุควชิรญาณและหลวงวิมเนศร์ประสิทธิ์วิทย์ โดยบรรณาธิการใช้นามแฝงว่า จันทร์ยามาศย์ มีนักเขียนต่าง ๆ เช่น แม่ลออ แม่แฮ ลินจี แดงไทย ซึ่งเป็นชื่อผู้หญิง ท่อมามีผู้สงสัยว่าจะเป็นผู้หญิงปลอมจนกระทั่งในแจ้งความ ฉบับเดือนเมษายน เล่ม 3 ร.ศ. 126 (พ.ศ. 2450) บ่งไว้ชัดเจนว่าผู้ดำเนินงานกุลสตรีนั้นเป็นผู้ชาย

จุดมุ่งหมายของการจัดทำ "กุลสตรี" ขึ้นก็เพื่อที่จะให้ความรู้แก่ผู้หญิง เป็นสื่สำหรับนักเรียนในโรงเรียนสตรีทั้งหลายในขณะนั้นได้แสดงความคิดเห็นถึงข้อความในคำนำ เล่ม 1 ดังนี้ 1

1. "เพราะเหตุนี้ ข้าพเจ้าจึงคิดพิมพ์หนังสือสำหรับสตรีขึ้นอีกอย่างหนึ่ง โดยความอุทิศของหญิงนักเรียนทั้งหลาย ให้ชื่อหนังสือนี้ว่า "กุลสตรี" หมายความว่าหญิงผู้ดี หรือหญิงผู้มีตระกูลดี คือหญิงสุภาพ จะออกเป็นรายเดือน ๆ ละครั้งตามกำลังที่คิดว่าพอจะทำได้ แต่ถ้ามียุคอุทิศรับซื้อพอ.....
3. ผู้ที่เป็นตัวกึ่งหาเรื่องมาลงในหนังสือนี้มีหลายชนิด เป็นผู้ชายบ้างผู้หญิงบ้าง แลยังไม่ควร เบิกเผยนามในที่นี้ บรรดาเรื่องที่จะพิมพ์นั้น จะเรียบเรียงขึ้นโดยความคิดบ้างและเก็บมาแต่ที่อื่นซึ่งยังไม่แพร่หลายบ้าง และจะเก็บเรื่องโบราณและสุภาษิตเก่า ๆ มาลงบ้าง จะแปลมาจากภาษาอื่น แล้วมาเรียบเรียงเทียบเคียงให้สมเหตุการในประเทศของเราบ้าง.....

ลักษณะของนิตยสารกุลสตรี มีขนาดเล็กเท่าหนังสือปกอ่อนในปัจจุบัน หนาประมาณ 40-60 หน้า มีภาพเฉพาะที่หน้าปก ภายในเล่มไม่มีภาพประกอบ ไม่มีโฆษณา มีแต่คอลัมน์แจ้งความ ซึ่งอาจเป็นข่าวจากที่อื่น ๆ หรือข่าวของกุลสตรีเอง เช่น การเปิดออฟฟิศใหม่ เนื้อหาของหนังสือ จะเริ่มจากคำนำ จะกล่าวเกี่ยวกับเรื่องหนังสือ ปัญหาต่าง ๆ

1 "คำนำ", กุลสตรี เล่ม 1 กิ่งปีเมืองตนเดือนเมษายน ร.ศ. 125.

คำวิพากษ์วิจารณ์จากผู้อ่าน ภายในเล่มมักจะมีการสอดแทรกข้อคิดเกี่ยวกับเรื่อง ของสตรีแรก อยู่เสมอ เช่น กล่าวถึงการจัดทำนิตยสารใหม่หญิงอ่าน เหตุผลอย่างหนึ่งคือ "... เพราะผู้ที่ ริทำขึ้นไม่ได้ตั้งใจจะหากำไร นอกจากช่วยเผยแพร่งานเพื่อความเจริญในการเล่าเรียนเติบโตขึ้น และ ให้หญิงไทยได้รู้สึกว่า การเล่าเรียนก็เป็นภาระจำเป็นแก่พวกหญิงเหมือนกัน ในเวลาภายหลัง ไม่เฉพาะแต่ชายส่วนเดียว " 1

คอลัมน์ที่สำคัญในฉบับไท่แก่

หน้าที่ของหญิง - เป็นการให้ความรู้และกระตุ้นสตรีให้สำนึกถึงหน้าที่ สิทธิ ทั่ว ๆ ของสตรีในครอบครัวและในสังคม ในฉบับต่อ ๆ มาเปลี่ยนแปลงเป็นคอลัมน์ ธรรมเนียมยานาวิ บทความอื่น ๆ ล้วนแล้วแต่ให้ความรู้และข่าวสาร เช่น การแต่งหนังสือ เรื่อง อ่านเล่น มีทั้งนวนิยายและเรื่องสั้น นอกนั้นเป็นนิทาน ยังนิยมร้อยกรองอยู่มาก จึงมีให้อ่านทั้งโคลง กลอน และลิลิต ทั้งสุภาษิตต่าง ๆ ในเล่มหลัง ๆ จึงมีคอลัมน์ "สาธิตาของ นารี" เป็นข้อเขียนข่าวสั้น ๆ นอกจากนั้นมีคอลัมน์เบ็ดเตล็ดต่าง ๆ ซึ่งก็ยังคงให้ความรู้ เป็นส่วนใหญ่ เช่น การปกครองของจีน

เริ่มมีคอลัมน์เกี่ยวกับปัญหา ไ้แก่ คติปัญหา ปัญหาหน้าแก้ว ที่มีมาเสมอตั้งแต่ ต้นก็คือ คอลัมน์แจ้งความ ในส่วนท้าย ๆ เล่ม นิตยสารกุลสตรีออกได้ประมาณปีเดียวจนถึง พ.ศ. 2450 ก็หยุดออก

ต่อมาในปี พ.ศ. 2457 ไ้ นิตยสารผู้หญิงเกิดขึ้นอีก คือ สตรีนิพนธ์ เป็นนิตยสารที่ ไม่มีภาพประกอบ ไม่บอกรายละเอียดเกี่ยวกับผู้จัดทำ สารบัญ ไม่มีหน้าปก ค้นหาได้เพียงไม่กี่ฉบับ เนื้อหาส่วนใหญ่ประกอบด้วยคอลัมน์ข่าวสารต่าง ๆ และมีนวนิยายค่อนข้างมาก เน้นการให้คำปรึกษาหรือร้อยกรองประเภทต่าง ๆ มีนิทาน รวมทั้งมีคอลัมน์ที่ให้ความรู้แก่สตรี มีอยู่บ้าง เช่น สิ่งที่ต้องรู้ อยาประมาณสตรี ฯลฯ

เล่มสุดท้ายในช่วงนี้คือ นิตยสาร "นารีขเลง" ได้แค่เพียงรายชื่อว่าเริ่มออกใน ปี 2459 แต่ไม่สามารถหา นิตยสารต้นฉบับจริง ๆ ได้ แต่คาดว่าคงจะไม่มีลักษณะแตกต่างจาก ฉบับอื่น ๆ ในช่วงนี้มากนัก

ในช่วงแรกชองยุคการปลุกสำนึกในค่านการใ้หาความรู้และสิทธิของสตรีนั้น จะเห็นได้ว่านิตยสารสตรี 3 ฉบับแรกของไทย คือ นารีรมย์ บำรุงนารี และ กุลสตรี นั้น ล้วนมีผู้จัดทำเป็นชายทั้งสิ้น ทั้งนี้เนื่องจากเหตุผลทางค่านสังคคของผู้นึ่งในสมัย รัชกาลที่ 5 นั้น โอกาสในการศึกษาเล่าเรียนยังอยู่ในแวดวงที่จำกัด สตรีไทยยังอยู่ใน กรอบจารีตประเพณีแบบเก่า ซึ่งสั้กักกันการแสดงออกทางค่านความคิดเห็น การศึกษา หาความรู้ถูกจำกัด มิได้กว้างขวางดังในปัจจุบัน เหล่านี้จึงเป็นเงื่อนไขสำคัญที่จำกัดบทบาท การเข้ามาดำเนินงานของสตรีในการจัดทำนิตยสารสตรีในช่วงแรก ๆ นี้

ส่วนในค่านของเนื้อหา นั้น ในช่วงแรกนี้ส่วนใหญ่จะเน้นการให้ความรู้ในค่านต่าง ๆ แก่ผู้นึ่ง รวมทั้งค่านความบันเทิงด้วย อาจกล่าวได้ว่านิตยสารสตรีในช่วงแรกนี้ เป็น ช่วงของการปลุกสำนึกในค่านการใ้หาความรู้ของสตรี เพื่อใ้มีความรอบรู้ในเรื่องต่าง ๆ มากขึ้น ในช่วงค่อไปจึงจะเกี่ยวข้องกับค่านเนื้อหาที่เกี่ยวกับสิทธิของสตรี

ช่วงหลัง (พ.ศ. 2465 - มิถุนายน 2475)

นิตยสารสตรีในช่วงหลังชองยุคแรกนี้ จะเริ่มใน พ.ศ. 2465 ซึ่งใ้เริ่มมี นิตยสารสตรีเกิดขึ้นใหม่ หลังจากหยุดไปชั่วคราวจากวงการนิตยสารประมาณ 5 ปี โดย เริ่มจาก สตรีศัพท์ (2465) ศรีสัปดาห์ (2465) สตรีไทย (2468) นารีเชม (2469) นารีนิเทศ (2469) สยามบุพทิก (2471) เคลิเมลวันจันทร์ (2472) หึ่งสยาม (2473) สุภาพนารี (2473) นารีนาถ (2473) และเนตรนารี (2475) ช่วงหลังนี้จึงเป็นช่วงปลายรัชสมัยชองรัชกาลที่ 6 จนถึงรัชกาลที่ 7

จึงขอเริ่มช่วงหลังนี้จาก "สตรีศัพท์" ในปี พ.ศ. 2465 สตรีศัพท์เริ่มมี บรรณาธิการเป็นผู้นึ่ง คือ น.ส. ฉะอม พงศ์ศรีจันทร์ แค่อยู

ไต่ไม่ถึงปีกเล็กก็จากรไป นิกยสารฉบับนี้เกิดขึ้นเพื่อเป็นการเสนอความรู้และสาระต่าง ๆ สำหรับผู้หญิง โดยบรรณาธิการได้กล่าวไว้ในคำนำว่า "เป็นปากเสียงให้สตรีที่รับทุกข์ สตรีใดใคร่รับทุกข์หรือมีความเดือดร้อนอันบุรุษเพศใดกระทำให้ควยควมเป็นธรรมดา เชิญบอกนามและเรื่องจริงไปยังเรา" เนื่องจากผู้จัดทำพยายามให้ความรู้และข้อคิดเห็นต่าง ๆ แก่สตรีและพยายามให้ผู้หญิงเสมอภาคกับชายคานอย่างอารยะประเทศ

ลักษณะของนิกยสารสตรีศัพท์ สตรีศัพท์เรียกตัวเองในหน้าปกว่า หนังสือพิมพ์ ออกสัปดาห์ละ 2 ครั้ง รูปลักษณะคล้ายหนังสือพิมพ์ทั้งนิกยสาร มีการพาดหัวข่าว แต่ไม่มีสารบัญ มีการจัดแบ่งคอลัมน์ในแต่ละหน้า เป็น 2 หรือ 3 คอลัมน์ มีโฆษณาค่อนข้างมาก ประมาณ 30-40 เปอร์เซ็นต์ ที่แปลกคือ นิยมลงโฆษณาหน้าปกทุกฉบับ และภายในฉบับจะแทรกอยู่ตามหน้าต่าง ๆ หรือเป็นโฆษณาทั้งหน้า มีทั้งที่ใส่ภาพประกอบและไม่ใช้ (ภาพถ่ายประกอบ) ขนาดของนิกยสารเนื่องจากไม่ได้เห็นตัวจริง แต่คาดว่าคงจะเท่ากับนิกยสารสตรีไทยทั่ว ๆ ไป คือ 8 หน้ายก หนาประมาณ 16-20 หน้าเท่านั้น

เนื้อหา ประกอบด้วยคอลัมน์เล็ก ๆ น้อย ๆ มากมาย เช่น จดหมายจากผู้อ่าน เกร็ดความรู้ สารคดีสั้น ลงแทรกอยู่ในเนื้อที่คอลัมน์ต่าง ๆ แจกความ มักเป็นข่าวสารของทางราชการ คอลัมน์เบ็ดเตล็ด ลงข่าวอาชญากรรมและข่าวทั่ว ๆ ไป ยังมีคอลัมน์เกี่ยวกับบทละคร บทร้อยกรองต่าง ๆ ด้วย

สรุปแล้วเนื้อหาส่วนใหญ่ จะให้ข่าวสารและความรู้ต่าง ๆ มากกว่าความบันเทิง นวนิยายแทบจะไม่มีเลย มีคอลัมน์สำคัญ ที่แสดงให้เห็นถึงความตื่นตัวเกี่ยวกับสิทธิของสตรี เช่น คอลัมน์ "ข่าวศาลเรื่องเกี่ยวกับผู้หญิง" คอลัมน์ "สภาสตรีไทย" ในฉบับวันศุกร์ที่ 22 กันยายน พ.ศ. 2465 ได้กล่าวถึง การที่สามีมีภรรยาใหม่หรือมากกว่าหนึ่งคนได้โดยไม่ผิดกฎหมาย แต่ก็เป็นการสร้างปัญหาแก่เด็กและสังคม (ภาพถ่ายประกอบ) โฆษณามีแทรกเกือบทุกหน้า ส่วนใหญ่จะเป็นสินค้าเกี่ยวกับสตรี เช่น ยา เสื้อผ้า เครื่องประดับต่าง ๆ และโฆษณาภาพยนตร์

นิตยสารอีกฉบับหนึ่งที่ควรจะกล่าวถึง คือ "ศรีสัพคทาหะ" ออกในปี พ.ศ. 2465 เป็นรายสัปดาห์ บอกไว้ที่หน้าปกว่า เป็นหนังสือฉบับเดียวที่จะเป็นปากเสียงให้แก่มหาชนทุกชั้นถึงแม้หนังสือศรีสัพคทาหะ ที่ออกในยุคนี้จะไม่มิลักษณะเป็นหนังสือผู้หญิงโดยเฉพาะ แต่เป็นหนังสือสำหรับทุก ๆ คน เหตุที่คิดว่าควรจะกล่าวถึงนั้นเนื่องจาก หนังสือศรีสัพคทาหะ ในยุคต่อ ๆ มาซึ่งออกอีกในช่วงปี พ.ศ. 2497 กลายเป็นหนังสือผู้หญิงที่มีชื่อเสียงและกว้างขวางในหมู่นักอ่านทั่วไปในสมัยนั้น ศรีสัพคทาหะยุคนี้ออก ๆ หยุด ๆ อยู่หลายครั้งจนถึงปี พ.ศ. 2468 เนื้อหาในนั้นประกอบด้วยคอลัมน์ต่าง ๆ เช่น เราควรจะทำหรือยัง ชวนหัว นิทานสมัยใหม่ อากมา-กำศรวล นวนิยายมีพอบประมาณ มีภาพโฆษณาเล็กน้อย โดยเฉพาะนิยมลงโฆษณาในหน้าปกเข้าใจว่าเป็นความนิยมในช่วงนั้น เช่นเดียวกับสตรีศัพท์และนิตยสารหรือหนังสือพิมพ์อื่น ๆ ที่สำคัญในยุคนี้ เช่น เกราะเหล็ก ฯลฯ

เนื้อหา ของศรีสัพคทาหะประกอบด้วย บทความสั้น ๆ ที่เน้นสำนึกด้านปัญหาบ้านเมือง เช่น บทความของกุสิด เปรมประชา เรื่อง พลเมืองไทยกำลังจน รัฐบาลจะนิ่งดูตายเสียหรือ ในฉบับวันศุกร์ที่ 21 สิงหาคม พ.ศ. 2468

ยังมีคอลัมน์ ลำคักครุเฒ่า ซึ่งใช้ลำคักโต้ตอบกัน เสียดสีการเมืองในสมัยนั้น โดยกล่าวถึงบุคคลและสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น เจ้าคุณนรฯ ต้นเหตุ คอยกินเศษกินเลย จึงต้องเออระเหย เลยเข้าสู่กรุงซัง ...

ทั้งยังมีภาพประกอบล้อเลียนของครุเฒ่า ลงในหน้าปกบางฉบับด้วย (ดูภาพประกอบ) สิ่งเหล่านี้ล้วนสะท้อนให้เห็นถึงสภาพของเหตุการณ์บ้านเมืองในยุคก่อนเปลี่ยนแปลงการปกครอง โดยเฉพาะความมีหัวรุนแรงของคนรุ่นใหม่ในสมัยนั้น พร้อมทั้งเสรีภาพในการเผยแพร่ ความคิดข้อเขียนต่าง ๆ ในสิ่งพิมพ์ด้วย

ต่อมาในปี พ.ศ. 2468 ได้เกิดนิตยสารที่เด่นและมีความสำคัญมากฉบับหนึ่งในประวัติศาสตร์ของนิตยสารผู้หญิง ได้แก่ "สตรีไทย" ในแง่ที่เป็นต้นแบบของนิตยสารผู้หญิงเล่มอื่น ๆ ในยุคต่อ ๆ มา โดยเฉพาะในด้านการจัดรูปแบบ ภาพประกอบ การเสนอเนื้อหา ซึ่งมีทั้งเรื่องอ่านเล่น คอลัมน์ และบทความต่าง ๆ สตรีไทยนั้นออกเป็นรายสัปดาห์ มีคำขวัญที่หน้าปกหนังสือว่า "ออกเพื่อให้ความสว่างแก่สตรีทั้งปวง" คณะผู้จัดทำล้วนเป็นผู้หญิงตามที่แจ้งไว้ ได้แก่ น.ส. แฉล้ม จีระสุข เจ้าของและบรรณาธิการวิณี ออกไปประมาณ 1 ปีก็เลิก

ลักษณะและเนื้อหา สตรีไทยให้สาระ ความรู้ ชาวสาร วิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับ

บทบาทของสตรีค่อนข้างมาก แต่ก็มีโฆษณาแทรกอยู่เกือบทุกหน้า มีโฆษณารวมแล้วประมาณ 40 เปอร์เซ็นต์ สินค้าที่โฆษณาเกี่ยวกับผู้หญิงและเด็กเป็นส่วนใหญ่ ความหนา 30-50 หน้า แบ่งออกเป็น 2 คอลัมน์ใน 1 หน้า มีภาพประกอบส่วนใหญ่เป็นภาพลายเส้น มีภาพถ่ายประกอบอยู่บ้าง ขนาดของนิตยสารคาดว่าคงจะเป็นขนาด 8 หน้ายก

คอลัมน์สำคัญ ๆ ที่เป็นแบบฉบับคือ ๆ มา ได้แก่

- คอบปัญหาของแม่โสด
- คอบปัญหาของใจและปัญหาชีวิต
- คำอธิบายกฎหมายฉิวเฉียด
- ให้ความรู้คุณค่ากฎหมายแก่สตรี
- ชตาของหลอน
- พยากรณ์โชคชะตาชีวิตเกิดมีขึ้นเป็นครั้งแรก และต่อมาได้กลายเป็นคอลัมน์ประจำที่นิตยสารผู้หญิงมักจะต้องมีทุกฉบับจนปัจจุบัน
- ชาวเบ๊กเถล็ด สังคม และวิจารณ์ เช่น คอลัมน์ทิ้งหยิกทิ้งขว้าง เป็นการวิพากษ์วิจารณ์เสียดสีสังคมในเรื่องต่าง ๆ เช่น กล่าวว่า "คนจนเป็นเครื่องเล่นสนุกของคนมั่งมีก็จริง คุณค่าหญิงคุณนายที่นอนซนเงิน ก็พลอยไปค้ำยันโลกเจตนาเข้าสิงหรือ" ฯลฯ (ดูภาพประกอบ)
- "สตรีการเมือง" เป็นคอลัมน์ที่แบ่งออกเป็นคอลัมน์ย่อย ๆ อีกหลายหัวข้อ เช่น สตรีกับการเมืองไทย สตรีไทยกับการอาชีพ
- "เขียนหมาก" (เป็นช่องว่าง ๆ ที่สำคัญของคนไทยในยุคนั้นที่ยังนิยมกินหมาก) มีลักษณะเป็นปกิณกะเกี่ยวกับผู้หญิง แต่เป็นการเขียนแบบเสียดสีว่าผู้ชาย เช่น "เมื่อสตรีประพาศิความชั่วต่าง ๆ ย่อมมีความเสียหายมาก และจะถูกติเตียนไม่มีใครจะมีวันหยุกกันสักคราว ส่วนเรื่องของบุรุษย์คล้ายกับคลื่นกระทบฝั่ง" (ดูภาพประกอบ)

นอกนั้นเป็นนวนิยาย สารคดีบันเทิง อยู่ข้างรวมทั้ง สุภาพสตรี คำประพันธ์ และข่าว-รอบโลก ในคอลัมน์เพชรของเธอ แนะนำการประดิษฐ์ การทำของใช้ต่าง ๆ และการบำรุงผิว

โดยสรุปแล้ว "สตรีไทย" เป็นนิยายสารผู้หญิงที่มีเนื้อหาค่อนข้างหนัก และก้าวหน้า
ที่เดียว คอลัมน์ต่าง ๆ ก็เป็นแบบฉบับที่ดีและน่าสนใจแก่นิยายสารในยุคก่อน ๆ มา จึงนับว่า
เป็นนิยายสารสตรีที่สำคัญมากฉบับหนึ่ง แต่ที่น่าเสียดายที่ออกมาได้ในระยะเวลาสั้น ๆ เท่านั้น

ในช่วงปี พ.ศ. 2469 นั้น ยังมีนิยายสารผู้หญิงเกิดขึ้นอีก 2 ฉบับ คือ นารีเชรม
และนารีนีเทศ

"นารีเชรม" ออกเป็นรายทศ (ทุกวันที่ 1, 10 และ 20) เรียกตัวเองว่าเป็น
"หนังสือพิมพ์วรรณคดีชั้นสูง" คณะผู้จัดทำเป็นผู้หญิงล้วน บรรณาธิการคือ ม.ล.หญิง
สวาสดี ศิริวงศ์ ณ อยุธยา ผู้จัดการคือ ม.ร.ว.ชื่นจิตต์ นันทศักดิ์ ณ อยุธยา
เลขานุการคือ นางสาว วิเชียร ชูบุญญา ชอบเขตเนื้อหาของนิยายสารเล่มนี้ คณะผู้จัดทำ
ได้แจ้งไว้อย่างชัดเจนในเล่มที่ 1 ว่า "ตั้งใจจะกระทำทุกอย่างเพื่อแสดงความบรรเทา
เรงรมย์อันแท้จริงและความรู้เบ็ดเตล็ดมาสู่บางท่านและเพื่อให้นารีเชรม เป็นหนังสือพิมพ์
นารีเชรมสมชื่อ จึงไม่มีประสงค์จะนำความคิดเห็นที่เกี่ยวกับการบ้านเมืองมาเผยแพร่ในนารีเชรม
นารีเชรมเลย เพราะขมขื่นกว่าหาชีวิตวิถีของสตรีไม่ และไม่มีประสงค์จะเถเถกเถกก้าวร้าว
เสียดสีเฉพาะบุคคลหรือคณะใด ๆ ทั้งไม่ใช่สนามประลองฝีปากสำหรับถากถางว่าผู้ใดเป็น
อันชาติ"

จะเห็นได้ว่า นารีเชรมมีความแตกต่างจาก "สตรีไทย" ในยุคเดียวกันในด้านวัตถุประสงค์
เป็นอย่างมาก ทั้งนี้เนื้อหาส่วนใหญ่จึงเป็นนิยายและบันเทิง แต่ก็ให้คติเตือนใจแก่
ผู้หญิงอยู่บ้าง เช่น คอลัมน์ "ภัยของหญิงสาว" "ชีวิตของกิดัน" "นารีควรรทม" ฯลฯ

นารีเชรม ค่อนข้างหนาประมาณ 115 หน้า เป็นนวนิยายต่อกันไปเรื่อย ๆ มีโฆษณา
น้อยมากเพียง 5 เปรอ์เซนส์ และไม่มีภาพประกอบ

ส่วน "นารีนีเทศ" นั้น มีความคล้ายคลึงกับนารีเชรม เพราะเนื้อหาและวัตถุประสงค์
นั้น เพื่อความบันเทิง เพื่อให้ผู้อ่านรักการอ่าน และเพื่อเพาะนิสัยให้วางสตรีเพศรู้จักรักและ
นิยมในการอ่านยิ่งขึ้น จึงประกอบด้วยนิยายเป็นส่วนใหญ่ มีโคลง กลอน และฉันทประมาณ
30 เปรอ์เซนส์ มีคอลัมน์ให้ความรู้เล็กน้อย ผู้จัดทำหรือเจ้าของ คือ สิวดี เข้าใจว่า
คงเป็นสตรี ผู้เขียนคอลัมน์ต่าง ๆ ล้วนใช้นามเป็นสตรี เช่น คอลัมน์ ทอมจกหมาย ของ
แม่ลำกวน คอลัมน์แพทย์ โศภพยากรณ์ โดย น.ส. รำจัญ เป็นคอลัมน์ทำนายโชคชะตาที่มี

ลักษณะค่อนข้างแปลก มีบัตรทำนายโชค เป็นการร่วมสนุกกันระหว่างผู้อ่านกับผู้จัดทำนิตยสาร (ภาพประกอบ) พร้อมทั้งคอลัมน์ ครีวาร์นิเทศ โดย น.ส.กาญจนา หนังสือเล่มนี้ไม่มีภาพประกอบ ไม่มีโฆษณาเลย มีความหนาประมาณ 100 หน้า เนื้อหาส่วนใหญ่จึงเป็นคำบันเทิง และเกร็ดความรู้ต่าง ๆ

ในปี พ.ศ. 2471 "สยามยุพติ" นิตยสารสตรีอีกเล่มหนึ่งซึ่งมีลักษณะกึ่งหนังสือพิมพ์ ได้ถือกำเนิดขึ้น สยามยุพติคงจะมีขนาดใหญ่แบบแทบลอยด์หรือ 4 หน้ายก จำนวน 16 หน้า จัดแบ่งเป็น 4 คอลัมน์ ใน 1 หน้า ไม่มีสารบัญ มีภาพหัวข่าว เนื้อหาของข่าวสารล้วนเกี่ยวข้องกับผู้หญิงทั้งสิ้น เช่น ข่าวของ น.ส.ดวงตะวัน บุณนาก ระหว่างไปเรียนต่างประเทศ (ภาพประกอบ) วัตถุประสงค์ในการจัดทำนั้นเพื่อป้องกันภัยภัยสตรีไทย พยายามช่วยเหลือเพื่อนสตรีเพศในคำอาชีพ ความรู้ต่าง ๆ และการเรียน เป็นปากเสียงช่วยความทุกข์ร้อนของเพื่อนร่วมชาติ เนื้อหาภายในเล่มจึงประกอบด้วยคอลัมน์ต่าง ๆ มากมาย และในด้านการให้ความรู้แก่สตรีค่านการ เมือง เช่น คอลัมน์ "สตรีกับการเมือง" ในด้านการเรียน เช่น ทำครัว วิชชาบำรุงผิว มีทั้งบทกวีต่าง ๆ และคอลัมน์อื่น ๆ เช่นเดียวกับนิตยสารผู้หญิงอื่น ๆ ได้แก่ ทำนายโชคชะตา โดย น.ส.ประทีป เอมกมล และคอลัมน์ข่าว ภาพประกอบ มีลักษณะที่น่าสนใจคือ ลักษณะการแต่งตัวเป็นตะวันตกมาก มีภาพโฆษณาอยู่บ้าง สรุปแล้ว สยามยุพติ เป็นนิตยสารผู้หญิงในแนวเดียวกับสตรีไทย ที่มีบันเทิงเพียงเล็กน้อย

ในปี พ.ศ. 2472 ได้เกิดนิตยสารที่มีลักษณะกึ่งหนังสือพิมพ์อีกฉบับหนึ่ง ในยุคต่อ ๆ มา ได้กลายเป็นหนังสือผู้หญิงอีกเล่มหนึ่งที่โด่งดังมากแม้ว่าในยุคแรกนี้จะไม่ประสบความสำเร็จมากนัก คือ "เคลิเมลวันจันทร์"

เคลิเมลวันจันทร์ ออกในช่วงปี พ.ศ. 2472-2473 มีลักษณะเป็นหนังสือพิมพ์ขนาดเล็ก หนาประมาณ 20 หน้า จัดแบ่งเป็น 3 หรือ 4 คอลัมน์ใน 1 หน้า มีการพากษ์ข่าวขนาดต่าง ๆ มีภาพประกอบและภาพถ่ายต่าง ๆ ค่อนข้างมาก มีโฆษณาประมาณ 10 เปอร์เซ็นต์แทรกอยู่ตามหน้าต่าง ๆ ไม่มีสารบัญ เนื้อหา มีแต่ข่าวสาร นวนิยาย และสารคดี ที่สำคัญคือมีหน้าสำหรับสุภาพสตรี ซึ่งมีแฟชั่น เสื้อผ้า และเรื่องอื่น ๆ ที่ให้ความรู้ค่านการ เมืองแก่สตรี (ภาพประกอบ) แม้ในยุคนี้เคลิเมลวันจันทร์จะไม่ได้มีลักษณะเป็นหนังสือผู้หญิง แต่ก็มีคอลัมน์เกี่ยวกับผู้หญิงที่แสดงว่าให้ความสำคัญแก่ผู้อ่านที่เป็นผู้หญิงมากที่สุด

ต่อมาในปี พ.ศ. 2473 ได้มีนิตยสารผู้หญิงเกิดขึ้นอีก 3 ฉบับ คือ หญิงสยาม
สุภาพนารี และนารีนาถ

"หญิงสยาม" รายสัปดาห์ มีลักษณะทั่ว ๆ ไป คล้ายคลึงกับนิตยสารผู้หญิงในยุคนั้น
คือ มีเจตนารมณ์ของนิตยสาร เพื่อทำให้การศึกษาของสตรีเจริญเท่าบุรุษเพศ และเป็นปากเป็น
เสียงของผู้อ่าน แบ่งออกเป็น 3 คอลัมน์ใน 1 หน้า มีเนื้อหาความบันเทิง นวนิยาย สารคดี
ข่าวสั้น ข่าวสารต่าง ๆ มีความรู้รอบตัวอยู่บ้าง รวมทั้งคอลัมน์พยากรณ์ เจ้าของชื่อ วงศ์
หลอวิจิตร ออกไปประมาณ 1 ปีก็เลิกไป

"สุภาพนารี" เป็นนิตยสารขนาด 5" x 8" หน้าประมาณ 35 หน้า บรรณาธิการ
เป็นผู้หญิงชื่อ น.ส.ชม เทียวบุญเหลือ ออกอยู่ไปประมาณ 1 ปีเช่นกัน เนื้อหาเน้นมีคอลัมน์
ต่าง ๆ ที่น่าสนใจมากมายนอกเหนือจากนวนิยายและเรื่องแปล 2 เรื่อง ความรู้รอบตัว
โคลง กลอน ภาษิตต่าง ๆ คอลัมน์ตอบคำถาม แล้วยังมีคอลัมน์ "สุภาพคารม" ที่สำคัญ
คือเริ่มมีคอลัมน์ประเภทสัมภาษณ์บุคคลดังคือ ม.จ.หญิงพูนพิศมัย นับว่าเป็นแบบฉบับของหนังสือ
ผู้หญิงในยุคต่อมาทีเดียว บางเล่มในช่วงปี 2474 เพิ่มคอลัมน์ "สตรีกับกฎหมาย" "เมื่อโลก
หมุน" และ "ชาวนอกประเทศ" "ชาวในประเทศ" มีโฆษณาแทรกอยู่บ้างแต่ไม่มาก ภาพ-
ประกอบมีค่อนข้างน้อย

สรุปแล้วสุภาพนารี มีค่าขวัญว่า ชาวสาร วิชชา บรรเทองค์ ไม่มีการวิพากษ์-
วิจารณ์เรื่องของสตรีเหมือนสตรีศัพท์หรือสตรีไทย แต่ก็ให้ความรู้ความต่าง ๆ นับว่าเป็น
นิตยสารสตรีที่คิดฉบับหนึ่งในอดีต (ภาพประกอบ)

"นารีนาถ" เป็นนิตยสารผู้หญิงที่เด่นและมีความสำคัญมากเล่มหนึ่ง ในสมัยรัชกาลที่ 7
นารีนาถออกอยู่ไปประมาณ 2 ปี เจ้าของและบรรณาธิการคือ น.ส.สุน กาญจนาคม
คณะผู้จัดทำเป็นสตรีเป็นส่วนใหญ่ เป็นนิตยสารราย 21 วัน มีจำนวนหน้าตั้งแต่ 120-200 หน้า
ขนาด 7"x9" โคยประมาณ

จุดมุ่งหมายของนิตยสารนั้น เพื่อให้ความสุขสำราญแก่ครอบครัว บำรุงความรู้ของ
สตรีในทางการบ้าน เพื่อช่วยกำลังโรงเรียนสตรีและนิกามารคา

เนื้อหา ประกอบด้วยคอลัมน์ต่าง ๆ มากมาย แยกออกเป็นหัวข้อต่าง ๆ (ภาพ-
ประกอบ) เช่น

คำสอน จะมีคอลัมน์เกี่ยวกับภาษิตต่าง ๆ วิจารณ์สิทธิของชีวิต โดย

จรรยา นัย โภมทุกุล

เรื่องเพลินใจ จะเป็นคำขวัญบันเทิง นวนิยาย เรื่องแปลต่าง ๆ มีประมาณ 4-5 เรื่อง กินเนื้อที่เกือบครึ่งเล่มหรือประมาณ 40 เปอร์เซ็นต์ของเนื้อหาอื่น นักเขียนที่สำคัญ ได้แก่ คอกไม้สค ม.จ.อากาศคำเกิง ระพีพัฒน์ เลี้ยว ศรีเสวก ฯลฯ

การศึกษาทางบ้าน จะมีคอลัมน์หรือบทความที่ให้ความรู้ต่าง ๆ เกี่ยวกับ สตรี เช่น หญิงเกิดมาควรเรียนอะไร สตรีเกี่ยวข้องกับศาสนาอย่างไร สตรีกับบ้าน

หน้าที่แม่บ้าน จะมีคอลัมน์ที่เป็นในค่านการเรือนเป็นส่วนใหญ่ เช่น การปรุงอาหาร การเย็บปักถักร้อย หรืออาจมีบทความที่ให้ความรู้อื่น ๆ บ้าง เช่น หญิงช่วยชาติอย่างไร ?

เรื่องสำหรับเด็ก จะเป็นเรื่องแปลสำหรับเด็กอ่านและบทความสั้น

กวีพากษ์ จะเป็นบทกวี คำประพันธ์ประเภทต่าง ๆ บางครั้งเป็นโคลง-ภาษาอังกฤษ แล้วแปลเป็นภาษาไทยเทียบให้เห็น และ

ปฏิคมพากษ์ ซึ่งจะปรากฏในช่วงหลัง อยู่ท้ายเล่มเป็นคอลัมน์ที่มีลักษณะเหมือนบทบรรณาธิการ ซึ่งเรียกว่า คอลัมน์ คำคอนรับปฏิคมพากษ์ คำตอบคำถามจากผู้อ่าน และปัญหาเรียกความสุข ซึ่งเป็นการตอบปัญหาชีวิต

สรุปแล้วนารีนากเป็นนิตยสารผู้หญิงที่มีเนื้อหาดีเล่มหนึ่ง ผู้แต่งนวนิยาย เรื่องแปลก็ล้วนมีชื่อเสียงและเป็นนวนิยายอมตะที่ยังคงอ่านอยู่จนปัจจุบัน เช่น บทประพันธ์ต่าง ๆ ของ คอกไม้สค และม.จ.อากาศคำเกิง แม้จะไม่มีคอลัมน์วิพากษ์วิจารณ์การเมืองอย่างชัดเจน แต่ก็ให้ความรู้ความคิดแก่สตรีในเรื่องของสังคมและการเมืองกว้าง ๆ เช่น จากบทความเรื่อง "ความสามัคคีของประเทศ" ในนารีนากฉบับวันที่ 20 ธันวาคม พ.ศ. 2473 มีข้อความตอนหนึ่งว่า

"นารีนาก เป็นหนังสือพิมพ์สตรี เหตุใดเหล่าข้าพเจ้าจึงมาเขียนเรื่องซึ่งคู่ประหนึ่งว่าเป็นการเมืองเช่นนั้น ขอตอบว่าที่เขียนมานี้จะว่าเป็นการเมืองก็ไม่ใช่แท้ และถึงจะนับว่าเป็นการเมือง ก็เป็นเรื่องที่ผู้หญิงเข้าใจได้ แท้จริงผู้หญิงนั่นเองมีส่วนสำคัญหนักหนาในเรื่องรักษาความสามัคคีหรือถ้าจะว่าอีกนัยหนึ่งผู้หญิงทำลายความสามัคคีก็เก่งอยู่มากเหมือนกัน"

ลักษณะของภาษาที่ใช้ในวารินาถ ยังเป็นภาษาค่อนข้างเก่า เห็นได้จากการสะกดคำ เช่น เกียร หยากมีลูก ชวททรง ฯลฯ นอกจากนั้นมีภาพประกอบนวนิยายและคอลัมน์สั้นเป็น ภาพวาด ที่น่าสนใจ ก็คือโฆษณาที่เป็นภาพโฆษณาไม่น้อยเพียงประมาณ 5 เพอร์เซ็นต์ และมัก อยู่ท้ายเล่ม โดยเฉพาะมีโฆษณาผ้าซักรีด (คุณภาพประกอบ) ซึ่งมีภาพประกอบชัดเจน นับว่า ทันสมัยมากในสมัยนั้น คือปี พ.ศ. 2474 เพราะโฆษณาสินค้าชนิดนี้มีเฉพาะในนิตยสารสตรี หนังสือพิมพ์ยุคเดียวกันนั้นไม่พบการโฆษณาเลย นับว่าเป็นการเริ่มโฆษณาเจาะเฉพาะกลุ่ม- ผู้หญิงที่อ่านนิตยสารนี้ ซึ่งจะต้องมีฐานะและการศึกษาดี

พ.ศ. 2475 ในช่วงเปลี่ยนแปลงการปกครอง ได้มีนิตยสารผู้หญิงชื่อ เนตรนารี พิมพ์ออกเผยแพร่ เป็นรายักษ์ เจ้าของคือ น.ส. ชิวเฮียง ชันวารชร เนื้อหาอันมีลักษณะ คล้ายคลึงกับเล่มอื่น ๆ ในยุคนั้นคือ ให้ความรู้ความต่าง ๆ เกี่ยวกับสตรี มีการสัมภาษณ์บุคคล นวนิยาย บทกวี เรื่องสั้น เป็นต้น นับเป็นนิตยสารสตรีเล่มสุดท้ายในยุคนั้น

กล่าวได้ว่ายุคแรกของนิตยสารสตรีไทยนับตั้งแต่เล่มแรกคือ นารีรมย์ ในปี พ.ศ. 2431 จนถึงเล่มสุดท้าย "เนตรนารี" ในปี พ.ศ. 2475 นับเป็นช่วงเวลายาวนานเกือบ 44 ปี แม้จะแบ่งย่อยออกเป็น 2 ช่วง มีนิตยสารผู้หญิงเกิดขึ้นจำนวน 18 ฉบับ ส่วนใหญ่เป็น หนังสือที่มีคุณค่าและสะท้อนให้เห็นถึงความตื่นตัวในการให้ความคิดแก่สตรีไทยเกี่ยวกับสังคมและการเมืองทั้งสิ้น ที่เรียกว่า เป็นยุคปลุกสำนึกทางความรู้ ความคิด และสิทธิของสตรีนั้นคงจะเห็น ได้จากเนื้อหาของนิตยสารหลาย ๆ เล่ม อาทิเช่น กุลสตรี บำรุงนารี สตรีศัพท์ สตรีไทย สยามบุพทิศ และนารีนาถ ฯลฯ โดยเฉพาะเนื้อหาของนิตยสารสตรีในช่วงหลังของยุคแรกนี้มีความแก่นและ เน้นสำนึกในด้านสิทธิความเท่าเทียมของสตรีและบุรุษมาก

นอกเหนือจากที่กล่าวถึงลักษณะเด่นไว้ในตอนช่วงแรกของยุคว่า คณะผู้จัดทำในช่วงแรกริเริ่มจากผู้ชายนั้น ยังพบว่าส่วนใหญ่ในหลาย ๆ ฉบับจะมีเชื้อพระวงศ์เป็นผู้จัดทำ ดังเช่น นารีรมย์ คือพระองค์เจ้าชายไชยนิทรมงคล ต่อมาเป็นกรมหมื่นมหิศรราชหฤทัย ผู้เขียนกัลลว เป็นเจ้านาย เช่น ดันเกล้ารัชกาลที่ 5 กรมหมื่นสมมตอมรพันธุ์ นารีเชรม ในปี พ.ศ. 2469 ผู้จัดทำเป็นสตรีเชื้อพระวงศ์ทั้งสิ้น ได้แก่ ม.ล.หญิง สวาสดิ์ ศิริวงศ์ ณ ออยุธยา บรรณาธิการพิมพ์ ม.ร.ว. ชันจิตต์ นันทศักดิ์ ณ ออยุธยา ผู้จัดการ และใน "นารีนาถ" นั้น ผู้เขียนบทความระบุชื่อ เป็นเจ้านายอยู่หลายท่าน เช่น ม.จ. อากาศคำเจิง ม.ร.ว. สดศรี สุทัศน์พงศ์พิสุทธิ์ ม.จ.หญิง สุภางศ์ศรี โสภางค์ และ ม.จ.หญิง เกรือมาศวิมล ทองแถม นอกจากนี้ นักเขียนอีกหลาย ๆ ท่านที่เป็นเชื้อพระวงศ์นิยมใช้นามแฝง เชื่อว่าคงจะมีอีกหลายท่าน

เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า การศึกษาในสมัยนั้น เจ้านายมีโอกาสที่จะศึกษาได้สูงกว่าสามัญชนทั่ว ๆ ไป ดังนั้นในกลุ่มของครูจึงมีเจ้านายเป็นส่วนใหญ่

นอกจากนั้น ลักษณะที่น่าสนใจอีกอย่างหนึ่งก็คือ นิทยสารสกริหลาย ๆ ฉบับ ยังนิยมใช้ร้อยกรอง โดยเฉพาะนาวิกรม์เล่มแรก ๆ นั้น เป็นร้อยกรองล้วน ต่อมาที่มีลักษณะนี้ก็คือ "สกรินิพนธ์" ซึ่งแม้จะมีร้อยแก้วบ้างแต่ส่วนใหญ่เป็นร้อยกรองทุกประเภท ในเล่มอื่น ๆ ก็มักจะมีโคลงฉันท์หรือส่วนที่เป็นบทร้อยกรองมากหรือน้อยปนอยู่เสมอ ซึ่งลักษณะเช่นนี้ก็ยังเป็นลักษณะที่มีอยู่ในนิทยสารสกริบางเล่มในปัจจุบัน แม้ว่าปัจจุบันความนิยมในการอ่านร้อยกรองจะลดน้อยถวายน้อยกว่าในอดีตมากแล้วก็ตาม

ลักษณะภาษาไทย ที่ใช้ในนิทยสารยุคแรกนี้ ส่วนใหญ่เป็นภาษาคอนข้างเก่า มีการสะกดคำและสำนวนแตกต่างจากปัจจุบัน เช่น คำว่า สกริ ปัจจุบันเขียนว่า สกริปราภฏในชื่อนิทยสาร กุลสกริ สกริศัทธา ฯลฯ

นิทยสารหลายฉบับ โดยเฉพาะชื่อนั้นมีอิทธิพลและในยุคต่อมาก็มีนิทยสารผู้หญิงที่ออกมาโดยใช้ชื่อเหมือนกับยุคแรกนี้หลายเล่ม โดยที่ผู้จัดทำเปลี่ยนไปตามยุคสมัย และช่วงของเวลาที่ห่างกันนานนับหลายสิบปี ได้แก่ กุลสกริ ซึ่งยังมีจนถึงปัจจุบันนี้ นอกนั้น ได้แก่ สกริศัพท์ สกริไทย เติลเมลวันจันทร์ และนาวิกรม มีออกอีกหลายยุคแต่เลิกออกแล้วในยุคปัจจุบัน

สรุปแล้วยุคของการปลุกสำนึกทางความรู้ ความคิด และสิทธิสตรี ซึ่งนับเป็นยุคแรกของนิทยสารผู้หญิงนี้เป็นยุคที่ยาวนานกว่ายุคอื่น ๆ แต่มีความสำคัญมากในคำที่บุกเบิกเนื้อหาที่ดี และเป็นต้นแบบแก่นิทยสารสกริในยุคต่อ ๆ มา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ยุคที่ 2 ยุคมีคของนิตยสารสตรี ช่วง พ.ศ. 2475-2489

หลังจากเปลี่ยนแปลงการปกครอง เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2475 จนถึง พ.ศ. 2489 เป็นช่วงปลายรัชสมัยรัชกาลที่ 7 และสมัยรัชกาลที่ 8 อลอลรัชกาล เนื่องจากในช่วงนี้ได้เกิดเหตุการณ์สำคัญ ๆ ทางการเมืองและเศรษฐกิจหลายประการที่เป็นผลทำให้การขยายตัวของสิ่งพิมพ์ทั้งหนังสือพิมพ์และนิตยสารมีน้อยมาก เหตุการณ์เหล่านี้ได้แก่

1. สภาพทางการเมืองหลังเปลี่ยนแปลงการปกครองและรัฐบาลในสมัยจอมพล ป.พิบูลสงคราม ลัทธิชาตินิยม การปฏิวัติวัฒนธรรม เช่น การเปลี่ยนแปลงการใช้ตัวอักษร การห้ามใส่โจงกระเบน ห้ามกินหมาก ให้สวมหมวก
2. ภาวะของสงครามโลกครั้งที่ 2
3. ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ เป็นผลทำให้กระดาษมีราคาแพง

แม้ว่าหนังสือพิมพ์ในช่วงหลังเปลี่ยนแปลงการปกครองใหม่ ๆ จะถูกควบคุมและตรวจตรามาก แต่นิตยสารกลายเป็นสื่อที่มีไว้เพื่อความบันเทิงมากกว่าที่จะให้ข่าวสารข้อมูลแบบรัชกาลก่อน ทั้งนี้เพราะพัฒนาการค่านิตยสารและหนังสือพิมพ์ได้มาถึงจุดที่มีรูปแบบลักษณะแยกกันอย่างชัดเจน การควบคุมหนังสือพิมพ์ด้วยการออกพระราชบัญญัติการพิมพ์ 2484 มีผลกระทบต่อนิตยสารน้อยกว่าหนังสือพิมพ์มาก เพราะในขณะที่หนังสือพิมพ์ต้องต่อสู้เพื่อความอยู่รอด เพื่อการคงไว้ซึ่งหน้าที่ของตนนั้น นิตยสารไม่ต้องเผชิญกับสิ่งเหล่านี้ แต่การแยกบทบาทหน้าที่กันอย่างเห็นได้ชัดระหว่างนิตยสารและหนังสือพิมพ์ ทำให้นิตยสารมีลักษณะเป็นสื่อมวลชนที่เกิดขึ้นเพื่อความบันเทิงและความรู้มากกว่า การอยู่รอดของนิตยสาร จึงมิได้ขึ้นอยู่กับปัจจัยสนับสนุนทางด้านการเมือง หากแต่เกิดขึ้นจากปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและสังคม นิตยสารที่ออกในช่วงนั้นต้องประสบปัญหาการขาดแคลนกระดาษเพราะในช่วงสงครามเศรษฐกิจของชาติตกต่ำ การสั่งซื้อกระดาษพิมพ์จากต่างประเทศทำได้ยาก นิตยสารในช่วงนั้นจำต้องพิมพ์ด้วยกระดาษซึ่งผลิตในประเทศ มีคุณภาพต่ำ อีกทั้งภาวะเศรษฐกิจที่ไม่ดี ทำให้กิจการนิตยสารในช่วงนั้นไม่สามารถอยู่ได้¹ ในช่วง 14 ปี เท่าที่รวบรวมได้นิตยสาร

¹ระวีวรรณ ประกอบผล, นิตยสารไทย, กรุงเทพฯ, ฝ่ายวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530 หน้า 63-65.

เกิดใหม่เพียง 57 ฉบับ และในจำนวนนี้จากการสำรวจพบว่ามีเพียง 3 ฉบับเท่านั้นที่
อาจจะเรียกได้ว่าเป็นนิทยสารที่ผู้หญิงอ่าน

จากภาวะสงครามเมื่อผู้คนที่ประสบความซาดแสดนเครื่องอุปโภคบริโภค
นิทยสารก็กลายเป็นสิ่งฟุ่มเฟือยโดยไม่จำเป็น ผู้ทำนิทยสารทำแล้วขายไม่ได้ก็ต้องซาดทุน
ปิกติกการไป เหตุการณ์สำคัญอีกอย่างหนึ่งที่มีผลต่อการใช้ภาษาของนิทยสารและหนังสือพิมพ์
ในช่วงนั้นก็คือ การเปลี่ยนแปลงตัวอักษรภาษาไทยของจอมพล ป. พิบลสงคราม ส่งผลต่อ
งานประพันธ์ในยุคนั้น ให้เกิดความสับสนวุ่นวายในการใช้ภาษา เรื่องนี้ สุธีรา สุขนิยม
ได้บันทึกไว้ว่า

"จากผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการส่งเสริมวัฒนธรรมภาษาไทยชุดนี้ ทำให้
วงการประพันธ์และหนังสือพิมพ์ของไทยเกิดความปั่นป่วนเป็นอย่างมาก นักเขียนได้รับความ
ยุ่งยากและสับสนในการเขียนให้ถูกต้องตามวัฒนธรรมของจอมพลแปลก พิบลสงคราม
เป็นผลให้บทประพันธ์จึกจึกอ่านยาก บันทอนรส และศิลป์ของการประพันธ์อย่างน่าเสียดาย"
(ดูตัวอย่างจากภาพประกอบ สารบัญ ส่วนอักษร)

ในค่านบพบาทของสตรีนั้น ในสมัยจอมพล ป. มีการยกสถานภาพสตรีโดยรัฐบาลมี
จุกมุ่งหมายยกฐานะผู้หญิงไทยให้เท่าเทียมผู้ชาย คือผู้ชายทำอะไร ผู้หญิงต้องทำได้เช่นกัน
เกิดคำขวัญ "ชวนไทยอยู่ที่หญิงไทย"

ในชีวิตสมรส หญิงไทยได้รับการปกป้องสิทธิ์อย่างน่าพึงพอใจ ทางการออกคำสั่งให้
ชายยกย่องภรรยา ถ้าเป็นข้าราชการเกิดระหองระแหงกับภรรยา โดยไม่มีเหตุผลจะถือว่า
ผิดวินัย และได้รับโทษตามความผิด²

นอกจากนั้นทางสภาวัฒนธรรมแห่งชาติสมัยนั้น คือปี พ.ศ. 2486 ยังได้ออกประกาศ
เรื่องวัฒนธรรมของัวเมีย เพื่อัวเมียจะได้อยู่ด้วยกันควยความผาสุก โดยมีแนวทางที่สาม

¹ เรื่องเคิม, หน้า 65.

² ศรีกรุง, 16 สิงหาคม 2485

จะพึงปฏิบัติกรรมยามีดังนี้ คือ

1. ค่ายการยกย่องว่าเป็นเมีย
2. ค่ายการไม่คู่หมั้น
3. ค่ายการไม่ประพฤติล่วงใจ
4. ค่ายการมอบความเป็นใหญ่ให้ และ
5. ค่ายการให้เครื่องแต่งตัว

แม้ว่าสตรีไทยในยุคนั้นจะได้รับสิทธิและการยกย่องหลายประการในสมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม ทั้งโคลกล่าวมาแล้ว แต่ในค่านิยมของนิยายสารคดีในช่วงนี้น่าแปลกใจว่าเหตุใดจึงเกือบจะไม่มีเลย มีที่เห็นชัดเจนเพียง 1 เล่มคือ "หญิงไทย" ในยุค พ.ศ. 2475 หลังจากนั้นก็ไม่มียุคของนิยายที่มิชื่อให้เห็นอย่างชัดเจน จนอาจจะกล่าวได้ว่านิยายสารคดีในช่วง 13 ปี (พ.ศ. 2476-2489) ถูกกลืนไปแล้วจากวงการนิยายไทย มีเหลือคอลัมน์สตรีแฝงอยู่ในบางฉบับซึ่งพอจะนำมากล่าวอ้างว่าเป็นนิยายสำหรับผู้หญิงได้บ้าง ก็คือ ประมวลมารค และสวนอักษร ทั้งนี้จึงจะกล่าวถึงนิยายสารคดีในช่วงนี้เป็นเล่ม ๆ ไป ดังนี้

"หญิงไทย" เป็นนิยายที่มีลักษณะคล้ายหนังสือพิมพ์ และเรียกตัวเองว่าหนังสือพิมพ์หญิงไทย เริ่มออกฉบับแรกในเดือน สิงหาคม พ.ศ. 2475 ออกอยู่ประมาณ 1 ปี มีจำนวนประมาณ 15 หน้า เล่มแรกไม่มีโฆษณา เล่มหลัง จึงเริ่มมีโฆษณาแทรกอยู่บ้างแต่น้อยมาก มีสารบัญ เป็นคอลัมน์เล็ก ๆ บนหน้าแรกมุมขวาล่าง (รูปภาพประกอบ)

เนื้อหาของหญิงไทย ในหน้าแรกจะเป็นข่าวสลดต่าง ๆ ก่อน ต่อมาจึงเป็นคอลัมน์ต่าง ๆ เช่น ไซไซซึกซอก นวนิยายมี 2-3 เรื่อง วิชาแม่เรือน จะให้ความรู้เกี่ยวกับแม่บ้านการเรือน หน้าที่สองภรรยา คู่ทองของเธอ เป็นคอลัมน์ที่ยกเอาเรื่องของสตรีทั้ง ๆ ในอดีต เช่น แมรี อิงค์วเนต, ฟลอเรนซ์ ในกิ่งเถล เป็นลักษณะประวัติกย่อ ๆ นอกจากนั้นยังมีคอลัมน์ชาวทั่วโลกและบทความพิเศษในบางฉบับ เช่น "ความเห็นในเรื่องสิทธิ

¹ "ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องการปฏิบัติของตัวเมีย", ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 60 ตอนที่ 15, 16 มีนาคม 2486.

ของหญิง" มีการทอบจกหมายบ้างในฉบับปลาย ๆ และคอลัมน์ที่วิพากษ์วิจารณ์เรื่องต่าง ๆ ก็พอมันบ้าง ชื่อ คารมหญิง

ผู้เขียนคอลัมน์ต่าง ๆ นั้น ชื่อเป็นผู้หญิงเป็นส่วนใหญ่ เช่น ฤทธิวรรณ สมศรี ประสิทธิ์กุล

สรุปแล้ว หญิงไทยเป็นนิตยสารกึ่งหนังสือพิมพ์ ช่วงแรก ๆ มีคอลัมน์เกี่ยวกับผู้หญิงมากและไม่มีโฆษณา ช่วงกลาง เริ่มมีคอลัมน์วิพากษ์วิจารณ์บ้างแต่น้อย ช่วงหลัง เริ่มมีโฆษณาและคอลัมน์เกี่ยวกับผู้หญิงลดลง แต่หญิงไทยโดยภาพรวมแล้ว ก็นับว่าเป็นนิตยสารสตรีที่ให้ความรู้และความคิดแก่สตรี เล่มเดียวในยุคหลัง เปลี่ยนแปลงการปกครองซึ่งในเล่มอื่น ๆ ไม่มี สาเหตุที่หญิงไทย ออกไค้มันเข้าใจว่าในช่วงนั้น สมัยนายกรัฐมนตรีคนแรก พระยามโนปกรณนิติธาดา ยังคงให้เสรีภาพทางด้านความคิดเห็นแก่หนังสือพิมพ์และนิตยสารอยู่บ้าง หลังจากการรัฐประหารในปี พ.ศ. 2476 โดยพระยาพหลพลพยุหเสนา จึงเริ่มเป็นยุคมืดของสิ่งพิมพ์จริง ๆ

อนึ่ง ชื่อ "หญิงไทย" นี้ในยุคก่อนมากได้ใช้เป็นที่นิตยสารสตรีที่ได้รับความนิยม และแพร่หลายจนถึงปัจจุบัน

"ประมวณุมารค" เป็นนิตยสารที่อาจจะจัดเป็นนิตยสารผู้หญิงได้เล่มหนึ่ง ออกในปี พ.ศ. 2477-2478 เริ่มออกเป็นรายสัปดาห์ แต่ต่อมาเปลี่ยนเป็นรายเดือน ผู้จัดทำและเจ้าของคือ ม.จ.หญิง พรพิมลพรรณ รัชนี พิมพ์ที่สำนักพิมพ์ ประมวณุมารค ม.จ.หญิง พรพิมลพรรณ รัชนี เป็นพระชายาของพระวรวงศ์เธอกรมหมื่นพิทยาลงกรณ์ หรือ น.ม.ส. ได้จัดทำหนังสือพิมพ์ประมาณูวัน และประมาณูสารอีกด้วย เหตุผลและการจัดทำประมวณุมารคนี้ เมื่อแรกทรงมุ่งหมายเพื่อทำเล่นสนุกภายในครอบครัวและมีมิตรสหาย เมื่อมีเรื่องแปลก ๆ และข่าวขัน ที่แค้นใจตนเองและแปลจากต่างประเทศ ส่วนมากมีสาระประโยชน์และความรู้ใหม่ ๆ ¹ จังเรื่อง ไทรทัศน์ เป็นต้น

¹ สุวรรณา เกรียงไกรเพชร บรรณาธิการ, ชุกชีวิคและงาน น.ม.ส. โครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, กรุงเทพฯ : พิมพ์, 2527 หน้า 14.

ประมวลมารคดีขนาด 8 หน้ายก ความหนาประมาณ 60 หน้า แบ่งเป็น 2 คอลัมน์
ใน 1 หน้า มีโฆษณาอยู่ก้นหลัง ประมาณ 10 เบอร์เซนค์ เป็นโฆษณาสินค้าหลายประเภท

เนื้อหา เป็นนิตยสารที่ให้ทั้งสาระ ความรู้ และความบันเทิง โดยมีนวนิยายและ
เรื่องแปลประจำฉบับประมาณ 2 เรื่อง นอกนั้นเป็นคอลัมน์ นิทานสำหรับเด็ก คอลัมน์สำหรับ
คำประพันธ์ร้อยกรอง ไ้แก่ สักรวาไปรษณีย์ ในฉบับที่ 24 วันที่ 12 เมษายน 2478
ไ้มีสักรวาบทหนึ่ง เขียนโดย น.ม.ส. ไ้กล่าวถึง วิทยุโทรทัศน์ (Television) ไ้กล่าว
นับว่าเป็นเรื่องที่น่าสนใจมาก เพราะในประเทศไทยอีก 20 ปีต่อมา จึงไ้มีสถานีโทรทัศน์
ช่อง 4 ที่บางขุนพรหม แพร่ภาพในวันที่ 24 มิถุนายน 2498

ตัวอย่าง สักรวาไปรษณีย์

สักรวาไปรษณีย์

บทที่ ๔๖   นางมณฑิลา

๑ สักรวา คือ แก่ เกี้ยว แม่หนู   จะ ไ้ ดู หนังสือ ฉาย หาย สงสัย
วิทยุ โทรทัศน์ (television) ชัด กระจ่าง   เธอ จะ ไ้ อ่าน หมายถึง มีลายเขียน
พระปู้ เจ้า เจ้า นิ่ง บัลลังก์ผา   พระราม หน้า บุค โฉน ก็ ไ้ เห็น
ทศพัคตร์ พักตร์ เขี้ยว เขี้ยว เขี้ยว เขี้ยว   ดู เกิด เช่น นี หนา สีดา เอย ๆ

น. ม. ส.

นอกจากนั้น ประมวลมารคดียังมีคอลัมน์เกี่ยวกับข่าวเบ็ดเตล็ด ชาวหัว ๆ ไป อยู่
ท้ายเล่ม ทั้งชื่อว่า "ปฏิกิจการณณ์" คอลัมน์ "หัสการ" เป็นเรื่องเล่าในสิ่งละอันพันละน้อย

ต่าง ๆ ประเภทความก็มีอยู่บ้าง เช่น ความรอนกับลักษณะของคน เป็นต้น ภาษาที่ใช้
 ในนิตยสารฉบับนี้ค่อนข้างสละสลวยและประณีตมาก จะเห็นได้จากชื่อคอลัมน์ต่าง ๆ คงจะ
 เนื่องจากคณะผู้จัดทำนั้น เป็นผู้ที่มีการศึกษาสูง ทันสมัย และให้ความสำคัญกับภาษาไทย
 มากนั่นเอง

"สวนอักษร" เป็นนิตยสารรายปักษ์ ที่ออกอีกครั้งในปี พ.ศ. 2485 (หลังจากที่เคยออก
 มาแล้วครั้งหนึ่งในปี พ.ศ. 2469) ลักษณะของสวนอักษร ในยุคนั้นคล้ายกับฉบับเดิมมาก มี
 การเปลี่ยนแปลงบ้างเล็กน้อย โดยเฉพาะเพิ่มคอลัมน์เกี่ยวกับผู้หญิง สาเหตุที่ออกในยุคนั้น
 ได้คงเนื่องจากเป็นนิตยสารในแนวความบันเทิงและความรู้ต่าง ๆ ไม่ยุ่งเกี่ยวกับการเมือง
 สวนอักษรมีความหนาประมาณ 50-60 หน้า แบ่งออกเป็น 2 คอลัมน์ ใน 1 หน้า ประกอบด้วย
 ภายโฆษณาค่อนข้างน้อยประมาณ 5 เปอร์เซ็นต์ เป็นโฆษณาที่เกี่ยวกับหนังสือต่าง ๆ เป็น
 ส่วนใหญ่ ในช่วงหลัง ๆ จึงมีโฆษณาฯ และอื่น ๆ เพิ่มขึ้นมา เนื่องจากปัญหาของภาวะ
 เศรษฐกิจ ในช่วงสงครามบีบคั้นมาก ทำให้นิตยสารฉบับนี้ ต้องมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เป็นระยะ
 จำเป็นต้องขึ้นราคา ขนาดเล่มอาจบางลง และในเล่มหลัง ๆ นั้น คอลัมน์เกี่ยวกับผู้หญิง
 หายไป

ในคานของเนื้อหาภายในเล่ม จะประกอบด้วยนวนิยาย 3-4 เรื่อง นิทาน 1 เรื่อง
 นอกนั้นเป็นคอลัมน์เกี่ยวกับข่าว เช่น รอบประเทศ คอลัมน์ที่ให้ความรู้คานต่าง ๆ เช่น
 กลศาสตร์ โลกวิทยาศาสตร์ คอลัมน์คานค่าประพันธ์และบทกวี มี 2-3 คอลัมน์ ได้แก่
 สวนเกษม สวนกวี ช่วงหลังเปลี่ยนเป็น เพลงยาว และท้ายเล่ม เป็นปริศนากรวีนิพนธ์
 เป็นการทายปริศนาสำนวนนักประพันธ์ใหญ่อานหาตามมา คอลัมน์ทองโหร คอลัมน์ความในใจ
 โดยจะเด็ด มีลักษณะคล้าย ๆ ทอปัญหาต่าง ๆ รวมทั้งปัญหาชีวิต คอลัมน์ที่เกี่ยวกับผู้หญิง
 มีอยู่คอลัมน์เดียวในช่วงแรก ๆ ชื่อว่า เรื่องของผู้หญิง ต่อมาเปลี่ยนเป็น หน้าผู้หญิง
 (ภาพประกอบ) ส่วนคอลัมน์ของนิตยสาร เป็นการแถลงจากบรรณาธิการนั้น ช่วงแรก ชื่อ
 ว่า เรื่องของเรา ต่อมาเปลี่ยนเป็น สนทนากับท่าน ในช่วงปฏิวัติวัฒนธรรมของจอมพล ป.
 ได้เพิ่มคอลัมน์ "ผู้นำ" มีทั้งบทกวีและร้อยแก้ว สรรเสริญผู้นำของชาติ (ภาพประกอบ)

นักเขียนประจำในสวนอักษร ได้แก่ แม่อนงค์ มณีสี จรรยาพงศ์ พ.ประภาสกลิต
 ศรีบรรพชา ยาขอบ สันตศิรี ร.จันทิมพะ ฮิวเมอริสต์ ฯลฯ แต่ละท่านล้วนเป็นนักเขียน
 ที่มีชื่อเสียงในยุคนั้นและยุคต่อ ๆ มาทั้งสิ้น สรุปแล้ว สวนอักษร จึงเป็นนิตยสารที่มีลักษณะ

ก่อนไปทางหนังสือผู้หญิงที่ดี นอกจากจะมีนวนิยายเป็นส่วนใหญ่แล้ว ยังมีสารคดี ความรู้
ต่าง ๆ ให้อีกมากมาย การจัดรูปเล่มก็ค่อนข้างดี

อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า ในยุคเริ่มของนิตยสารสตรีช่วงหลัง เปลี่ยนแปลงการปกครอง
คือ มิถุนายน พ.ศ.2475 - พ.ศ.2489 นั้น แม้จะมีนิตยสารผู้หญิงเพียง 3 ฉบับ คือ
หญิงไทย ประมวลมารค และสวนอักษร แต่ก็ล้วนเป็นนิตยสารที่ดีมีคุณค่าที่สามารถถ่ายทอด
ความกตัญญูมาให้คนรุ่นหลังได้ศึกษาเป็นแบบอย่างได้เป็นอย่างดี

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. ยุคต้นท้าวของนิตยสารสตรี (พ.ศ. 2490 - 2500)

ในช่วง พ.ศ. 2490-2500 เรียกได้ว่าเป็นยุคต้นท้าวของนิตยสารสตรี เนื่องจากมีนิตยสารสตรีเกิดขึ้นมากมายต่างจากยุคก่อน ๆ คือมีนิตยสารสตรีเกิดขึ้นไม่น้อยกว่า 25 ฉบับ ในช่วง 10 ปี โดยเฉพาะต่างจากยุคมืด ซึ่งเป็นระยะเปลี่ยนแปลงการปกครอง (2475) สงครามโลกครั้งที่ 2 และเศรษฐกิจตกต่ำอันเนื่องมาจากสงคราม (2485-2488, 2488-2490) แม้ในระยะต้นของยุคต้นท้าวนี้ภาวะสังคมและเศรษฐกิจหลังสงครามก็ยังมึนอยู่มาก¹

สภาพการณ์ทางเศรษฐกิจ ในระยะต้นยุคที่ 3 นี้กระแสเศรษฐกิจตกต่ำเนื่องจากภัยสงครามยังปรากฏอยู่ค่อนข้างมาก พวกพ่อค้าสงครามต่างขึ้นราคาสินค้าอุปโภค บริโภค ภาวะเงินเฟ้อสูงถึง 10 เท่าตัว ชาวสารชาตตลาด ผู้คนออกอยากทอง บันสวนสินค้า คาน้ำประปาและไฟฟ้าราคาสูงมาก ทำให้ประชาชนและรัฐบาลเองต้องประหยัดไฟตามถนนหนทางยามค่ำคืนจึงเปิดไฟเพียงริบหรี่ ถนนโดยทั่วไปอยู่ในสภาพชำรุดจากภัยระเบิด การเดินทางเป็นไปด้วยความยากลำบาก แม้แต่การโดยสารรถไฟของว่างระหว่างชนชั้นห่างมากยิ่งขึ้น พ่อค้าฐานะดีขึ้นเป็นลำดับ ขณะที่ประชาชนยากจนกันถ้วนหน้า

ในช่วงกลางของยุคนี้ จนกระทั่งถึง พ.ศ. 2500 เศรษฐกิจอยู่ในสภาพทรงตัว และดีขึ้นเป็นลำดับ ประชาชนปรับตัวเข้ากับสภาวะทางเศรษฐกิจ กระแสวัฒนธรรมตะวันตกหลังเขามามาก ผู้หญิงกล้าแสดงออกมากขึ้น แต่งตัวกันอย่างทันสมัย ขณะเดียวกันก็มีปัญหาโสเภณีสูง

สภาพการณ์ทางการเมือง ในช่วง พ.ศ. 2490-2500 แม้จอมพล ป. พิบูลสงคราม จะเป็นนายกรัฐมนตรีเกือบตลอดสมัย แต่ก็มีปัญหาทางการเมืองเกิดขึ้น

¹นอกจากนี้ยังมีปัญหาด้านการออกพระราชบัญญัติการพิมพ์ 2484 และการปรับปรุงวัฒนธรรมภาษาไทย 2485.

เป็นระยะ ไค้แก เกิดกบฏวังหลวง พ.ศ. 2492 การกวาดล้างคอมมิวนิสต์และสังหาร
ไปร่วมสงครามเกาหลี 2493, เกิดกบฏแมนฮัตตัน 2494 และทำการรัฐประหารรัฐบาล
ของตนเองในปีเดียวกัน เกิดกบฏสันติภาพ กวาดจับนักคิดนักเขียนนักหนังสือพิมพ์ พ.ศ.
2495 นอกจากนั้น รัฐบาลยังไ้ร่วมมือกับสหรัฐอเมริกากวาดล้างคอมมิวนิสต์ตลอดสมัย

วิธีการปกครองของจอมพล ป. พิบูลสงครามในระยะก่อนเริ่มตนยุค จอมพล ป.
พิบูลสงคราม ไ้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2489 ซึ่งเป็นรัฐธรรมนูญที่ให้มีสิทธิเสรีภาพ
อย่างเต็มที่ในการพูดการเขียน การพิมพ์ การโฆษณา จุดนี้เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้มีนิตยสาร
และหนังสือพิมพ์เกิดขึ้นมากมาย โดยเฉพาะนิตยสารสตรี ประชาชนรู้สึกว่ามีสิทธิเสรีภาพ
ในการแสดงออกทุกด้าน รวมทั้งคำวิจารณ์เมืองควย กระแสความคิดลักษณะดังคนนิยมเป็นที่
ยอมรับอย่างกว้างขวาง ปรากฏในนิตยสารหลายฉบับ เช่น อักษรศาสตร์ เอกชน เป็นต้น
แต่ต่อมาจอมพล ป. พิบูลสงครามก็ไ้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2492 ซึ่งจำกัดสิทธิ
เสรีภาพแคบกว่าเดิม และเปลี่ยนไปใช้รัฐธรรมนูญ 2475 หลังจากรัฐประหารรัฐบาลตนเอง
เมื่อ พ.ศ. 2494 ทำให้เห็นไ้ว่า จอมพล ป. ปกครองโดยหวีความเข้มงวดขึ้นเป็นลำดับ
ซึ่งสัมพันธ์กับสภาพการณ์ทางการเมืองขณะนั้น ซึ่งมีการรัฐประหารเกิดขึ้นหลายครั้ง ทำให้
นิตยสารที่ไ้เคยเด่นต่อมาในระยะหลัง พ.ศ. 2495 เป็นนิตยสารสตรีแทบทั้งสิ้น

สภาพของนิตยสารสตรี ในช่วงต้นยุคนี้ (2490-2493) มีนิตยสารสตรีเกิดขึ้น
หลายฉบับ ทั้ง ๆ ที่ภาวะทางเศรษฐกิจย่ำแย่และกระตาศพิมพ์มีราคาสูงมาก นิตยสารที่เด่นๆ
ในช่วงต้นยุคนี้ไ้แก่ สตรีสาร เริงรมย์ เพลินจิตต์ ปิยะมิตรวันอาทิตย์ เกลิเมล์วันจันทร์
 เป็นต้น มีหลายฉบับที่มีอายุยืนยาวต่อมามันสืบ ๆ ไป ไ้แก่ สตรีสาร และ เกลิเมล์
วันจันทร์

ในช่วงกลางของยุคนี้ (ราว พ.ศ. 2494-2497) มีนิตยสารสตรีลักษณะแบบ
การเรือนเกิดขึ้นมาก ุหญิงหันมาสนใจการแต่งตัวและเย็บปักถักร้อยมากยิ่งขึ้น นิตยสาร
เด่น ๆ ไ้แก่ กุลสตรี สกุลไทย แม่ศรีเรือน ศรีสัปดาห์ ซึ่งล้วนมีอายุยืนยาวต่อมาอีก
หลายสิบปี

ในช่วงท้ายยุค (2498-2500) นิตยสารสตรีเกิดขึ้นไม่มากนัก แต่เรียกไ้ว่า
มีนิตยสารสตรีหลายฉบับ เนื่องจากมีนิตยสารจำนวนไม่น้อยที่มีอายุยืนยาวตลอดยุคสมัย
นิตยสารที่เด่นที่สุดในช่วงนี้ ไ้แก่ เรวดี (2499) ซึ่งมีลักษณะการจัดทำอย่างดีและให้
ความรู้ภาษาอังกฤษและวัฒนธรรมตะวันตกค่อนข้างมาก

กล่าวโดยสรุปนิตยสารสตรีในยุค 10 มีนี้ ส่วนใหญ่แล้วจึความีเนื้อหาเด่น 2 แนวคือ กลุ่มแมฆานการเรื้อน ไทแก นิตยสารกุลสตรี แมศรีเรื้อน แมฆานการเรื้อน และเรวคี่ นิตยสารเรวคี่นี้อาจจึคไค้วาคาญเก็ยวในกลุมนิตยสารท้นโลกท้นสมัคยควย นอกจากนัันแนวที่เด่นอึคกแนวหนึ่งค็อ กลุมนัันเท็ง มีนิตยสารจ่านวมนไมนอยทึลงแต่นวณิยาญ และเรื้องสััน จะมึบทควาญแนวอึนอยุบ่างแต่มไมากนัค เช่น สตรีสาร เทลึเมเรื้อนจันทร สกลไทย เทลึนจึคต บิยะมิทร เบ็นท่น ส่วนนิตยสารแนวไค้ควาญรู้ พัสนาสตรี ไมนปรากฏชัค และนิตยสารท้งท่มคึน้อกจ่านาญเป็นรายสัคคาคาญมากกว่ารายบัคญและ รายเทื้อน

สำรวจนิตยสารสตรีโดยสังเขป

ปิยะมิตรวันอาทิตย์ (2490)

เป็นนิตยสารขนาด 4 หน้าก ออกเฉพาะวันอาทิตย์สลับกับหนังสือพิมพ์ปิยะมิตร ซึ่งออกทุกวันจันทร์ถึงเสาร์ มี ป. อินทรปาลิตเป็นหัวหน้ากองบรรณาธิการ มีขนาดบางเพียง 16 หน้า ราคา 1 บาท พิมพ์ขาวดำทั้งเล่ม ยกเว้นหน้าปก 2 สี ไม่มีรูปถ่าย มีแคทรูปวาด ลักษณะน่าจะเป็นนิตยสารสำหรับครอบครัว เพราะ ป. อินทรปาลิต กล่าวไว้ในถ้อยแถลงว่า "... เหมาะแก่ท่านและครอบครัวของท่านเป็นอย่างยิ่ง" มีคอลัมน์วิจารณ์ข่าวสังคม เศรษฐกิจ และสารคดีเกี่ยวกับกีฬาบ้าง แต่หากดูจากคอลัมน์ต่าง ๆ และโฆษณาแล้ว น่าจะจึคเป็น นิตยสารสตรี เนื่องจากมีลายปักท้ายเล่ม มีคอลัมน์แพทย์ประจำบ้านอธิบายการตั้งครรภ์ และการเลี้ยงทารก ในช่วง พ.ศ. 2491 มีคอลัมน์ ครัวปิยะมิตร และ กิจบ้านการเรื้อน และมีนวนิยายจ่านวมนมากจึัน

ลักษณะโฆษณา กล่าวไค้วาคาญเป็นนิตยสารทึม่โฆษณาคอนชางมาก (35%) โดย แทรกอยุส่วนทายหน้าเป็นกรอบ ๆ โฆษณาทึม่มากที่สุด ไค้แก โฆษณาขายารักษาสารพัคโรค เช่น ปวคหัว คั้วรอน หึค โรคประสาท มคลูกพิการ ซึ่งมึชื้อแปลก ๆ เช่น ยา "เรื้อวคี่" ยา "รวคเรื้อว" ยา "ปรามมคลูก" ยาบริบูรณเส็นประสาท นอกจากนัันมีโฆษณารานคัคณม

1ปิยะมิตรวันอาทิตย์, เล่ม 2 (20 กรกฎาคม 2490) หน้า 8-9.

ค่อนข้างมาก เน้นการใช้น้ำยาและวิธีการทันสมัยจากต่างประเทศ สอนการปักจักร
ตัดเสื้อ โฆษณาภาพยนตร์และละครเวที โฆษณาหนังสือโดยเฉพาะของ ป.อินทรมานิต
และที่น่าสนใจมีโฆษณาเหล้าควย ไคแก่ คราแมกลอง และ สุนทรภู่

ปิยะมิตรวันอาทิตย์จัดเป็นนิตยสารเพื่อความบันเทิง มีนวนิยายลงเล่มละ 3-4
เรื่อง มีกลอนกลบทต่าง ๆ และที่เด่นคือคอลัมน์ก่อนอิฐ - ตะพัด ซึ่งวิจารณ์การเมืองสังคม
ค่อนข้างรุนแรง

เพลินจิตต์ (2490)

เป็นนิตยสารบันเทิงขนาด 4 หน้ายก เช่นเดียวกับปิยะมิตร หนารวม 50 หน้า
เรียกตัวเองว่าหนังสือพิมพ์ เนื่องจากประกอบด้วยนวนิยายสั้น ๆ ซึ่งช่วยให้นิตยสารขาย
ดีมาก วันละ 20,000 ฉบับที่เดียว เรื่องที่โด่งดัง เช่น นางแมวป่า ของ ซอิลิลี พรหมเพรา
ห่วงรักหัวใจของพลตรีหลวงวิจิตรวาทการ มีนักเขียนดัง ๆ หลายคน เช่น มนต์ จรรย์รงค์,
ป.อินทรมานิต, อ.อรุณจินดา

หลัง พ.ศ. 2492 ขนาดรูปเล่มเล็กลง แต่ยังคงเน้นนวนิยายเช่นเดิม นอกจากนี้
นวนิยายยังมีคอลัมน์ปัญหาความรัก เนื่อคู่ กลอน และประวัติศาสตร์ ที่น่าสังเกตไม่มี
คอลัมน์วิจารณ์การเมืองเลย

โฆษณามีลักษณะคล้ายปิยะมิตร คือแทรกอยู่ตามหน้าต่าง ๆ ส่วนใหญ่โฆษณา
และโรงเรียนสอนตัดเสื้อ เช่นเดียวกัน แต่มีปริมาณน้อยกว่า คือประมาณ 20% เท่านั้น

ในช่วง พ.ศ. 2492 มีนิตยสารออกวางจำหน่ายมากมาย บรรณาธิการ
นิตยสารเพลินจิตต์กล่าวไว้ในบทนำว่า "ขณะนี้อาจกล่าวได้อย่างไม่ผิดว่า ตลาดหนังสือ
เมืองไทยกำลังรุ่งเรืองที่สุด นับแต่ภายหลังสงครามเป็นต้นมา ถ้าไม่พูดถึงราคาแล้วก็ควร
จะเสมอสมัยก่อนสงครามที่เดียว มีเพียงจำนวนหนังสือที่ถูกพิมพ์ออกมาวางตามร้าน
จำหน่ายจะมากมายแทบไม่มีที่วางเท่านั้น ในวงการพิมพ์ที่วิจิตร งดงามกว่าในระยะ
สองสามปีมานี้มาก ทั้งนี้เป็นด้วยอุปกรณ์พิมพ์สามารถจะส่งจากต่างประเทศได้สะดวก
ทั้งปริมาณและคุณภาพ"¹

¹ เพลินจิตต์วันอาทิตย์, (21 สิงหาคม 2492), หน้า 3.

ในแง่ของเพลินจิตต์วันอาทิตย์ของคณะผู้จัดทำก็มีความตั้งใจว่า ท้องการทำ
นิตยสารนี้ให้คงความวิจิตรมากยิ่งขึ้น ทั้งที่ขณะปี 2492 ก็คิดว่าระยะนี้คืออยู่แล้ว
บรรณาธิการกล่าววา

"แม้ปัจจุบันหนังสือรายสัปดาห์และรายเดือนของเราจะเรียกได้ว่าคงความ
เรียบร้อยเป็นอันมากแล้วแต่ทั้งหน้าปกและในฉบับก็ยังหาสมกับความต้องการของเราไม่
เราจะต้องจัดทำให้ดียิ่งกว่านี้ เพราะเพลินจิตต์มีมติอยู่ว่า จะต้องทำดีและเด่นเพื่อสนอง
ความเมตตาที่ทานุอาานได้มีต่อเพลินจิตต์ตลอดมา"¹

เพลินจิตต์จึงจัดเป็นนิตยสารมันเทิงที่ชายดีที่สุดในช่วงปี 2492 เพราะนอกจาก
จะมีนวนิยายเต็มฉบับแล้ว การจัดรูปเล่มและการพิมพ์ที่ประณีตยังเป็นวัตถุประสงค์ที่สำคัญ
ของผู้จัดทำอีกประการหนึ่งด้วย

สตรีสาร (2491-ปัจจุบัน)

เป็นนิตยสารแนวมันเทิงคติ ขนาด 8 หน้าก ในระยะแรกมีนางเรวดี เทียน
เป็นผู้อำนวยการ นางสาวทณี วรธนะประทีป เป็นบรรณาธิการ ต่อมาปลายเดือน
พฤษภาคม 2494 จึงเปลี่ยนตัวบรรณาธิการ โดยมีนางเรวดี เทียนประภาส และนางอ
นิลวรรณ ปิ่นทอง เป็นบรรณาธิการ นางสาวทณี วรธนะประทีป ประจำฝ่ายบรรณา
ซึ่งต่อมานางสาวอนิลวรรณ ปิ่นทอง หรือ คุณนิลวรรณ ปิ่นทอง ก็ได้เป็นบรรณาธิการ
งานสตรีสารมาจนครบ 40 ปีในปัจจุบัน จัดเป็นนิตยสารสตรีที่มีอายุยืนยาวมากที่สุด

เนื้อหาในเล่มประกอบด้วยเรื่องสั้นและนวนิยายประมาณ 5 เรื่อง นักเขียน
ประจำได้แก่ สุวัฒน์ วรดิลก สันตสิริ (แปล) รอม ปัสจุทรศักดิ์ ม.ร.ว. กิตตินันดา
กิตติยากร นอกจากนั้นสตรีสารยังให้ความรู้เกี่ยวกับชาวในรอยบักซ์(ต่อมาเปลี่ยนเป็น
รายสัปดาห์) และเหตุการณ์สำคัญต่าง ๆ ทางวรรณกรรม มีคอลัมน์ บ้านเรือน อาหาร
การปิ้งมือ แบบเสื้อ แนวเกี่ยวกับนิตยสารแม่ศรีเรือน แบบบ้านการเรือน และมีปริมาข
ไม่มากนัก นอกจากนั้นก็มีคอลัมน์เสริมสุขภาพและความงาม และทรรศนะหญิงชาย
ซึ่งยังคงลงต่อเนื่องถึงในปัจจุบัน มีการสอนภาษาอังกฤษ ซึ่งต่อมากลายเป็นสอนภาษาอ
จากเพลง และการตอบปัญหาชีวิตซึ่งผู้ถามมีทั้งที่เป็นผู้ชายและผู้หญิง

¹ เพลินจิตต์วันอาทิตย์. (21 สิงหาคม 2492), หน้า 3

ที่สำคัญ ในสตรีสารมีลักษณะที่น่าสนใจ 2 ประการคือ ประการแรกเป็น
 นิติสารสตรี เล่มแรกให้ความสำคัญแก่นักอ่านรุ่นเยาว์โดยจัดหน้าเด็กไว้ให้ มีนิทาน
 สำหรับเด็ก ซึ่งต่อมากลายเป็นส่วนพิเศษที่สตรีสารทำขึ้นเพื่อเด็กโดยเฉพาะอยู่กลางเล่ม
 สามารถแยกส่วนออกมาได้และอีกประการหนึ่งคือ สตรีสารมีภาควิทยุ ซึ่งจะบอกรายการ
 เพลงและสารคดีทางวิทยุกระจายเสียงสถานี 1 ปณ. และโฆษณาการ ที่สตรีสารจัดอยู่
 เป็นการสื่อสารร่วมระหว่างสื่อ 2 สื่อ ให้อ่านได้ติดตามไปพร้อมกัน

ภาษาที่ใช้ในสตรีสาร ประณีตกว่านิติสารฉบับอื่น ๆ มาก เนื่องจากการตรวจ
 ตราอย่างพิถีพิถันของบรรณาธิการ อีกทั้งยังให้ความสำคัญกับภาษาและวรรณกรรม เช่น
 คอลัมน์ การรักชาติไทยอีกวิธีหนึ่ง "คือรักกวีการอ่านออกเสียงภาษาไทยให้ถูกต้อง"
 นอกจากนั้นก็มีการประกวดเรื่องสั้นเป็นระยะ ๆ

ในคอลัมน์ทัศนะของผู้ชาย-ผู้หญิง สตรีสารให้ความสำคัญแก่เพศหญิงค่อนข้างมาก
 เช่นเรื่อง "สตรีจำเป็นอย่างไรแก่สังคม" , "หญิงในทรวงนะของซาฟเจา" "ทำอะไร
 สตรีจะทนสภาพถูกเหยียดหยาม" เป็นต้น จากข้อเขียนดังกล่าวแสดงให้เห็นกระแสการ
 ยกย่องเพศหญิงให้เท่าเทียมชาย และให้เห็นคุณค่าของผู้หญิงต่อสังคม การอธิบายเนื้อหา
 บางครั้งมีแนวคล้ายความคิดลักษณะสังคมนิยมหรืออธิบายถึงผู้หญิงที่ตกอยู่ในสภาพทุกข์ยาก
 ซึ่งเป็นเสมือนทาสของเจ้าที่คิน เป็นต้น ซึ่งเป็นลักษณะร่วมสมัยกับนิติสารอื่น ๆ ใน
 สมัยนั้น ๆ นอกจากนั้นก็มียุคสมัยสัมพันธ์ผู้หญิงที่เด่น ๆ เพื่อให้ผู้อ่านดูเป็นแบบอย่าง
 ซึ่งเป็นลักษณะที่ไม่ปรากฏบ่อยนักในนิติสารอื่น ๆ

ในแง่ของรูปเล่ม สตรีสารใช้รูปภาพสตรีเป็นหน้าปก พิมพ์สีสวยงาม แต่เป็นขนาด
 8 หน้ายก ซึ่งเล็กกว่านิติสารอื่น ๆ สมัยนั้น ภาพประกอบในเล่มเป็นภาพวาดลายเส้น
 พิมพ์ขาวดำล้วน (ยกเว้นปก)

โฆษณาในสตรีสารมีปริมาณค่อนข้างมาก หากเทียบกับปัจจุบัน คือจะมีโฆษณา
 ประมาณ 40% ของหนังสือ ประกอบด้วยโฆษณา ยา เช่น ยาโรคประสาทอ่อน ยารักษา
 โรคปอด ฮอร์โมนเสริมทรวงอก ครีมบำรุงมือ ครีมเคลือบเล็บ ยาสีฟัน สบู่ มผง
 จักรเย็บผ้า พัดลม เครื่องซักผ้า วิทยุ ปากกา นาฬิกา นอกจากนั้นก็ยังมีโฆษณาหนังสือ
 นวนิยาย ของ ก.สุรางคนางค์ น.ประภาสดิติ หนังสือเพลงของ สมยศ ทัศนพันธุ์
 เป็นต้น และวิธีการโฆษณาก็มีลักษณะแปลกมีทั้งที่โฆษณาเต็มหน้า ครึ่งหน้า $\frac{1}{4}$ หน้า
 ขวางหน้า และตามยาวของหน้า

ผู้อำนวยการ น่าจะเป็นผู้หญิงวัยทำงานที่มีการศึกษาพอสมควร คล้ายกับ
ในปัจจุบัน แต่จากลักษณะเรื่อง เป็นผู้หญิงวัยสาวและสาวใหญ่ มากกว่าวัยสูงอายุ
ขณะที่ในปัจจุบันผู้อำนวยการมีทั้งวัยเด็กวัยรุ่น วัยสาวและวัยกลางคน

เคลิเมลวันจันทร์ (2493-2501)

เป็นนิตยสารรายสัปดาห์เพื่อสาระและบันเทิง ขนาด 4 หน้าก มีนายมานิต
ศรีสาคร (สีน้ำ) เป็นบรรณาธิการ จัดได้ว่าเป็นเคลิเมลวันจันทร์ยุค 2 เนื่องจาก
เคยมีนิตยสารชื่อเดียวกันนี้ออกจำหน่ายระหว่าง พ.ศ. 2472-2473 และมาออกใหม่
อีกครั้งเมื่อ พ.ศ. 2493 นี้

เนื้อหาหลักเป็นนวนิยายเรื่องยาว มีนักเขียนประจำ ได้แก่ วรณศิริ
ส.อาสนจินดา วิชาส มณีวัต สุวัฒน์ วรดิลก นอกจากนั้นเป็นสารคดีอิงประวัติศาสตร์
สารคดีท่องเที่ยว ภาพข่าวสังคมรายสัปดาห์ ชุมทางเคลิเมล ซึ่งเป็นคอลัมน์ซุบซิบ
บุคคลดัง ๆ ในสังคม และคอลัมน์มิตรสัมพันธ์ ซึ่งหาเพื่อนทางไปรษณีย์

เคลิเมลวันจันทร์เป็นนิตยสารฉบับแรกในยุคที่ 3 นี้ที่ใ้ใช้การฉายรูปนางแบบ
ปกเต็มหน้า สีสี ขนาด 4 หน้าก ภายในเล่มมีรูปภาพประกอบนวนิยายแต่ละตอน
ขนาดใหญ่ประมาณครึ่งหน้า เป็นภาพสี 2-4 สี สารคดีท่องเที่ยวมีรูปถ่ายประกอบมักใช้
สีขาวดำ ปกหลังเป็นภาพข่าวเกี่ยวกับผู้หญิงและสังคม เป็นภาพสีเช่นเดียวกัน

กล่าวถึงเนื้อหาโดยทั่วไป เคลิเมลวันจันทร์น่าจะเป็นนิตยสารสำหรับครอบครัว
มากกว่านิตยสารผู้หญิง เนื่องจากมีคอลัมน์หนุ่ม-สาว เตือนใจวัยรุ่น และคอลัมน์เรื่อง
ของชายชราที่กล่าวถึงสามีว่าควรปฏิบัติต่อภรรยาอย่างไร เป็นขอเขียนลักษณะประชุก
ประชันสำนวนของ รัตนะ ยาวะประภาส นอกจากนั้น คอลัมน์ซุบซิบก็เอ่ยถึงบุคคลเค
ทั้งชายและหญิง

ในแง่โฆษณา ในเคลิเมลวันจันทร์ ปรากฏในเนื้อในไม่มากนัก มักอยู่ที่หน้าปกใน
และปกหลังด้านใน โฆษณาที่เด่นที่สุด ได้แก่ โฆษณาขายหนังสือนวนิยายและสารคดีชีวิต
เช่น โจรผู้ดี (แปล) ของ สมุทฺร ศิริโช, หอรัทหรือร้าง ของ วรณศิริ บ้านทรายทอง
ของ ก.สร้างคนางค์ เป็นต้น นอกจากนั้นมีโฆษณายารักษาโรค เครื่องสำอาง โรงเรียน
สอนตัดเสื้อ เครื่องมือในบ้าน และภาพยนตร์ไทยในช่วงนั้น

สกุลไทย (2497)

เป็นนิตยสารบันเทิง ขนาด 4 หนாயก หนาราว 60 หน้า ราคา 3 บาท เป็นของบริษัทอักษรโสภณ จำกัด ซึ่งมีนายประยูร สิงเสริมสวัสดิ์ เป็นเจ้าของ และผู้จัดการ นายคอง จงสกุล เป็นผู้อำนวยการ และนายสมุด อติพิทักษ์ เป็นบรรณาธิการ ผู้พิมพ์และผู้โฆษณา ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นผู้ชายทั้งสิ้น ทำให้มีเสียงตอบว่า "สกุลไทยยังมีความอ่อนหวานน้อยเกินไป"

จากบทบรรณาธิการที่ให้เราราวว่านักเขียนประจำสกุลไทยมีแต่ผู้ชายล้วน ดังคำกล่าวที่ว่า

"หนังสือพิมพ์ "สกุลไทย" ยังขาดความละมุนละไม นุ่มนวลอยู่เป็นอันมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นวนิยายขนาดยาวประจำฉบับของนักประพันธ์สตรีที่มีชื่อเสียงคนใดคนหนึ่งอยู่ในขณะนี้ ควรจะมีเป็นประจำสักเรื่องหนึ่ง แทนที่จะตัดเอาแต่เรื่องของแต่ละคน ล้วนนอกสามศอกทั้งสิ้น เรียงหน้ากันลงไปเป็นแถว"¹ แต่ก็มีผู้อ่านชายจำนวนไม่น้อยกล่าวชมสกุลไทยเล่มแรกว่า นวนิยายของนักเขียนชายล้วนดีมาก รูปเล่มก็มีสกุล แต่ก็เห็นว่าควรมีเรื่องของนักเขียนหญิงบ้าง

จำนวนนวนิยายที่ปรากฏในนิตยสารสกุลไทย มีนวนิยายยาว 3 เรื่อง ผู้เขียนได้แก่ อรวรรณ สุวัฒน์ วรคิลก และ อิศรา อมันตกุล นอกจากนั้นเป็นนวนิยายสั้น ซึ่งเขียนโดย แซไซ เทวินทร์ มนัส จรรย์รงค์ กาหลง และ ยโสธร นวนิยายเหล่านี้มีรูปภาพประกอบเขียนโดย "พนม" ลงเต็มหน้า 2 สี

ที่น่าสนใจ สกุลไทยจัดหน้าสำหรับเด็กไว้ในลักษณะนิทานเรื่องยาว มีรูปประกอบ เขียนโดย ตุ๊กตา แต่มีเพียงเรื่องเดียวเท่านั้น นอกจากนั้นตุ๊กตาก็เขียนการ์ตูนประกอบคอลัมน์อื่น ๆ ด้วย

สารคดีท่องเที่ยวในสกุลไทย มักพาเที่ยวต่างประเทศ เช่น อังกฤษ สวิตเซอร์แลนด์ นอกจากนั้นก็มักคอลัมน์ทั่วไป ซึ่งเสนอเรื่องบุคลิกภาพ กวี เพลง

¹สกุลไทย, ปีที่ 1 ฉบับที่ 2, (8 พฤศจิกายน 2497), หน้า 3.

ภาพยนตร์ ควบชะตาราตี อาหาร แฟชั่น และสังคมชุมชน ภาพประกอบนอกจาก
แฟชั่นก็เป็นภาพขาว ภาพคาราและสถานที่สำคัญในประเทศไทยที่น่าสนใจคือ ภาพหน้าปก
มักเป็นภาพทิวทัศน์และคารา โดยมีกลอนหรือกลอนเปล่าอธิบายประกอบอยู่ท้ายสารบัญ
(นำเสียดายที่หอสมุดแห่งชาติเขาเล่มโดยฉีกปกออกหมด) บางครั้งมีภาพคาราต่างประเทศ
เต็มหน้าประกอบคอลัมน์ภาพยนตร์ เป็นต้น

หลังจากที่สกุลไทยถูกกำหนดจากผู้อ่านในปี พ.ศ. 2498 ก็ได้เรื่องสั้นของ
ก. สุรางคนางค์ นักเขียนสตรีที่โด่งดังสมัยนั้นมาลงในเรื่อง คนดีของเมีย และปรับปรุง
ภาพประกอบเรื่องโดยพิมพ์ 2 สี เพื่อให้สวยงามยิ่งขึ้น

ประมวลเรื่องในสกุลไทยส่วนใหญ่เป็นบันเทิงคดีและปกิณกะทั่วไปมีคอลัมน์ที่
เสริมความรู้อยู่ไม่มากนัก เช่น คอลัมน์ เสน่ห์และบุคลิกภาพ อาศัยหลักการจิตวิทยา
การแพทย์และการเสริมสวยมาสอนผู้หญิง ทั้ง ๆ ที่ผู้อ่านสกุลไทยมีทั้งผู้หญิงและผู้ชาย
สังเกตจากจดหมายถึงบรรณาธิการ จะเป็นเพศชายเป็นส่วนมาก โดยเฉพาะชาวสังคม
มักจะเป็น เรื่องของเพศชายมากกว่า

มีอยู่ประเด็นหนึ่งที่ที่น่าสนใจคือคอลัมน์รอบฟ้าในสกุลไทย 2498 อธิบายสภาพ
สังคมในสมัยนั้นทำให้เราทราบได้ว่า ในช่วง 2498 ชาวหนังสือพิมพ์มักเป็นเรื่องผู้หญิง
ถูกล่วงให้เสียคน ถูกข่มขืน ผู้เขียนคอลัมน์วิจารณ์ผู้หญิงว่าหลง อวดศักดิ์มากเท่าและ
เห็นอชายเป็นจุดเริ่มต้นของความเสียคน นอกจากนั้นสิ่งแวคล้อม (2498) ก็เป็นพิษ
รอบคาน ทำให้ผู้หญิงต้องตกเป็นทาสของสังคม กลายเป็นสินค้าของตลาดความใคร่
ผู้เขียนเรียกร้องให้ผู้หญิงช่วยเหลือปรับปรุงตนเองเป็นหลัก

ในด้านโฆษณาในสกุลไทย มีโฆษณาน้อยมาก มักปรากฏลักษณะ $\frac{1}{2}$ หน้า
โฆษณาน่าสนใจในสยาม ภาพยนตร์ เช่น โบทัน นางทาส หนังสือเล่มเกี่ยวกับเพศและ
การคว่ำ, สลากกินแบ่งรัฐบาล ภัตตาคารวังนกไต้ พักลมยี่อ และพนสิรด เป็นต้น

กฤษศรี (2496)

เป็นนิยายสารสำหรับสตรีทั่วไป ออกเป็นรายสัปดาห์ ขนาด 4 หน้ายก หนา 60 หน้า มีหม่อมเจ้าหญิงสวาสดีวัฒนคอม. ประวิตร เป็นบรรณาธิการ ผู้พิมพ์โฆษณา เป็นของบริษัทร่วม ประชาชน จำกัด เป็นกฤษศรียุค 2 หลังจากที่ถูกจำหน่ายไประยะหนึ่ง เป็นเล่มแรกของผู้คนตัวนี้ ที่เน้นสาระผู้หญิงค่อนข้างมาก จึงเป็นนิยายสารลักษณะแนวบ้าน การเรือน แม้จะมีบันเทิงคือนวนิยายถึง 5 เรื่อง แต่คอลัมน์บันเทิงกลับมีความเด่นกว่า และเน้นลักษณะแนวบ้านมาก เช่น นำแบบฝึกต่าง ๆ มีแฟนมีรูปประกอบวาทะอธิบายลักษณะ การแต่งกายอย่างละเอียด. จึงว่าเป็นนิยายสารที่มีรูปประกอบค่อนข้างมาก ทั้งรูปวาดและ รูปถ่าย

นอกจากนี้ยังมีคอลัมน์สอนผู้หญิงอีกมากมาย เช่น เรื่องของผู้หญิงถูกข่มขืนสอนแนะ แนวบ้านกับการช่าง การเรือน งานอดิเรก เพลง คอลัมน์ "ขอเล่า" วาดคุยเรื่อง ผู้หญิง และ คอลัมน์นานาจิตต์ ซึ่งสัมภาษณ์บุคคลต่าง ๆ วาดคุยเรื่องผู้หญิง และห้องแพทย์ วาดคุยโรคของผู้หญิง

มีอยู่คอลัมน์หนึ่งดูเหมือนจะเป็นเรื่องความรู้คือ "ถามที่เล็ก" เกี่ยวกับความรู้ ทั่ว ๆ ไป แต่เรื่องที่ถามและตอบกลับเป็นเรื่องเล็ก ๆ เช่น การหึงหวงของผู้หญิงที่ใหม่ เป็นต้น ไม่มีเรื่องการเมืองสังคม หรือ ความรู้ระดับสูง ๆ ถามมาเลย

จึงได้ว่า กฤษศรีเป็นนิยายสารที่เน้น "ผู้หญิง" ค่อนข้างมาก ไม่มีคอลัมน์หมอกุ ขาว หรือ วิจารณ์การเมือง ปรากฏอยู่เลย

หน้าปกเข้าใจว่าเป็นรูปผู้หญิงเป็นส่วนมาก (เพราะห่อสมุดไม่เก็บหน้าปก) บางเล่มเป็นรูปสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ปกหลังก็เป็นรูปคาราภาพยนตร์ ไทยและตะวันตก

โฆษณาไม้แทรกอยู่เล็กน้อย มีปริมาณ 7-8 เปรอร์เซ็นต์

นารีนาถ (2497)

ออกมาเป็นยุคที่ 2 เช่นเดียวกัน มีคำขวัญประจำฉบับว่า "นารีนาถมิตรผู้เป็นที่ปรึกษา" รูปเล่มขนาด 8 หน้าก หนา 90 หน้า ราคา 3 บาท หนาปกเป็นภาพวาดผู้หญิง ปกหลังเป็นภาพถ่ายเด็กหญิง มีกัณฑ์ บรรณปกรณ เป็นผู้อำนวยการ สกัทร พิจิตรครุการ สวัสดิกริภัก เป็นบรรณาธิการ เวณิกา กุระมะโรหิต เป็นบรรณาธิการผู้ช่วย และ มาลี ภานุจรัส เป็นผู้จัดการ

นารีนาถเป็นนิตยสารบันเทิงสำหรับผู้หญิง มีนวนิยายราว 70% นักเขียนประจำได้แก่ ก. สุรางคนางค์ อมราวดี อังคอรุณี นอย ชลายุเคราะห์ กุลทรัพย์ รุ่งฤดี นอกจากนั้นมีสารคดีเขียนโดย ม.จ.หญิงพูนพิศมัย ศิศกุล และคอลัมน์ปัญหาหัวใจ เขียนโดยนิกยา นาฏยะสุนทร มทกวี เพลง ภาพยนตร์ ดวงชะตา

ที่กล่าวว่าเป็นนิตยสารสำหรับผู้หญิงนั้นมีใช่เพียงชื่อ "นารีนาถ" แต่เป็นเพราะมีคอลัมน์เกี่ยวกับผู้หญิงมากมาย เช่น "คิดแล้วเขียน" เป็นคอลัมน์รับฟังความเห็นเกี่ยวกับมารยาทระเบียบประเพณีการครองชีวิต และการปรับปรุงตัวเองของสตรี "นารีนาถสงเคราะห์" เป็นประกาศย่อย ร้องทุกข์ต่าง ๆ สำหรับผู้หญิง, "นารีนาถสมาคม" เป็นข่าวผู้หญิงเด่น ๆ ในสมาคมสตรี นับประพันธ์และศิลปินอื่น ๆ และ แพ้ชนะการแต่งกายของสาวรุ่น และคอลัมน์สอนหญิง ซึ่งมีภาพการ์ตูนประกอบ

นารีนาถไม่มีคอลัมน์ข่าว หรือการเมืองเลย และไม่มีคอลัมน์เกี่ยวกับเด็ก เช่น นิทาน การ์ตูน หรือการเลี้ยงเด็ก แสดงให้เห็นว่า นารีนาถเน้นผู้หญิงสาวหรือผู้หญิงวัยทำงานโดยเฉพาะมีโฆษณาอย่างมาก เฉพาะขายเล่มและปกหลังคานในเท่านั้น

แม่ขานการเรือน (2497)

เป็นนิตยสารรายปักษ์ ขนาด 8 หน้าก หนา 150 หน้า ราคา 4 บาท มี น.ส.มณี จินคานนท์ เป็นเจ้าของผู้จัดการ บรรณาธิการ และผู้พิมพ์โฆษณา เพียงคนเดียว แต่มีที่ปรึกษาและนักเขียนวิชาการมาก ประกอบด้วย พระนางเชลลิกษมีลาวัง พระวรวงศ์เชอพระองค์เจ้าหญิงมยุรฉัตร คุณหญิงเลขา อภัยวงศ์ และครู-อาจารย์ คานอาหารและการประดิษฐ์ต่าง ๆ

มีนวนิยายเรื่องยาวไม่มากนัก แต่มีนักเขียนเด่น ๆ เช่น สุวัฒน์ วรดิลก
 ช่อม ัญญุพรรณค์ เบ็ญจรงค์ และ พระนาง เซอลักษณ์มีดาวัฒน์ นอกจากนั้นเป็นคอลัมน์
 วิชาการ-สารคดี สอนผู้หญิงในคานต่าง ๆ เช่น เรียนตัดเสื้อ ถักนิตติ้ง เสริมสุขภาพ
 ความงาม เคหศาสตร์ ัญญาการครัว การสมาคม สตรีกับการครองเรือน และ
 หองแพทย

ในบางเล่มยังมีความรู้เรื่องการเตรียมตัวเป็นแม่ ความรู้เรื่องเมืองไทย
 มีสภาพสถานที่ต่าง ๆ ประกอบ และกฎหมาย

ในส่วนปกิณกะมีปัญหาแม่บ้าน ปัญหาเพื่อนหญิง บทกวี กวางชะตา แพ้ชั้น
 แบบปัก และมีเบื้องหลังชาวชีวิตประจำวัน นำเอาประวัติชีวิตของคนที่เป็นชาวมาดง
 และชาวผู้หญิงเคน ๆ

ที่น่าสนใจมีคอลัมน์สอนภาษาอังกฤษให้เด็ก มีรูปภาพประกอบ เป็นการสอน
 แบบง่าย ๆ ชั้นพื้นฐาน

ภาพปก แม่บ้านการเรือน เล่มแรก ๆ เป็นภาพวาดประกอบนิยายในเล่ม
 ปลายปี 2497 เปลี่ยนเป็นภาพถ่าย มีภาพของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนาควัย

โงะฆะมีน้อยมากเฉพาะปกหลังเท่านั้น นอกจากนั้นใช้โฆษณาท้ายหน้าของหนังสือ
 เย็บปักถักร้อย กฎหมาย ชุมชุมแพชั่นไรว์ (สังเกตได้ว่าเป็นโฆษณาหนังสือทั้งสิ้น)

สรุปแม่บ้านการเรือนเป็นนิตยสารเพื่อผู้หญิงที่เป็นแม่บ้านและให้ความรู้เรื่อง
 แม่บ้านมาก จึงหนากว่าเล่มอื่น ๆ ไม่มีคอลัมน์วิจารณ์การเมืองหรือสังคมใด ๆ เลย

แมศรีเรือน (2497)

เป็นนิตยสาร "สุภาพสตรีรายเดือน" ขนาด 8 หน้ายก หน้า 110 หน้า
 ราคา 5 บาท มี ชูศรี ชุมสาย ณ อยุธยา เป็นบรรณาธิการ มีกลุ่มนักวิชาการด้าน
 โภชนาการ และการประดิษฐ์เป็นที่ปรึกษามากมาย เช่นเกี่ยวกับแม่บ้านการเรือน และ
 มีท่านผู้หญิงละเอียด พิบูลสงคราม เป็นผู้อุปถัมภ์

มีนวนิยายน้อยมาก เพียง 2 เรื่อง เขียนโดย ช่อม ัญญพรรค์ และ นิสาวรรักษ์มี เนื้อหาสารคดี-วิชาการ คล้ายคลึงกับแม่บ้านการเรือน คือเน้นความเป็นแม่บ้านคานตาง ๆ แต่ค่อนข้างทันสมัยกว่า คือให้ความรู้เรื่องการเลี้ยงเด็ก การบำรุงความงาม จิตวิทยาสตรี และโรคเฉพาะสตรี คูเป็น "ฝรั่ง" มากกว่าทั้งรูปและเรื่อง รูปประกอบและแพ้นักเป็นภาพวาดและภาพถ่ายของตะวันตก การทูนตะวันตก เรื่องมักเรียบเรียงทั้งไทยและคางประเทศ เช่น มีประวัติอิลิซาเบทเพย์เลอร์

คอลัมน์ที่น่าสนใจในแมศรีเรือน ไคแก่ ส่วนของคอลัมน์เด็กซึ่งมากกว่าแม่บ้านการเรือน การทูนเด็ก (เป็นการทูนฝรั่งหมด) ให้นักเรียนแปลความสงซึ่งรางวัล ประกวดระบายสีรูป นิทานเด็ก ภาษาที่ใช่พูดกับเด็กโดยตรง เรียกตัวเองว่า "พี่ทอย" พูดกับคุณหนู แสดงให้เห็นว่าแมศรีเรือนจะเด็กวัยเด็กเล็กและเด็กโตไปพร้อมกัน

เมื่อกล่าวถึงการทูนภาษาอังกฤษ แมศรีเรือนยังมีกลอนภาษาอังกฤษแปลเป็นไทยในบางเล่ม และเพลงไทย-อังกฤษลงประกอบ

ภาพปกไม่ปรากฏในฉบับเดือนกันยายน 2497 มีภาพประกอบชุดการประกวดนางสาวโลกที่ล่องมีช มี ฌมรา อิศวนนท์ เขาประกวดควย นอกจากนั้นก็มีภาพการจัดห้องประกอบแปลกกว่าเล่มอื่น

ศรีสัปคาคท์ (2497)

เป็นนิตยสารรายสัปคาคท์ มี ม.ล.หญิง จิตติ นพวงศ์ เป็นบรรณาธิการ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา ขนาด 8 หนายก หนา 74 หนา ประกอบด้วยนวนิยายและเรื่องสั้นจำนวนมาก เขียนโดย กัญญชลา, ว.แสงทอง, ว. ฌ ประมวลมารค, ม.ร.ว. กิตินิตคา กิตยากร, นวนารค, จินตะหระ, สุเนตรา อิศวนนท์ ฌะเคียวกันก็มีลักษณะผู้หญิงอยู่มาก เช่น อาหาร ลายฉลุ แบบเสื่อ การใช้คำเรียกคอลัมน์แมงเป็น 2 ภาคเสียง "วงวรรณกรรม" และ "วงวนิคา" ซึ่งหมายถึงผู้หญิง

นอกจากคอลัมน์กักล่าว ศรีสัปคาคท์ให้ความสำคัญกับภาษาทั้งไทยและอังกฤษ มีคอลัมน์การสอนภาษาไทย และการสอนภาษาอังกฤษ นอกจากนั้นยังมีชาวเหตุการณ์รอบโลก และชาวผู้หญิงในไทย

หน้าปกมักเป็นรูปในราชสำนัก และตรา โฆษณามีลักษณะเต็มหน้า ใต้
โฆษณายาและวิทยุ

เรวัต (2499)

เป็นนิตยสารรายเดือน ขนาด 8 หน้าก หนา 102 หน้า ราคา 5 บาท
จัดทำโดย หม่อมงามจิตต์ เปรมบุรฉัตร มีคณะกรรมการที่ปรึกษามากมาย เช่น
พระองค์เจ้าเปรมบุรฉัตร ม.จ. สิบพันการเสนอ โสณกุล ม.จ. พูนพิศมัย ทิศกุล
คุณหญิงเลขา อภัยวงศ์ ทร. อัมพร มีสุข ทร. เพ็ญ เวชบุต ฯลฯ

เป็นนิตยสารผู้หญิงที่มีลักษณะแปลกกว่าเล่มอื่น ๆ ในยุคเดียวกันอยู่หลาย
ประการคือ

1. เน้นภาษาอังกฤษค่อนข้างมาก เกือบทุกคอลัมน์จะมีเรื่องภาษาไทย
ขึ้นก่อนและแปลเป็นภาษาอังกฤษประกอบ แม้แต่โฆษณาที่ใช้ภาษาอังกฤษอยู่มากพอควร
บางโฆษณาใช้ภาษาอังกฤษล้วน
2. มีโฆษณามากประมาณ 40% ของเล่ม (คล้าย แพรว หรือ ดิฉัน ในปัจจุบัน)
3. ใช้กระดาษปอนด์ซึ่งสวยงามกว่าเล่มอื่น

จุดมุ่งหมายในการจัดทำเรวัต ผู้จัดทำได้ชี้แจงไว้ละเอียดว่า

- เพื่อความเป็นหญิงที่แท้จริงและสมบูรณ์
- เพื่อดำเนินชีวิตของสตรีให้ถูกต้อง
- เพื่อทันต่อเหตุการณ์และทันเวลาของโลกที่รุดหน้า
- เพื่อเป็นตัวแทนของคุณ ๆ ผู้หญิงทั่วไป
- เพื่อให้คำแนะนำในเรื่องเกี่ยวกับจิตใจ
- เพื่อความเป็นแม่บ้านของคุณสาว ๆ ในโอกาสอันควร
- เพื่อความเป็นศรีภรรยาในโอกาสต่อไป
- เพื่อความสนุกสนานในครอบครัว
- เพื่อป้องกันกาณ์ผิดพลาดของความเป็นลูกผู้หญิงและควรจะแก้ไขได้อย่างไร
หากมีเหตุการณ์ที่น่าละอายเกิดขึ้น

แต่จากการอ่านเนื้อเรื่องแล้วจะเห็นว่า เรวกีมิใช่ตัวแทนของผู้หญิงทั่วไป แต่เป็นผู้หญิงกลุ่มหนึ่งที่ได้รับการศึกษาสูง มีทัศนคติแบบตะวันตกทั้งความรู้และการดำเนินชีวิต สอนข้อสุดท้ายไม่ปรากฏในเนื้อเรื่องของเรวกี

เนื้อเรื่องเรวกีจำแนกได้เป็นเรื่อง ชาว ให้เนื้อที่ประมาณ 3-4 หน้า
 ด้านซ้ายจะเป็นภาษาอังกฤษ ด้านขวาภาษาไทย ชาวสังคม สัมภาษณ์บุคคลสำคัญ
 ในส่วนของประเพณีสำคัญ และอาหาร เย็บปักถักร้อยเหล่านี้จะใช้ภาษาอังกฤษประกอบ
 ภาษาไทยหมด ลักษณะอาหารก็เป็นอาหารฝรั่งเป็นหลัก ที่เป็นภาษาไทย เช่น สารคดี
 ทองเที่ยว สดงามประเทืองความงามผู้หญิง ดวงชะตา แพ้ขี้ มารยทสังคม
 นวนิยายซึ่งจะมีเพียง 1-2 เรื่องเท่านั้น

ในส่วนเด็ก เรวกีมินทานเด็ก 2 เรื่อง การ์ตูนฝรั่งมีทั้ง 2 ภาษาประกอบ

ในส่วนพอบานแมบ้านมีแบบแปลนบ้านพร้อมคำอธิบายประกอบทุกฉบับสำหรับผู้
 ผู้สนใจจะปลูกสร้างบ้าน

หน้าปกเรวกีเป็นรูปผู้หญิงลักษณะรูปวาด มีคำว่า The Lady ประกอบ
 มีโฆษณาท้ายหน้าปกซึ่งแปลกกว่าฉบับอื่น ๆ

สินค้าที่โฆษณาในเรวกีมียังแต่สายการบิน เตาแก๊ส ตู้เย็น เครื่องปั่น-มค
 เตาน้ำมันกาด เครื่องซักผ้า จักรเย็บผ้า เครื่องสำอาง แชมพู ยาสีฟัน ลิปสติค
 น้ำมันใส่ผม น้ำหอม นม ขนมปัง ผงฟู โอวัลติน ยากันยุง และยาคัดเลือด
 โดยเฉพาะสินค้าเกี่ยวกับอาหาร มักอยู่ประกอบในส่วนอาหาร

สรุปเรวกีเป็นนิตยสารผู้หญิงที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทัศนคติการดำเนินชีวิต
 แบบตะวันตก ความทันสมัยในด้านการแต่งกายและความเป็นแบบบ้านแบบตะวันตก แม้แต่
 ภาพประกอบในเล่มก็มีลีลาตะวันตกทั้งสิ้น เข้าใจว่า เรวกี คงเป็นนิตยสารแม่บ้านการ
 เรือนเพื่อผู้หญิงที่มีการศึกษาดี และเข้าสังคมแบบตะวันตกอยู่

ในจำนวนนิตยสารที่ยกมาอธิบายละเอียดในยุคแห่งการค้นคว้าของนิตยสาร
 ครั้งนี้ หอจะสรุปลักษณะสำคัญ ๆ ใ้ไว้

1. นิติสารสตร์ช่วงแรกของยุคต้นทั่วไปให้ความสำคัญกับนวนิยายเรื่องมันเทิ่งมากกว่าแม่บ้านการเรื่อน ขณะที่นิติสารสตร์ในช่วงหลัง (2496 เป็นต้นมา) ให้ความสำคัญเรื่องแม่บ้านการเรื่อนมากกว่านวนิยาย ทั้ง ๆ ที่สภาพสังคมในช่วง 2496 เป็นต้นมา ชาวผู้หญิงมักออกมาในรูปการเรียกร้องสิทธิสตรี การถูกข่มขืน และถูกกดขี่เพศ เป็นไปได้ไหมว่า นิติสารสตร์ลักษณะแม่บ้านการเรื่อนนี้พยายามสร้างหญิงไทยให้มีลักษณะเป็นแม่บ้านมากขึ้น หลังจากที่ผู้หญิงให้ความสำคัญแก่เรื่องเหล่านี้ลดน้อยลง

ขณะที่นิติสารแม่บ้านเหล่านี้ออกมา นิติสารมันเทิ่งยักษ์ใหญ่ เช่น เคลิเมลวันจันทร์ สตรีสาร สกลไทย ก็ยังคงจตุลาคอยู่ อาจเป็นเพียงการเจาะตลาดนิติสารผู้หญิงในแง่มุมใหม่ที่เน้นความเป็นผู้หญิงมากเท่านั้น

2. รูปเล่มของนิติสาร ในช่วงแรกของยุคต้นทั่วไปรูปเล่มที่นิยมมักเป็นขนาด 4 หนายก และมักเรียกตนเองว่าเป็นหนังสือพิมพ์ แต่มีเนื้อหาเป็นนิติสาร (ยกเว้นสตรีสารที่มีขนาด 8 หนายก แต่แรกเริ่ม) ขณะที่นิติสารช่วงหลังมีขนาด 8 หนายก เป็นส่วนมาก มีผลให้ลักษณะโฆษณาต่างกัน โฆษณาในระยะหลังจึงลงเต็มหน้านิติสาร ขณะที่ช่วงแรกจะลงเป็นกรอบคล้ายโฆษณาในหนังสือพิมพ์

ข้อที่น่าสนใจประการหนึ่ง นิติสารที่เป็นมันเทิ่งอาจมีขนาดใหญ่หรือเล็กได้ แต่นิติสารแม่บ้านนั้นมักมีรูปแบบ 8 หนายก อาจเป็นเพราะเรื่องหลากหลายกว่า และมีจำนวนเรื่องมากกว่า

3. เรื่องสำหรับเด็ก เป็นส่วนสำคัญของนิติสารสตร์ แต่มีอยู่ประปราย เพิ่งเริ่มมีบทบาทมากขึ้นในปลายยุคนี้ โดยเฉพาะการสอนภาษาอังกฤษให้เด็ก เพิ่งเริ่มตั้งแต่ 2497 เป็นต้นมา ขณะที่สตรีสารซึ่งลงการสอนภาษาอังกฤษนั้นมุ่งสอนตัวสตรีเองมากกว่าเด็ก

4. นิตยสารสตรีในยุคนวนิยายพาณิชย์ (2501-2516)

หลังจากที่นิตยสารสตรีรุ่งเรืองในยุค พ.ศ. 2490-2500 ซึ่งมีนิตยสารสตรีเกิดขึ้นมากมายแล้ว ก็มาถึงยุคที่เกิดความผันผวนทางด้านการเมือง เสรีภาพในการคิด การเขียน การพิมพ์การโฆษณาที่รัฐบาลเคยเปิดทางให้นิตยสารตั้งแต่ พ.ศ. 2489 ก็ค่อย ๆ หดง ๆ จนมาถึง พ.ศ. 2500 มีการเลือกตั้งแต่เป็นการเลือกตั้งที่สกปรก จอมพลถนอม กิตติขจร ได้เป็นนายกรัฐมนตรีต่อมาระยะหนึ่ง ก็ถูกจอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ ปฏิวัติ เมื่อ พ.ศ. 2501 อันเป็นจุดเริ่มต้นยุคเผด็จการ จอมพล สฤษดิ์ ได้กวาดจับนักเขียน นักหนังสือพิมพ์ นักการเมือง จำนวนมากในข้อหาหมิ่นการกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์ อำนาจของรัฐบาลคณะปฏิวัติเด็ดขาดยิ่งกว่าสมัยใด ๆ ทหารเข้ามามีบทบาทในการบริหารประเทศเต็มที่ บรรยายกาศทางการเมืองตลอด 6 ปี(01-16) จึงเครียดมาก

นิตยสารสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ไม่กล้าเสนอเนื้อหาวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาล นิตยสารก้าวหน้า เช่น เอกชน อักษรศาสตร์ สยามสมัย ไม่ปรากฏเหลืออยู่ นิตยสารที่มีอยู่ต่างเปลี่ยนสภาพตัวเองเพื่อความอยู่รอด

นิตยสารสตรีก็เช่นเดียวกัน เนื่องจากสภาวะการเมืองมีลักษณะเช่นนี้ ทำให้ประชาชนเริ่มหวาดกลัวการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง นักเขียนสยบปากกาเมื่อนิตยสารหลายฉบับปิดตัวเองไป นิตยสารสตรีจึงเป็นสิ่งสิ่งพิมพ์เดียวที่เปิดกว้างให้เขียนและอ่านกันได้อย่างเสรี ฉะนั้น ประชาชนจึงหันมาคิดนวนิยายที่ลงเป็นตอนๆ ในนิตยสารสตรีกันมากขึ้น นิตยสารสตรีจึงเน้นบทบาทเด่นเพียงบทบาทเดียว คือดำเนินเรื่องมีบทบาทด้านแม่บ้านการเรือน รองลงไปและไม่มีคอลัมน์ข่าวสารหรือวิพากษ์วิจารณ์การเมืองแต่ประการใด

ในสมัยจอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ ซึ่งเป็นยุคสมัยที่นิตยสารแนวบันเทิงชายดี รวมทั้งบทกวีประเภทพาณิชย์ นักเขียนนวนิยายเป็นที่ต้องการของนิตยสารทุกฉบับ ในช่วงนี้มีนักเขียนสตรีเกิดขึ้นมากกว่ายุคก่อน ๆ ที่เด่น ๆ เช่น กัญญาชลา ทมยันตี สุภาวเทวกุล มุขยมาศ สาเรศ ศีระมณีส์ ลักษณะนวนิยายที่ลงในนิตยสารช่วงนี้มักเป็นเรื่องหลีกหนีปัญหาสังคม เป็นเรื่องรัก ๆ ใคร่ ๆ เม้ามอง ยุคนี้จึงเสมือนคาบสองคมคือสร้างนักเขียนนวนิยายให้กำเนิดขึ้นมามาก มีนวนิยายเกิดขึ้นมาก แต่ก็เป็นยุคที่นวนิยายก้าวลงสู่

ความตกต่ำที่เรียกว่า น้ำเน่า วนเวียนอยู่แต่เรื่องเมียหลวงเมียช้อย แม้วัวลูกสะใภ้ และความรักแบบเพื่อนเท่านั้น

หลังจากจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ถึงแก่อนิจกรรม จอมพลถนอม กิตติขจร ก็มีอำนาจต่อมา ทำเป็นนโยบายใกล้เคียงจอมพลสฤษดิ์ หากแต่อ่อนแอกว่า กระแสความคิดของนิสิตนักศึกษาเติบโตขึ้น มีการเรียกร้องทางการเมืองบ่อย นิตยสารทางปัญญาเกิดขึ้นมาก เช่น สังคมศาสตร์ปริทัศน์ ลอมพาง ทำให้หนุ่มสาวบางส่วนหนีจากนิตยสารผู้หญิงไปหาหนังสือแนวปัญญา ปฏิเสธนวนิยายแบบพาณิชย์ นอกจากนั้นวงการหนังสือเริ่มคึกคักขึ้น หลังปี พ.ศ. 2514 มีการพิมพ์วรรณกรรมเก่า ๆ ยุค จิตร ภูมิศักดิ์ นวนิยายของเสนีย เสาวพงศ์ ออกมา เช่น ปี่คำจ ความรักของวิद्या นิตยสารผู้หญิงแนวใหม่เริ่มกำเนิดขึ้น เช่น ลลนา เป็นต้น

นิตยสารสตรีในยุคลี้ 4 นี้ อาจแบ่งพิจารณาได้เป็น 2 ยุคย่อยคือ ช่วง พ.ศ. 2501-2510 และ พ.ศ. 2511-2516 ในช่วงแรกมีนิตยสารสตรีออกจำหน่ายใหม่ไม่มากนัก แท้มีนิตยสารส่วนหนึ่งออกต่อเนื่องมาตั้งแต่ยุคที่แล้ว ในช่วงหลังนิตยสารสตรีเกิดขึ้นมากกว่า และบางฉบับที่ปิดตัวเองไปแล้วก็กลับมาออกใหม่อีกที่สำคัญได้แก่ เกลิเมล์วันจันทร์ กุลสตรี นารีนาถ

หากแยกมองตามลักษณะนิตยสารสตรี นิตยสารสตรีส่วนมากออกมาในแนวมันเทิง คือ ชายนวนิยายเป็นค่านหลัก ได้แก่ ปิยะมิตรวันจันทร์ สตรีไทย ชวัญเรือน ตรีณี ทานตะวัน เกลิเมล์วันจันทร์

กลุ่มแม่บ้านการเรือนเป็นค่านรอง มีนิตยสารแนวนี้ไม่น้อย เช่น เรวดี กุลสตรี ชมนุเมฆาน คู่มือแม่บ้าน

กลุ่มสร้างสตรีให้ทันโลกทันสมัย น่าจะมีเล่มเด่น คือ ลลนา นอกจากนั้นก็มีส่วนสาวสยาม สตรีสยาม ซึ่งเป็นนิตยสารแฟชั่น ลลนานั้นแม้จะมีนวนิยายเกือบ 40% แต่ก็มีคอลัมน์อื่นที่เสริมความทันสมัยให้ผู้หญิง

ตรีณี (2504)

ออกซอนกันทั้งที่เป็นฉบับรายวัน รายสัปดาห์ เป็นนิตยสารเสนอข่าวสารสารบันเทิงและความรู้ประจำครอบครัว ขนาด 4 หนวยก 36 หน้า รมปรการคา ๑ บาท มีนายเวช กระตุกฤษ เป็นเจ้าของและผู้อำนวยการ นางกัลยา มิสลินทางกูร เป็นบรรณาธิการผู้พิมพ์ผู้โฆษณา เป็นหนังสือที่อ่านได้ทุกเพศทุกวัย แม้จะ ชื่อ ตรีณี ซึ่งหมายถึงหญิงสาวแรกรุน

เป็นนิตยสารแนวมันเทิง เน้นนวนิยายเป็นหลัก ไม่มีปกเฉพาะแต่ใช้หน้าแรก
ซึ่งเป็นนวนิยายแทรกชื่อนิตยสาร และรูปประกอบในส่วนบนของหน้า

นวนิยายมีอยู่เล่มละ 6 เรื่อง เขียนโดยพนมเทียน 2 เรื่อง ป.อินทปาลิต
อรุณวรรณ เรื่องเงินแปลของ จำลอง พิศนาคะ นวนิยายจากละครวิทยุ โดยนาถฤดี
พนมเทียนเขียนนิยายร้อยกรอง เรื่อง ลีลา-ราตรี ก่อนจบเรื่องทุกเรื่องจะพิมพ์ตัวจิ๋ว
บอกเรื่องย่อว่า ตัวเอกในนวนิยายเรื่องนั้นจะเป็นอย่างไรต่อไป ติดตามอ่านต่อไป
ฉบับหน้า ซึ่งออกจำหน่ายวันที่ .... เท่าใด

นอกจากนวนิยายก็มีคอลัมน์ป้ารุกถาวรรม ดวงชะตา ชาวประจําวัน
อย่างย่อ ๆ ชาวโทรทัศน์ ชาวสังคม คารา แพนชั่น เทียวเมืองไทย และคอลัมน์
ศัพท์เพระะวิทยากร ซึ่งลงมันเทิงบริการจีปาดะ รวมทั้งรายการโทรทัศน์และเพลงควาย
ปกหลังคํานอกเป็นการตื้นชุกซุกซนศึกของไม้เมืองเดิม วาดและเขียนคำอธิบาย
โดย เหม เวชกร และคุยกันฉันทมิตรกับบรรณาธิการ

โฆษณา มีน้อยมาก เล่มละ 1-2 ชิ้น เช่น ขายหนังสือ เรื่องกาถักลัมซาคี
ของ ป.อินทปาลิต

จะเห็นได้ว่า ทรัพย์ เป็นนิตยสารที่ผู้อ่านหนึ่งแ่ กลุ่มผู้อ่านน่าจะเป็นทั้งผู้ชาย
และผู้หญิง โดยดูจากเรื่องและนักเขียน เช่น พนมเทียน ป.อินทปาลิต รวมทั้ง
เรื่องเงิน โดย จำลอง พิศนาคะ และเป็นนิตยสารแนวมันเทิงจริง เพราะ
นวนิยายมีมากเรื่อง และแต่ละเรื่องมีประมาณ 2-3 หน้า

เรวกี

เรวกีเป็นนิตยสารสตรีที่ออกต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2499 เป็นต้นมา ในช่วงต้น
ยุคที่ 4 นี้ (2504) เรวกียังคงจัดทำรูปเล่มขนาด 8 หน้ายกเท่าเดิม หน้า 98 หน้า
ราคา 5 บาทเท่าเดิม แต่ใช้กระดาษปรู๊ฟแทนกระดาษปอนด์ และยังคงออกเป็น
รายเดือน

เนื้อหา มีการเปลี่ยนแปลงบ้าง โศกแก่ สรุปรวบรวมเดือนน้อยลงมาก แต่ยังมี
ภาคแปลภาษาอังกฤษเช่นเดิม เพิ่มลักษณะทดสอบตนเองของผู้อ่านมากขึ้น เช่น

เขาเป็นยอดชายหรือนายเจ้าชู้ คุณทันสมัยหรือเปล่า และมีหน้าตาเป็นไทยชั้น ค่อม คอลัมน์ ท่านายฝัน และการตั้งชื่อ หลักการเขียนอ่านภาษาไทย และมีคอลัมน์ปริกษา ปัญหาชีวิต ลักษณะ "ศิริวัฒน์" เพิ่มขึ้น

หน้าปกมีทั้งที่เป็นภาพถ่ายผู้หญิงและภาพเขียนเล่นสีล้วน แต่ไม่มีโฆษณาที่ปก เช่นช่วงแรก ๆ รูปประกอบภายในเล่มมีมากขึ้น เช่น รูปในหลวง รูปคาราโอเกะ

ในส่วนโฆษณายังมีมากแต่ก็น้อยกว่าช่วงแรก และมีลักษณะเป็นไทยมากขึ้น แต่มีอยู่ชิ้นหนึ่งคือ โฆษณาอานามัยโกเต็กซ์ ซึ่งไม่ปรากฏในนิตยสารก่อนหน้านี้ หรือในนิตยสารอื่นในช่วงเดียวกัน

สรุปแล้ว เรวกี๋ ยังคงเป็นนิตยสารแมกซีนเช่นเดิม แต่มีลักษณะ "คิตคิน" มากขึ้น : แทนที่จะมุ่งสร้างผู้หญิงให้สูง เลิศ เลอ เช่นยุคแรก ๆ

คุณหญิง (2507)

ความจริงนิตยสารเล่มนี้ชื่อ กุลสตรีพิเศษฉบับคุณหญิง แต่พิมพ์คำว่า "คุณหญิง" ตัวโตเด่น เป็นนิตยสารแนวแมกซีนการเรือน ที่เล่มเล็กมาก ขนาด 16 หน้ากึ่งพิเศษ หน้า 140 หน้า ราคา 5 บาท จัดทำโดย นายชิต กันภัย ผู้จัดการ, นายชลิต พรหมคำรงค์ ผู้จัดทำ ซึ่งล้วนเป็นผู้ชาย ผู้ดำเนินงานก็มีมากมาย เช่น พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอนุสรณ์มงคลการ, อ.ไชยวรศิลป์, หล.นิรันดร, โก๋ บางกอก ฯลฯ

นิตยสารนี้ระบุไว้ใต้นิตยสารว่า จัดทำพิเศษเพื่อคุณผู้หญิงโดยเฉพาะ แสดงให้เห็นว่า การแบ่งเพศผู้อ่าน เริ่มชัดเจนขึ้น

หน้าปกเป็นรูปถ่ายผู้หญิง มีคอลัมน์ประกอบ ชื่อ กุลสตรีบนแผ่นดิน มีแบบเสื้อ วิถีจักคอกไม้ คอลัมน์เสริมสวย ทำผม ทำอาหาร คอบปัญหาชีวิต ปัญหาการค้าและทารก และ ปัญหาเฉพาะหน้าของสาววัยรุ่น กฎหมาย ท่านายฝัน รายการโทรทัศน์ตลอดเดือน และคอลัมน์ที่น่าสนใจ ไก่แก่ คนชรพรฟ้าโดย ซึ่งล้อเลียนเนื้อเพลง เกิน ๆ เพลงจูบเป็น เพลงจูบ สง่า อารัมภ์ เป็น สง่า อารามภ์ เป็นต้น นอกจากนั้น ในหลาย ๆ ส่วนของนิตยสาร แม้แต่คอลัมน์บรรณาธิการก็มีลักษณะเช่นนี้ เป็นลักษณะซ้ำซ้อนล้อเลียนโฆษณา และข่าวสารต่าง ๆ เช่น "อหิวาตกโรคกำลังระลอก โปรคข้อโงงของท่านเสียแค่นี้"

คอลัมน์ซุ่มทางอนาทร บ่อยปละละเลยโดย "สีน้ำมัน", สามทหารขวนทิว
โดย ถนัดถอ เป็นต้น

นวนิยายประจำฉบับมีประมาณ 4-5 เรื่อง เช่น เรื่อง สวรรค์ประทาน
โดย กวางดาว, ลูกธนูยังไม่สิ้น อ.ไชยวรศิลป์, ฝนดำ โดย พรหม นาดสุภา
ความลึกซึ้งที่ถูกลืม โดย พระวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าอนุสรณ์มงคลการ

โฆษณาบ่อยมาก มีเพียงโฆษณาหนังสือ 1-2 เล่ม และโรงเรียนอนุบาล
1 โรงเรียน

สรุป คุณหญิงเป็นนิตยสารประเภทแมกกาซีนที่ให้ความรู้แก่คุณหญิงมาก (คล้ายกุลสตรี
แต่ก็แทรกความบันเทิงและสิทธิบางอย่างแก่สตรีบ้าง ไม่มีคอลัมน์สัมภาษณ์ และคุณ
ดวงชะตา ในส่วน "อนาทร" ให้อารมณ์ขันค่อนข้างมาก

สตรีไทย (2507)

สตรีไทยเป็นนิตยสารบันเทิงสำหรับสตรี ขนาด 4 หน้ายก หน้า 80 หน้า
ราคา 3.50 บาท ออกเป็นรายสัปดาห์ ฉบับปฐมฤกษ์ที่คนใต้ออกวันที่ 27 มกราคม
2507 นับเป็นปีที่ 7 ฉบับที่ 549 มีคุณหญิงสุเนตร พงษ์โสภณ เป็นที่ปรึกษา สุรัสวดี
พุกกะเวส เป็นเจ้าของ อุษมา บุณยรักษ์ เป็นบรรณาธิการผู้พิมพ์โฆษณา

เนื้อหาประกอบด้วยนวนิยายถึง 9 เรื่อง กินเนื้อที่เกิน 60 เปอร์เซ็นต์
ของเล่ม ประกอบด้วยเรื่องรัก ๆ เช่น อรดีชิงรัก โดย ระพีพร วิหทราภคเนอง
โดย ก.ศยามานนท์, เชิงชาย โดยสุภาวดี เทวกุล, วิมานคอย โดย สาเรศ สิริมนัส,
พระเจ้าแสง โดย นราวดี, ดวงเดือน โดย เมศร์ สราวุธ, นางห้าม โดย อ้อย
อัจฉริยกร, ไสยศาสตร์ โดย อ.อรุณจินดา และ ภูหน้าหยก โดย อรวรรณ

นวนิยายทุกเรื่องจะมีรูปวาดประกอบค่อนข้างใหญ่ หายเรื่องมีประวัติ
ของนักเขียน หรือ ความย่อในฉบับหน้า

คอลัมน์อื่นก็มี ไขปัญหาชีวิต ดวงชะตา ตำราอาหาร มีข่าวสังคมและ
ภาพข่าวในหน้ากลาง มีรายการโทรทัศน์ประจำสัปดาห์

หน้าปกเป็นรูปสมเด็จพระบรมราชินี คารา ปกหลังเป็นโฆษณา มีโฆษณา
แทรกในเล่มบ้าง แต่ไม่มากนัก เช่น โฆษณาเชิญสตรีสูบบุหรี่กรองทิพย์ เตาต้มน้ำนึ่งภาค
ภาพยนตร์ เป็นต้น

กล่าวโดยสรุป นิตยสารสตรีที่ออกในช่วง 10 ปี แรกของยุคที่ 4 นี้
มีเนื้อหาเน้นความบันเทิง และแม่บ้านการเรือนเป็นหลัก ขณะที่นิตยสารสตรีที่ออกคอ
เนื่อง เช่น สตรีสาร เกลิเมลวันจันทร์ และสกุลไทย ก็เป็นเรื่องบันเทิง แสดง
ให้เห็นว่าในช่วง 10 ปีนี้ นิตยสารสตรีมุ่งแต่ให้ความบันเทิง และเป็นคู่มือชีวิตประจำวัน
ของสตรีมากกว่าจะให้ทัศนะทางการเมืองสังคม หรือแม้แต่สร้างผู้หญิงให้ทันสมัยทันโลก
ทันเหตุการณ์ หรือให้ความรู้หญิงเพราะไม่มีนิตยสารใน 2 แนวหลังนี้เลย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ขวัญเรือน (2511)

เป็นนิตยสารสตรีแนวแม่บ้านการเรือน ขนาด 8 หน้ายก เล็ก (เล็กกว่าฉบับปัจจุบันค่านละ 1-2 นิ้ว) ออกเป็นรายปักษ์ หน้า 150 หน้า ราคา 5 บาท จัดทำโดยสมาคมยูโตแห่งประเทศไทย มี พนิกา ชอมวณิชชา เป็นบรรณาธิการ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณาอยู่จนถึงปัจจุบัน

หน้าปกและปกหลังเป็นรูปคารา นางสาวไทย รองนางสาวไทย ต้นเล่มเป็นแฟชั่น และแบบฉบับ นอกจากนั้นเป็นเรื่องของแม่บ้าน เช่น ความรู้รอบตัวแม่บ้าน ทำอาหาร ประดิษฐ์ของ เล่นของใช้ จัดดอกไม้ จัดบ้านคักเชื้อ แบบปัก โชคชะตา ความงาม มารยาท มีนวนิยายไม่มากนัก เพียง 1-2 เรื่อง นอกจากนั้นก็มัลลิตินิคขวัญเรือน กฎหมาย สัมภาษณ์บุคคลและคลี่คลายปัญหารักโดยศิริราณี

หากเทียบกับปัจจุบันแล้ว ขวัญเรือนฉบับแรกถึงปัจจุบันมีคอลัมน์ไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก แต่ช่วงแรก ๆ มีนวนิยายน้อยกว่าปัจจุบัน และในช่วงแรก ๆ ไม่มีหน้าเด็กเยาวชน เช่น ปัจจุบันไม่มีแพทเทิร์นคักเย็บเสื้อผ้า แต่มีเรื่องบ้านนาอยู่ และรายการทีวี ซึ่งปัจจุบันไม่มี ส่วนภาพปกและแฟชั่นปัจจุบันทันสมัยและสวยงามกว่าช่วงแรกมาก

โฆษณามีน้อยมาก ประมาณ 5 เปอร์เซ็นต์

ครูณี (2512)

แม่จะเป็นนิตยสารสตรีชื่อเก่าแต่ก็เปลี่ยนผู้บริหารใหม่ มีหม่อมอุบล ยุคล ณ อยุธยา เป็นผู้อำนวยการ วีรวรรณ สุนทร เกสซ์ เป็นเจ้าของและบรรณาธิการ ขนาด 4 หน้ายกเทาเคิม จำนวน 72 หน้า ราคา 3.50 บาท ฉบับที่สำรวจนี้เป็นปีที่ 15 ฉบับที่ 1087 (มกราคม 2512) ชายแฉมการตูนตุ๊กตา 64 หน้าทุกเล่ม

เป็นนิตยสารแนวมันเริงล้วน ๆ มีนวนิยายมากกว่า 10 เรื่อง เช่น คณิงหา โดยบุษยามาส, ลายสมิง โดย รัตติกกรม, นางงูเห่า โดยรุ่งจิตร, คาลเตี้ยว โดย เริงกวารินทร์, นางอาบ โดย นราวดี, ไอ้สู โดย รัตติกกรม,

เอื้องมานพ้า โดย อ.ไชยวรศิลป์, น้ำกับพ้า โดย นราวดี, กำแพงพิศวาส โดยน้ำผึ้ง,
สุภาพบุรุษนิรนาม โดย เทอค ธรณินทร์, ไวไฟ โดย มธุรส, กองนักเลง โดย
พันธ์ พิษณุ, มาสวรงค์ โดย ไท เพชรมนตรี, ลูทหว่า โดย ซอลัด้า

จะสังเกตได้ว่า นักเขียนนวนิยายประจำครุณีมีทั้งผู้ชายและผู้หญิง
มีทั้งที่เป็นนักเขียนโด่งดัง และนักเขียนที่ไม่รู้จักมากนัก แต่ที่สำคัญมีนักเขียน
หลายคนลงนวนิยาย พร้อมกัน 2 เรื่อง แสดงให้เห็นว่าตลาดนวนิยายในช่วงเวลา
ดังกล่าว มีความต้องการเรื่องมันเทิงแบบนี้มาก

นอกจากนวนิยาย ซึ่งมีปริมาณ ถึง 80 เปอร์เซ็นต์ และก็มีพยางค์ดวงชะตา
เพลง นิทานชาดก ปัญหาหัวใจ มีการ์ตูนทุกคาแทรกประกอบข้างหน้า

นวนิยายแต่ละเรื่องลงสั้น ๆ เนื่องจากมีจำนวนเรื่องมากขึ้น และไม่มี
รูปประกอบ และหากเรื่องใดมีความยาวมาก ท้าย ๆ เรื่องจะใช้ตัวพิมพ์เล็กจิ๋ว
เพื่อประหยัดเนื้อที่

หน้าปกเป็นรูปดาราสาว โฆษณามีไม่มากนัก อยู่ครึ่งเล่มหลัง $\frac{1}{4}$ หน้า
และ $\frac{1}{2}$ หน้า, ปกหลังคานินและคานนอก เต็มหน้า โดแก โฆษณามกกราหมี่
กระชายเข็ดหน้า เครื่องสำอาง โรงเรียนสอนคัดเลื้อ คัดนม คาวรุ่ง ภาพยนตร์
เกาะสวาพาทาสวรรค์ (สมบัติ-อรัญญา) คุเย็น หมอหุงข้าว

เคลลี เมลวันจันทร์ (2514)

เป็นนิตยสารชื่อเก๋ที่ออกต่อเนื่องเช่นเดียวกับครุณี ขนาด 4 หนายก
หน้า 72 หน้า ราคา 3.50 บาท เท่ากัน เป็นนิตยสารที่เน้นคานมันเทิงเช่นเดียวกัน
มีนางบุษยอย เทหระกุล เป็นบรรณาธิการผู้พิมพ์โฆษณา นายสินี เอกชัย เป็น
หัวหน้ากองบรรณาธิการ แต่เดิมนายมานิต ศรีสาคร เป็นบรรณาธิการ

นวนิยายที่ปรากฏในฉบับหนึ่ง ๆ มีมากมายเช่นเดียวกับครุณี แต่ดูเหมือน
จะได้นักเขียนที่มีชื่อเสียงโด่งดังกว่า โดแก ชื่นชีวานาวี ของ กาญจนานาคันนันทน์,
เขานันหรือชื่อจอม จุฑาสี ของ อิศรา อมันตกุล, ไอ้หน้าบาก ของ ทมมเทียน,
บางสิ่งยอมเกิดขึ้นเสมอ ของ นัน บางนรา, บิงแล้วเผา ของ ชาศรีย์ ชนาธิป,

ทุ่งทรวงทอง ของ อ้อย อัจฉริยกร, โขม! พระยาไฟ ของ เพชร สถาบัน, แคนสรวง
 ของดวงดาว, แขนกิ้นของชา ของไพฑูรย์ สุนทร, รมจักร ของ ทมยันที, เพื่อนรัก ของ
 จุลลดา ภักดีภูมินทร์, ทะเลถ้ำอิม ของ สุวรรณี สุคนธา, ผู้ชายในอศิก ของ ชูวงศ์
 ฉายะจินดา, เมืองแก้ว ของ สีฟ้า, ศักดิ์ชิงแผ่นดิน ของ บรรณ ศักดิ์ศรี, พิสมัยเรียงหมอน
 ของ แมน สุปิติ

นอกจากนั้น เกล็ดเม็ดวันจันทร์ยังลงเรื่องสั้นละเรื่องชุด 4-6 ตอนจบอีก
 เนื้อที่ที่เหลือได้แก่ คอลัมน์ คอมพิวเตอร์ของ เจ้ากอแก้วประกายกาวิล ณ เชียงใหม่
 ใช้ชื่อคอลัมน์ว่า "หัวใจเป็นเลือด", คอลัมน์สารคดีไทย-ต่างประเทศ "โลกเป็น
 หัวเราะ" ของ สันทะเล, คอลัมน์ "น้ำค้างเป็นแคด" เรื่องจากความคิดและประสบการณ์
 ของ รงค์ วงษ์สวรรค์, ห้องแพทย์เกล็ดเม็ด, เพลง, กวางชะตา, หนังสือดั่ง-หนังสือ,
 กวี, ปกิณกะ

ลักษณะบทความเหล่านี้จะลงกรอบซ้ายมือ $\frac{1}{4}$ หน้าที่เหลือจะเป็นนวนิยาย และ
 นวนิยายทุกเรื่องจะมีรูปวาดประกอบ 2-4 สีสวยงาม

หน้าปกจะเป็นรูปการ์ตูนเช่นเดียวกับครุฑ มีภาพพื้นหน้าหน้าตามด้วยเรื่องปก
 ท้ายด้วยสารบัญ และ บ.ก. แดง

โฆษณาไม่มากนัก ได้แก่ โฆษณา น้ำหอม แป้ง ยาสำหรับเด็ก ยาหอมผม
 ออกาซ ยาสีฟัน ผงซักฟอก น้ำอัครมหาราช และเหล้าแม่โจ้

กุลสตรี และ นาธินาถ (2514-2516)

นิตยสารทั้ง 2 เล่มเป็นแนวแม่บ้านการเรือน ชื่อชำนิตยสารเดิม แต่หยุดไป
 ระยะเวลาหนึ่งและเปลี่ยนผู้จัดทำ

นาธินาถเพิ่งออกในปี 2513 ขนาด 8 หน้ายกเล็ก รายเดือน มีนายบัญชา
 เกษพล เป็นเจ้าของ นางเรวดี เกษพล เป็นบรรณาธิการ ผู้พิมพ์โฆษณา นายบุญเรือง
 ลิ้มจรรยา หัวหน้ากองบรรณาธิการ มีจุดประสงค์เพื่อ "มุ่งสู่การแนะนำบันเทิง โดยหวังจะผูก
 และส่งเสริมศักดิ์ศรีแห่งนาธินาถไทยทั้งมวล " หน้า 228 หน้า ราคา 5 บาท

เนื้อหาเป็นสาระนาาประการเพื่อบุหญิง เช่น ลายปัก การทำของชำร่วย เสน่ห์นารี ผมสลวย มุมสตรี มีแฟชั่นภาพสี 3-4 หน้า ภาพขาวดำอีก 10 กว่าหน้า มีหลายคอลัมน์ที่เปลี่ยนไปจากนารีนาดยุคก่อนที่ให้ความเป็นแม่บ้านแม่เรือนด้านเดียว ในเล่มนี้ยังให้ความทันสมัย เช่น แฟชั่น แบบผม ให้ความรู้เรื่องสังคม การทำงาน วิจารณ์หนังสือดี ปัญหาสุขภาพ ปัญหาหัวใจ เพลงและคาราตาทงประเทศ

มีนวนิยายประมาณ 2-3 เรื่อง ซึ่งไม่เด่นนัก ที่น่าสนใจมีบทสัมภาษณ์ ผู้หญิงเด่น เรื่องครอบครัว เช่น ฉบับที่ 3 (พ.ย. 2515) สัมภาษณ์ภักดี หงสกุล นางงามจักรวาล บางเล่มมีภาพเด็กประกอบ แต่ไม่มีเรื่อง นิทานหรือภาพการ์ตูน สำหรับเด็ก อยู่เช่นเดิม

กุลสตรีออกจำหน่ายระยะใกล้เคียงกัน รูปเล่ม 8 หน้ายกขนาดเล็กเท่ากัน ผู้จัดทำชุดเดิม ไคแก่ ผดุง ส่งเสริมสวัสดิ์ เป็นผู้จัดการ และ ยุพา ส่งเสริมสวัสดิ์ เป็นบรรณาธิการผู้พิมพ์โฆษณา เนื้อหาต่างจากนารีนาดอยู่บ้าง ที่มีนวนิยายมากกว่า (ประมาณ 4 เรื่อง) มีนิทานสำหรับเด็ก ซึ่งลงทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษในหน้าเดียวกัน มีส่วนแม่บ้านการเรือน เช่นเดียวกับนารีนาด ไม่นั้นแฟชั่น ไขว้ไขว้แยกเล่ม แดงการตักโครเซท การทำลายมัดปม ในส่วนอื่น ๆ คล้ายคลึงกัน

โฆษณาในกุลสตรีมีประมาณ 10 เปอร์เซ็นต์ มีโฆษณาภาพสีประกอบ มักเป็นโฆษณาเกี่ยวกับความงาม เครื่องสำอาง มีโฆษณาอันหนึ่ง ที่น่าสนใจ เป็นภาพสีหลังปก ไคแก่ โฆษณาชาอานามย์ โอ.บี. แบบสอด ซึ่งนับว่าทันสมัยมากสำหรับยุคนั้น (มกราคม 2516)

อลณา (2516)

เป็นนิตยสารผู้หญิงที่น่าสนใจมากในช่วงท้ายยุคนี้ เนื่องจากมีความแปลกแตกต่างจากนิตยสารอื่น ๆ ทั้งแต่หน้าปก การจัดรูปเล่ม และเนื้อหา

หน้าปก เป็นรูปผู้หญิงสาวแดงกายทันสมัย เน้นเฉพาะส่วนใบหน้าส่วนบนสุด มีชื่ออลณา และมีคำว่า "ประชากร" ตัวจิ๋วอยู่ข้างท้ายคานขวาของปก เป็นคำโปรย

บอกเรื่องภายในเล่ม เช่น บอกว่ามีเรื่องสั้นของ กฤษณา อโศกสิน กาญจนา นาคนันทน์ ฯลฯ ซึ่งนิตยสารอื่น ๆ ในยุคเดียวกันไม่มีเล่มใดจัดทำหน้าปกเช่นนี้ (ที่จริงการขึ้นคำโปรยที่หน้าปก ปรากฏใน "สตรีไทย (2507)" มาแล้ว แต่ลงกรอมเล็ก ๆ ในภาพ มีชื่อลงพิมพ์ที่ภาพ เช่น ลลนา)

รูปเล่มลลนา เป็นนิตยสารขนาด 8 หน้ายก (เล็กกว่าปัจจุบัน) หน้า 170 หน้า ราคา 7.50 บาท ออกเป็นรายปักษ์ จัดทำโดย สุวรรณี สุคนธา (บรรณาธิการ) ภายใต้การอำนวยการของ นายบรินทร์ วงศ์สงวน แห่ง มิวอาร์ จัดใ้ควาเป็นนิตยสารสตรีแนวทันสมัย หันโลก หันสมัย ทั้ง ๆ ที่มีเรื่องขงทุกกลุ่ม คือมีทั้งเรื่องสั้นและนวนิยาย มีการประดิษฐ์แบบแผนงานการเรื่อน และมีแพชั่นทั้งไทยและต่างประเทศ แต่สั้คส์วนโดยรวมแล้ว น่าจะอยู่ทีนิตยสารทันสมัยมากกว่า

นวนิยายในลลนามีไม่มากนัก ประมาณ 2-3 เรื่อง มีรูปวาดประกอบ ส่วนเด่นอยู่ที่บทความทั่ว ๆ ไป ซึ่งขอแยกเป็นประเภทดังนี้

1. ชาวและเหตุการณ์สำคัญบุคคลสำคัญรอบโลกลลนาให้เนื้อที่ในการให้ความรู้แก่ผู้หญิงเรื่องต่างประเทศมากพอควรมีคอลัมน์นักการเมืองสตรี กล่าวถึง การลงแข่งขันเลือกตั้งประธานาธิบดีสหรัฐของนางเจอรี่ พิตส์ เจอร์วัลด์ อิงลิช นางมาร์กาเร็ต เฮคเลอร์ หมุนไปกัยโลก พุ้คถึงการสู้รบในเวียดนาม ปัญหาในฟิลิปปินส์ และประเทศอื่น ๆ แต่ละเรื่องมีปริมาณ 4-5 หน้า มีรูปประกอบ

นอกจากชาวยังมีเรื่องต่างประเทศอีกมาก เช่น เครื่องเพชรบันลือโลกของ อลิซเบ็ท เทย์เลอร์ ชำชันจากต่างประเทศ เรื่องซุบซิบ ตารานานาชาติ เช่น รักสลาย ของ อาลี แมคกรอว์ เป็นต้น

2. แพชั่นและความงาม ลลนาให้เนื้อที่แก่ภาพแฟชั่นค่อนข้างมาก เช่น แฟชั่นแบบเสื้อ 6 หน้า แฟชั่นรอบโลก 20 หน้า แบบผม การแต่งตัว แต่งดวงตา วิธีพรมน้ำหอม การฝึกโยคะเพื่อความงาม คอลัมน์สวยถูกวิธี สอนการแต่งหน้า การนึ่งที่ถูกวิธี เรื่องการแต่งหน้าโดยบทความจากศศิวิมล ซึ่งใช้ภาษาละเมียดละไมดีมาก

3. แม่บ้านการเรือน มีทั้งที่คล้ายและต่างจากนิยายสารอื่น ๆ ที่คล้ายคลึง มี คอลัมน์รายการอาหารประจำวัน จันทร์-ถึงอาทิตย์ รวม 2 สัปดาห์ การถักลูกไม้ริมผ้า การประดิษฐ์ดอกไม้ ที่ต่างจากนิยายสารอื่น ๆ คือลณามีคอลัมน์ชวนคุณชอบบั้ง บอกราคา และแหล่งซื้อ ทาชอบบั้งสนามหลวง งานแม่บ้านบางงานในลณาเป็นงานใหญ่พอควร เช่น ทำโต๊ะ (งานไม้)

4. นวนิยายและเรื่องสั้น แม้จะมีเพียงไม่กี่เรื่อง แต่ให้ปริมาณหน้ามาก ถึง 40 เปอร์เซนต์ของเล่ม มีรูปวาดประกอบอยู่คานขวา ปีมือของแพท นวนิยาย ในลณามีแนวแปลกเล่นกับอารมณ์มากกว่านวนิยายในครุฑ-เคลิเม็ด เช่นเรื่อง แก้อีขาว ในห้องแดงของสุวรรณี สุคนธา ปีสุกท้ายของ กฤษณา อโศกสิน เรื่องสั้นอาจจะเป็น เพราะฉันทเหงาของ กฤษณา อโศกสิน นอกจากนั้นก็ยังมีเรื่องของ พจนารถ เกศจินดา หมยงค์ กาญจนนา นาคพันธุ์ เป็นต้น

คอลัมน์เมินเขา-มองเรา เป็นกลอนเปล่าที่ผู้หญิงคนหนึ่งวิจารณ์สามี ประเภทต่าง ๆ ลีลากลอนเปล่าสั้นกระชับรัด แต่ภาษาบาคใจมาก

5. บทความสัมภาษณ์ ลณาจะสัมภาษณ์คน 1 เรื่องมีปริมาณรวม 10 หน้า เช่น สัมภาษณ์ ศันสนีย์ สมานวรวงศ์, ผู้จัดการร้านเพชรพลอย ชินเซีย จิวเวลรี่, อารีจิตร ศิวะบุตร และจะมีสัมภาษณ์ นายแบบ และ นางแบบ ลงประวัติ ประกอบภาพ 1-2 หน้า เช่น สัมภาษณ์คาราชาย อนุสิทธิ์ ทิมพ์เจริญ, เออร์บีโต ซาลาวาร์เรียน นักมวย เป็นต้น การที่มีภาพและบทสัมภาษณ์คาราชายนี้ ลณาตั้งใจ จะให้เช็ทซ์หน่อย ๆ ใช้น้ำมันทาตัว และปลดกระดูกกลางแกง ทำให้ถูกผู้อ่านวิจารณ์ว่า บาคตาและสร้างอารมณ์เพศ

6. คอลัมน์ป๊อปปิกะ มีคล้าย ๆ นิยายสารอื่น ๆ เช่น หมอลลณา ไค้แก่ นพ. พรพมณาด (จากเคลิเม็ดวันจันทร์) เพลงสากล เพลงลูกทุ่ง ทักสมอง(ชำฉัน) คุยกับคุณแม่ให้ความรู้เรื่องการทำเครื่องครัว ดวงชะตา บ.ก.ตอบปัญหา โดยเฉพาะ คอลัมน์นี้น่าสนใจมาก เพราะลณาได้ไ้หนักเขียนเล่น ๆ ผลัดกันตอบ เช่น ตัว บ.ก.เอง กฤษณา อโศกสิน กาญจนนา นาคพันธุ์ โดยให้ผู้อ่านระบุผู้ที่ต้องการให้ตอบ

นอกจากนี้ในคอลัมน์ปกิณกะยังมีหน้าทางกรุงเทพฯ ซึ่งลงรูปถ่ายคนกรุง
พร้อมคำอธิบายสั้น ๆ ลักษณะล่านำ น่าสนใจดีและยังมีอยู่ถึงปัจจุบัน นอกจากนั้น
มีภาพดอกไม้ พร้อมคำอธิบายสารคดีเด่น ๆ จากนักเขียน เช่น สารคดีเรื่อง ฤดูทองเขียน
เรื่องอุรุ นกกระจอกเทศ เป็นต้น และมีคอลัมน์ถามผู้อ่าน เช่น คุณรักเขาจริงหรือ
ใ้ผู้อ่านตอบเอง

บางครั้งมีคอลัมน์วิจารณ์ภาพยนตร์ไทย วิจารณ์เพลงไทย เช่น เปรียบเทียบ
วงดนตรีคีอิมพอสซิเบิ้ล กับ บีทเทิล เป็นต้น

7. นิทานเด็ก ลอนาจัดหน้าคุณหนูไว้ส่วนหนึ่ง ประกอบด้วยรูป และนิทาน
สำหรับเด็ก ซึ่งมีประจำทุกเล่ม และยังมีต่อเนื่องถึงปัจจุบันนี้

ลักษณะแปลกของลอนา ยังมีอยู่ในวิธีการการเรียงหน้า ในจำนวน 170 หน้า
ลอนาจะให้หน้าแก่เรื่องต่าง ๆ ทอควร แล้วไปต่อในส่วนหน้า 100 หลังจากหน้า 120
เป็นสารคดี และเรื่องอื่น ๆ ต่ออีก แสดงว่า ลอนาให้เนื้อที่สำหรับหน้าต่อ อยู่ตรงกลาง
เล่มส่วนสำคัญไว้หัวและท้ายเล่ม

โฆษณาในลอนาเล่มแรก ๆ แทบไม่มีเลย มีเพียง 1-2 ชิ้นที่ปักหลังแต่ก็เป็น
โฆษณาที่น่าสนใจคือ โฆษณา "ผ้าสุชอนามัย" แบบใหม่ใช้แถบเพ

ลอนาคงลักษณะรูปร่างหน้าตา และเนื้อหา เช่นนี้เป็นเวลาหลายปี กว่าที่จะ
ปรับปรุงให้เป็นแบบปัจจุบัน นักเขียนหลายคนยังเขียนให้ลอนาอยู่ เช่น ศศิวิมล และ
ชลันธร

สรุปนิตยสารในยุคที่ 4 อันเป็นยุคนวนิยายพาณิชย์ นิตยสารสตรี
เล่นเรื่องนวนิยายกันมาก มีนิตยสารที่ออกจำหน่ายเพื่อช่วยนวนิยายล้วน ๆ อยู่
หลายฉบับ เช่น คุรุณี เกลิเมล์วันจันทร์ ที่มีนวนิยายประกอบแนวแม่บ้านก็มีไม่น้อย
และในท้ายยุคนี้ลอนาก็สร้างความเค้นในวงการนิตยสารผู้หญิง โยชนาแนวนิตยสาร
ตะวันตกมาประยุกต์ ผู้หญิงในลอนา คู่เก่งกล้า ชาญรู้ แต่ก็ยังมีนิสัยรักงานบ้านงาน
เรือนอยู่ไม่น้อย

ลักษณะนิคยสารยุคที่ 4 นี้ แม้ว่าจะเป็นยุคโลกปัจจุบัน แต่ก็ยังมีคอสถัมภ์หลาย คอสถัมภ์ ซึ่งต่างจากปัจจุบันอยู่บ้าง เช่น คอสถัมภ์ห้องแพทย์ ในยุคนี้แม้สังคมจะทันสมัย แต่ห้องแพทย์ก็ยังให้คำปรึกษาเรื่องโรคร้ายไข้เจ็บต่าง ๆ เป็นหลัก จะมีเพียงลลนา สีน้า เรื่องเพศศึกษามาอธิบาย แต่ก็มิได้มีลักษณะชี้นำหรือพูดอย่างหมกเบ้เลือกเหมือนใน ปัจจุบัน แม้แต่คอสถัมภ์ปรึกษาปัญหาหัวใจในนิตยสารก็มักเป็นปัญหาอกหัก เมียน้อยเมียหลวง ซึ่งไม่ได้ปัญหาทางเพศ และไม่มีการตอบปัญหาย้วยุ่กามารมณ์อย่างเด่นในนิตยสารปัจจุบัน บางฉบับกระทำอยู่

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ยุคที่ 5 ยุคข่าวสารและความหลากหลายของนิตยสารสตรี (16 ตุลาคม 2516 - ปัจจุบัน 2531)

ในยุคนี้ควรจะแยกออกเป็น 2 ช่วง คือ ช่วงแรก (ตุลาคม 2516 - 2519)

ช่วงหลัง ตั้งแต่ 2520 จนถึงปัจจุบัน

ช่วงแรก ตั้งแต่ ตุลาคม พ.ศ. 2516 - พ.ศ. 2519 เป็นช่วงระหว่างเหตุการณ์

ทางการเมืองที่สำคัญ 2 เหตุการณ์ คือเหตุการณ์วันมหาวิปโยค 14 ตุลาคม พ.ศ. 2516 จนถึงเหตุการณ์ในวันที่ 6 ตุลาคม พ.ศ. 2519 เหตุการณ์ทางการเมืองในช่วงนี้มีผลกระทบต่อความนึกคิดและสังคมในช่วงนั้นมาก เพราะเป็นการปฏิวัติจากการเดินขบวนของนิสิตนักศึกษาและประชาชน ในช่วงนี้ความสนใจในค่านิยมเสรีภาพและประชาธิปไตยกำลังตื่นตัว สิ่งพิมพ์ที่แพร่หลายและได้รับความสนใจมากคือ หนังสือค่านิยมเมือง สิทธิการเมือง หนังสือพ็อคเก็ตบุ๊กส์ต่าง ๆ รวมทั้งนิตยสารในกานชาลาการเมืองและเศรษฐกิจ ยุคที่ประชาธิปไตยเบ่งบานนี้ความสนใจส่วนใหญ่จึงมุ่งไปสู่เนื้อหาในค่านิยมเมือง มีการใช้เสรีภาพในสื่อมวลชนทุกประเภทอย่างเต็มที่ มีการเดินขบวนบ่อยครั้ง จนถึงเหตุการณ์ในวันที่ 6 ตุลาคม 2519 หลังจากคณะปฏิรูปการปกครองได้เข้ายึดอำนาจโดยพลเรือเอก สงัด ชลออยู่ มีการสั่งปิดหนังสือพิมพ์และความคุ้มครองสื่อมวลชนอยู่ระยะหนึ่ง หนังสือค่านิยมเมืองถูกเก็บไม่ให้เผยแพร่ต่อมาเมื่อเหตุการณ์คลี่คลาย หนังสือพิมพ์ก็ออกได้ตามปกติ แต่มีการเปลี่ยนแปลงเนื้อหาไม่มีเสรีภาพมากเท่าในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา

ในกานชาลาสตรีนั้น ในช่วงนี้มีนิตยสารสตรีที่ถือใหม่เพียง 5 เล่มคือ หญิงสาวสวย สาวสมัย และหญิงไทย ในปี พ.ศ. 2518 เบญจกัลยาณี ในปี พ.ศ. 2519 ที่ออกอยู่ในช่วงนั้นได้แก่ ลลนา ซึ่งเริ่มออกในเดือนมกราคม 2516 สตรีสาร สกุลไทย ชวีเรือน กุลสตรี ทานตะวัน และสาวสยาม หนังสือผู้หญิงในช่วงนี้ทั้งหมด ออกจากใจว่า เป็นแนวแม่บ้านการเรือน 4 เล่ม คือ ชวีเรือน กุลสตรี หญิงไทย เบญจกัลยาณี เป็นแนวให้ความรู้ทันโลกทันสมัยแก่สตรี 3 เล่ม คือ ลลนา สตรีสาร สาวสวย เป็นแนวบันเทิงส่วนใหญ่ 2 เล่ม คือ สกุลไทย ทานตะวัน แนวความรู้ความคิดและการพัฒนาสตรี เพียง 1 เล่ม คือ หญิง แนวภาพและแฟชั่น 2 เล่ม คือ สาวสมัยและสาวสยาม สาเหตุที่นิตยสารสตรีเกิดขึ้นในช่วง 3 ปีนี้ ค่อนข้างน้อยนั้น เข้าใจว่าความสนใจส่วนใหญ่มุ่งไปอยู่ที่หนังสือการเมืองและสิทธิต่าง ๆ จนทำให้นิตยสารในแนวอื่น ๆ ไม่ได้รับความสนใจเท่าที่ควร

แต่อย่างไรก็ตาม นิทยสารที่สำคัญในช่วงนี้คือ ลลนา ไทโซ่คำขวัญว่า "นิทยสาร เพื่อความทันสมัยของหนุ่มสาวยุคปัจจุบัน" นั้น ไทโซ่คือลลนาที่ให้ความนีกคึกและเรื่องราวที่เสียดสีเหตุการณ์ทางการเมืองในยุคนั้นอยู่บ้าง เช่น ในคอลัมน์เรียงร้อยถ้อยคำ (คุณภาพประกอบ) เป็นกลอนชื่อ ผ่าทศสังคม และอย่าหว่ากถั่ว คอลัมน์ หน้าค่างกรุงเทพฯ สะท้อนให้เห็นถึงสภาพของกรรมกรในเมืองหลวง และคอลัมน์ "จดหมายจากไทหวัน" โดย สักดิ์ (คุณภาพประกอบ)

นอกจากนี้ยังมีคอลัมน์ที่น่าสนใจมาก คือ "ผลึกกันคอบบ่ดูหา" เป็นปัญหาชีวิตที่ผู้อ่านถามมาให้หนักเขียนตอบ บางฉบับระบุว่าให้คุณ สุวรรณี สุคนธา คอบ แต่คุณ สุวรรณี มอบให้คุณ กาญจนา นาคันท์ คอบแทน เป็นการคอบบ่ดูหาโดยนักเขียนที่ผู้อ่านชื่นชอบ

ลลนาในช่วงนี้มีการใช้สีคิ้วกระดาศีในหน้าค่าง ๆ เช่น สารบัญ ให้นำสนใจ มีคอลัมน์เด็ก คือ คุณหนูเขียนรูป ลงภาพเขียนจากเด็ก ๆ ในคานโฆษณาในช่วงแรก ๆ นำแปลกที่ไม่มีโฆษณาเลย เริ่มมีบ้างในช่วงหลัง ๆ ลลนาคูนี้ราคา 8 บาท และมีขนาดเล็ก คือ 6" + 9"

นิทยสารสตรีที่เกิดขึ้นในช่วงนี้จะไล่กล่าวถึงต่อไป คือ หญิง หญิงไทย และ เบญจกัลยาณี

"หญิง" เป็นนิทยสารรายเดือน เริ่มออกในปี พ.ศ. 2518 - 2519 คงจะมีอายุประมาณปีกว่า ๆ ขึ้นชื่อบนหน้าปกว่า "หญิง สำหรับผู้หญิงที่เป็นผู้หญิง" จัดทำโดย บริษัท สื่อสารहरษา, บรรณาธิการคือ อารีย์ ศรีบุญพรหม จุดมุ่งหมายนั้นให้เป็นอาหารสมองเพื่อนคู่คิมิตรคู่เรือนของหญิงไทยยุคใหม่ ขนาด 6 1/2" + 9" หน้าประมาณ 120 หน้า ราคา 15 บาท (นับว่าแพงกว่าเล่มอื่น ๆ ในยุคนั้น) เนื้อหาภายในเล่มนั้น แบ่งออกเป็น ข่าว สารคดี ปกิณกะ มุมผู้หญิง เรื่องสั้น เรื่องยาว เป็นนวนิยาย 1 เรื่อง และเรื่องแปล

ในคานข่าวนั้น มีคอลัมน์ประจำคือ วิ่งไปกับโลก ไม่ใช่ข่าวสารทั่วไป แต่เป็นเรื่อง-ราวหรือข่าวเจาะเรื่องใดเรื่องหนึ่งเกี่ยวกับสตรี เช่น สุกาฬสตรีอเมริกันคนที่ 12 ประจำปี 2518 ฯลฯ

ในคานสารคดี จะเป็นเรื่องเกี่ยวกับผู้หญิง เช่น ปีสตรีสากลที่ผ่านมาให้อะไรกับผู้หญิงบ้าง และสารคดีเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว เช่น แพะเมืองผี...ที่รัก

มุมผู้หญิง จะรวมคอลัมน์เรื่องการเรียนต่าง ๆ ของผู้หญิง เช่น เทคนิค การแต่งงาน เครื่องประดับ ครอบอยู่กับปาก มีภาพแฟชั่นประกอบอยู่บ้างประมาณ 7-8 หน้า ภาพสี

เรื่องสั้น ๆ นวนิยาย และเรื่องแปล มีประมาณอย่างละ 1-2 เรื่อง

ปกิณกะ จะมีคอลัมน์เล็ก ๆ มากมาย เช่น อารมณ์ขันของคึกฤทธิ์ ปราโมช

ปลอมกับเพศศึกษา

ผู้หญิงมีรสนิยมนัก กุหลาบต้องมีหนาม

และสุดท้าย คอลัมน์ คู่ยกกันทรงนี้

มีโฆษณาที่ปกหน้า ปกหลัง และสอดแทรกภายในเล่มบ้าง แต่เป็นขาว-ดำ ลักษณะที่แปลกคือ จะมีลักษณะเป็นคำขวัญสั้น ๆ สำหรับผู้หญิง แทรกอยู่ในคอลัมน์ต่าง ๆ หรือในหน้าโฆษณา (ภาพประกอบ) ค่อนข้างมาก เช่น "ผู้ชายคนสุดท้ายที่ไว้ใจได้ คือ สามี่ ของตัวฉันเอง", ลักษณะนี้ไม่เคยเห็นในนิตยสารผู้หญิงเล่มอื่น ๆ

สรุปแล้ว นิตยสาร "หญิง" เป็นนิตยสารแนวผู้หญิงสมัยใหม่ ให้ความรู้ความคิดเน้น กทมทความต่าง ๆ ที่ให้ความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับเรื่องสิทธิสตรีค่อนข้างมาก บทความทันสมัย แต่ก็มีบันเทิงและความรู้สำหรับผู้หญิงด้านต่าง ๆ แทรกอยู่บ้างในสัดส่วนที่เหมาะสม ในคานของรูปแบบนั้น กระดาษดี ภาพและสีสวยงามชัดเจน จึงจัดเป็นนิตยสารที่ดีมีประโยชน์ต่อผู้หญิงในยุคนั้นเป็นอย่างมาก น่าเสียดายที่ออกมาเพียงระยะสั้น ๆ

"สาวสวย" และ "สาวสมัย" ออกมาในปีเดียวกัน คือ พ.ศ. 2518 สาวสมัยนั้น บรรณาธิการคือ มรว. ชนม์สวัสดิ์ ชมพูนุท ส่วนสาวสวย บรรณาธิการคือ วรบุษ รุ่งกมล ไค้ชื่อว่า เป็นนิตยสารสำหรับสตรีที่ผู้ชายชอบอ่าน 2 ฉบับนี้มีความคล้ายคลึงกันในด้านเนื้อหาสาระ รูปเล่ม ซึ่งมีบันเทิง เป็นนวนิยายเรื่องสั้น ประมาณ 50 เปอร์เซ็นต์ นอกนั้นเป็นสารคดี เรื่องเกี่ยวกับงานบ้านงานเรือนอื่น ๆ แต่ลักษณะพิเศษที่แตกต่างกว่านิตยสารผู้หญิงฉบับอื่น ๆ ในช่วงนี้คือ มีคอลัมน์คานเพศศึกษา ในสาวสมัยนั้น แยกเป็นกลุ่มคอลัมน์เพศศึกษา

โดยเฉพาะ (ภาพประกอบ) แต่ในสาวสวยเท่าที่พบในยุคปัจจุบัน เป็นคอลัมน์หนึ่งอยู่ใน
กลุ่ม "เรื่องน่ารู้" โดยเฉพาะภายหลังจาก "สาวสมัย" ได้เลิกกิจการไปแล้ว
มรว.ชนม์สวัสดิ์ ชมพูนุท อธิบดีบรรณาธิการ ได้เขียนคอลัมน์เกี่ยวกับเพศศึกษาลงใน "สาวสวย"
มาเรื่อย ๆ นับว่าในนิตยสารผู้หญิงแนวนี้ก็ได้ให้ความรู้ทางเพศแก่สตรี ซึ่งไม่ค่อยปรากฏใน
เล่มอื่น ๆ อีกด้านหนึ่งซึ่งเป็นเรื่องที่ทันสมัยและค่อนข้างล้ำหน้ามากในช่วงนั้น

ในช่วงปลายปี พ.ศ. 2518 ได้เกิดนิตยสารสตรีอีกฉบับหนึ่งที่ยืนยาวมาจนถึงปัจจุบัน
คือ "หญิงไทย" บริษัท อักษรโสภณ จำกัด เป็นเจ้าของ บรรณาธิการคือ สุวรรณา ส่งเสริม-
สวัสดิ์ เป็นหนังสือผู้หญิงในแนวแม่บ้านการเรือน ประกอบด้วยบันเทิงและสารคดีส่วนหนึ่ง
รูปเล่ม ขนาด 7" + 10" หนา 160 หน้า ขนาด รูปเล่ม และเนื้อหาส่วนใหญ่ ตั้งแต่
เริ่มออกจนถึงปัจจุบันไม่มีการเปลี่ยนแปลง ยังคงลักษณะเดิม รวมทั้งคำนำผู้จัดทำด้วย

หญิงไทยในปี 2518 นั้นจะมีแพ้นำนามากอนจึงจะเป็นสารบัญ (เช่นเดียวกับปัจจุบัน)
มีการแถมแพทเทิน การสร้างแบบเสื้อ เย็บปักถักร้อย แพ้นั้น อาหารการครัวต่าง ๆ
เป็นเนื้อหาในคำนำมีนวนิยาย 3-4 เรื่อง และเรื่องสั้น นอกจากนั้นเป็นคอลัมน์
ต่าง ๆ ทั้งสารคดี ข่าว ปกิณกะ เช่น คอลัมน์ "สตรีทรรศน์" แนะนำข่าวเกี่ยวกับสตรี
ในปัจจุบัน คอลัมน์ ชี้อะขอมองปัญหา ทอปัญหาชีวิต ปัญหากฎหมาย มีร้อยกรองแทรก
อยู่บ้างและสุภาษิตสอนผู้หญิงอยู่ท้ายคอลัมน์บางคอลัมน์

นอกจากนี้ที่แตกต่างจากนิตยสารผู้หญิงเล่มอื่น ๆ ก็คือ มีคอลัมน์ "ทรรศนะความงาม"
เป็นการแนะนำและถามทรรณะเกี่ยวกับการเสริมความงามจากช่าง เสริมสวยและร้านเสริมสวย
จากจังหวัดต่าง ๆ

คอลัมน์ที่น่าสนใจอีกคอลัมน์หนึ่งคือ "หญิงไทยบุรุษ" เป็นการแนะนำให้รู้จักผู้หญิงไทย
ที่ทำงานในต่างจังหวัดอาชีพต่าง ๆ เช่น ครู นักธุรกิจ ทั้งคอลัมน์ "ทรรศนะความงาม"
และ "หญิงไทยบุรุษ" นี้ ใน "หญิงไทย" ปัจจุบันไม่มี ได้เปลี่ยนเป็นคอลัมน์อื่น ๆ เช่น
หญิงไทยสัมภาษณ์ หน้าต่างหญิงไทย และเพิ่ม "กระหม่อลไฮโซไฮดี้" อีกด้วย

ในคำนำรูปเล่มนั้น ค่อนข้างเรียบ มีภาพสีประกอบด้วย โฆษณาน้อย และเป็นภาพสี
เฉพาะหน้าแรก ๆ นอกนั้นแทรกอยู่ตามที่ต่าง ๆ เป็นข่าว-คำ การให้สีพื้นและการจัดวางหน้า

ในยุคแรกยังมีข้อบกพร่อง โดยเฉพาะหน้าสารบัญ ส่วนใหญ่จะอ่านค่อนข้างยาก เพราะตัวอักษรไม่เด่น สีพื้นเข้มเกินไปจนบางหน้าแทบจะมองไม่เห็น แต่ภายหลังได้ปรับปรุงให้ดีขึ้น

สรุปแล้วหนังสือไทยเป็นนิตยสารผู้หญิงที่จัดทำขึ้น" เพื่อเป็นนิตยสารสำหรับผู้หญิง ให้สาระความรู้และความบันเทิง" จึงมีผู้นิยมอ่านและติดตามเรื่อยมา

เบญจกัลยาณี ในปี พ.ศ. 2519 นิตยสารผู้หญิงในแนวแม่บ้านการเรือนอีกเล่มหนึ่งได้ถือกำเนิดขึ้นมา เบญจกัลยาณีออกเป็นรายเดือน เจ้าของคือ นายไกรสิทธิ์ นาคประเสริฐ บรรณาธิการคือ จินตา นาคประเสริฐ มีขนาด 7" x 9" หนาประมาณ 170 หน้า ในยุคต่อ ๆ มามีการเปลี่ยนแปลงขนาดรูปเล่ม ให้ทันสมัยขึ้น แต่เนื้อหายังคงเหมือนเดิมคือเน้นในค่านางานบ้านงานเรือนของสตรีมาก มีคอลัมน์ค่านับเงินน้อย มีนวนิยายเพียง 1 เรื่อง และเรื่องสั้น 1 เรื่อง นิทานเด็ก 1 เรื่อง ขวสารต่าง ๆ เช่น ศูนย์ข่าว ใครเป็นข่าว มีคอลัมน์ห้องแพทย์ โดยหมอเตชา สารพันปัญหา โดย สมศรี สุกุมลนันทน์ ทำนายฝัน โดย หลวงตา และลิขิตแห่งชีวิต เป็นคอลัมน์การพยากรณ์

คอลัมน์นิทานเด็ก ในเบญจกัลยาณี มีสิ่งที่น่าสนใจคือ มีภาคภาษาอังกฤษ ประกอบ

ค่านบทความ ในช่วงปี 2519 ยังคงมีเรื่องราวของบุคคลที่เกี่ยวข้อง

กับเหตุการณ์ 14 ตุลาคม มาลงติดต่อกัน คือเรื่องนายภูมิไรร่วมกิน

โฆษณาในเบญจกัลยาณีมีน้อยมาก ประมาณ 5 เปอร์เซ็นต์ มีโฆษณาภาพสีเฉพาะแผ่นหน้า

มีภาพแฟชั่นและแฟชั่นคุณหนู เป็นสีประจำทุกเล่ม

ในช่วงปี พ.ศ. 2524 คอลัมน์ในเบญจกัลยาณี มีคอลัมน์ของ ปาน บุณนาค เช่น ใจเป็นใจ และศูนย์รวมชาวเกย์ แสดงถึงความเปลี่ยนแปลงค่านเนื้อหาบางเล็กน้อย เนื่องจากคุณปาน อยู่ในกองบรรณาธิการด้วย

สรุปแล้วเบญจกัลยาณีเป็นนิตยสารสตรีที่มีเนื้อหาส่วนเกี่ยวกับแม่บ้านการเรือน ค่านบันเทิง และความรู้ มีอยู่ในสัดส่วนประมาณ 40 เปอร์เซ็นต์ ในยุคหลัง มีการปรับปรุงรูปเล่ม เพิ่มขนาดให้ใหญ่ขึ้น เบญจกัลยาณีมีอายุยืนนานถึงประมาณ 10 ปี เพิ่งจะหยุดออกไปในช่วงนี้เอง

นิตยสารสตรีที่ออกในช่วงแรกนี้ ส่วนใหญ่จะเป็นแนวบ้านการเมือง ถึงจะมี
แนวอื่น ๆ บ้างบ้าง แต่ ลสนา และสตรีสาร หรือหญิง ก็ยังคงมีคอลัมน์ทางด้านการเรือน
อยู่ค่อนข้างมาก เมื่อเทียบกับในปัจจุบัน

ช่วงหลัง (พ.ศ. 2520 จนถึงปัจจุบัน)

ช่วงหลัง ตั้งแต่ พ.ศ. 2520 จนถึงปัจจุบัน คือ พ.ศ. 2531 จะเรียกว่า ช่วงปัจจุบัน
เป็นยุคที่ความเจริญทางการสื่อสารและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ได้แพร่หลายไปทั่ว การนำ
คอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ในกิจการต่าง ๆ รวมทั้งด้านการพิมพ์ ทำให้มีนิตยสารในปัจจุบันมี
คุณภาพสูงในด้านการพิมพ์ การจัดรูปเล่ม การใช้สีสวยงามต่าง ๆ ความรู้และข่าวสาร
ในทันตต่าง ๆ เผยแพร่ไปทั่วอย่างรวดเร็วด้วยประสิทธิภาพของเทคโนโลยีการสื่อสารใหม่
ทำให้ปัจจุบันและอนาคตอันใกล้นี้ เรียกกันว่า เป็นยุคของ "สารสนเทศ" (Information Age)
แม้ว่าในการค้า เศรษฐกิจและการเมือง ประเทศไทยจะเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ อยู่บ้าง ได้แก่
การขึ้นราคาน้ำมันในตลาดโลก การเปลี่ยนรัฐบาลและการปฏิบัติ บางช่วงเกิดภาวะเศรษฐกิจ
ตกต่ำเงินตึงตัว ฯลฯ และการเปลี่ยนแปลงจากสังคมเกษตรกรรมมาสู่ระบบอุตสาหกรรมใหม่
ประชาชนตื่นตัวทั้งในด้านการรับข่าวสารและการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง เนื่องจากมี
การเลือกตั้งบ่อยครั้ง เหล่านี้มีผลทำให้บทบาทของนิตยสารในสังคมไทยเปลี่ยนแปลงไป
เกิดนิตยสารที่ให้ความรู้เฉพาะด้านต่าง ๆ เฉพาะสาขาวิชาขึ้นมากมาย เพื่อสนองความ-
ต้องการของประชาชนกลุ่มต่าง ๆ

นิตยสารสตรีก็เช่นกันในช่วงนี้นับว่า เป็นช่วงที่มีนิตยสารสตรีเกิดขึ้นอย่างมากมายและ
หลากหลาย มีจำนวนสูงถึง 57 ฉบับ (เท่าที่สำรวจพบ) และถ้าหากจะนับนิตยสารที่มีอยู่ในช่วง
นั้นแล้วด้วย ก็จะมีจำนวนถึงประมาณ 70 ฉบับ นิตยสารผู้หญิงในปัจจุบันจึงมีความแตกต่าง
ในด้านเนื้อหา มาก แยกออกเป็นนิตยสารผู้หญิงสำหรับผู้อ่านในกลุ่มอายุ สถานภาพ และการศึกษา
ต่าง ๆ กัน จึงใคร่จะกล่าวถึงนิตยสารสตรีในช่วงนี้ แยกตามประเภทเนื้อหา เป็น 5 ประเภท*
ใหญ่ ๆ คือ

* กระจายละเอียดประเภทในหน้า 3-4

1. บ้านแม่บ้านการเรือน ในช่วงปัจจุบัน มีนิตยสารในแนวนี้ จำนวน 12 ฉบับ ได้แก่ ขวัญเรือน กุลสตรี หญิงไทย เบญจกัลยาณี แม่บ้าน สามอนงค์ กานดา ศรีศรีมาคา (เดิมชื่อ มาคา) แม่บ้านทันสมัย งานฝีมือ ฯลฯ

นิตยสารผู้หญิงแนวนี้ จะเห็นได้ว่าเพิ่มขึ้นค่อนข้างน้อย และบางฉบับก็หยุดออกไปแล้ว ได้แก่ เบญจกัลยาณี สามอนงค์ เป็นต้น คงจะเนื่องจากนิตยสารทั้ง ๆ และเด่นในกลุ่มนี้ คือ ขวัญเรือน กุลสตรี หญิงไทย และ แม่บ้าน มีแฟนประจำอย่างเหนียวแน่นอยู่แล้วนั่นเอง จึงไม่ค่อยสนใจหนังสือเล่มอื่นที่ออกใหม่ มีเนื้อหาคล้าย ๆ กัน เพราะในขณะเดียวกัน "ขวัญเรือน" นั้น เป็นนิตยสารผู้หญิงที่ได้รับความนิยมมาก มีออกจำหน่ายสูง มีการปรับปรุงรูปเล่ม และคอลัมน์ต่าง ๆ ให้ทันสมัยอยู่เสมอ แม้จะมีเนื้อหาส่วนใหญ่คานแม่บ้านการเรือน การตัดเย็บเสื้อผ้า เย็บปักถักร้อย และเนื้อหาต่างอื่น ๆ เช่น นวนิยาย คอลัมน์ข่าวสาร ความรู้ และสัมภาษณ์ก็มีเสน่ห์ดึงดูดใจผู้อ่านสนใจด้วย ขวัญเรือน จึงเป็นนิตยสารที่มีกลุ่มผู้อ่านค่อนข้างมาก ทั้งแค่วัยสาวจนถึงสาวใหญ่ (17 - 51 ปี) และมีระดับการศึกษาตั้งแต่มัธยมศึกษา - ปริญญาโท¹

ส่วน กุลสตรี และ หญิงไทย นั้น ก็มีการปรับปรุงรูปเล่ม และคอลัมน์ให้ทันสมัยอยู่เสมอเช่นเดียวกัน จึงยังคงยืนยงอยู่ได้อย่างดี กลุ่มผู้อ่านส่วนใหญ่เป็นผู้หญิงทั้งสิ้น อายุระหว่าง 25-35 ปี การศึกษามีตั้งแต่ระดับประถมศึกษาปีที่ 4 จนถึงปริญญาโท²

หนังสือผู้หญิงในแนวแม่บ้านที่เน้นในคานอาหารและการครัวมาก ๆ มีอายุยืนยาวจนถึงปัจจุบัน ได้แก่ แม่บ้าน ออกในปี พ.ศ. 2520 เจ้าของ คือ พลตรี คชาธิวัธ แม่บ้านจะมีเนื้อหาเกี่ยวกับอาหารการกิน เกือบ 1/2 เล่ม นอกนั้นเป็นคานสุขภาพ ความงาม ปัญหาครอบครัว งานบ้าน ปกิณกะ ซึ่งมีการพยากรณ์ชีวิตด้วย และนวนิยายมีประมาณ 4 เรื่อง ในช่วงแรก ในช่วงหลัง ๆ ลดจำนวนนวนิยายลงเหลือ 1-2 เรื่อง ลักษณะสำคัญ

¹ อุดลวรรณ ปิทธิพนะโสมนิก, บทบาทของนิตยสารผู้หญิงในการให้ความรู้เพื่อพัฒนาสตรี, (วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529) หน้า 66.

² เรื่องเดิม, หน้า 64.

ที่เด่นชัดของหนังสือแม่บ้าน คือการลงรูปภาพอาหารบนหน้าปกทุกฉบับ ทั้งเล่มแรก ๆ จนถึงปัจจุบัน หนังสือแม่บ้านมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงรูปเล่มอยู่บ้าง แต่ส่วนใหญ่ยังคงเดิม (ภาพประกอบ) โดยเฉพาะราคาเปลี่ยนแปลงน้อยมาก จากฉบับแรก 8 บาท จนถึงปัจจุบัน ราคา 20 บาท ทั้งนี้ แม่บ้านเล่มแรก ๆ จึงใช้ภาพที่สวยงามเป็นภาพอาหารต่าง ๆ หลาย ๆ หน้า แต่ในยุคต่อ ๆ มาเปลี่ยนเป็นข่าว-คำ และกระแษกรรรมคา แต่หนังสือแม่บ้านก็ยังยืนยาวอยู่จนปัจจุบันด้วยแพ้นประจำเล่มหนึ่ง

ในปลายปี พ.ศ. 2528 พลตรี ราชอาณาจักร จึงได้ออกนิตยสาร "แม่บ้านทันสมัย" ออกมาอีกฉบับหนึ่ง โดยกล่าวว่า อาหารสูตรต่าง ๆ นั้น จะต้องมีการปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ เขาจึงคิดว่าเด็กสาว ๆ หนุ่ม ๆ ควรจะมีนิตยสารที่ให้ความรู้ทางด้านคหกรรมศาสตร์ แต่อ่านง่าย สนุก สวยงาม สักเล่มหนึ่ง และอ่านกันได้ทั้งครอบครัว¹

ดังนั้นเนื้อหาในแม่บ้านทันสมัยจึงไม่เน้นด้านอาหารการกินมากเหมือน "แม่บ้าน" ฉบับก่อน ๆ มากมาย แม้จะออกเป็น เรื่องน่าอ่านและบทความพิเศษ คอลัมน์ประจำต่าง ๆ เช่น จิตวิทยา ดวงตามดาว พูคาประจำหอบ้าน หมอความชวนคุย คุยกับหมอ เรื่องเก่า ๆ และแม่บ้านสัมภาษณ์ สัมภาษณ์บุคคลต่าง ๆ ที่น่าสนใจ นวนิยายและเรื่องสั้น นอกนั้นก็จะเป็นเรื่องอาหารการกิน ครอบครัว แข่งบ้าน งานประดิษฐ์ และแฟชั่น ฯลฯ

แม่บ้านทันสมัย จึงเป็นหนังสือในแนวแม่บ้านการ เรือนอีก เล่มหนึ่งที่คิดและได้รับความสนใจมาก

ต่อมาในปี 2530 ได้เกิดนิตยสาร "งานฝีมือ" โดยแยกออกมาจากนิตยสารขวัญเรือน ซึ่งเดิมเคยเป็นของแถมหรือแยกขายเป็นครั้งคราว เนื้อหาส่วนใหญ่เป็นคำแนะนำ เย็บปักถักร้อย และงานฝีมือต่าง ๆ ของผู้หญิง

จะเห็นได้ว่าการแยกเป็นความรู้เฉพาะด้านในยุคปัจจุบันนี้ แม้ในกลุ่มหนังสือแนวแม่บ้านการเรือนยังแบ่งเป็น เน้นหนักด้านอาหาร ด้านงานฝีมือเย็บปักถักร้อย ฯลฯ ทั้งนี้ เป็นวิวัฒนาการอย่างหนึ่งไปตามความต้องการของสังคมในยุคนี้ ๆ ไม่มีการหยุดนิ่ง

¹ นิตยสาร แม่บ้านทันสมัย "เปิดครัว" ปีที่ 1, ฉบับที่ 1 ธันวาคม 2528

เพราะนิคยสารสตรีกลุ่มนี้กลายเป็นแหล่งความรู้หรือคู่มือของสตรีไปแล้วนั่นเอง

2. คานการให้ความรู้ ทั่วโลก ทันสมัยแก่สตรี นิคยสารผู้หญิงในกลุ่มนี้ในปัจจุบันมีมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ และส่วนใหญ่ออกใหม่ในช่วงตั้งแต่ปี พ.ศ. 2520 เป็นต้นมา ที่มีอยู่ก่อนแล้ว ได้แก่ สตรีสาร ลลนา และสาวสวย ที่มีออกในช่วงนี้ ได้แก่ คิฉิน ฟ้านารี ภรรยา โวค ญ แพรว ผู้หญิง 24 มิสส์ กระวิศ เเงา ลุคส์ เเงา ซึ่ง กระกิ่งงา คัทรียา นะคะ แวง พฤษภา จันทร์ สีเนหา และ ผู้หญิงที่รัก ฯลฯ จำนวน 24 ฉบับ ที่หยุดออกแล้ว ได้แก่ ฟ้านารี ภรรยา โวค ญ มิสส์ กระวิศ เเงา เเงา ซึ่ง คัทรียา และ แวง ปัจจุบันจึงมีเหลือให้อ่านอยู่จำนวน 12 ฉบับ

"คิฉิน" เป็นนิคยสารผู้หญิงในแนวนี้ ที่ค่อนข้างโดดเด่นและมีอิทธิพลคือนิคยสารเล่มอื่น ๆ ที่ทยอยออกตามมาในแนวเดียวกันนี้ คิฉิน "ฉบับเกิคือใหม่" ออกเมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2520 ราคา 12 บาท ก่อนหน้านั้นคิฉินเคยออกมาแล้วครั้งหนึ่ง แต่เลิกกิจการไปในช่วงปี พ.ศ. 2518-2519 "คิฉิน" ในปี พ.ศ. 2520 มี จันทรา ชัยนาม เป็นบรรณาธิการอยู่ช่วงหนึ่ง แล้วต่อมาจึงเปลี่ยนเป็น ชุติตา อารีย์พิพัฒน์กุล จนถึงปัจจุบัน เจ้าของ คือ บริษัท แอควานซ์พับลิชชิ่ง จำกัด

คิฉิน มีเนื้อหาสาระที่ประกอบด้วยคอลัมน์ต่าง ๆ มากมาย แพ้ชั้น คอลัมน์สัมภาษณ์ ซึ่งมีชื่อเสียงและได้รับความนิยมมาก นวนิยายและเรื่องสั้น ประมาณ 4-5 เรื่อง เรื่องแปล และบทความแปลซึ่งมีในช่วงหลัง ๆ อีกประมาณ 8 เรื่อง คิฉินในยุคแรก ๆ เล่มเล็ก ขนาด 8 หน้ายก (7 1/2" x 10") หนา 140 หน้า ปัจจุบันเป็นขนาด 8 หน้ายกพิเศษ หนาประมาณ 310 หน้า คิฉินจึงเป็นผู้นำในคานราคาที่สูงกว่าฉบับอื่น ๆ ปัจจุบัน 40 บาท ในคานเนื้อหานั้นได้รับความนิยมและแพร่หลายมากในสังคมผู้หญิงที่มีรายได้ค่อนข้างสูง เนื้อหาภายในจึงค่อนข้างวนเวียนอยู่กับบุคคลในสังคมที่ร่ำรวย มีการศึกษาสูง "คิฉิน" จึงเป็นนิคยสารที่มุ่งหมายให้คนเฉพาะบางกลุ่มอ่านเท่านั้น แต่ก็ เป็นนิคยสารที่ผู้หญิงทำงานในเมืองนิยมอ่านกันมาก จากการวิจัยของ วรภัทร ไชยระเกษม¹

¹ "คิฉิน" ฉบับที่ 227 ปีที่ 10, 15 สิงหาคม 2529, หน้า 14.

กฉิม ในช่วงปี พ.ศ.2520 ค่อนข้างจะมีเนื้อหาที่ให้ความรู้ ความรู้ทั่วไป ไม่มาก รวมทั้งแพ้นักที่ทันสมัยแบบธรรมดา ไม่ล้ำยุคเช่นในปัจจุบัน มีการใช้กระดาษหลายสี จักรูปลงเล่มที่สวยงาม ในปัจจุบันรูปเล่มและภาพประกอบยิ่งสวยงามถึงคู่สายก็ตามมาก โดยเฉพาะมีโฆษณาค่อนข้างมาก จากการวิจัยของ เขาวภา เจริญศิลป์ พบว่า กฉิมและแพรว มีโฆษณาจำนวนสูงสุดคิดเป็นร้อยละ 30.6 และ 25.4¹ โฆษณาในกฉิม พกพิศัยสงคราม และเป็นภาพโฆษณาที่ใช้ศิลปะออกแบบเป็นอย่างดี กฉิมจึงมี "สารบัญโฆษณา" อยู่ในเล่มให้พลิกดูด้วย (ดูภาพประกอบ)

ในปี พ.ศ.2522 "แพรว" นิตยสารสตรีที่เก่าและมีอิทธิพลมากอีกฉบับหนึ่งได้กำเนิดขึ้นมา "แพรว" เล่มแรก ๆ ในช่วงปี พ.ศ.2522 มีขนาดเล็กลง $6\frac{1}{2}'' + 9\frac{1}{2}''$ เล็กกว่าปัจจุบันซึ่งเป็นขนาด 8 หน้ายกพิเศษ $8\frac{1}{2}'' + 11''$ บรรณาธิการ คือ สุภาวดี โภมารัท เจ้าของคือ ชูเกียรติ อุทกะพันธุ์ บริษัท บ้านและสวนและแพรว จำกัด บรรณาธิการคนเดิมยังทำอยู่จนปัจจุบัน แพรวจึงมีการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงเนื้อหาอยู่เสมอให้ทันสมัย และถูกกับความสนใจของสังคมในขณะนั้น แพรวจึงเป็นนิตยสารที่ได้รับความนิยมสูงมากฉบับหนึ่งในกลุ่มผู้หญิงวัยสาว รวมทั้งผู้ชายบางกลุ่มด้วย

เนื้อหาภายในฉบับนั้นเดิมแพรวจะแบ่งคอลัมน์ออกเป็นกลุ่ม ๆ คือ แพรวพิลาศ เป็นแพ้นั้นและนางแบบประจำฉบับ แพรวพรรณราย คือ การแต่งกายและเครื่องประดับเป็นคอลัมน์เล็ก ๆ อีกหลายคอลัมน์ แพรวพิไล เป็นเรื่องของนางแบบและแพ้นต่าง ๆ แพรวพิเนก เป็นกานคอลัมน์อาหาร เยี่ยมักดีกร้อยต่าง ๆ นอกจากนั้นเป็นนวนิยาย เรื่องสั้น บทกวี และปกิณกะอื่น ๆ เช่น แพรวพยากรณ์ แพรวพาทิ รวมทั้งหนังและเพลง

ในปัจจุบันการแบ่งคอลัมน์เปลี่ยนแปลงไป คอลัมน์แพรวต่าง ๆ ไม่มี เปลี่ยนเป็นกลุ่ม ๆ คือ "สวยสะ" - กานแพ้น นายแบบ นางแบบ "ระรื่น" - นวนิยาย เรื่องสั้น เรื่องแปล

¹ เขาวภา เจริญศิลป์, การวิเคราะห์นิตยสารภาษาไทยสำหรับสตรี (วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, พ.ศ.2530) หน้า 91.

ตำนานเหิงต่าง ๆ "ซันซอบ" - คอลัมน์เกี่ยวกับบุคคลอาชีพต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับบุคคลต่าง ๆ ที่สัมพันธ์
เช่น ครั้งหนึ่งในชีวิต อาหารจานโปรด ฯลฯ "รอบรู้" - สารคดีและเรื่องน่ารู้ต่าง ๆ
"สู่ทาง" - เกี่ยวกับหนังสือ ภาพยนตร์ ดนตรี แพรวพยากรณ์และแพรวพาทิ จะเห็นได้ว่า
"แพรว" ในปัจจุบัน เป็นหนังสือที่มีเนื้อหาที่ให้อารมณ์ค่อนข้างมากและทันสมัย จึงเป็นหนังสือที่ดี
อีกเล่มหนึ่งในยุคนี้

หนังสือผู้หญิงอีก 2 เล่มในยุคนี้ที่ควรกล่าวถึงก็คือ "สตรีสาร" ซึ่งมีอายุยืนยาว
ถึง 40 ปีแล้ว แม้บางช่วงสตรีสารจะเคยเงียบเหงาไปบ้าง แต่แทนประจำที่ติดตามยังคงมี
อยู่มาก ยิ่งในปัจจุบันมีการปรับปรุงเปลี่ยนรูปแบบบ้าง เพิ่มแพ็คเกจ และภาพให้สวยงาม เพิ่ม
เนื้อหาต่าง ๆ ให้ทันสมัยมากขึ้น สตรีสาร ก็ยิ่งกลับมาสู่ความนิยมดั้งเดิม แต่เดิมนั้นกลุ่ม-
ผู้อ่านสตรีสาร เป็นวิญสาวิญญา ในปัจจุบันเพิ่มคอลัมน์วิญญา-หนุ่ม เพื่อให้ผู้อ่านในวัยหนุ่ม-สาว
สนใจมากขึ้น โดยเฉพาะลักษณะพิเศษของสตรีสารก็คือ หน้าเด็ก ซึ่งมีอยู่เกือบทุกฉบับใน
นิตยสารผู้หญิงนั้นของสตรีสาร ทำเป็น สตรีสารภาคพิเศษ แพรวอยู่กลางเล่ม แยกชายเป็น
เล่มปลีกได้โดยเฉพาะ ภาคพิเศษจัดทำมาแล้วนับสิบปี เป็นส่วนที่มีประโยชน์มากเพราะ
ผู้อ่านที่เป็นสตรีซื้อสตรีสารแล้วอ่านได้ทั้งคุณแม่และคุณลูกในวัยประถม (ภาพประกอบ)
สตรีสารในยุคปัจจุบันแม้รูปแบบจะยังคงเดิมแต่เนื้อหาสาระนั้น มีคอลัมน์ต่าง ๆ ที่ให้ความรู้
สาระ และบันเทิงจากนวนิยายและนักเขียนชื่อดัง ๆ เช่น กฤษณา อโศกสิน, สี่ฟ้า, โบกัน,
และโสภาค สุวรรณ บรรณาธิการคนเดิมคือ คุณ นิลวรรณ ปิ่นทอง และปัจจุบันมีบรรณาธิการ
ร่วมคือ สุกัญญา หาญตระกูล เจ้าของคือ บริษัทการพิมพ์สตรีสาร จำกัด ยังคงออกเป็นราย-
สัปดาห์เหมือนเดิม และคงคุณค่าสาระประโยชน์เช่นเดิมและตลอดไป

นิตยสารผู้หญิงอีกฉบับหนึ่ง คือ "ลลนา" ซึ่งมีเอกลักษณ์ประจำตัวในด้านความประณีต
ของภาษาและศิลปการจักภาพ รูปแบบให้สวยงามดึงดูดผู้อ่าน ลลนาในช่วงนี้แม้จะเงียบเหงา
ลงไปบ้างในช่วงหลังจากมรณกรรมของคุณ สุวรรณ สุคนธ์เทียง บรรณาธิการคนแรก ในช่วง
ปี พ.ศ. 2527 แต่การปรับปรุงรูปแบบ เนื้อหาสาระ และราคาใหม่ ในปี พ.ศ. 2529 ก็ทำให้
ลลนากลับฟื้นมาสู่ความเป็นนิตยสารสตรีที่โดดเด่นได้อีกฉบับหนึ่ง โดยบรรณาธิการคนที่สอง คือ
คุณ นันทวัน หนู

หนังสือผู้หญิงในแนวเดียวกันนี้เล่มอื่น ๆ ที่ได้รับความนิยมเช่นกันได้แก่ ผู้หญิง 24 นะคะ ลุคส์ กระวัค กระคังงา ส่วนใหญ่มีเนื้อหาสาระ รูปเล่มที่สวยงาม เพื่อดึงดูดสายตาในแนวที่คล้ายคลึงกับ "คิฉัน" อาจมีความแตกต่างกันบ้างเล็กน้อยในรายละเอียด เช่น กระวัค คอนซางจะเหมาะสำหรับสาวใหญ่ แต่น่าเสียดายที่ออกอยู่ได้เพียงประมาณ 3 ปีก็เลิกกิจการไป ลุคส์ คอนซางจะเน้นด้านแฟชั่นที่แปลกและใหม่กว่าเล่มอื่น ๆ ผู้หญิง 24 มีคำขวัญประจำว่า "เพื่อผู้หญิงทำงานวันนี้" เน้นหนักในค่านิยมความ คอลัมน์ต่าง ๆ มีนวนิยายและเรื่องสั้นเพียงอย่างละ 1 เรื่อง "กระคังงา" มีคำขวัญในฉบับแรกว่า "นิตยสารแห่งลมหายใจจากผู้หญิงอย่างคุณ" มักมีชื่อของแต่ละฉบับค่อนข้างยาว เช่น กระคังงา เจ็ดเซ็ด กระคังงากอสนิม กระคังงาอุณหภูมิต่ำปรกติ ฯลฯ

ส่วน "นะคะ" มีความแปลกใหม่ที่ควรจะกล่าวถึงคือ นิตยสารนะคะ ซึ่งออกตั้งแต่ปี พ.ศ. 2528 นั้นในช่วงปี 2529 ถึงต้นปี 2530 ได้จัดทำเป็น 2 คำนกลับหัวกัน คำนหนึ่งเป็น "นะคะ" มีสาระเรื่องราวสำหรับผู้หญิง ตรงกลางคั่นด้วยสารบัญของนะคะและนะครัม กลับหัวกันอีกครั้งเล่มเป็น "นะครัม" มีหน้าปกเป็นผู้ชาย เรื่องราว คอลัมน์ต่าง ๆ สำหรับผู้ชายอ่าน แต่เนื่องจากคงจะไม่ได้รับความนิยม เมื่อคุณจากจดหมายของผู้อ่านที่เขียนมาถึงบรรณาธิการ (คุณาพรประกอบ) ในฉบับเดือน กันยายน พ.ศ. 2530 ฉบับแรกที่กลับมาเป็นนะคะอย่างเดี่ยว ในรูปลักษณะเหมือนเดิม แต่เปลี่ยนบรรณาธิการจาก สมใจ หล่อสมิทธิกุล ในยุคนะคะ-นะครัม เป็น สิริลักษณ์ สีสลายัน นะคะจึงยังคงออกอยู่ในปัจจุบัน

นิตยสารในกลุ่มนี้เล่มล่าสุดคือ "จันทร์" จัดทำโดย บริษัท บางกอกการพิมพ์ ซึ่งได้ออกนิตยสาร "บางกอก" และ "ทานตะวัน" อยู่แล้ว

นิตยสารอีก 2 เล่มที่ควรจะจัดอยู่ในแนวนี้นี้ แม้มีลักษณะที่แปลกออกไปบ้างคือ "พฤษภา" และล่าสุด "สีเนหา" มีลักษณะคล้ายหนังสือผู้หญิงแท้มีเนื้อหากลาง ๆ สำหรับผู้ชายก็อ่านได้ด้วย พฤษภา มีคำขวัญว่า "นิตยสารเพื่อคุณาพรวิเศษสาวหนุ่มร่วมสมัย" มีสาระมาก คอลัมน์ต่าง ๆ น่าสนใจ ปัจจุบัน "พฤษภา" มีบรรณาธิการคือ นิเวศ กันไทยราษฎร์ นักเขียนมีชื่อ

หนังสือผู้หญิงแนวที่ให้ความรู้ทันโลกทันสมัยแก่สตรีนี้ เป็นแนวที่ท้าทายและได้รับความสนใจจากผู้หญิงปัจจุบันมาก จึงมีแนวโน้มที่อาจจะเกิดเล่มใหม่ ๆ ได้อีกเสมอขึ้นอยู่กับว่าฉบับไหนจะฉีกแนวที่ดึงดูดความสนใจใหม่ ๆ ได้มากกว่ากัน

3. เน้นก้านมันเหิงเป็นส่วนใหญ่ ลักษณะสำคัญที่แตกต่างจากแนวอื่น ๆ คือ ส่วนใหญ่มีขนาดใหญ่ 4 หน่ยกหรือเหปดอยก ที่มีออกในช่วงนี้ไคแก สกุกไทย ทานตะวัน และแกว ที่เคยออกในช่วงปี 2520 ถึงปัจจุบัน แต่เลิกออกแล้วในปัจจุบัน ไคแก "เคลิเมลวันจันทร" ในช่วงปี พ.ศ. 2523 - 2527 แต่ไม่ได้รับความนิยมเทียบเท่า ในอดีต "สายพิพ" ในปี พ.ศ. 2528 ออกอยู่ไคไม่นานไม่ก็ฉมบกเลิกไป ส่วนใหญ่ออกเป็น รายสัปดาห์ มีเนื้อหาประมาณ 80 เปรอ์เซนท เป็นนวนิยาย 10-13 เรื่องขึ้นไป นอกนั้นเป็นเรื่องสั้น สารคดี พยากรณ์ชีวิต ฯลฯ ในกลุ่มนี้ที่เด่นกึ่งและมีอายุยืนยาวที่สุด ไคแก นิตยสาร "สกุกไทย" ออกกึ่งแต่ปี พ.ศ. 2497 เจ้าของคือ บริษัท อักษรโสภณ บรรณาธิการคือ ประยูร ส่งเสริมสวัสดิ์ แม้วานิตยสารในแนวนี้จะค่อนข้างซบเซา แต่เหตุที่ สกุกไทย สามารถยืนอยู่ในความนิยมของผู้อ่านที่เป็นแฟนประจำ คงจะเนื่องจากการปรับปรุง เนื้อหาสาระอยู่เสมอ ใหทันสมัย ไม่ว่าจะก้านนวนิยายที่เลือกสรรแก่นักเขียนชื่อดัง เช่น กฤษณา อโศกสิน, สุภา เทวกุล ฯลฯ ซึ่งชวนให้อ่านติดตามทั้งสิ้น นอกจากนั้นสกุกไทย ในปัจจุบันยังมีความหนาถึง 100 หน้า ราคา 15 บาท มีสารคดี 5 เรื่อง บทความ ประมาณ 3 เรื่อง คอลัมน์อื่น ๆ ที่กึ่ง ๆ เช่น แฟชั่น วงเวียนควา ระชาชีวิต ครอบ-สังคม โดย "ลัคกา" เป็นคำถาม-คำตอบ เรื่องซึ่งอยู่ในความสนใจของสังคม คลินิกสกุกไทย และคอลัมน์คานชาวสารบ้านเรือนสำหรับสตรี มีภาพประกอบต่าง ๆ เป็นสีสลับอย่าง โฆษณา ไม่มาก ประมาณ 15 เปรอ์เซนท เมื่อเทียบกับนิตยสารผู้หญิงอื่น ๆ ที่ในปัจจุบันมีโฆษณา นำหน้าแล้ว สกุกไทยจึงเป็นหนังสือที่กึ่งเล่มหนึ่ง เคยได้รับรางวัลวารสารกึ่งเด่นสำหรับเยาวชน ประจำปี พ.ศ. 2530

ส่วน "ทานตะวัน" ซึ่งออกในปี พ.ศ. 2515 บรรณาธิการคือ นางละออ โรจนประภา ราคาปัจจุบันเล่มละ 9 บาท หนาประมาณ 60 หน้า นวนิยายส่วนใหญ่เป็นเรื่องลึกลับ กึ่งเด่น เช่น โอคิวมระ ของเทอด ธรณินทร์ เป็นกึ่ง มีคอลัมน์สำหรับผู้หญิงอย่าง เช่น ไขปัญหาชีวิต โดยเอื้อ อรทัย เสริมสาวเสริมสวย จากเนื้อหาคงจะไม่ได้เน้นเฉพาะ ผู้หญิงกลุ่มเดียว ผู้อ่านคงจะมีผู้ชายติดตามอยู่บ้าง

"แกว" ออกใหม่ล่าสุดในแนวนี้ แต่มีขนาดเล็กกว่าเล่มอื่น คือ หนา 8 หน่ยกพิเศษ ออกทุกวันอาทิตย์ มีนวนิยายหลายรส ชีวิตรัก ลึกลับ กึ่งเด่น นักเขียนไคแก ษะยมาส แบน สุปิติ, รจนา, รพีพร, ไพร พิษณุ, เปลว บัทยา และ หยก บุรพา มีคอลัมน์

ประจำอื่น ๆ เช่น เสพให้สม โขยนายแพทย์นพพร นอกจอน ษิกณะ เช่น กวงแก้ว
เป็นการทำนวยชะตาชีวิตในรอบสัปดาห์ นำพริกถ้วยเก่า โขยนพ กำชัย ให้ความรู้ใน
เรื่องเพศศึกษา บรรณาธิการคือ อินธิกา กองแก้ว ซึ่งจัดทำหนังสือผู้หญิง 24 อยุ่ควย

สรุปแล้วหนังสือผู้หญิงในแนวบันเทิงเป็นส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้นน้อย และการที่จะได้รับ
ความนิยมจนติดตลาดคงจะค่อนข้างยาก แม้จะมีราคาถูกกว่าแนวอื่น ๆ เพื่อเจาะตลาด
คนอ่านกลุ่มล่าง ๆ ถ้าหากจะเกิดฉบับใหม่อีกคงจะยาก เพราะสกุลไทยนั้นมีแฟนประจำ
อยู่แล้วกลุ่มหนึ่งซึ่งคงจะไม่เปลี่ยนใจง่าย ๆ

4. แนวคอนข่างวิชาการให้ความรู้ ความคิดและการพัฒนาสตรี แนวว่าอดัก

ในยุคแรก ๆ ของนิตยสารสตรีจะมีหลายเล่ม แต่ในช่วงหลังหายไปและทวลกลับมาใหม่
ในช่วงนี้อีกได้แก่ "เสียงสตรี" ในปี พ.ศ. 2521 ออกอยู่ไต่ประมาณ 1 ปี "สตรีทัศน์"
ราย 3 เดือน ออกตั้งแต่ปี พ.ศ. 2526 โดยกลุ่มเพื่อนหญิง ออกอยู่ไต่หลาย ๆ ปี จนถึง
ปี พ.ศ. 2530 เพิ่งจะเจียบหายไปในปัจจุบัน อีกฉบับหนึ่งคือ "ผู้หญิงเก่ง" รายเดือน ออก
ในปีพ.ศ. 2528 โดยบรรณาธิการคนเดียวกับเสียงสตรีคือ นางน้อย บัญจพรภัก "ผู้หญิงเก่ง"
ออกอยู่ไต่ไม่นาน แม้ว่าในระยะแรกจะเป็นที่ฮือฮาตื่นเต้นอยู่มาก เพราะเนื้อหาสาระมันดี
และน่าสนใจ รูปเล่มและกระดาษอาร์ทอยางดีก็ดึงดูดพอสมควร แต่เนื้อหาของ "ผู้หญิงเก่ง"
นั้นมีมาก และค่อนข้างหนัก จึงมีกลุ่มผู้อ่านและสนใจติดตามค่อนข้างน้อย เนื้อหาอ่านนวนิยาย
บันเทิงไม่มีเลย มีแพ้นหน้ากกลางอยู่บ้าง และคอลัมน์เบ็ดเตล็ด เช่น ครว้ผู้หญิงเก่ง เล็ก ๆ
น้อย ๆ แต่โฆษณา์น้อย ส่วนใหญ่เป็นคอลัมน์ที่ใสาระความรู้กันต่าง ๆ แก่ผู้หญิง เช่น
บทความพิเศษ เช่น ผู้หญิงเรียนบริหาร ธุรกิจเก่งกว่าผู้ชายจริงหรือ ผู้หญิงรอบโลก ประสม-
การณั ภัยของหญิงสาว คอลัมน์บุคคล สัมภาษณ์ผู้หญิงทำงานในกันต่าง ๆ เช่น 24 ชม.
ของอัจฉราพรรณ ไพบูลย์สุวรรณ ฯลฯ ผู้หญิงเก่งจึงต้องเลิกไปอย่างน่าเสียดาย

"สตรีทัศน์" เป็นนิตยสารแนวให้ความรู้ริษนาสตรี เล่มหนึ่งในยุคนี้ที่มีอายุยืนนานหลายปี
แม้จะออกราย 3 เดือน เจ้าของคือ "กลุ่มเพื่อนหญิง" เรียกตนเองว่า "วารสารเพื่อสิทธิและ
ความเสมอภาคของสตรี" ความมุ่งหมายของนิตยสารคือ เพื่อเป็นสื่อกลางและเผยแพร่แนว-
ความคิดเกี่ยวกับสิทธิและความเสมอภาคของสตรี ดังนั้น "สตรีทัศน์" จึงมีเนื้อหาสาระเน้นหนัก
ในแนวดังกล่าว โดยจัดเป็นฉบับกว้าง ๆ ตามหัวข้อที่น่าสนใจ เช่น ฉบับผู้หญิงกับสื่อมวลชน

ฉบับชีวิตครอบครัว ฉบับทศวรรษสตรี ฉบับความรักและกามารมณ์ และฉบับหลังสุด ภาพพจน์หญิงไทยในปีทองเหี่ยว ฯลฯ

คอลัมน์ประจำในฉบับ ได้แก่ คอยคุณเขียนมา ศูนย์ข่าวสาร สตรีทัศน์ เช่น คุณและเขาเลี้ยงลูกกันอย่างไร บทความจากปก ปกิณกะวิทยา เช่น อิทธิพลของวัฒนธรรมในการเลี้ยงดูเด็ก ฯลฯ มาเรียนรู้สุขภาพกันเถอะ เช่น เรื่องการใช้ผ้าอนามัย ผู้หญิงกับภาพยนตร์ ผู้หญิงกับหนังสือ บทกวี และจากกลุ่มเพื่อนหญิง (ภาพประกอบ)

สตรีทัศน์ มีขนาดน้อยมาก มีภาพสีเฉพาะปกหน้าและหลังเท่านั้น เป็นนิตยสารสตรีที่เล่มหนึ่ง น่าเสียดายที่จะคงหยุดออกไป และทำให้นิตยสารผู้หญิงในแนวเกี่ยวกับการพัฒนาสตรีในปัจจุบัน ไม่มีเหลืออยู่ในแผงหนังสือต่อไป

5. นิตยสารในกลุ่มนี้ไต่แบ่งออกเป็น 3 กลุ่มย่อยคือ เนื้อหาสำหรับวัยรุ่น เนื้อหาสำหรับสุภาพสตรี และภาพแฟชั่น จึงขอแบ่งกล่าวถึงนิตยสารแต่ละกลุ่มย่อยในยุคปัจจุบัน ดังนี้

นิตยสารผู้หญิงที่มีเนื้อหาสำหรับวัยรุ่น นิตยสารในกลุ่มนี้ปัจจุบันได้รับความนิยมมาก แม้จะเพิ่งมีในช่วง 5-6 ปีนี้เอง อาจจะเป็นเพราะปัจจุบัน เด็กและวัยรุ่นเป็นกลุ่มที่ได้รับความสนใจในการผลิตสินค้าเพื่อสนองความต้องการ ดังนั้น นิตยสารแนวนี้จึงถือกำเนิดขึ้นมาด้วย เริ่มจาก "เปรี้ยว" ออกในปี พ.ศ. 2525 "แพรวสุดสัปดาห์" ในเครือเดียวกับนิตยสารผู้หญิงแพรว แต่เป็นฉบับที่มีเนื้อหาสำหรับวัยรุ่น ออกในปี พ.ศ. 2526 ส่วนอีก 2 ฉบับที่ได้รับความนิยมคือ วัยหวานและเธอกับฉัน ออกตั้งแต่ปี พ.ศ. 2526 เช่นกัน นอกจากนี้ในปัจจุบันยังมีนิตยสารสำหรับวัยรุ่นอีกหลายฉบับ เช่น ทราญ วัยน่ารัก วัยฝัน ขวัญใจวัยรุ่น ทอฟ้า และชูการ์ ฯลฯ

เปรี้ยว เป็นนิตยสารสำหรับสตรีวัยรุ่นที่ได้รับความนิยมมาก จากการวิจัยพบว่ากลุ่มผู้อ่านเป็นผู้หญิงร้อยละ 80 ผู้ชายร้อยละ 20 อายุระหว่าง 14-25 ปี เป็นส่วนใหญ่ ผู้อ่านเห็นว่าเนื้อหาสาระน่าสนใจ รูปเล่มสวยงาม สะท้อนความนึกคิดของวัยรุ่น และมีการพัฒนาอยู่เสมอ¹ เปรี้ยวจัดทำโดยสำนักพิมพ์ สยามสปอร์ตพับลิชชิง ซึ่งออก นร

¹ อุดลวรณ ปัทมพัฒน์-โรติก, อังกแล้ว, หน้า 74.

และสยามกีฬา สยามการ์ตูน ในขณะเดียวกัน

เนื้อหาในเล่ม จะเป็นคอลัมน์และบทความต่าง ๆ มากมาย เช่น สะอึกร้องเสียง
กกร่องฟิล์ม ที่ค้นหนังสือ ระเบียบคน คนวรรณกรรม แฟนพันธุ์จ้าวมัน มีเรื่องสั้น
1-2 เรื่อง 1 ถ้วยกาแฟ โดย คนเก็บ เป็นคอลัมน์ตอบปัญหาชีวิต นอกจากนั้นเป็น
ชะตาราตี แวควงสังคมเมืองกรุง ฯลฯ

"แพรวสุกส์ปาท" เป็นนิตยสารผู้หญิงวัยรุ่นอีกฉบับหนึ่งที่แพร่หลายได้รับความนิยม
มากอีกฉบับหนึ่ง รูปเล่มสวยงาม แบ่งเป็นกลุ่มคอลัมน์ต่าง ๆ เช่น แฟนชั้นความงาม
นวนิยาย-เรื่องสั้น-บทกวี ซึ่งวัยรุ่นมักจะชอบขอเขียนเหล่านี้ ชาวบุคคล เช่น เก็บข่าว
คนดัง ลอบมอง บทสัมภาษณ์ เรื่องน่ารู้ต่าง ๆ เช่น รถไฟสายรอบโลก มุมมองชีวิต
ศิลปะ ศิลปิน ฯลฯ ปกฉีกะ เช่น เปิดหน้ากล้อง เรื่องจริงจากผู้อ่าน คู่ยเรื่องหนัง
และสุกส์ปาทพาตี ฯลฯ แฟนชั่นและเรื่องแปล รวมทั้งโฆษณาที่ลงจะเกี่ยวกับวัยรุ่นทั้งสิ้น

"วัยหวาน" เป็นนิตยสารสำหรับผู้หญิงในวัยแรกเริ่ม เนื้อหา รูปเล่ม ทั้งภาพประกอบ
จึงดูดีกว่าเบรียวและแพรวสุกส์ปาทมาก เนื้อหาจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับคาราหรือนักร้อง
และบุคคลในสังคมที่วัยรุ่นจะสนใจ มีแฟนชั่นและภาพประกอบอยู่มากพอสมควร โดยเฉพาะ
นิยมใช้การ์ตูนและลายมือเขียนแบบต่าง ๆ (ภาพประกอบ) ส่วนใหญ่เป็นคอลัมน์ที่ให้ความ
เพลิดเพลิน มันเทิง แต่ทำให้เกร็ดความรู้ก็มี เช่น ศัพท์วัยหวาน มีภาพการ์ตูนประกอบ มี
โฆษณาแทรกอยู่พอสมควร

"เธอกับฉัน" เนื้อหานี้คล้ายคลึงกับวัยหวาน มีเรื่องเกี่ยวกับนักร้องและคาราวัยรุ่น
แถมมีเรื่องซุกซนต่าง ๆ เช่น เรื่องซุก รักอลเวง ซุก"วัยฉันวันรัก" คอลัมน์เกี่ยวกับเพลงนำฟัง
หนังนำดู และเกร็ดความรู้อื่น ๆ เล็ก ๆ น้อย ๆ มีแบบทดสอบต่าง ๆ เช่น คุณเป็นลูกที่น่ารัก
จริงหรือ คอลัมน์ อาเคียวไขปัญหา ตอบปัญหาต่าง ๆ และดวงดาวพิชิตรัก เป็นการพยากรณ์
ชีวิตตามราศีต่าง ๆ คอลัมน์เยี่ยมสถาบัน จะเป็นการแนะนำโรงเรียนต่าง ๆ รวมทั้งแนะนำ
นักเรียนที่ศิษย์เก่าของโรงเรียนนั้นไปค่าย

สรุปแล้วนิตยสารสำหรับวัยรุ่นเหล่านี้มีเนื้อหาที่ค่อนข้างเบา ๆ มีคอลัมน์ต่าง ๆ มากมาย
มีภาพประกอบค่อนข้างมาก ข้อสังเกตุคือ นิยมออกเป็นรายมีทั้งสั้นและกลุ่มผู้อ่านมีทั้งผู้หญิง
และผู้ชายปนกัน แต่จะเป็นผู้หญิงอ่านมากกว่าครึ่งหนึ่ง จึงควรจะนำมารวมอยู่ในกลุ่มของหนังสือ
ผู้หญิงด้วย

นิตยสารผู้หญิงที่มีเนื้อหาKansasสุขภาพอนามัย นิตยสารสตรีกลุ่มนี้ก็เพิ่งจะเริ่มมี
ในยุคนี้ ในอดีตจะเป็นเพียงคอลัมน์หนึ่งในนิตยสารผู้หญิงเล่มอื่น ๆ โดยเริ่มจาก "แม่และเด็ก"
รายเดือน ออกในปี พ.ศ. 2520 "ลูกรัก" ในปี พ.ศ. 2520 เช่นกัน ออกอยู่หลายปี เมื่อหยุด
ออกแล้วต่อมาในปี พ.ศ. 2528 จึงได้มี "รักลูก" นิตยสารในแนวเดียวกันออกมาแทน ในปลายปี
พ.ศ. 2529 ได้มี "เลี้ยงลูก" ออกมาอีกฉบับหนึ่ง จนถึงใหม่สุดเพิ่งออกมาในเดือนตุลาคม ปีพ.ศ.
2531 คือ ฮอทไลน์ (Hotline) Women Magazine บอกกันว่า ฮอทไลน์ คือ เครื่องหมาย
แห่งคุณภาพชีวิต รวมทั้งหมดแล้วจึงมีหนังสือในแนวนี้ที่ออกมาแล้ว 5 เล่ม

แม่และเด็ก เป็นหนังสือรายเดือน เพื่อเสนอความรู้ การศึกษาในเรื่องสุขภาพอนามัย
จิตวิทยา การบริหารทารกสำหรับแม่และเด็ก เนื้อหาและคอลัมน์ส่วนใหญ่จึงมีแตกต่างกัน
เกี่ยวกับวิธีการเลี้ยงเด็กอย่างถูกสุขอนามัย และคอลัมน์เกี่ยวกับสตรีอยู่บ้าง เช่น คลินิกแม่และ-
เด็ก แบ่งเป็น แผนกจิตวิทยา มีบทความ เช่น ในที่สุดก็ถึงมีสสาวะรดที่นอน แผนกเด็ก -
เมื่อลูกเกิดมาของถูกยาคัด แผนกสูติศาสตร์ - เป็นหัวข้ออันตรายต่อลูกในครรภ์หรือไม่ ฯลฯ
นอกนั้นมี การบริหารทารก สุขภาพอนามัย การเรียนรู้ จิตวิทยาพัฒนาการ เช่น ถ้าพ่อแม่
หย่าร้าง จะบอกเด็กว่าอย่างไร เวลาครอบครัว - เกี่ยวกับการใช้เวลาว่างในการประจักษ์
ต่าง ๆ และคอลัมน์อาหาร มีโฆษณาค่อนข้างน้อยและเกี่ยวกับสุขภาพ เช่น นม อาหารเสริม
สุขภาพต่าง ๆ

ลูกรัก เป็นนิตยสารเพื่อคุณแม่ที่รักลูกและความอบอุ่นในครอบครัว ตามที่เขียนไว้ในสารบัญ
(ภาพประกอบ) เนื้อหานั้นเกี่ยวกับจิตวิทยาเด็ก สุขภาพครอบครัว แม่แม่ลูกลูก และการบริหาร
ทารก แต่มีมุมคุณหนู มีนิทานเด็ก แนะนำหนังสือเด็ก คอลัมน์คุยกับคนรักลูก โดย นักดา
หงษ์วิวัฒน์ พร้อมทั้งเรื่องอ่านเล่นเป็นเรื่องสั้นเกี่ยวกับเด็กและครอบครัว

รักลูก บอกไว้ที่หน้าปกว่า "เพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์เพื่อการเลี้ยงลูกที่คุณรัก"
เนื้อหานั้นคล้ายคลึงกับลูกรักมาก มีเพียงบางคอลัมน์ที่แตกต่างออกไป เช่น อนุบาลศึกษา
เกี่ยวกับเด็กในวัยที่เพิ่งเริ่มเรียน คลินิกคุณหนู เกี่ยวกับโรคต่าง ๆ เป็นคุณแม่ และคอลัมน์
ประจำอื่น ๆ รักลูก มีรูปเล่มสวยงามน่าอ่าน มีภาพสีภายในเล่มหลายภาพ โฆษณางานส่วน
เป็นภาพสี

เลี้ยงลูก เป็นนิตยสารเพื่อสุขภาพและชีวิตที่ดีของแม่และลูก มีเนื้อหาและคอลัมน์ต่าง ๆ
เกี่ยวกับการเลี้ยงลูก ครอบครัว อาหารการกินในแง่โภชนาการ มุมประจักษ์ และข่าวสาร

อื่น ๆ ประกอบด้วย มีคำมันเหิงเป็นเรื่องสั้น 1-2 เรื่อง และประสบการณ์ เป็นเรื่องที่ส่ง
มาโหลงในเรื่องเกี่ยวกับประสบการณ์การเลี้ยงลูกต่าง ๆ เลี้ยงลูกมีทัศนคติ คอลัมน์
กฎหมายในครอบครัวด้วย จึงมีเนื้อหาที่กว้างกว่าเล่มอื่น ๆ ที่กล่าวมาแล้วบ้าง แต่เนื้อหา
ส่วนใหญ่ก็ยัง เป็นคำสนทนาพจนานามัย

"ฮอทไลน์" เนื่องจากฮอทไลน์นั้น รู้จักกันในฐานะเป็นศูนย์ให้คำแนะนำแก่สตรีและ
บุคคลทั่วไปในคำปรึกษา ๆ นิติสารฮอทไลน์ วิเมนแมกกาซีน นี้ เป็นนิติสารรายเดือนสำหรับ
คุณผู้หญิงและสมาชิกทุกคนในครอบครัว มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างเสริมประสบการณ์การเรียน-
รู้จักตนเอง การพัฒนาความคิด จิตใจ และการดำรงชีวิตอยู่อย่างมีความสุขในสังคม

นิติสารฉบับนี้มีเนื้อหาที่เน้นหนักในแง่ของจิตวิทยาในคำครอบครัว รวมทั้งสิทธิของสตรีด้วย
จึงเป็นนิติสารที่ให้ความรู้แก่สตรีที่และกว้างขวางทั้งแง่สุขภาพจิต ปัญหาในครอบครัว และ
เรื่องที่คุณหญิงควรรู้ เช่น "ผู้หญิงกับกฎหมาย" บันทึกการเมือง : เรื่องของสตรี และคอลัมน์
ที่น่าสนใจอื่น ๆ มากมาย

สรุปแล้ว นิติสารสตรีในกลุ่มนี้ล้วนเป็นนิติสารที่มีสาระประโยชน์ที่คิดแก่สตรีทุกเล่ม
แต่มีจำนวนผู้อ่านค่อนข้างน้อย เมื่อเทียบกับกลุ่มอื่น ๆ เพราะเนื้อหานั้น เฉพาะกลุ่มที่สนใจ
ในคำนี้เท่านั้นที่จะติดตามเป็นประจำ แต่ก็เป็นที่นึ่งสื่อผู้หญิงที่น่าสนใจมากกลุ่มหนึ่ง

นิติสารสตรีที่เน้นด้านภาพแฟชั่น เป็นนิติสารอีกแนวหนึ่งที่ผู้อ่านเป็นผู้หญิงเกือบ
ร้อยเปอร์เซ็นต์ โดยเฉพาะในวงการเสริมสวยและแฟชั่น ที่จะต้องติดตามความเคลื่อนไหว
ในวงการนี้ นิติสารในแนวนี้นิยมออกเป็นรายเดือน เช่น แฟชั่นบุคคิ แฟชั่นเช็ทซ์ ออกเป็น
ราย 2 เดือน เช่น แฟชั่นรีวิว โลกแฟชั่น แฟชั่นคารา ไทยแฟชั่น ราย 3 เดือน เช่น
เสริมสวยสังสรรค์ หนังสือกลุ่มนี้เริ่มออกตั้งแต่ปี พ.ศ. 2525 โดยเริ่มจาก "แฟชั่นรีวิว"
ผู้จัดทำเป็นกลุ่มเกี่ยวกับขวัญเรือน นอกจากจะมีภาพแฟชั่นเสื้อผ้าของไทยและต่างประเทศ
แบบชมแล้ว หายเล่มมีคอลัมน์เกี่ยวกับการเสริมสวยแต่งหน้า 1 คอลัมน์ เรื่องสั้น 1-2
เรื่อง และคู่มือการราศี หนังสือภาพแฟชั่นเล่มอื่นจะมีแต่ภาพแฟชั่นล้วน ๆ ราคาจึงค่อนข้าง
สูง ตั้งแต่ 40 บาทขึ้นไป ที่แปลกกว่าฉบับอื่น ๆ คือ เสริมสวยสังสรรค์ ราคาเพียง 20 บาท
มีภาพแฟชั่นเพียงส่วนหนึ่ง แบบชมส่วนหนึ่ง นอกนั้นเป็นคอลัมน์เกี่ยวกับความเคลื่อนไหว

ชาวสังคมในวงการ เสริมสวย คอลัมน์ที่ให้เกร็ดความรู้ด้านการแต่งตัว นวนิยาย และ เรื่องสั้นประจำฉบับ มีเนื้อหาพอสมควร อีกฉบับหนึ่ง คือ สาวสยาม อาจจะจัดอยู่ในกลุ่มนี้ เหมาะสมกว่ากลุ่มอื่น ๆ เพราะสาวสยามเป็นนิตยสารสตรีที่แม้จะมีนวนิยายค่อนข้างมากคือ 10 เรื่อง เบ็คเคล็ค และสารนารู้อีกส่วนหนึ่งเช่นเดียวกับนิตยสารสตรีอื่น ๆ แต่เนื้อหา และคอลัมน์ที่อ่านแล้วเพลิดเพลินและความงามมีมาก รวมทั้งภาพประกอบในเล่มด้วย

แม้ว่านิตยสาร แนวภาพแฟชั่นนี้จะมีเนื้อหาที่ให้ความรู้ น้อย แต่ก็เป็นนิตยสารที่มีวัตถุประสงค์ หรือมีลักษณะเป็นคู่มือสำหรับคนกลุ่มหนึ่งที่มาซื้อที่ร้านตัดเย็บเสื้อผ้า และเสริมสวย ดังนั้น จึงมีความจำเป็นและความสำคัญต่อสังคมเช่นเดียวกับแนวอื่น ๆ

นอกจากนิตยสารผู้หญิงที่มีอยู่มากมายแล้วนั้น ยังมีหนังสือพิมพ์สำหรับผู้หญิงที่ควรจะถูกกล่าวถึง เพราะมีอยู่เพียงฉบับเดียวคือ หนังสือพิมพ์หญิงยุคใหม่ เริ่มออกตั้งแต่ปี พ.ศ. 2524 เป็นรายสัปดาห์ และออก ๆ หยุด ๆ เรื่อยจนถึงปัจจุบันเปลี่ยนเป็นรายเดือน ผู้จัดทำคือ บริษัท มีเดียไพกัส ซึ่งจัดทำวารสาร คู่แข่ง คลังสมอง ค่วย บรรณาธิการ คือ ม.ร.ว.รมณีฉัตร แก้วกิริยา ขึ้นหัวหนังสือพิมพ์ไว้ว่าเป็น "หนังสือพิมพ์ข่าวผู้หญิงนิกทำงาน" (ภาพประกอบ) เนื้อหาเป็นข่าวสารความเคลื่อนไหวในต่าง ๆ เกี่ยวกับผู้หญิงที่ค่อนข้างดี เช่น คอลัมน์ เบ็คเคล็คสาวปริญญาโท ผู้ท้าววิทยานิพนธ์ "ผู้หญิงทำไมถึงฆ่าสามี" และคอลัมน์ ผู้หญิงทุกอาชีพ แนะนำผู้หญิงที่ประกอบอาชีพต่าง ๆ กันในแต่ละฉบับ มีการสัมภาษณ์บุคคลต่าง ๆ ชาวแฟชั่น สินค้าต่าง ๆ บาง รวมทั้งชาวสังคม แต่ในยุคปัจจุบัน เนื้อหาของหนังสือพิมพ์หญิงยุคใหม่ เปลี่ยนไปมาก เป็นชาวสังคมและแฟชั่นประมาณ 20 เปอร์เซ็นต์ เน้นที่ข่าวธุรกิจ แนะนำบุคคล ข่าวความงามต่าง ๆ ไม่มีด้านความรู้หรือบทความอื่น ๆ เช่น เกม แต่เพิ่มโฆษณาเบ็ดเตล็ดสวยงามขึ้นมา กินเนื้อที่ทั้งฉบับประมาณ 30 เปอร์เซ็นต์ "หญิงยุคใหม่" จึงกลายเป็นหนังสือพิมพ์ผู้หญิงเฉพาะสตรีบางกลุ่มเท่านั้น ในอดีตสมัยช่วงหลัง เปลี่ยนแปลงการปกครอง เคยเห็นชื่อ หนังสือพิมพ์ "สุภาพสตรี" มีผู้อ่านถึง แต่ไม่สามารถหาตัวเล่มมาศึกษาได้เลย นอกจากนั้นก็ยังมีลักษณะเป็นหนังสือพิมพ์ทั้งนิตยสารก็งักกล่าวไว้แล้ว ในยุคที่ 1 อีกหลายฉบับ

อาจกล่าวได้ว่านิตยสารสตรียุคที่ 5 นี้ ทั้งหมดมีความหลากหลายในด้านเนื้อหาที่พบว่า มีนิตยสารที่เสนอเนื้อหาแก่สตรีทุกด้านไม่ว่าจะด้านเทศศึกษา สุขภาพอนามัย จิตวิทยา

สิทธิ และการพัฒนาสตรี คำนึงเนื้อหาวิญญู หรือสังคม เรื่องนารูสำหรับสตรีที่ทำงานและ
 ทันสมัยต่าง ๆ ซึ่งก็ได้รับการยอมรับจากผู้อ่านซึ่งส่วนใหญ่เป็นสตรีกลุ่มต่าง ๆ อย่างดีเสมอมา
 เพราะยุคปัจจุบันนี้ ชื่นชอบว่า เป็นยุคข่าวสาร หนังสือผู้หญิง ก็เป็นข่าวสารอย่างหนึ่งที่จะถึง
 กลุ่มผู้อ่านที่เป็นผู้หญิงอย่างแน่นอนที่สุด

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สรุปผลของการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง 100 ปี ของนิตยสารสตรีไทยนี้ เป็นงานวิจัยจากเอกสารโดยการวิเคราะห์เนื้อหาของนิตยสารสตรี จำนวน 130 ฉบับ ในช่วง พ.ศ.2431-2531 นิตยสารสตรีของไทยในช่วง 100 ปี นับตั้งแต่เล่มแรกคือ "นารีรมย์" ในปี พ.ศ.2431 จนถึงฉบับสุดท้ายคือ "ผู้หญิงที่รัก" ซึ่งเริ่มออกในเดือนพฤศจิกายน 2531 นั้น ได้ผ่านช่วงเวลาและเหตุการณ์ทางการเมืองต่าง ๆ มานานถึง 100 ปี โดยที่นิตยสารสตรียังสามารถดำรงอยู่ในวงการหนังสือและรุ่งเรืองยิ่งในปัจจุบัน

เนื่องในโอกาสที่นิตยสารสตรีของไทยได้มีอายุครบ 100 ปี ในปัจจุบัน (พ.ศ.2531) ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาวิจัยผลงานนี้ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประวัติและวิวัฒนาการของนิตยสารสตรีไทย ตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงปัจจุบัน โดยแบ่งเป็นยุคต่าง ๆ ตามความเหมาะสมของเนื้อหาและช่วงเวลาเพื่อเป็นการอนุรักษ์ข้อมูลต่าง ๆ ในอดีตและเผยแพร่ให้แก่อนุชนในรุ่นหลัง ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่การศึกษาในด้านนิเทศศาสตร์และเป็นการเฉลิมฉลองในโอกาสที่ครบรอบ 100 ปีของนิตยสารสตรีไทย

จากวัตถุประสงค์ดังกล่าวจึงได้ผลของการวิจัยพอสรุปได้ว่า วิวัฒนาการของนิตยสารสตรีไทยจากอดีตถึงปัจจุบันนั้น แบ่งออกเป็น 5 ยุค ได้ดังนี้

ยุค 1 ยุคของการปลุกสำนึกในกานการไม่หาคความรุ้และสิทธิของสตรีไทย

(พ.ศ.2431-มิถุนายน 2475) ยุคนี้ได้แบ่งย่อยออกเป็น 2 ช่วง

ช่วงแรก ตั้งแต่ปลายปี พ.ศ.2431 จนถึง 2459 คือเมื่อหนังสือ "นารีรมย์"

นิตยสารผู้หญิงเล่มแรก ซึ่งมีลักษณะเป็นร่องกรองหึ่งเล่ม จัดทำโดยกรมหมื่นมหิศรราชหฤทัย หรือพระองค์เจ้าไชยันตมงคล ได้พิมพ์ออกจำหน่าย เล่มต่อ ๆ มา คือ บารุงนารี ของเทียนวรรณ กุลสตรี สตรีนิพนธ์ และนารีขเลง ซึ่งออกในปี พ.ศ.2459

ช่วงหลัง ตั้งแต่ พ.ศ.2465 - มิถุนายน 2475 ฉบับที่สำคัญ ๆ ในช่วงนี้ ได้แก่

"สตรีศัพท์" ในปี พ.ศ.2465 มีข่าวสารความรู่มากกว่าความบันเทิง "สตรีไทย" ในปี พ.ศ.2468 เป็นนิตยสารที่มีความสำคัญมากฉบับหนึ่งในยุคนั้น เพราะเนื้อหาที่ให้ความรอบรู้

ในคัมภีร์ต่าง ๆ เป็นแบบฉบับที่กึ่งนิยายสารยุคก่อน ๆ มา ในคัมภีร์การจักรวาลเล่ม คอลัมน์ต่าง ๆ และภาพประกอบ "สยามยุคที่" ในปี พ.ศ. 2471 มีลักษณะกึ่งหนังสือพิมพ์ ให้เนื้อหาความรู้ค่อนข้างหนักและก้าวหน้า "นารีนาถ" ในปี พ.ศ. 2473 ให้ถึงความรู้และความบันเทิง นอกจากนั้นในช่วงหลังของยุคแรกนี้ยังมีเล่มอื่น ๆ ได้แก่ ศรีสัพคานะ นารีเชม นารีนิเทศ สถาปนารี เคลิเมสวันจันทร์ และสุดท้าย "เนตรนารี" ในคัมภีร์ พ.ศ. 2475

ลักษณะสำคัญของนิยายสารสตรีในยุคที่ 1 ยุคของการปลุกสำนึกในคัมภีร์การไปหาความรู้และสิทธิของสตรีไทยนั้น เหตุที่ก่อปลุกสำนึก เพราะสตรีไทยในช่วงนั้นยังมีการศึกษาน้อยเป็นส่วนใหญ่ มีบทบาทจำกัดอยู่เฉพาะภายในบ้าน จึงมักเป็นฝ่ายที่เสียเปรียบและถูกมองข้ามความสำคัญไป นิยายสารสตรีในยุคนี้จึงมีบทบาทสำคัญ สะท้อนให้เห็นถึงความพยายามของกลุ่มผู้จัดทำที่มุ่งจะกระตุ้นสตรีไทยในยุคนี้ให้ไปหาความรู้เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะนิยายสารสตรีในช่วงแรก ส่วนนิยายสารสตรีในช่วงหลังของยุคนี้ส่วนใหญ่นอกจากจะให้ความรู้หลาย ๆ ด้านแล้ว ยังเน้นในค่านิยมและการพัฒนาสตรี คำหนักที่เขียนผู้ชายที่เอาเปรียบสตรีเพศในคัมภีร์ต่าง ๆ การเริ่มต้นของนิยายสารสตรีในยุคแรกนี้จึง เป็นการเริ่มต้นจากจุดยืนที่กึ่ง เนื้อหาของนิยายสารในยุคนี้จึงเน้นไปทั่วความรู้ ความคิด มีความบันเทิงเป็นส่วนประกอบ ในคัมภีร์ของผู้จัดทำในช่วงแรก ผู้จัดทำเป็นผู้ชายเป็นส่วนใหญ่เริ่มจาก นารีรมย์ บำรุงนารี และกุลสตรี ในช่วงหลังจึงเริ่มมีสตรีมาเป็นผู้จัดทำ และหลาย ๆ ฉบับ ผู้จัดทำเป็นเชื้อพระวงศ์ เริ่มจาก นารีรมย์ นารีเชม และ นารีนาถ นอกจากนั้นในหลาย ๆ เล่มนิยมใช้ร้อยกรองหรือมีเนื้อหาเน้นค่านิยมมากกว่าในปัจจุบัน เช่น นารีรมย์ และสตรีนิเทศ

ยุค 2 ยุคที่ 2 ของนิยายสารสตรี (พ.ศ. 2475-2489) เนื่องจากเกิดเหตุการณ์สำคัญทางการเมืองหลายเหตุการณ์ คือ การเปลี่ยนแปลงการปกครอง สงครามโลก ครั้งที่ 2 และภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ รวมทั้งนโยบายการปฏิวัติวัฒนธรรมของจอมพล ป.พิบูลสงคราม ในช่วงนี้ควย ทำให้นิยายสารสตรีในยุคนี้ถูกตีพิมพ์ไปจากวงการหนังสือเกือบ 13 ปี มี "หญิงไทย" ในปี พ.ศ. 2475 ฉบับเดียวที่เป็นหนังสือผู้หญิงแท้ ๆ อีก 2 เล่ม คือ ประมวลมารค และสวนอักษร อาจเรียกได้ว่าเป็นหนังสือผู้หญิงจากลักษณะรวม ๆ ในยุคนี้จึงมีเพียง 3 ฉบับดังกล่าว

ยุค 3 ยุคที่ 3 ของนิยายสารสตรี (พ.ศ. 2490-2500) ในช่วงนี้นิยายสารสตรีกลับฟื้นคืนมาในโลกของนิยายสารอีก โฉมนี้นิยายสารสตรีเกิดขึ้นใหม่ในยุคนี้หลายฉบับ แม้ว่าใน

ช่วงคน ๆ ภาวะเศรษฐกิจจะย่ำแย่อยู่ นิทยสารที่เด่น ๆ ในยุคนี้ ได้แก่ "สตรีสาร" นิทยสารสตรีที่มีอายุยืนยาวที่สุดจนถึงปัจจุบัน และทรงคุณค่าทุกยุคทุกสมัย นอกจากนั้นยังมี สกุลไทย เกลิเมลวันจันทร์ เฟลนจิตก บิยะมิตรวันอาทิตย์ กุลสตรี ศรีสัปดาห์ และ เรวกี ซึ่งแปลกกว่าฉบับอื่น ๆ คือ มีลักษณะเป็นตะวันตกมาก มีภาษาอังกฤษสลับชนิทหน้า ทอหน้า ลักษณะสำคัญในยุคนี้ ช่วงแรกจะมีเนื้อหาบ้านเทิง เป็นนวนิยายมากกว่าบ้านการเมือง การเรือน โดยมีคอลัมน์สำหรับเด็กเป็นส่วนสำคัญ ส่วนหนึ่งของนิทยสารสตรีในยุคนี้ รูปเล่ม นั้น ถ้าเน้นบ้านเทิงจะเป็นขนาด 4 หน้ายก เช่น สกุลไทย เกลิเมลวันจันทร์ ถ้าเน้นบ้าน ความรู้ต่าง ๆ และบ้านการเมืองมักเป็นขนาด 8 หน้ายก เช่น สตรีสาร บ้านการเมือง เรวกี ฯลฯ

ยุคที่ 4 ยุคนวนิยายพานั้น (พ.ศ. 2501-2516) ในยุคนี้นิทยสารสตรีเกิดขึ้นอีก มากมาย แมสส้าพการ เมืองจะมีลักษณะเป็นเบ็ด็จการ เนื้อหาของนิทยสารสตรีในยุคนี้จึงเน้น เฉพาะบ้านความบันเทิง และบทบาทบ้านการเมือง การเรือน ได้แก่ ฤทธิ์ สตรีไทย นารีนาถ เกลิเมลวันจันทร์ คุณหญิง สกุลไทย ขวัญเรือน มีนักเขียนค้ง ๆ มากมายจากยุคนี้ คือ กัญชลา ทมยันที สุภาว เทวกุล บุษยามาส โดยเฉพาะการเกิดขึ้นของ "ขวัญเรือน" "กุลสตรี" โดยเฉพาะ "ลลนา" ในปลายยุค เป็นการเริ่มยุคใหม่ของนิทยสารสตรีในด้าน ความใหม่ของการจัดรูปเล่ม หน้าปก และเนื้อหา ซึ่งไม่เน้นทั้งบ้านความบันเทิงและบ้าน การเรือน แต่ให้ความรู้ ความคิดในมุมที่แปลกใหม่ของสตรีเพิ่มขึ้น

ยุค 5 ยุคข่าวสารและความหลากหลายของนิทยสารสตรี (16 ตุลาคม 2516 - 2531) ยุคนี้ในช่วงแรก เนื่องจากเกิดเหตุการณ์ทางการเมืองที่สำคัญ 2 ครั้ง คือ วันที่ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2516 และ 6 ตุลาคม 2519 ทำให้วงการหนังสือเบนความสนใจ ไปที่หนังสือบ้านการเมืองมากขึ้น นิทยสารสตรีในช่วงแรกนี้จึงเกิดขึ้นน้อย ได้แก่ หญิง สาวสวย สาวสมัย หญิงไทย และเบญจกัลยาณี สาวสวย หญิงไทย และเบญจกัลยาณี ยืนยงมานานนับสิบปีจนถึงปัจจุบัน ในช่วงแรกนี้มีเนื้อหาส่วนใหญ่บ้านการเมือง การเรือน แต่ บางเล่มมีบ้านเพศศึกษาเป็นคอลัมน์ใหม่ด้วย เช่น สาวสมัย สาวสวย ฯลฯ

ในช่วงหลังของยุคนี้ ตั้งแต่ 2520-2531 เป็นยุคที่มีความหลากหลายของนิทยสาร สตรีจริง ๆ เพราะความเจริญทางเทคโนโลยีและการสื่อสาร ข่าวสาร และความรู้ต่าง ๆ

จึงมีความสำคัญมากขึ้นในนิตยสารสตรี มีนิตยสารสตรีเกิดขึ้นอย่างมากมาย มีความแตกต่างกัน ทั้งด้านรูปแบบและเนื้อหา จำนวนที่เกิดขึ้นใหม่ในช่วงนั้นนับได้ถึง 1/2 ของจำนวนนิตยสารสตรี ทั้งหมดจากอดีตถึงปัจจุบัน สามารถแยกออกเป็นกลุ่มต่าง ๆ ตามเนื้อหาที่เฉพาะได้เป็น 5 กลุ่ม กึ่งกล่าวแล้วข้างต้น * ที่เกิดขึ้นใหม่และเด่นในยุคนี้ คือ "ดิฉัน" ในปี 2520 "แพรว" ในปี 2522 นอกจากนั้นยังมีนิตยสารกลุ่มวัยรุ่นเกิดขึ้นอีกด้วย

นิตยสารสตรีในช่วง 100 ปี ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ยุคนี้ คงจะสะท้อนให้เห็นถึงพัฒนาการ ของนิตยสารกลุ่มนี้ ซึ่งไม่หยุดนิ่ง แม้บางครั้งจะเลือนหายหรือเปลี่ยนแนวทางไปตามสภาพเศรษฐกิจ และสังคมอย่างบ้าง ซึ่งถ้าหากจะเปรียบแล้วก็คล้ายคลึงกับบทบาทของผู้หญิงในสังคมไทยช่วงต่าง ๆ นั้นเอง ที่ต้องมีการกระตุ้น การปรับตัว และแสวงหาความรู้ให้สามารถดำรงอยู่ได้อย่างดีในสังคม ท่อไป

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปัญหาและข้อเสนอแนะ

ในการค้นคว้าเพื่อรวบรวมข้อมูลในงานวิจัยเรื่องนี้พบปัญหาต่าง ๆ คือ

1. การค้นหานิตยสารเพื่อมาศึกษา ส่วนหนึ่งในยุคแรก ๆ ต้องอ่านจากไมโครฟิล์ม ไมโครฟิช ซึ่งทำให้ไม่รูขนาดที่แท้จริงของนิตยสารแต่ละเล่มนั้น ยังพบว่าบางเล่มที่มีรายชื่อ ก็ไม่สามารถหาตัวจริงได้ แต่บางเล่มที่ไม่มีชื่อเจ้าหน้าที่กลับหยิบมาให้ได้ บางส่วนชำรุดมาก และยังไม่ได้ถ่ายไมโครฟิล์ม ดังนั้น นิตยสารบางเล่มจึงขาดไป เพราะไม่สามารถหาต้นฉบับ มาศึกษาได้ โดยเฉพาะในช่วงปัจจุบัน หอสมุดแห่งชาติยังขาดอีกมาก การหานิตยสารจึง ต้องตระเวนหาจากยานหนังสือเก่ามาสมทบ

2. ภาพประกอบบางภาพอาจไม่ชัดเจน เพราะจากต้นฉบับที่เก่า กระจกสะท้อน และกรอบมากแล้ว

3. การแบ่งยุคออกเป็น 5 ยุคดังกล่าวแล้วนั้น อาจจะมีปัญหาอยู่บ้าง เพราะ การแบ่งนั้นไม่เด็ดขาดจากกัน ยังมีนิตยสารที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันอีกหลายฉบับ แต่ผู้วิจัยใช้ หลักการแบ่งตามเหตุการณ์ทางการเมือง รวมทั้งสภาพเศรษฐกิจและสังคมในช่วงนั้นเป็น ส่วนประกอบในการแบ่ง

4. ความจำกัดของระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ใช้เวลาเพียง 3 เดือนกว่า เพราะเนื่องจากต้องการให้เสร็จทันเสนอในการสัมมนาเพื่อเฉลิมฉลอง 100 ปีของนิตยสารสตรี ไทย ในช่วงเดือนธันวาคม

ข้อเสนอแนะ

1. ควรจะมีการศึกษาถึง เหตุผลที่นิตยสารสตรีตั้งแต่ช่วงแรก ๆ ออกได้เพียงระยะ สั้น ๆ แล้วต้องเลิกไป

2. ควรศึกษาถึงโฆษณาต่าง ๆ ที่ลงในนิตยสารสตรีจากอดีตจนถึงปัจจุบันว่ามีส่วน สัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องกับกลุ่มผู้บริโภค และความสนใจของสังคมในแต่ละช่วงเวลาอย่างไรบ้าง

3. บทบาทของสตรี เมื่อมองจากลือนิตยสารสตรีในแต่ละยุคสมัยนั้นเป็นอย่างไร เป็นสิ่งที่น่าจะศึกษาเพิ่มเติมเป็นอย่างยิ่ง

บรรณานุกรม

โฆษนาธุรกิจแห่งประเทศไทย, สมาคม. ทำเนียบนิตยสารและหนังสือพิมพ์, กรุงเทพฯ,
2527. 184 หน้า.

เยาวภา เจริญศิลป์. การวิเคราะห์นิตยสารภาษาไทยสำหรับสตรี วิทยาลัยนพนธ์บรรณารักษศาสตร์
มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, พ.ศ. 2530

ระวีวรรณ ประกอบผล. นิตยสารไทย กรุงเทพฯ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
454 หน้า.

หอสมุดแห่งชาติ กรมศิลปากร. วารสารและหนังสือพิมพ์ในประเทศไทยซึ่งตีพิมพ์ระหว่าง
พ.ศ. 2387-2477. พระนคร, 2513. 72 หน้า.

_____. วารสารและหนังสือพิมพ์ในประเทศไทยซึ่งตีพิมพ์ระหว่าง พ.ศ. 2478-2514.
พระนคร, 2515. 259 หน้า.

_____. วารสารและหนังสือพิมพ์ในประเทศไทยซึ่งตีพิมพ์ระหว่าง พ.ศ. 2515-2516.
กรุงเทพฯ, 2518. 37 หน้า.

_____. วารสารและหนังสือพิมพ์ซึ่งตีพิมพ์ในประเทศไทย ระหว่าง พ.ศ. 2517-2524.
กรุงเทพฯ, 2527. 199 หน้า.

อุบลวรรณ ปิติพัฒนาไสยิก บทบาทของนิตยสารผู้หญิงในการให้ความรู้เพื่อพัฒนาสตรี วิทยาลัยนพนธ์
นิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์-
มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ, 2529.

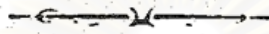
Biggs, Mary. "Women's literary Journals" Library Quarterly G3

(January, 1983) : 1-25

หนังสือ ข้าราชการ

เล่ม ๔

เรียบเรียง โดย ศ, น, ส, กุณณาโก,

เมื่อพิมพ์ครั้งแรก ปี พ.ศ. ๒๕๐๕ ๒ เล่ม

สำนักพิมพ์วิไล

ที่ ๖๖ ถนนสีลม กรุงเทพมหานคร

กรุงเทพฯ

มีกรรมสิทธิ์ของวิไล

หอพัก สหกรรมานุกอ

ถนน ถนน กรุงเทพฯ

วันที่ ๑ เดือน เมษายน วันโกสจันทร์ ค.ศ. ๑๒๕

ข้าพเจ้า ก, ว, ธ, จินณาโก ได้ ดำริห์ เห็นเหตุ การ ใน เรื่อง

ผู้หญิง มาช้านาน แล้ว, คือ เห็น ว่า เปน ถึง สำคัญ ของ บุรุษ ในการ

โดย, ผู้หญิง อาจ จะ ทำ ให้ ประเทศ แด บ้าน เมือง แด บุรุษ ได้

ชั่ว ได้ ทั้ง สอง อย่าง,

แต่ ยัง เห็น ต่อ ไป ว่า, แม้ ผู้หญิง จะ มี ได้ จับ อาวุธ เข้า คอสู แก่

ผู้ ชาย, แต่ ไม่ สามารถ จะ ทำ พ้น บุรุษ ได้ ด้วย แรง กาย ก็ จึง อยู่,

เพราะ เฒ่า เฒ่า แด กตัญญู เนื้อของ หญิง ไม่ แน่นหนา มันคง เหมือน หรือ ทำ

แก่ ผู้ ชาย, แม้ จะมี บ้าง ใน ผู้หญิง ที่ แข็งแรง, ก็ ต้อง ถือ ว่า มี ไร่

ธรรมดา ของ หญิง ที่ จะ เปน เช่น นั้น,

แต่ จะ อย่างไร ก็ดี, ผู้หญิง คง เปน ถึง สำหรับ ก็ จะ บำรุง ผู้ ชาย

ให้ ดี ริน ไค, แต่ ผู้หญิง สามารถ จะ ทำตาย ต่าง ผจญ บุรุษ แต่ ให้

เสีย กต ด้วย รูป โฉม แด กิริยา มารยาต ของ หญิง ได้, ทั้ง ที่ ปรากฏ

แล้ว ใน เรื่อง ราช หงสาวดาร ดำดับ กระษัตรี ทั้ง โดย,

สตรี บิสม เป็น ถึง สำคัญ ของ บุรุษ ผู้ มี ๕๕๖ บัญญา ความ คิค อัน

ของ สตรี บิสม ถึง ๕๕๖ บัญญา ซึ่ง ยาก ที่ สัก จะ เห็น ได้,

ภูตลี้ภัย

เป็นหนังสือพิมพ์ประจำเดือน

เล่ม ๑ กิ่งบึงเมืองทัน ๖. ๗. ๑๒๕

รวม ๖ ตอน

เล่ม ๑ ตอนที่ ๑ เมษายน ๖. ๗. ๑๒๕

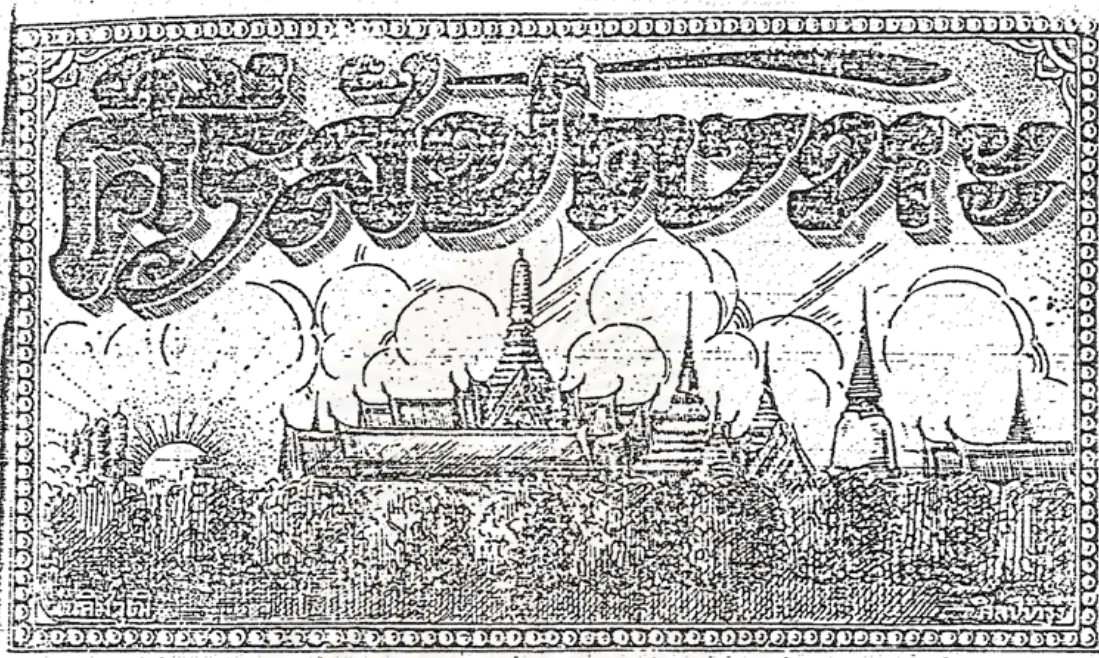
สารบัญ

กาถวายโสมมมงคล	หน้า ๓
กานา	หน้า ๓
หน้าที่ของหญิง	หน้า ๓๒
เรื่องธำมรงค์	
เดอมนกนทีโคสุริ	หน้า ๒๓
ปากเม่นเตก	หน้า ๓๓
นิทาน	
โคลงวินิจฉัยความ	หน้า ๓๕
โคลงทราง กระเคื่อง	หน้า ๔๑
กอน หัวตัน แปดง	หน้า ๔๓
สุภาสิต, การ มอังกน ตักว่า การ รักษา	หน้า ๔๔
เม็คเค็ค ค่าง ๆ	หน้า ๕๐
การ ปกครอง รวงจัน	หน้า ๕๗๐
แจ้งความ	หน้า ๖๑

สถาบันหนังสือพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

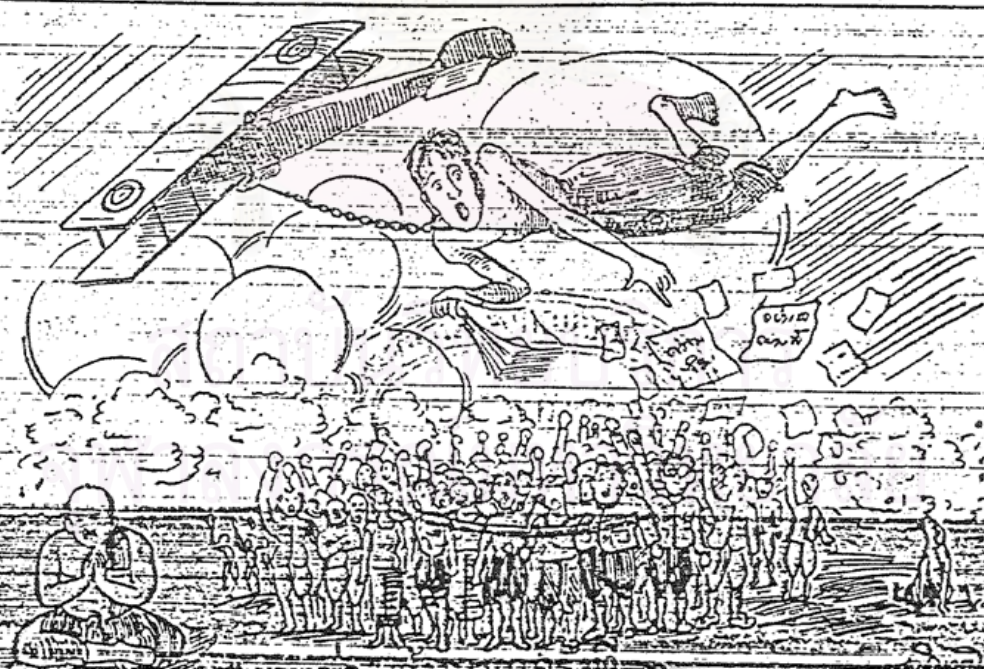

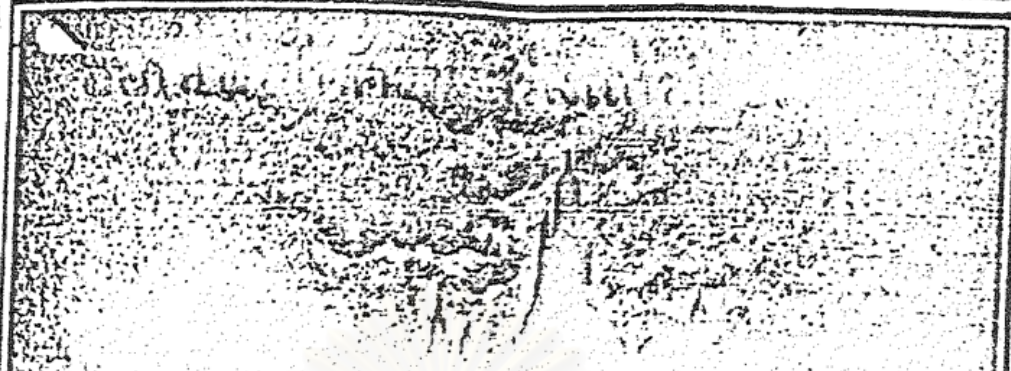
ออกทุกวันศุกร์

ราคา ๕ บาท

ปีที่ ๓ เล่ม ๒ ประจำวันศุกร์ ที่ ๒๑ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๖๙

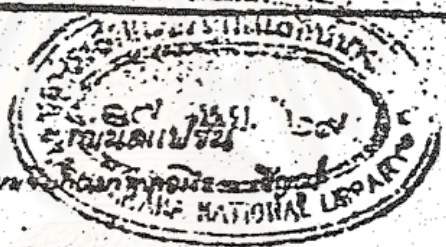

พระปฐมสมโพธิ

สตรีไทย

ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๕ วันจันทร์ที่ ๒๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๖๔

สหพันธ์นิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทย

THE LADIES' FRIEND CLASSIC WEEKLY.

ออกทุกวันจันทร์ ๒๕๕๕

สำนักงานตึกเลขที่ ๑๕๕ ถนนราชวิถี
น. ส. แดกคัม จีระสุข

เคอโรโรตพิณสามชอก
เจ้าของแฉมบรรณาธิการ

จังหวัดพระนคร
นางสาว เปิ่นแพศย์ ผู้จัดการ

นางสาวสงศรี ที่ปรึกษา

พิมพ์ที่โรงพิมพ์บำรุงนุกุลกิจ

ถนนบำรุงเมือง

ในพระนคร

ปีที่ ๑ เล่ม ๖ วันจันทร์ที่ ๕ เมษายน พ.ศ. ๒๔๖๕ (ราคา ๑๐ สตางค์)

สารบัญ

๑	นารีคติสาร.....	หน้า	๔
๒	ส่งความสุข.....	หน้า	๕
๓	จดหมายช่วยสืบ.....	หน้า	๗
๔	เพชรของเซอ.....	หน้า	๑๑
๕	การเลือกคู่.....	หน้า	๑๕
๖	เปิดอกเปลือยนมเป็น... อนาจารหรือไม่?	หน้า	๑๕
๗	สตรีกับบุรุษ.....	หน้า	๒๓
๘	สารนาชยอค รักเหย้า....	หน้า	๒๗
๙	ทิ้งหยิกทิ้งข่วน.....	หน้า	๓๒
๑๐	จากโต๊ะบรรณาธิการนี้....	หน้า	๓๕

ระเบียบการ

กำหนดารง ๑๒ เดือน ๖ บาท

" " " " " "

นิตเรื่อนมอกรับส่งในโรงเรื่อน คิลลาคณิศบิมระ ๕ บาท
เท่านั้น ถ้าจะให้ส่งทงนอกภาคไปรษณีย์ ๖ เดือน ๑ บาท
๖ เดือน ๕ บาท ไปรษณีย์เงินค้ำชำระส่งนำพร้อมฉบับในอู่เรื่อน

อัตราค่าแจ้งความ

เค็มหน้า ๑๕ บาท ก่อเคื่อน

กรังหน้า ๘ " "

นอกจากนี้เจตุดกลดเม็ด ที่ร้านดงขมแม่พันเฮง

ระเบียบการเงิน

เงินค้ำชำระจะกิงการทงนี้ถูวณภทพิน ไม่คดข้ดง
เพื่อนพมด เปิ่นแพศย์ผู้จัดการ ในสตรีต่าง ๆ คือมีสวเร็น
พามนางสาว เปิ่นแพศย์ พร้อมห้ครปรระดับ จีระสุข
ในสตรีที่ถูกลดงมีดงนุระไม่เร็นเรารุน

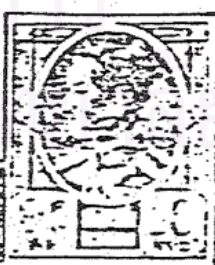
สุภาพนารี

เพื่อระดมทุนสำหรับขุดคลอง

ปีที่ ๑ เล่ม ๒ วันที่ ๒๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๗๓ (ออกวางสัปดาห์ ทุกๆ วันเสาร์)

ฉบับเดือนธันวาคมของนาง
 อึ้งมยุลพิศมัย
 ราชบุตรธิดาของสุริยวงษ์
 นาง ร.ร. ปุสฺสภานุญา
 (นีกรพ)
 มีเรื่องของ พิศมัย
 ตลอดทั้งเรื่อง
 นายพร
 ภิบาล
 ฯลฯ

นิตยสาร สุภาพนารี รายสัปดาห์
 เจ้าของ : นายชื่น อชาภิกจ
 ปีที่เริ่มออก พ.ศ. ๒๔๗๓

สยามบุปผี

YOUNG WOMEN'S WEEKLY

ฉบับวันเสาร์ที่ ๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๒๑

เทยวงานสถาปนา

ณสถานพระบรมรูปทรงม้า

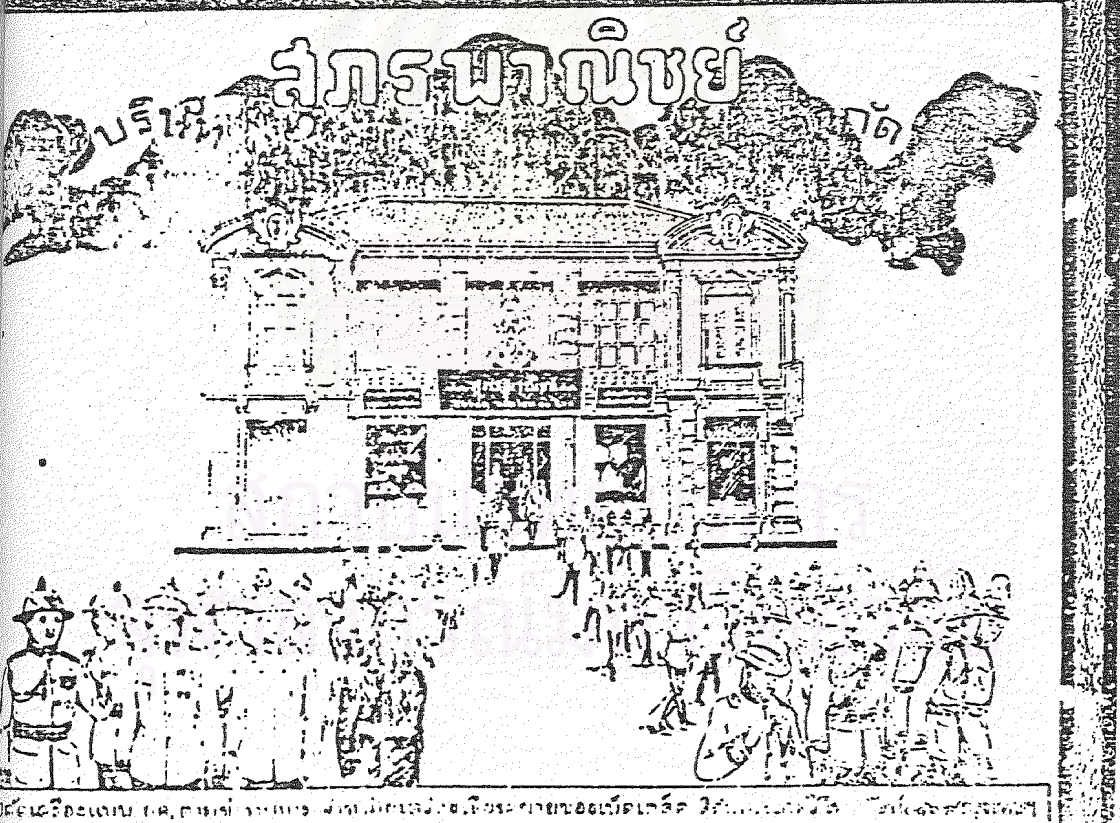
วันที่ ๑๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๑๑

โดยนางสาวสุจริต รัตนมาลี

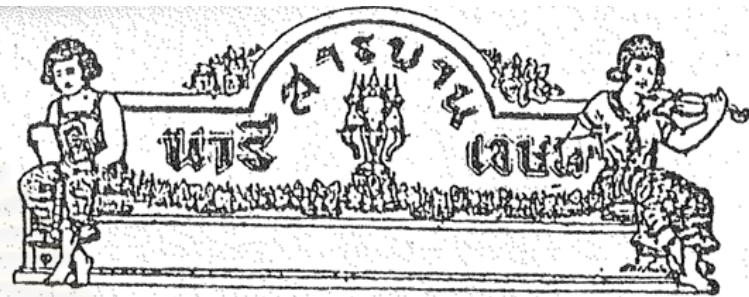
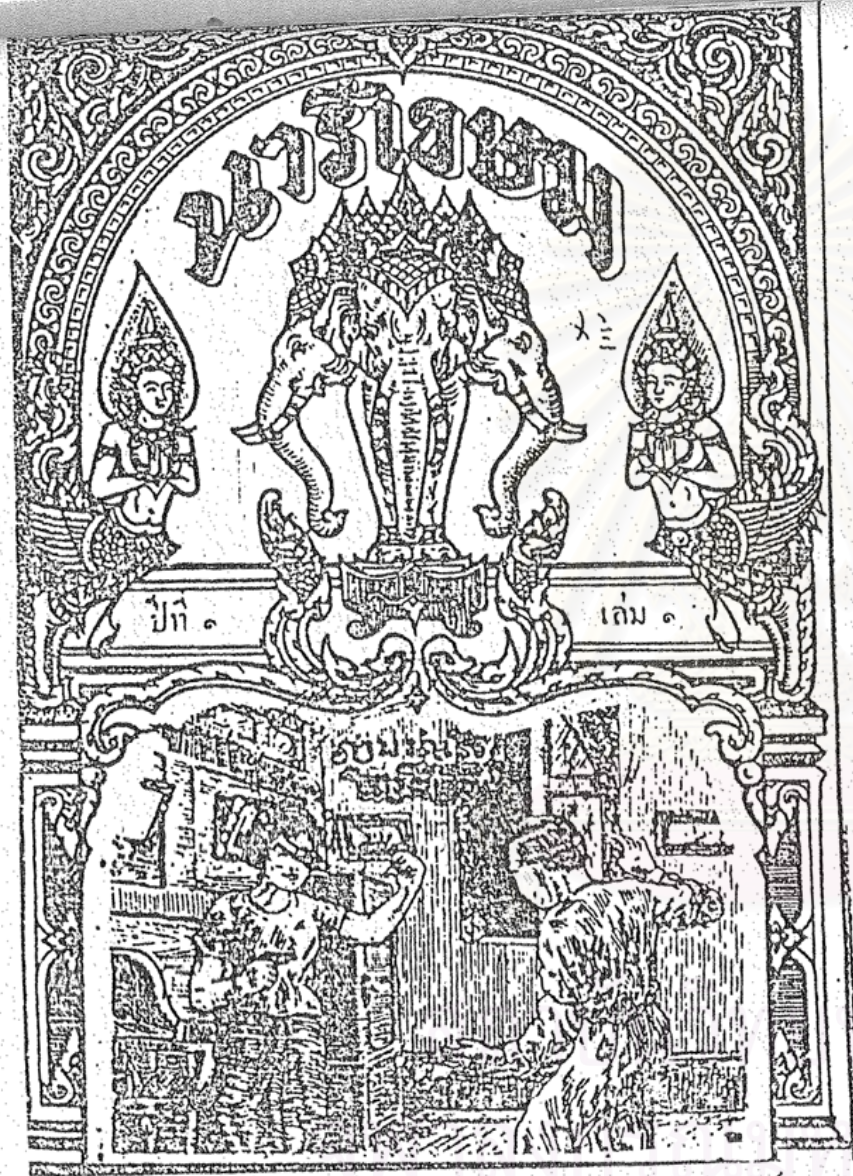
แต่จริงงานนี้เน่น
งานของบุรุษผู้มี
หน้าที่สำคัญอัน
หนักและยาวไกล
และหนักหน่วง
หนักหน่วงโดยประการ
ทุกประการในวันงานนี้เองว่า

“ท่าน, พวกผู้หญิงซึ่งเรื่อจึ่งพา
กันไปดูอย่างพลุกพล่านมากมาย
คิดกันปากซอกจะคอมเสียบให้เห็น
ใจในเวลานั้น แต่มีหัวใจคับ
มานั่งกับความคิดภายในใจ
จึงได้ตั้งใจมาบรรยายความจริง

ใจในทันที ครั้นหรือ, งานนี้ไม่ใช่
งานของบุรุษโดยประการแต่โดย
แต่ จะกล่าวแยกความสำคัญระ
หว่างชายกับหญิงให้เห็นห่างค่าง
แยกออกจากกันได้ ค่างเพศค่าง
มีหน้าที่เกี่ยวข้องกันประดุจลูก
ชายมีหน้าที่รับหญิงมีหน้าที่รักษา
บ้านเรือนและสิ่งของความสำคัญเพื่อ
แม่หญิงของลูกให้ชายผู้กรากกรำ
ใจกายเหนื่อยยากมาได้ รับแจกความ
เปรนเปรน ค่างมีหน้าที่เกี่ยวข้อง
กันดังลูกใช้ธัญ โฉมจึ่งยังมี
งานของหญิงซึ่งโดยวิธีชำระตัว
และทรงในวันนั้น สมเด็จพระ
บรมราชินีพระมยุ เป็นพระมารดา
หญิงไทยทั้งหลายเสด็จมาประทับ
เป็นประจักษ์ด้วย พระพระองค์
ทรงเห็นเพศต่าง ๆ กันด้วยพระ
มีพระฉายาอันสูงส่ง คัมภีร์ทางคัมภีร์
ได้กล่าวมาแล้ว
ทหารทุก ๆ คนแต่ง
ความสง่า กายด้วยเครื่องแบบ
งาม สุกใหม่เข็มทองทรง
ไว้ซึ่งเครื่องสนาม มีมัมพ
คำขึ้นอยู่ในแถวด้วยทิวหาอันสูง
นาย ทุกมือทุกใจ เคียงพร้อม
แต่ที่กระเดียด หุดตักทำให้
แม่พลัดแก่ราศีเสด็จมาพระมหากษัตริ
ยศได้เฝ้าพระบาทสมเด็จพระเจ้า
อยู่หัว ทรงเครื่อง สอนทอดทรวง
เสด็จโดยรอบหน้าพระที่นั่ง ออก
จากพระที่นั่งพระที่นั่งทางประตู
ทองเทพโสธร มีเสด็จเสนาบดี
กระทรวง ทหาร เวียงและเสนาบดีกระ
ธาใหม่โดยเสด็จพร้อมด้วยเสด็จราช
(นี่คือหน้า ๔)

สุพรรณิษย์

ปีที่ ๑ เล่ม ๒ วันที่ ๑๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๖๕

๑.	ชีวิตของดิฉัน	น.ศ. ชตอ ...	หน้า	๑
๒.	พิษผู้หญิง	"ศรีงดา"	..	๒๓
๓.	หัวอกดิฉัน	น.ศ. เพ็ญจิตร์	..	๕๑
๔.	ภัยของหญิงสาว	ม.ด. หึง เครือวัลย์		
		ชมดาบ ฌอยชยา ..	๗๒	
๕.	ทะเล	พวงค์ พงศ์ระพี	..	๕๖
๖.	น้ำใจหญิง	"รัศมีจันทร์"	..	๑๐๑
๗.	ชวนเขมม	.. ..	..	๑๒๕
๘.	ทพพลกัญฐชาดก	ว. เป๋มณี	..	๑๓๔
๙.	วาทะของบรรณาธิการนี้	.. ..	..	๑๔๒

วิไลศรีสมุทร
เพื่อความเรืองรมย์
แล

เฉลิมเกียรติ สตรีไทยทั้งมวล

เชิดอาวโอรส เส็มที่๑
หญิงใจเด็ด

ตีบทชำระวิหิ อาแซชลสแปง
หน้าเบอระ๓

ตาบแก้ไกอง
จิราภีปิตพิ ส่างเทียมุติษ

ตำบองปีละ ๗ บาทครึ่งปี ๔ บาท ปรักกัมภ์
๗ ๒๑ ๓๑. สำนักงานเลขที่ ๒๒๓๓ ก.
ตามราชดำเนนกลางพระนคร.

นิคมสาร นารินเทศ ราชบัณฑิต

เจ้าของ : ลิวลี

ปีที่เริ่มออก พ.ศ ๒๔๖๔

ใบสำคัญ
 ทายตัว อายมือ เลือ
 นารีในเทศ นมบ ๓.

บัตร สำคัญ
 ทำนายโชค ครั้ง ที่ ๓
 นารีในเทศ

บัตร สำคัญ
 ประกวดกระหว ครั้ง ๑
 นารีในเทศ

บัตร สำคัญ
 แผนก ทอม จดหมายครั้ง ๓
 นารีในเทศ

โชคพยากรณ์

โดย
 "น. ต. วาจวน"

เพื่อให้สมาชิกของเรา น้อย หน้าสมาชิก
 หนึ่งร้อยขึ้น จึงได้เปิดแผนกทำนายโชค ขึ้น อีก แผนก
 หนึ่ง เริ่มถามได้ตั้งแต่มดนี้ ก็เดียว แต่ ต้อง
 ตัด บัตร สำคัญ ส่ง มาด้วย

สนาม กวี่

เชิญ สมาชิก แถง บท กวี่ ส่ง มาประกวดได้
 ตั้งแต่ ครั้ง ที่ ๓ ตั้งนี้

คอกสัตว์ขี้

มา เขย .....

แต่ง ถัด ส่ง ใน วันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๘

รางวัลที่ ๑ รางวัล เงิน ๕ บาท ที่ ๒ เงิน ๓ บาท

ที่ ๓ เงิน ๒ บาท

สารบัญ

ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๑ วันที่ ๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๗๔

รวมมรดกศิราภ	คณะนารีนาถ	หน้าพิเศษ
กาลก่อน		
๑. ทิปกรกตา	สมเด็จพระสังฆราชเจ้า	” ๑
๒. ชรรฆานุสรณ์	อุบลวรรณ	” ๒
๓. ชลวาทษิต	ศ.ร. อิศวนนท์	” ๓
๔. สันนิษนความเห็น พ. ต. ก.		” ๔
๕. วิจารณ์สิทธิของชีวิต	จาระนัย โภมทกุล	” ๕๔
เรื่องเพลินใจ		
๑. ความผิดครั้งแรก	ดอกไม้สด	” ๒๓
๒. หน้าหอมเป็นเหตุ	ม.ร.ว. สดศรีสุทศนพงศ์พิสุทธิ์	” ๓๘
๓. บทละครพูดเรื่อง 'วัยคะนอง'	หม่อมเจ้าอากาศดำเกิงระพีพัฒน์	” ๖๔
๔. กล้วยแขก	อารี เลิศเกดอ	” ๗๖
๕. แผ่นเกลาด	ขงขุทธ	” ๘๔

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดย

การศึกษาทางบ้าน

๑. สตรีเกี่ยวข้องกับศาสนาอย่างไร? ต. ส.	หน้า ๕๓
๒. หยากมีลูก	สรเร เสริญ ,, ๑๐๓
๓. สตรีกับบ้าน	ศรัทธา ,, ๑๑๖
๔. ชวตทรงของสตรี	ช. บุญโญปถัมภ์ ,, ๑๓๔
๕. ข้อปฏิบัติในการนั่งโต๊ะ	จันทร์ โคมตรู ,, ๑๓๗

หน้าที่แม่บ้าน

๑. หญิงช่วยชาติอย่างไร? คุณหญิง สัมจิน เขื่อนเพชรเสนา	,, ๑๔๒
๒. แบบพับผ้าเช็ดหน้าเป็นตัวสัตว์ หม่อมเจ้าหญิง สุภาวดีศรี โสภางค์	,, ๑๔๓
๓. แบบนิตเต็ดของเจ้า ส. วิศิษฐ์ศรี	,, ๑๔๔
๔. การปรุงอาหาร { หม่อมเจ้าหญิงเครือมาศวิมล ทองแถม; ..... ; ส. เสริมประเสริฐ; นางจรรยาฤทธิไกร	,, ๑๔๕

เรื่องสำหรับเด็ก

๑. มารดา นะไปเลียน จ. ร. ท.	,, ๑๕๕
๒. ตำราแก้ไ้ ฉงน	,, ๑๖๔

กวีพากย์

๑. สหายร่วมเรือ ไทยเมืองใต้	,, ๑๖๖
๒. อยากมี—อยากเป็น ช. บุรทัต	,, ๑๖๗

ปฏิคมพากย์

๑. คำต้อนรับปฏิคมพากย์	,, ๑๖๗
๒. คำตอบคำถาม น้อย	,, ๑๖๗
๓. บัญหาเรียกความสุข ส. ล.	,, ๑๖๗

ระเบียบการหนังสือพิมพ์ 'นารีนารถ'

หนังสือพิมพ์มีความมุ่งหมาย ที่จะให้ความสุขสำราญแก่ครอบครัว
บำรุงความรู้ของสตรีในทางกรบ้าน เพื่อช่วยกำลังโรงเรียนสตรี และบิดามารดา

น. ส. สุนท กาญจนาคม   เจ้าของและบรรณาธิการ

ม. ล. ศรีสุคนธ์ ไกรพลแสน   ผู้ช่วยบรรณาธิการ

น. ส. อารี หงสกุล   เทรญญิกและผู้จัดการ

กำหนดออก   ๒๑ วันต่อครั้ง

อัตร่าค่าบำรุง   ส่งดวงหน้าคราวเดียวมีดะ ๑๐ บาท

นอกประเทศมีดะ ๑๕ บาท

ขายปลีกดะมีดะ ๘๐ สตางค์

อัตร่าค่าแจ้งความ   เดิมหน้า ๓ ป ๕๐ บาท

ครึ่งหน้า ๓ ป ๓๐ บาท

เดิมนหน้า ครึ่งปี ๓๐ บาท

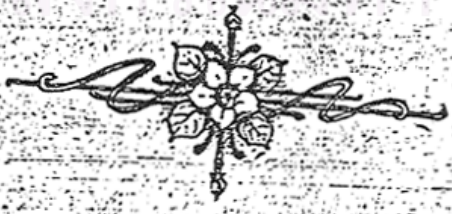
ครึ่งหน้า ครึ่งปี ๒๐ บาท

ที่ทำการ   ถ้ามีอะไรพิเศษ เชิญตกลงกับผู้จัดการได้

หมายเลข ๓๓๖๓ มุมซอยที่ ๓ จากสถานี

หัวตำโง ถนนรองเมือง พระนคร

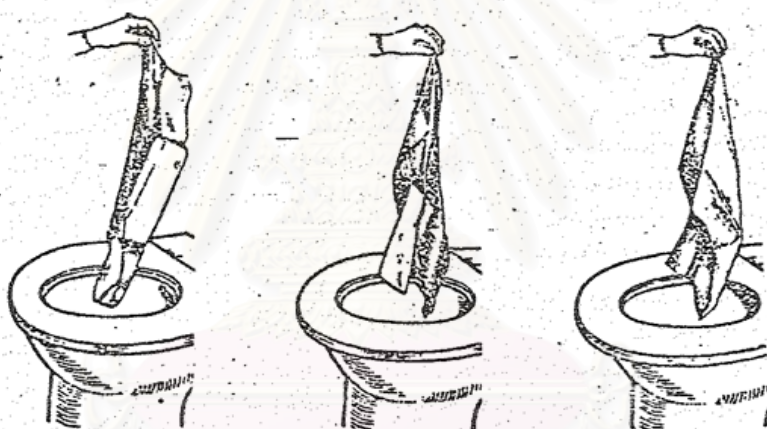
พิมพ์ที่โรงพิมพ์ไท ถนนรองเมือง พระนคร

ผ้าคามิเลีย

เป็นผ้าชำระที่ประดิษฐ์ขึ้นโดยวิทยาศาสตร์ เนื้อผ้าอ่อนนุ่มประจุปุ๋ย
ฝ้ายไม่แข็งกระด้าง ระบายกลิ่นคาวของโลหิตระดูได้เป็นอย่างดี และขับโลหิต
ได้มากกว่าสำลีหลายเท่าตัว ซึ่งเป็นอนามัยที่ประเสริฐของสตรีโดยแท้ —

ยังมีสตรีอีกเป็นจำนวนมาก ที่ยังหลงใช้เศษผ้าพับซ้อนกันเป็นชั้น ๆ
หุ้มไว้รองรับระดูที่เรียกกันว่า "ขี้มำ" วิธีที่วุ่นนอกจากจะขัดต่อสุขวิทยาแล้ว
ยังเป็นเหตุทำให้ระดูเสียอีกด้วย —

ภาพแสดงการปลดผ้าคามิเลียที่ใช้รองรับระดูแล้วออกจากสายรัดเอว ทั้ง
ในที่อันควร เช่น ชัวมซึกโครก หรือ ชัวมซิม (ผ้าคามิเลียใช้ ได้ครั้งเดียวต้องทิ้ง)
ส่วนสายรัดเอวคงใช้ตลอดไป โดยปลดแต่ตัวผ้าออกทั้งเท่านั้น สตรีที่เจริญ
แล้วทั่วโลก เช่น ยุโรป อเมริกา นิยมใช้กันแพร่หลาย

บริษัทเยวราช จำกัด เอเยนต์ในสยาม

หน้าสำหรับสุขภาพสตรี

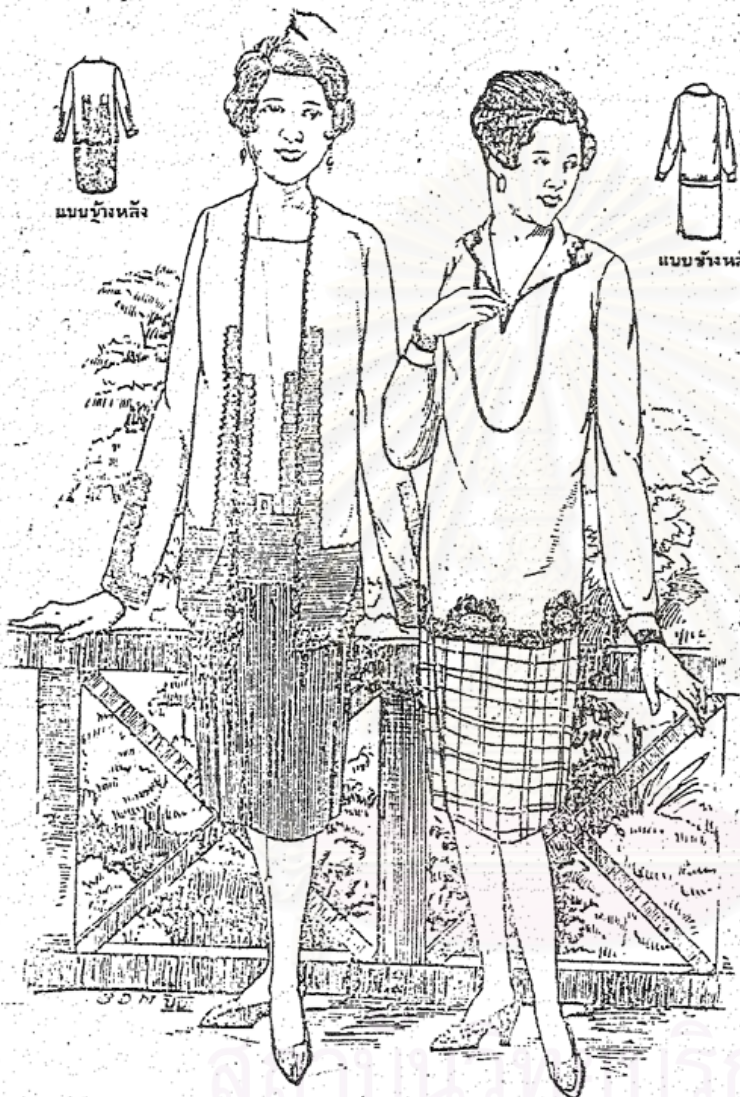
แบบแต่งกาย

แบบข้างหลัง

แบบข้างหน้า

เคล็ดลับ

ในทวอกรวัยย่อม ๆ ซึ่งมีบ้านไม่
ดี จะใหญ่โตนัก ทวอกรมีห้องและ
จัดไว้เป็นแผนก ๆ คือ :-

๑. ห้องนอน ในห้องนี้ควรมี
เตียงคู่ ได้แสงสว่าง ดีเครื่องเบี่ยง มน
โต๊ะทวอกรกระจก, นาฬิกา, ทีวี และเตียง
พร้อม ไม่จำเป็นต้องมีเตียงนอน - ที่ราดขอ
ออกก่อนเข้าไปซักหรือซัก - เลิกๆสัก
หนึ่งอัน บางบ้านก็ชอบมีโต๊ะสำหรับ
ล้างหน้าล้างตัว หัดคนเล็ก ๆ ที่งอน
สำหรับเวลา แต่งตัว ใน เข็ม ฆากา
พร้อม โต๊ะเตียงควรมี โต๊ะเล็กไว้ตั้ง
คนโทน้ำและถ้วยแก้วนึ่งโต๊ะ ถ้า
พร้อมเวลาจะรับประทานดื่มน้ำ

๒. ห้องรับแขก ในห้องนี้ควร
มีโต๊ะหนึ่งตัว เก้าอี้ตัว เก้าอี้ยาว
(โซฟา) หนึ่งตัว ตู้บ้านโตเส้น
มีขาไม้ก็ควรจะมีเอาไว้ด้วย มนโต๊ะ
ตั้งเล่นหนึ่งอัน กระจกติดไม้ ไม้
แจกันให้สวยงาม ถ้าจะแขวนรูปภาพ
ควร แหวง รูปคนไม้ แหวงอีกต่าง ๆ
บนผนังทวอกรงาน ๆ หนึ่งอัน

๓. ห้องรับประทานอาหาร ใน
ห้องนี้ควรมี โต๊ะ รับประทานอาหาร หนึ่ง ตัว
เก้าอี้ตั้งรวมโต๊ะ ควรมีชั้นหนึ่ง
วางติดฝาผนัง บนชั้นนี้สามารถใส่ผลไม้
หรือจำพวกผลไม้ต่าง ๆ ถ้าจะแขวน
รูปภาพควรแขวนรูปผลไม้ต่าง ๆ

๔. ห้องเขียนหนังสือ มีโต๊ะ
(มีที่นอน ๔)

หน้าตัก เขาไฟน้ำดีแหวทวอกร คิวมี
ดีแหวทวอกรรูปวง โค้ง เข็มติดทวอกร
แต่ก็ติดกันแบบ ใช้ โคมไฟติดกับ
คานๆด้วยเกสรดอกไม้ต่าง ๆ

แบบชาย - เสื้อ กัก ชั้น นอก แขน ขาว สี ใส ใส สีขาว หรือ สี นวล ซ้อน ๆ ใช้ ผ้า
ดีมีเงิน ตก คัด ทาบ สีเทา อัน ดง มา จาก กางเกง สี ใส และ ชาย ที่ปลาย แขน ทั้ง ดอง ข้าง ใช้
ไหมสีแดง มีกรวยอกและกระดุม และปลายนแขนเป็นรูปหยักเล็ก ๆ ให้ทั่ว. เสื้อ ในคอคอดีแหลม
ใช้ผ้าเนื้อดีขาวและทาบที่กระดุมหน้าจนถึงเคียวกับเสื้อนอก มีก้นไหมสีแดงตรงชายข้างตามคอตรง
หยักเล็ก ๆ ติดหัวเข็มขัดแดงตรงกลาง.

แบบขวา :- ใช้ผ้าสีชมพูอ่อน ... กัก นกเล็ก ๆ ติดหน้าดีแหวทวอกร และ กัก นกไว้

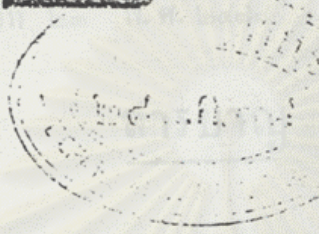

สมัย

๒

๕๗๗

ประเพณี มาศ

ใน -
ประเทศสุตัน

ดแกกน
“ลภทยา”)

กลงแม่
“ศรีวิศรา”

๗๑๗

ประหมวยมารค

ปีที่ ๒

ฉบับที่ ๒๓ พ. ศ. ๒๔๖๘

วันศุกร์ วันที่ ๕ เมษายน

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
๑. หัสการ	๕
๒. ความร้อนกับลักษณะของคน	๖
๓. สักวาไปรษณีย์	๑๐
๔. หุ่นส่วนเสี้ยวกับ	๑๖
๕. ป่าดงพงพี (ต่อจากฉบับ ๒๒)	๒๒
๖. ลูกหลงแม่ (ต่อจากฉบับ ๒๒)	๓๒
๗. นิทานสำหรับเด็ก เรื่อง "น้ำพริกปู"	๔๔
๘. ปกัษรณการมภ์	๕๐

*

ประหมวยมารค

หนังสือพิมพ์วันศุกร์

สำนักงานและโรงพิมพ์ ถนนประมวญ กรุงเทพฯ โทรศัพท์ บางรัก ๕๘๘๕

ขึ้นทะเบียนคราติณเลขที่ ๓๐ นครมไปรษณีย์ โทรเลขและเข้าอยู่ในประเภทไปรษณีย์สาร.

อัตรารับซื้อหัวพระราชอาณาเขตต์ ๑ ปี เจ็ดบาท ๖ เดือน สี่บาท

อากาศไปรษณีย์ในพระราชอาณาเขตต์ ๑ ปี สิบบาท, ต่างประเทศ ๑ ปี สิบบาท

สวนอักษร

ปีที่ ๑ เล่ม ๔

วันพุธ ๑๕ เมษายน ๒๔๘๕

สารบัญ

นิทานอนุอนเคือ	...	...	...	...	พรรณนแหพญ์	...	...	๓
วิธรัก	...	...	...	...	มน้องศ์	...	...	๑๑
รักที่เฝ้าใจ	...	...	...	...	มนต จระงศ์	...	...	๑๗
เรื่องรัก-เรื่องมคัน	...	...	...	...	น. ประกาศิต	...	...	๒๓
ห้องโหว	...	...	...	...	จันทรมิมพ์	...	...	๓๐
เรื่องจริงของฉับ	...	...	...	...	เพลิน	...	...	๔๕
กลศาสตร์	...	...	...	...	เชฟโถ	...	...	๓๗
รอบประเทศ	...	...	...	...	เจริญ ทวีตวิเศษ	...	...	๓๙
ความเฝ้าใจ	...	...	...	...	จะเค็ค	...	...	๔๒
เรื่องของผู้หญิง...	...	...	...	...	อาโท	...	...	๔๖
สวนเกษม	...	...	...	...	อักษร	...	...	๔๗
สวนกวี	...	...	...	...	อ. อานฉั้น	...	...	๕๐
โลกวิทยาศาสตร์	...	...	...	...	จิตตามาศ์	...	...	๕๑
เรื่องของเรา	...	...	...	...	บรรณาธิการ	...	...	ปกหลัง
ปริศนากวีนิพนธ์	...	...	...	...	...	...	...	?
ปก.	...	...	...	...	กับ	...	...	อัครบัณฑิต

ปกากาน สวนอักษร : มตงทอธ ฉาตุงนาคพนธ์ พรรณนแหพญ์ แมวคกรว มน้องศ์ สรบุรพา นาคค้ำถาธ เมื่องไค้ อิวเมอริศ์ โภคโรหิต ฮาฮอบ โรจน์ สด ตุมมะโรหิต น. ประกาศิต วศิมคฉิงค์ เมื่อน บุทระ จูเลือค พ. เนตรวงษ์ เรือมเอะ สันตสิริ ตมอม แชต รันอธ ร. จันทรมิมพะ จันทรมิมพ์ จิตตามาศ์ จะเค็ค อ.ร.ด. มนัส จระงะ ศิเก้ทอธ ฉนพทท วรมิตว รสสุคนธ์ ฌระเศ้ อัคร อปดร์ไค้ ศันส์ เทวโรจน์ เชาวโรจน์ เวทาศ์ อรชุน มอนน์ รำทอธ ๑๑๑

นพิตยนิกร

-๑๖๓-

สาวโคขอมสิน

ท่านนายกรัตมแล้ยุปรารถนาใครจะให้เราผู้
 ทรไปรง และแต่งสี่ขาวกับสี่อ่นๆ ท่านคงจะ
 ตั้งใจทางอนามย์ เมืองเราเช่นเมืองร้อย
 และคงจะตั้งไปทาง ษระหัยกชัพย์ กับ ความ
 นีระเดียบ เมื่อเราผู้ทรไปรง ก็จะต้องแต่ง
 ขึ้นชุก จะแต่งตามใจอย่างเลเพลากพวกเช่น
 เมื่อก่อน มีผ้าผู้สีค่า เสื้อสี่เชียว รองเท้าที่
 ชาว สมวกสี่ห้าเงินหาไค้ไม่ เมื่อกองระวัง
 แต่งให้ขึ้นระเดียบเรียบร้อยแล้ว การที่จะ
 ตักเสื้อใส่ถักนกละตุ สองตุ เช่นเมือ ก่อหมักบ่อม
 กระทบทำไม้ไค้ อึกประการหนึ่ง สี่ขาวหรือสี่
 อ่นๆ นวล ๆ ถ้าแต่งขาวและสี่อ่นๆ บ่อม
 สมายถึงไม้ต้องซื้อสี่จากต่างประเทศให้เป็นการ
 สิ้นเปลืองโดยใช่เหตุ.

เป็นที่น่าเชื่อว่า ก่อไปข้างหน้า สตรีไทย
 เราคงจะมีเสื้อผู้น้อยชุกกว่าแต่ก่อน และใช้
 ชุกหนึ่ง ๆ นาน และมากกว่าที่ใช้กันมาจนถึง
 นี้ก็ นี่ยังว่าเขาผู้ชุกประหัยกชัพย์ทาง การ
 แต่งตัว คลักเกณฑ์ในการแต่งกายตามธรรมดา
 ควรจะเช่นนี้ :-

๑. เวลากลางวันใช้ผ้าหนา ชุกสี่ขาวหรือ
 สี่อ่น ไม่ควมใช้แพร การใช้ผ้าบ่อมจะชกรัก
 และสงแข็งไค้ง่าย เสื้อผ้าชุกกลางวันควนลง

แข็ง ผ้าที่ลงแข็งบ่อมทำให้คู้ใหม่เดียบคู้
 เสมอ.

๒. เสื้อผ้าที่มีน้อยชุก อาจจะตกแต่งไค้
 สดวกแถมและแปลกไค้ตามกาลเทศะ เสมือน
 กับมีเสื้อผ้ามากชุก ถ้าประคิสติ ผ้าปกคอและ
 แขนแขบสำเร็จ เข็มชก (ไม่จำต้องใช้คัฟงเสมอ
 ไป ผ้าครีแพรหรือเข็มชก คักเองก็ไค้ไค้คี่)
 คากอว, คอกไม้และทาเข็มถักคัฟงแปลก ๆ
 ไว้คักแต่งเสื้อตามกาลเทศะข้าง เช่นไปเที่ยว
 คอกน่าย หรืองานสโมสร เช่นเลี้ยงผ้าชา
 การขึ้นชานใหม่ที่ไม่พิชี่ หุหรว ฯลฯ ก็ไค้
 เข็มถักคัฟง, คอกไม้คักเสื้อ หรือสมวก
 ผ้าปกแขบสำเร็จก็คักกลุไม้ขาง ๆ ไค้ไค้คี่ใน
 เวลาเช่นนี้ งานสโมสรที่เบื่องานรื่นเริงใช้
 คอกไม้ไค้ทุกแห่งไม่ว่าจะใหญ่หรือน้อย การ
 ประคอบพิชี่แต่งงานก็เช่นเดียวกัน.

๓. เสื้อที่แต่งไปเที่ยววงกลางคืน ถ้า
 ธารทำไค้ ไม่ควมใช้ผ้าหนา เหมือนนัยคอก
 กลางวันไม่ควมใช้แพรมัน หรือชีฟองและจะ
 คกแต่งให้สววกไค้คักกว่าคอกกลางวัน ซึ่งควน
 แต่งเรียบๆ เสื้อควนเป็นผ้า่าน หรือชีฟอง
 หรือไหมไทย เข็มถักใช้พิชี่พลอยไค้ไม่ค้ำม
 แต่กลางวันควนเห็นนัยคูกไค้ไม่มีแสงวูววาย.

สวนอักษรในยุค เปลี่ยนแปลงตัวอักษร

สวนอักษร

ปีที่ ๑ เล่ม ๑๐

วันพุธที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๔๗๕

ฉบับภาษา

ผู้นำ	๑๑๑	๑๑๒	๑๑๓	๑๑๔	๑๑๕	๑๑๖	๑๑๗	๑๑๘	๑๑๙	๑๒๐	๓
ชีวิตคือภาระ	๑๒๑	๑๒๒	๑๒๓	๑๒๔	๑๒๕	๑๒๖	๑๒๗	๑๒๘	๑๒๙	๑๓๐	๔
วังรัก	๑๓๑	๑๓๒	๑๓๓	๑๓๔	๑๓๕	๑๓๖	๑๓๗	๑๓๘	๑๓๙	๑๔๐	๕
ป่าเปลี่ยว	๑๔๑	๑๔๒	๑๔๓	๑๔๔	๑๔๕	๑๔๖	๑๔๗	๑๔๘	๑๔๙	๑๕๐	๖
นางพร	๑๕๑	๑๕๒	๑๕๓	๑๕๔	๑๕๕	๑๕๖	๑๕๗	๑๕๘	๑๕๙	๑๖๐	๗
เรื่องจริงของคน	๑๖๑	๑๖๒	๑๖๓	๑๖๔	๑๖๕	๑๖๖	๑๖๗	๑๖๘	๑๖๙	๑๗๐	๘
เรื่องรัก-เรื่องแค้น	๑๗๑	๑๗๒	๑๗๓	๑๗๔	๑๗๕	๑๗๖	๑๗๗	๑๗๘	๑๗๙	๑๘๐	๙
ช่องโหว่	๑๘๑	๑๘๒	๑๘๓	๑๘๔	๑๘๕	๑๘๖	๑๘๗	๑๘๘	๑๘๙	๑๙๐	๑๐
เพลงยาว	๑๙๑	๑๙๒	๑๙๓	๑๙๔	๑๙๕	๑๙๖	๑๙๗	๑๙๘	๑๙๙	๒๐๐	๑๑
สวนแก้ว	๒๐๑	๒๐๒	๒๐๓	๒๐๔	๒๐๕	๒๐๖	๒๐๗	๒๐๘	๒๐๙	๒๑๐	๑๒
ภาพสันติ	๒๑๑	๒๑๒	๒๑๓	๒๑๔	๒๑๕	๒๑๖	๒๑๗	๒๑๘	๒๑๙	๒๒๐	๑๓
ความไม่ใจ	๒๒๑	๒๒๒	๒๒๓	๒๒๔	๒๒๕	๒๒๖	๒๒๗	๒๒๘	๒๒๙	๒๓๐	๑๔
หน้าผู้หญิง	๒๓๑	๒๓๒	๒๓๓	๒๓๔	๒๓๕	๒๓๖	๒๓๗	๒๓๘	๒๓๙	๒๔๐	๑๕
ผนึกมาฉบับคำ	๒๔๑	๒๔๒	๒๔๓	๒๔๔	๒๔๕	๒๔๖	๒๔๗	๒๔๘	๒๔๙	๒๕๐	๑๖
หน้าปริศนา											(๑)

เตรียมอ่านเรื่องจริงของชีวิตที่น่าคิดเต็มขัง คือเรื่อง

ใต้ทะเล

ของ
นวมอง

นักเขียนมือเก่าสมัยหนึ่งเรื่องราวเกือบทุกทีไทย

ใน สวนอักษร เล่มหน้า

๑๑๑ บาท ยาว ๑๑๑ บาท ๑๑๑ บาท ใน สวนอักษร เล่มหน้า

ผู้นำจงเจริญ

	๕- เสิมส่งชาติได้	ทวีอารย
น	กอบกูสุสานที่	สืบไว้
น	ดำรงธรมธมตาม	โทษเทิด
น	กักถ่วงมิได้	แก่ผู้นำไทย
น	นำ รัตสมัยโลกธม	ราวไฟ
น	ประชาธิปไตย	คืนพร้อม
น	ชาติสมัยไซควัน	รวมเหล่า
น	พี่น้องไทยพร้อม	พร้อมให้ไทยเข้ม
	๑๑ เป็นนำขกเขือ	ชื่นชม
๑๑	ประภิสถานไทยคง	คู่ฟ้า
๑๑	เมฆเกียรติไภรรักษ์	ภ้อโลก
๑๑	จนแต่กล้าเจ้า	ลึกเต็มเขื่อนนบ
	เจริญ พรทนต์พร้อม	ไพศาล
๑๑	เกียรติบริวาร	แนวกล่อม
๑๑	ศักดิ์ทรมย์ สรรพการ	ครันกระบ
๑๑	นิกรสหาน้อม	เหนือไว้ใจนิม
	๕. สมเป็นหลักตั้ง	ชาติไทย
น	ธัตวิธนาใด	เกียรติก้อง
๑๑	เสถียรสถิตใน	คำแพนง
๑๑	พิบูลสวัสดิ์ก้อง	ผ่านพันกับเทศม ใต้ถ

ปิยะมิตร

วันอาทิตย์

ฉบับที่ ๑๑

อาทิตย์ที่ ๒๑ กันยายน พ.ศ. ๒๔๙๐

๑.๐๐ บาท

ก. รามณรงค์ *

ลูนีร์เวซคาลตร์

* นิยม *

วิมานคนยาก

ป. อินทรปาลิต *

ล้ามเกลอ "ไขคน"

เบ็ญจรงค์ *

ผู้เลี้ยงลละ

แรงสนทนา : ก้อนอิฐตะตอ : หน้ากวี

ไขไข เทวรินทร์ *

มุมหนึ่งของชีวิต

เขดินนิต

แบบปัก-ดอกไม้ลายลม

หลักเมือง ถิ่นซื้ออาหารเพื่อค้ำมา ๓ วัน
แต่คนไทยชำระชวาว เพราะหาซื้อข้าวปลา
ไม่ได้

ประชากร จะให้ ข้าราชการ แต่งตัว เรียบ ร้อย (สากลหรือ
ตรวจการ)
ถ้าคงจะได้ไปมหาอำนาจแน่ ว่าจะทำคงสูง
สูงในไม่ช้า
เชิญชักร เชิญมาววมกัณสรวนทรวก . . . .

ชาติไทย นำแต่ก็อย่างการดูแลข้าวเพียง ๑๐ ก.ก.
ท่านผู้แทนแต่ละคน ท่านที่เฝ้าอยู่คือผู้ถือเป็น
ยังไปยังชหรัยกระดม เมืองไทยประเทศถือกรรม
ถึงกับแย่งชิงข้าวสารกันแล้ว

สุภาพบุรุษ กระทรวงศึกษาธิการขอ อนุมัติ เงิน ซื้อ เสื้อผ้า แจก
นักเรียน
ก็ขบถคนไหน ขวคราว ผู้ ปกครอง นัก เวียน ทั้ง
หลาย คง ระคนชมคณที่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวง ศึกษ
ธิการ ไปตรวจทำเร็ว ๆ หน่อย

ประชากร อ. พ. แพร่ข้าวสาคงตัดสินจากโชติไปทั่วโลก
คราวนี้ละ ทั่วโลกจะได้อู่ว่า เลี้ยงชีพใน
การพักของไทยเรานี้มันมี ระเบียบเด็ด และประวัติ
ศาสตร์ของคุณโชติได้ช่วยขอเข้าแล้ว แต่ข้าพเจ้าขอ
ทายว่า คุณโชติจะไม่ตั้งขายจากนอกทุกเข้าไปอยู่
ในทุกแห่ง ๆ เพราะยังถูกลดและถูกภาษี

เสียงไทย ไม่เลิกหอการค้าจะมีข้าวขายตรงเวลา
ให้มันแน่นอนกว่าหนอยนกรวย คนไหนเดือด
ร้อนเค็มทนแล้ว ข้าวจากบ้านขายมีครบถ้วนส่วนบางที่ก็
เป็น ข้าว ๕๐% คือ ปลาย ข้าว ย่น กย.ช มลง สาย และ
ข้าวเปลือก

สุวันนภูมิ วางวิธีกำจัดลัทธิตี "เห็นแก่หน้า"
ถ้าทุกกระทรวงทบวง กรม สามารถ ทำได้ช้อย่าง
จริงจัง โดยไม่มีการลอบหน้ประมุก งานของชาติ
ก็เจริญยิ่งกว่านี้ ขอให้ทำว่า "น้ำชา" รงดูยูคน
ไปหากความร่ำสุกของชาวเราเด็ก

"นายป๋าว"

เพลินจิตต์

ปีที่ ๓ ประจำอาทิตย์ที่ ๒๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๙๒

หัตถ์นิยม

ขณะนี้ อาจกล่าวได้อย่างไม่ผิดว่า กลอดหนังสือของเมือขงไทยกำลังรุ่งเรืองที่สุด นับแต่ภาย หลังสงครามเป็นต้นมา ถ้าไม่พูดถึงราคาแล้ว ก็ควรจะเดาเกี่ยวกับสมัยของสงครามทีเดียว มีเพียงจำนวน หนังสือ ที่ออก มาวางตามร้านจำหน่าย จะมากมายจนแทบไม่พอวางเท่านั้น ในด้านการพิมพ์ก็วิจิตร งดงาม กว่าใน ระยะ สองสามปีมานี้มาก ทั้งนี้เป็นด้วยอุปกรณ์การพิมพ์สามารถจะดึงจากต่างประเทศได้ดีกว่าทั้งปริมาณและคุณภาพ

สำนักพิมพ์เพลินจิตต์ ให้ความสำคัญของงานพิมพ์อย่างพิถีพิถัน พร้อมกันก็ให้ความสำคัญ ของผู้ อื่น ด้วย ความ เอาใจใส่ เช่นเดียวกัน เพราะเพลินจิตต์กระทำกิจการพิมพ์หนังสือโดยเฉพาะ จึงจำเป็นต้องขบขัยมากรากำหนด จักทำหนังสือให้ ก็เกินเกินมเท่าที่รู้จักว่าเพื่อนหนังสืออื่นอยู่เสมอ หนังสือพิมพ์ เพลินจิตต์ รายสัปดาห์ และ หนังสือพิมพ์เพลินจิตต์รายเดือน แม้จะขบขัยขายอยู่ประจำอยู่แล้วมาเป็นลำดับก็จริง แต่ก็ยังมีอะไรขาดตกบกพร่องไม่ สมบูรณ์เท่าที่เป็น ความต้องการของเรา ท่านผู้อ่านที่เป็นสมาชิกของหนังสือของเรา น่าจะมีความรู้สึกตรงกับเราอยู่หรือไม่ นั่นคือ ทั้งระเบียบรายสัปดาห์และรายเดือนเวลานี้ ยังไม่่งงามวิจิตรเท่า แต่ก็ท่านได้เห็นการปฏิบัติงานพิมพ์ของเราแล้ว ท่านย่อมเห็นเราในข้อกล่าวการเร่งเพื่ ได้ทันเวลาที่เป็นอุปสรรคประการหนึ่ง จำนวนพิมพ์ที่น้อยเกินไปก็เป็นอุปสรรคอีกประการหนึ่ง ที่จะทำให้เราจักทำหนังสือของเราให้วิจิตร งดงาม เท่าที่เป็น ความต้องการอันแท้จริงมิได้โดยรวดเร็ว หรือในทันทีทันใด แต่เพลินจิตต์ได้พยายามจักทำมาโดยลำดับ ความเจริญนี้ ท่านจะเห็นได้ชัด

เทียบเพลินจิตต์รายสัปดาห์และรายเดือนในระบอบนี้ระบอบนี้ ฝึกกันทั้งในด้านความงดงาม และความเรียบร้อย [เราจะไม่พูดถึงความบกพร่องเล็กน้อย ๆ เช่นกันว่า กวีนิพนธ์ หรือคำสอนสั้น ๆ เพราะเป็นของธรรมดาที่เมื่อมีงานมากมายหลายด้าน ก็ย่อมมีผิดพลาดบ้างเป็นครั้งคราว]

แม้มีเจตนาหนังสือราย สัปดาห์และรายเดือนของเรา จะเรียกได้ว่างามเรียบร้อยอยู่เป็นอันมากแล้วก็ตามแต่กับนักอ่านและในฉบับก็ยังมีหลายข้อบกพร่องของเราไม่ เราจะต้องทำให้ดีกว่านี้ เพราะเพลินจิตต์มีมติอยู่ว่า จะคงทำดีและเด่นเพื่อสนองความเมตตาของท่านผู้อ่านได้กับ เพลินจิตต์ทุกฉบับ

แต่เราจะจัดทำอย่างไรให้ดีกว่าเวลานี้? นี่ เป็นเรื่องที่มีท่านผู้อ่านจะต้องคอยคิดคาดคะเนต่อไปในวันหน้า เราไม่อาจบอกท่านได้ล่วงหน้า เพราะบางทีความคิดของเราอาจไปเรียนแบบผู้อื่นเข้า แม้ว่าท่านเหล่านั้น แลดูดีกว่า งานของเรามีมากกว่าเราจะทำอะไรได้ก็จริงใช้เวลา ไม่อาจทำได้รวดเร็วดังใจแต่ทำให้ดีกว่านี้ เราทำแน่ ขอให้ท่านคอยสังเกตผลงานของเรา ท่านก็จะเห็นได้เอง ว่าหนังสือของเพลินจิตต์ นี้ จะต้องดีขึ้นเป็นลำดับ

เพลินจิตต์จะมุ่งให้ ท่านเป็น นักอ่านทราบว่า ในเร็ว ๆ นี้ เพลินจิตต์จะได้พิมพ์นวนิยายเรื่อง เข็มยอด จากหน้า ขัดเรื่อง ๑ เป็นนวนิยายเรื่องเข็มมาวิ่ง ๆ เพราะนี่ล่ะ

เรื่องในฉบับ

เพลงเล็ก.....	หน้า ๕
มนัส ขรรค์	
เพราะเขาเลี้ยงพายุกระจัด.....	๖
เมฆผลของจิตที่.....	๗
"สุพารา"	
ความพยายามของหมึก.....	๑๒
อ.ธรรมจินดา	
รอยบนใบหัวใจ.....	๑๕
ป. โยธินา	
มนต์บทหนึ่งของผู้คนปมพารา.....	๑๖
นิ่ม แสงหาญ	
ขวัญจิตต์.....	๑๗
จิต ขรรค์	
พลพรรคเมื่อก่อน.....	๒๐
"ชีวิตใหม่"	
ปัญหานัก.....	๒๑
"รถเล็ก"	
จร	จร

หนังสือสร้างเรื่องดูในใจอ่านมากมายถึง ๒ คน ให้ความเพลิดเพลิน และเพลินกับแนวงานประพันธ์ของเขา คือ "ธรรมจินดา" กับ "ซอเล็ก"

เพียงแต่ "ธรรมจินดา" ท่านก็ยอมรับรองแล้วว่า เขาดีจริงนับว่าเขาได้เป็นที่พอใจท่านเห็นใจ แม้ "ซอเล็ก" ก็ดีจน เรื่องทุกเรื่องของเขาไม่เคยมักให้ท่านผิดหวังเลย แต่เมื่อทั้งสองมาด้วยกันสร้างเรื่องใหญ่ ท่านยอมรับใจได้ก็เห็นว่า ก็เป็นวิธีเขียนเรื่องหนึ่งในปีนั้นที่ถือว่า "ดูไม่ผิด"

"ดูไม่ผิด" เป็นเรื่องแต่ความ เป็นไปของชีวิตคน ๆ กับชีวิตผู้คน เป็นเรื่องของลูกผู้ชาย ที่มี ความมานะ ทรหด ออกทน ขยันเกินขีดของความแปลก ๆ ข้าง บังการจะยอมพึ่งพาอาศัยคนอื่น เมื่อการกระทำเช่นนั้นจะอยู่ในวงล้อมของการเห็นคุณค่าของคนอื่นด้วยตัวมันเอง หากมีอะไรที่สูงกว่ากันเพราะใช้ความสามัคคีด้วยกัน ท่านก็ชอบอ่านเรื่องรักใคร่ให้ก็ รับรองว่า

[มี หน้า ๒๓]

ท่านนมแล้วหรือยัง ?

"มรดกแห่งชีวิต" ของ หลวงวิจิตรวาทการ

นวนิยายเรื่องเอกที่นักอ่านชมเชยมากมาย ทั้งสนุกทั้งเป็นคติ

เหลืออันน้อยเต็มที่แล้ว ถ้าไม่มี ต้องรีบซื้อ มิฉะนั้นหมดแน่

กระจกเงาบรรณโดยฉวี

* ๒๕ ก.ค. ๕๘

แนะนำ	นายขา	พงษา
เรื่องทศ	อยู่เป็นนาน	รำคาญแสน
เขาหนได้	ทนดู	ตบอแทน
จะว่าแก่น	ก้าวก้าว	กิดามที่
เรื่องรำคาญ	มาด้าเค็ญ	เชิญให้ขัง
ด้วยชาวกรุง	หญิงไทย	สมัยนี้
มารยาท	ศีลธรรม	ตาเต็มที
ดังเช่นที่	ชุมชน	หนทางจร
เฉพาบรรณ	โดยสาร	รำคาญมาก
เห็นซ้ำซาก	หลากหลาย	อยากจะค้อน
ทั้งหญิงชาย	หลายชั้น	ประชันจร
ไม่ผันผวน	ผลัดกัน	เข้ากันกาง
ข้างฝ่ายหนึ่ง	ซึ่งท่าน	สุภาพบุรุษ
ชั้นสูงสุด	สวยตลอด	ตลอดร่าง
แต่ภายนอก	ออกสำรวจ	สวยสะอาก
นั่งไขว่ห้าง	กางแขน	หน้าแห่งนง
หญิงชรา	ทารก	สาวขเหร์
ยื่นไซเซ	ทิดแกเพลิน	ทำเหมินเฉ
เห็นสาวสวย	งามสม	แกชมเซบ
ทิดแกเลย	ลูกโหนด	บ้างเข้าเคลือบ
ข้างแม่สาว	บางคน	ชนบนรถ
ทำระทด	ระทวยใจ	ให้ละเหี้ย
เขายังว่า	เพศหญิง	ขังอ่อนเพลี้ย

ยังทำเปลี่ย	ไห้ทเรศ	สังเวชคน
บ้างขันปราด	กวาดตา	หาท่ง
ไม้ขบขี้	ตามอง	จ้องถลน
เหมือนบั้งคับ	ขุ่ชาย	ไห้จ้าน
ล็กให้ตน	นั่งแล้ว	ก็แล้วกัน
ไม่กล่าวคำ	ขอบใจ	ไห้เขาชน
บ้างทำย่น	วางท่า	เซ็ดหน้าเฉย
บรุษลก	โหน่ง	ยังเมินเมย
บรุษเลย	ขุ่นเกือ	เออ! แม่คุณ
บางจำพวก	ไห้ท่ง	ทำต้งแง
แม่นั่งแผ่	แม่ไม่เผื่อ	ไม่เกือหนุน
เห็นเพื่อนหญิง	ก่าวชน	ขุ่นเซซุน
เจ้าประคุณ	ไม่เขยอน	ขยับตาย
สาอะไร	จะว่าชาย	เขาไม่เกือ
หญิงต่อหญิง	ยังไม่เผื่อ	ไม่แผ่ได้
เจ้าหน้าที	เขาสกิด	ไห้ชิดกาย
กระตาคใจ	ได้สำนึก	รู้สึกตน
ขยับนิต	ชิดหน้อย	เกิดร่อยซ่ง
หมากฝรั่ง	นั่งเคียว	ปากเบี้ยวบ่น
คิดว่าหรุ	ดูว่าเก้	เท่พิกล
หลายหลายคน	หลายหลายอย่าง	ต่างต่างไป
อีกจำพวก	ลวกถน	ขุ่นบทรถ
เหยียบหนังสือ	หนังสือ	ไม่แจ้งได้
กระโปรงบัด	จิวพระ	เปะปะไป
สนทนา	สารยาย	กรายหัวคน
เขาคำหนิ	ตีว่า	อย่าหน้าเง้า
ดูตัวเรา	จตจำ	ทพร่าบ่น
กระจกเงา	บานัน	ทชอบกล
จงมายล	เขยมมอง	ส่องดูเอย

ชนิด ๆ หน้อย ๆ

อันเนื่องมาแต่สมัยนิยม

น. เส้นหางค์ รวบรวม

ขณะนี้ ช่างออกแบบการแต่งกายสตรี
 ในปารีส และลอนดอน มีมติพ้องกันว่า รูป
 ทรงหน้าสมัย ได้แก่ร่างเพรียว เอวคอด สะโพก
 ทย ใหญ่โต (หมายความว่า ใ้การหนุนหน้า
 หรือสะโพกแต่เพียงเล็กน้อย หรือไม่หนุนเลย)
 ใ้กฎที่เด็ดคือ เอวบาง และต้องแต่งทรงคกร
 ทรงเอวให้แคบคอบบาง โดยรัดเอวให้มาก หรือ
 ้วยทรงตรงสะโพกออกให้เด่นเห็นเอวถนัด

สีขริม ๆ กำลังใช้กันมาก

สีเทาต่าง ๆ นับแต่เทาปนฟ้า ไปถึงเทาแก่เป็นสี
 สมัย สีดำและน้ำเงินก็ใช้ส่วนประกอบขาว
 คกแดง สีถถมถดิน เช่น เหลืองเหลืองแก่อ่อน
 ม่วงอ่อนปนม่วงเข้ม ชมพูจางสลับเขียวใช้กันมาก

เครื่องประกอบสีดำกำลังเป็นที่นิยม

เพื่อทำให้สีเสื้อผ้าที่ขมกตบเด่นสะดุดตา จึง
 นิยมใช้ กระเป๋าคือ กิ่งมือ เข็มขัด หมวก และ
 รม เป็นสีดำ เข็มขัดรูปกลมดำ หรือดอกผี
 เสื้อดำ ขอบประดับเสื้อให้ดูเก๋ หมวกก้นนิยม
 ประดับโบดำ หรือ ใช้แถบโบดำผูกผม

ทรงผมรวบขึ้นสูง

ถ้าอยากได้ชื่อว่าทันสมัยขณะนี้ ให้หัวผม
 รวบไปยอดเป็นกลุ่มโตท้ายทอย มวยผมหรือผม
 หลอดท้ายทอยนั้น บางทีใช้ผมปลอมเสริมด้วย
 กก็ได้ แต่ใช้ช่อดอกไม้ หรือ รัยบนแถบใหญ่

ผูกเป็น โบกัดติดเดียวกับ ก้มเหมือนนกทศาว
 ่น่าสมัยบางรายนิยมใช้ผมปรกหน้าผาก เพื่อใ้
 แปลกตางขงชน

ผ้าตัดเลือนิยมเป็นจุดและตา

ผ้าตัดเสื่อท ถ้างดเป็น ขวม ชอบกัน อยุ่ใน คือ
 ฝ้ายลายเป็นจุดทุกขนาด ตั้งแต่ขนาดเด็กเทาทอแรม
 หมด จนถึงโคนาตเงินเหรียญ ทรงหน้าขาว จุดสี
 หรือหงส์จุดขาว และผ้าตาเหลี่ยมต่างๆ กำลัง
 ใช้กันอยู่มาก

เสื้อคอเกดียง และปกเรียบ

ไม่ว่าเสื้อถ้างดธรรมดาหรือเสื้อท ไรต์
 แบบคอเกดียง หรือมีปกแบบ Tailored เป็นส่วน
 มาก และใ้สำคัญที่แต่งทรงให้แคบ ๆ แต่ใ้

รองเท้าเปิดสัน

ที่ลอนดอนใช้รองเท้าเปิดสัน แต่กรัดแดง
 ดิออร์ (Christian Dior) แห่งปารีส ออกแบบ
 รองเท้าเปิดสัน มีสายระโยงเล็ก ๆ พันรอบข้อเท้า
 และหลังเท้า ทางอเมริกาใช้รองเท้าเปิดสัน หรือ
 รองเท้าสัน และมีสายพาดเป็นเส้นตลกให้แลไปวัง

ศรีสัปดาห์

หนังสือพิมพ์สำหรับเด็ก ทุกวัน

(ตีพิมพ์ทุกวันเสาร์ ยกเว้นวัน "ศรีสัปดาห์")

ฉบับ ๑๒๗

๒๖ มกราคม ๒๔๙๗

สตรีสัปดาห์

GLORY OF THE WEEK WOMAN'S OWN

ฉบับนี้ 'สตรีสัปดาห์' เจ้าของ อ.ล.หญิง จิตติ นพวงศ์ บรรณาธิการ ตีพิมพ์ ๘ โยชญา

ฉบับ ๑๒๗

วันศุกร์ ๒๕ มกราคม พ.ศ. ๒๔๘๗

วารวรรณกรรม

สตรีค่าเบญชี

วงวนิดา

เรื่องสั้นในฉบับ		
สุเพตรา อิศวณท์	๒๖	
เรื่องสั้น		
กัญญา	๓๐	
นางนารถ	๓๓	
เรื่องยาวในฉบับ		
จินตะหรา (ต่อ)	๓๘	
ว. แสงทอง	๔๔	
เรื่องประวัติศาสตร์		
ว. ประมวลยุทธ	๕๒	
เสาวนีย์	๖๘	
เรื่องรวมบทวิจารณ์		
นิเวศวิทยา		
พโยม ไรจนวิภาต	๖	
เจนภา วิจิตร	๒๐	
เรื่องภาษาวิเศษ		
กานต์ สุนทรสิงการ	๓๖	
หนังสือออกฉนวน		
หนังสือพิมพ์		
ม.ล. จิรายุ นพวงศ์	๕	
ก. กออง	๕	
พชชวพงษ์	๕๕	

อาหารทำนลิบพัน - Baked Podge Pudding		
ม.ล.หญิง สิบพันพาเสม	๒๕	
ลาชานกล	๓๕	
เสอชวชน	๔๐	
เที่ยวเมืองมยุธา (ตอนจบ)	๖๕	
ดนตรีแต่ดวงตา		
กาชลับ		
'อาภัสรา'	๕๕	
นิทานวานช่วยกันเล่า		
ราชินีไม้ทอง		
'เก๋จกแก้ว'	๕๐	
ชีวิตเมื่อคิดไป		
ผู้เห็นความไม่เหมาะสม		
'สตรีรัตน์'	๕๐	
ศรีสังคม		
ศรีสัมพันธ์		
นางชอบ - ลอยซัก		
๒๔		
ขวัญมวณ		
'ผู้อาน'	๒๒	
ทฤก		
'ผู้อาน'	๕๐	
จกมวณศ		
'รุ่งฟ้า'	๖	
ใคร, ทำอะไร, ที่ไหน, เมื่อไร		
๓๘-๓๕		

ศรีหน้าปก

สมเด็จพระเจ้าพาวชิราลงกรณฯ

ในวโรกาส ๖๐ มกรคม ๒๔๘๕ ณ พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย
พระบรมมหาราชวัง
พระราชนิพนธ์ 'ศรีสัปดาห์'
พระนามจารึกไว้ที่ด้านหลังปกฉบับนี้

เรื่องเหตุการณ์ของโลก

นิตยสารนาฬิกา
นิตยสารผู้เป็นแม่ประทีปทุกยาม
ฉบับ ๕ ประจำ ตุลาคม ๒๕๓๗

จดหมายท่านผู้หญิงละเอียด ปิณฑสงคราม
ตอบรับเป็นผู้อุปถัมภ์ แมตรี เรือน

๒๔๔๓

สำนักวัฒนธรรมฝ่ายหญิง

สภาวัฒนธรรมแห่งชาติ

กันยายน ๒๔๔๓

รับแจ้ง เป็นผู้อุปถัมภ์

นายศักดิ์ รัตนาคม

ตามที่ท่านไคส่งหนังสือถึงข้าพเจ้า เชิญเป็นผู้อุปถัมภ์นิตยสาร
"รวมเดือน" ข้าพเจ้าได้รับทราบแล้ว ขอขอบคุณอย่างเต็มที่ที่ได้ให้
ข้าพเจ้าในครั้งนี้ จึงขอรับคำเชิญด้วยความเต็มใจยิ่ง นิตยสาร
ที่ไคส่งไปให้สำนักวัฒนธรรมฝ่ายหญิงจำนวน ๑๐๐ ฉบับ ได้รับไว้แล้ว
สำนักวัฒนธรรมฝ่ายหญิงได้จัดส่งให้ทุกสมาคมสตรีในส่วนภูมิภาคตามความประสงค์
หนังสือนิตยสารแมตรี เรือน เป็นหนังสือที่เหมาะสมและเป็นประโยชน์แก่
สำนักวัฒนธรรมฝ่ายหญิงยินดีที่จะให้การสนับสนุนเพื่อเป็นการเผยแพร่
วัฒนธรรมของสตรี เทาที่จะสามารถช่วยเหลือได้

พร้อมกับหนังสือนี้ ข้าพเจ้าได้ส่งเงินมาช่วยกิจการของนิตยสาร
"รวมเดือน" จำนวน ๕๐๐ บาท และขออวยพรให้นิตยสาร "แมตรี เรือน"
เจริญก้าวหน้าเพื่อประโยชน์แก่สตรีไทยสืบไปชั่วกาลนาน

ขอแสดงความนับถือ

ละเอียด ปิณฑสงคราม

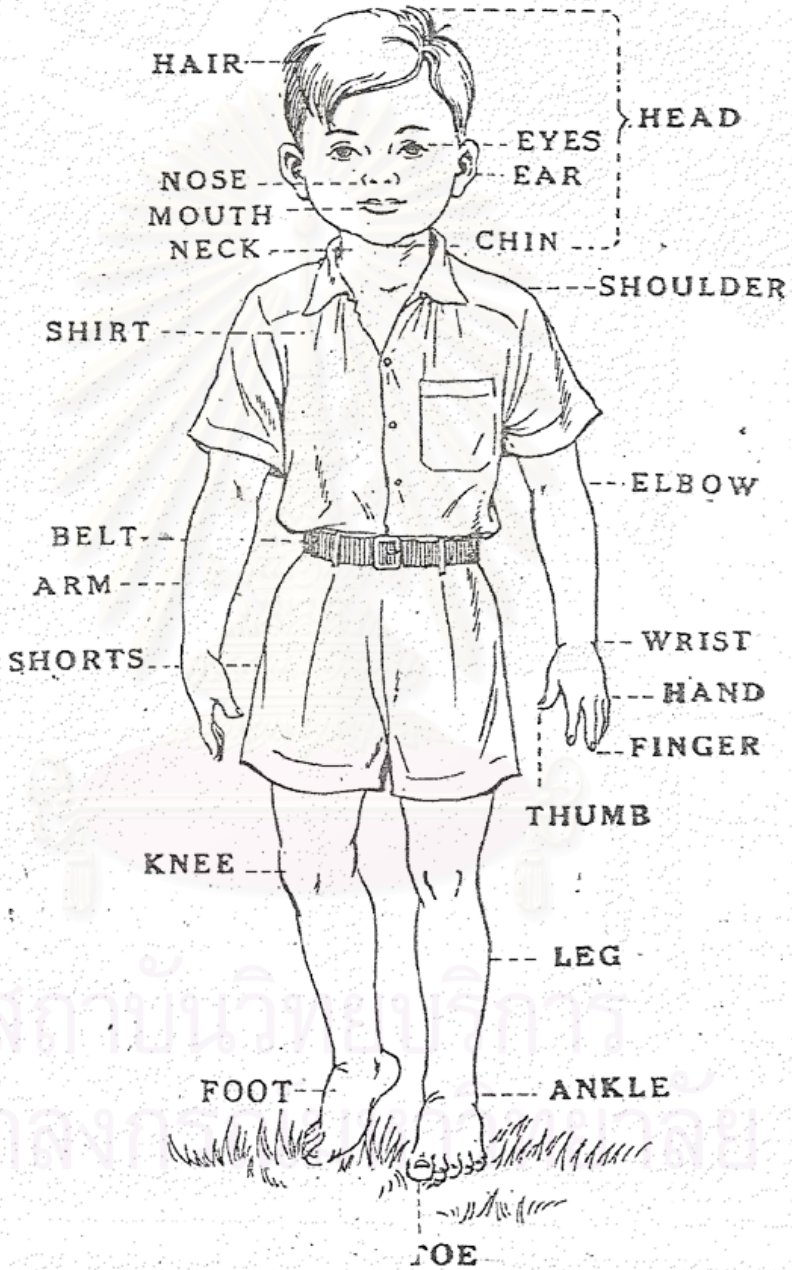
(ละเอียด ปิณฑสงคราม)

ประธานสำนักวัฒนธรรมฝ่ายหญิง

หน้าปก
การเรือน
โดย ส. รามายณ์

หน้าปก
"การเรือน"
โดย ส. รามายณ์

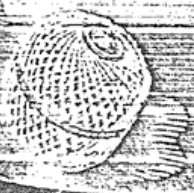

บริษัท อีอาร์
โทร. 6666

ดี.เอ.ซี.

Sole agents:

THE ZUELLIG (BANGKOK) LTD.

“ถ้าเรารังใจไว้ว่า เมื่อมีงานอะไรมาถึงมือก็จะต้องทำแล้ว จะทำให้ดีที่สุดในทุกกรณี
นั้นเป็นความเจริญแก่ตนเอง และงานการ”

ม.ล. บ็อง มาลากุล

รายชื่ ฉบับที่ ๒ ปีที่ ๑ The Lady, A Monthly Magazine No. II July 1956 กรกฎาคม 2499

ความมุ่งหมายของเรา

* * *

- เพื่อความบันเทิงที่แท้จริงและ
ลุ่มลึก
- เพื่อความบันเทิงของสตรีที่ถูกต้องทาง
เพื่อทันต่อเหตุการณ์และทันเวลา
ของโลกที่รวดเร็ว
- เพื่อเป็นตัวแทนของคุณๆ ผู้หญิง
ทั่วไป
- เพื่อให้คำแนะนำในเรื่องเกี่ยวกับ
จิตใจ
- เพื่อความบันเทิงแก่บ้านของคุณสาว ๆ
ในโอกาสอันควร
- เพื่อความบันเทิงในโอกาส
ต่อไป
- เพื่อความสนุกสนานในครอบครัว
- เพื่อป้องกันการผลิต ผลาผล ของความ
เป็นลูกผู้หญิง และควรจะ
แก้ไขได้อย่างไร? หากมีเหตุ
การณ์ที่น่าจะอายุเกิดขึ้น

OUR AIMS

- to preserve the true feminine way
of life
- to champion the cause of women
everywhere
- to uphold the morals of women
- to bring knowledge and happiness
into the home

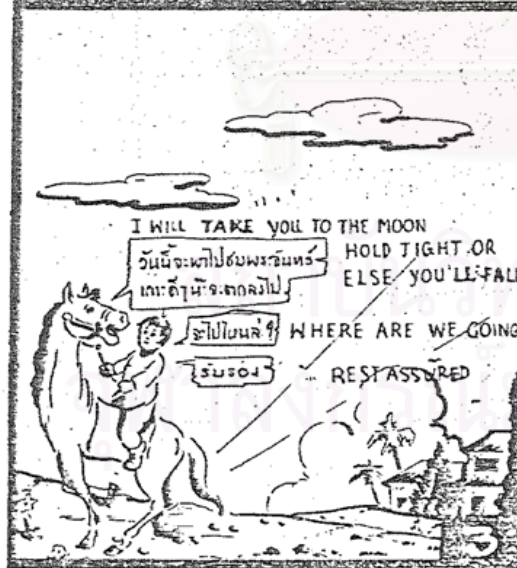
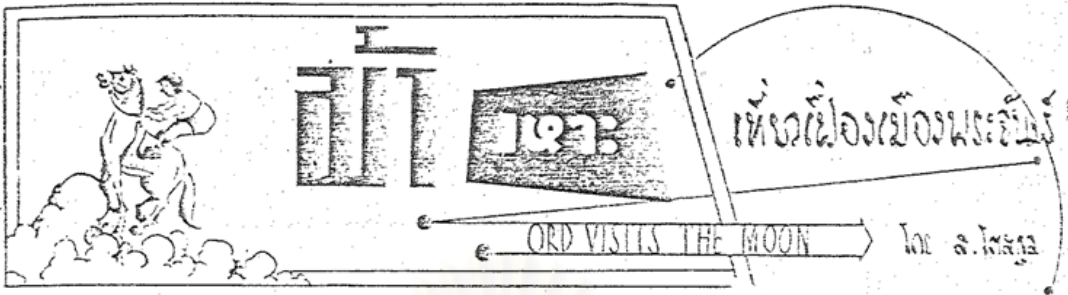
มิตรหญิง

เรากลุ่มสตรีที่ขยันขันแข็งโดยออกสู่สายตาท่านแล้ว พร้อมทั้ง
คำชื่นชมของสังคมและผู้หญิงได้มาสู่ด้านงาน ในระยะเวลา
ได้ ๆ กัน การตกเป็นภาระที่หนักอึ้งการหมกหมุ่นเป็นเครื่องชดช้อยให้
เกิดกำลังใจและความมั่นใจในอันที่จะ พยายาม ดำเนิน การ ให้
เป็นประโยชน์อย่างแท้จริงแก่เพื่อนหญิงซึ่งความมุ่งหมายของ
เราที่ได้แสดงไว้ ในฉบับนี้หวังว่าคุณผู้พิเคราะห์ท่านได้กรุณาตั้ง
เกล้าความดี แขนงต่าง ๆ อาทิเช่นการประกอบอาหารว่าง
การจัดดอกไม้ และนวนิยายขนาดสั้นมารวมด้วย ...และยัง
มีคำชมจากลูกาพบุรุษผู้หนึ่งซึ่งให้กำลังใจอันดีแก่เราว่า
“The Lady shows signs of being a U-magazine for Thai
ladies” ซึ่งเราขอขอบคุณด้วยใจจริงใจ ณ ที่นี้ด้วย

อนึ่งเพื่อนหญิงฉบับที่แล้ว เป็นฉบับปฐมฤกษ์ การจัดทำ
ทำจึงเป็นไปอย่างเร่งรีบ เพื่อให้ทันกำหนดเวลาฤกษ์... การ
พิมพ์จึงมีผิดพลาดอยู่หลายแห่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการลงนาม
“ดอกไม้งด” ได้ผิดพลาดไปมากที่ได้ไปเปลี่ยนแปลงฐานันดร
ศักดิ์หม่อมหลวงของท่านเสีย แต่เป็นการกระทำโดยวิธิน่าไม่
บังการณของช่างเรียงพิมพ์จริง ๆ มิได้เจตนาจะลบหลู่ประการ
ใด เพราะการพิมพ์หน้าหนังสือมีมานานกว่าครึ่งศตวรรษจาก
บรรณาธิการ ซึ่งบังเอิญคิดชดช้อยในต่างประเทศ บรรณา
ธิการต้องชดช้อยใจ ณ ที่นี้ด้วยเป็นอย่างยิ่ง

ในฉบับนี้ได้จัดรายการเล็ก ๆ น้อย นึกว่าสำหรับเด็กมา
เพิ่มเติมอีก และขอเชิญท่านทั้งสามใจในการประพันธ์นิยาย
สำหรับเด็กเรื่องมาโปรดจัดซึ่งรางวัลเพื่อเป็นการ รวบรวม
และช่วยให้ความบันเทิงแก่เยาวชน นิยายทุกเรื่องที่ได้มาส่ง
จะได้รับรางวัล และเรื่องที่ดีเลิศหนึ่งเรื่องจะได้รับรางวัล

๑๕๐ บาท

คุณหนูคิดว่าฮึดจะได้ไปพบอะไรใหม่ ๆ แปลก ๆ ที่โลกพระจันทร์ ลองเขียนสั้น ๆ
สักไม่เกิน 1 หน้าฟูสเก็บ มาเล่าสู่กันฟังบ้างตามความคิดของคุณหนู ส่งมายังบรรณา
ธิการ ๆ จะมีรางวัลให้สำหรับผู้ที่เล่าได้สนุกกับเพื่อนที่สุด

ตัวอย่างโฆษณาใน ราวที่ 2499

● MOTHERS

Fortified

OVALTINE

contains nutritive properties, including extra vitamins, helping to replace lost energy and maintain fitness.....

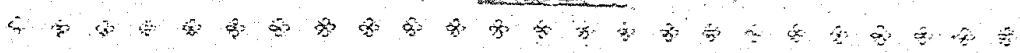
ตัวอย่างโฆษณาใน เรวกี 2499

..... stoffels' cotton novelties of lasting beauty

three dimensional in elegance and looks

obtainable at ran nai chan

โอ เกษณีโชวีเกิดฉาย อานคำอธิบายที่กล่าวถึง

ดวงจันทร์

ในหนึ่งบาท

ลงฉบับสารสารบันเทิง และ ความรื่นเริงใจของชาวไทย

ออกวางจำหน่ายทุกอังคาร-พฤหัสบดีและเสาร์

ฉบับที่ ๕ วันพฤหัสบดีที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๐๔

ออกฉบับที่ ๘ วันอังคารที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๐๔

ท่านหญิง ปด้อย รด เตียว ไปตามสวนโค้งของทันตชน
 "ท่านหญิงได้องค์เดียวในชีวิต ไม่ว่าจะเหยียบย่ำบนพื้นแผ่นดิน
 ของใคร"

"ก็พูดเหมือนกับว่า ยังจำไฮฮุนจากกริมมีปากของฉันทิต"
 ทรงชน

"กระท่อม"
 "มันเป็นรสสัมผัสครั้งแรกที่ฉัน
 ให้อัปกริยา สมนิวแล้วที่จะจ๋า
 แต่ฉันเรอว่าฉันก็รักงั้น เพราะ
 มันเป็นเหตุการณ์ เมื่อสามปีก่อน
 นึกก็ไม่ไรในเมืองไทย อึกประการ
 หนึ่งฉันเอง ก็เป็นฝ่าย ที่ควร ลูกฉัน
 มันจะจ๋าตาม"

"ท่านหญิง! กระท่อมยังมี
 นึกถึงวันนั้น ยังจำได้ ที่ถูกกระท่อม
 หนึ่งยังคอยความรักอยู่ ไม่ใช่
 อย่างท่านหญิงเจ้าพระทัย"
 เราพูดไว้โดยไม่มีองค์คิด วณ
 สบอรรถกรแรงความเร่งด่วนอึกครัง

หญิง มันแหวกเปลวหมอกลอยเป็น
 สายบางๆ ชอกไปเบื้องหน้า หาย
 สองดวงกำลังเดินหมื่นคนชอก มนุษย์
 เบื้องของพาทนกันงาม ที่เคตชน ผ่าน
 ไปนั้นอย่างมรยา.....

"ชยาข้างพุทธศกวี ฉันทักตั้ง
 ระเบียบกำหนดทวยช"

"ท่านหญิง"
 เราหลังเต็มเสียง

"เธอใหม่ หลีกฐานฉันทมี
 ควบ ชยาลมว่าเจ้าที่เคตชอยู่
 กรุงทวยชกทั้งองค์ ทำไมฉันทจะไม่
 ภิวงทวยชเวสเฟลตามเคย กวีไทย
 บอกรว่าทวยชใหม่เบอมาถึงเมืองไทย

สายฝน

โดย... ร้อยสี่ พงษ์วราสิน

เรื่องของความรัก-เสียสละอันสูงเกินใจระหว่างหญิงผู้ทรงศักดิ์กับชายสามัญ
 ฤกษ์ในฉบับนี้

สุภาพสตรีอันสูง

ครองทิพย์

พระทันตกรรม
ของครองทิพย์
เพิ่มเติมความ
สวยงาม

โรงงานยาสูบ
นครนครราชสีมา

ในสิ่งอันสูง

โฆษณาในประเทศไทย 2507

ฉันมาอยู่ใหม่ เห็นเขาไม่
 กี่วัน เขาก็แจวอ่าวไปบ้านเขา
 แล้ว ฉันยังไม่รู้ หรอกบ้างว่าเขา
 หวานจ้อย เข็น เขียบ แก่ โหน”
 นางสาวลาลีพูด อย่างไม่ อนาทร
 ร้อนใจ “แหม... ซื่อเสียโก
 เขียว ผัวก็ฐานะแค้นนั้นแหละ
 อยู่บ้านไม่เล็ก ๆ มีกินใช้ก็อย่าง
 มากสองคนก็อื่กับฉัน แต่
 เวลาใช้ ทำ รวาก็มี สัก สามสิบ
 คน!”

“คุณปลกรเขา ไม่ใช่ คน รั
 ววยมาจากไหนก็จริง แต่คุณ
 พานนี่เขาลูกพี่ คึกขยาค่ะ แม่
 เขาชื่อคุณนายพริ้ม นามสกุล
 พักถาน ผัวเป็นคุณหลวงเป็น
 คนชื่อ ๆ และอายุสิ้นคุณนาย
 จึงยากจนมาก เวลาที่คุณนาย
 เข้าห้องเล็ก ๆ อยู่ สุขภาพก็ไม่
 ค่อยจะดี ทุกคนเรียกว่าแม่พริ้ม
 ไม่มีใครเรียกคุณนายเลย สักคน
 เดียว คนเราพอเงินไม่มี ส่ง
 ราคามันก็หาขยับไปเอง”

“อย่างนี้กับฉันเมื่อไหวเงิน
 เกะราตรีก็ขึ้นเหมือนมีดาวลอย
 ขึ้นมาเห็นหน้าผากส่องแสงอึม ๆ
 ใช่ไหมบ้าง?”

“ฉัน ไป คน เกียว เกอะ ยะ
 ฉันมันแก่แล้ว และก็ปลงก
 แล้ว แก้วก็คนอย่างแทะนะ อย่า
 ก็คิดว่าโตแล้วจะเวียนสักเลย ฉัน

เห็นแก่ไปทำบ้าน เป็ย อยู่ใกล้
 คุณปลกรทั้งหลายครั้งแล้ว บ้าย
 การนำฉันจะบอกให้”

นางสาวลาลี ถิ่น น้ำ ลือ
 “โคโรบอกมีว่าฉันไปบ้าน เมือง
 ใกล้ นาย ค้วย ความ คึก เขียว ๆ
 อย่างนั้น? ฉันเห็นเมียเขาไม่อยู่
 ก็คอยช่วยเหลือเท่าที่ฉันจะ ช่วย
 ได้”

นางจ๋าหึ่ง นึกจะบอกว่า
 “เอาละ อย่าก็คจะช่วยให้มากจน
 เลยขอบเขต ก็เป็นอัน ไร่ได้!
 เพราะถึง คุณพานนี่ จะ ไปแล้ว
 แต่ฉันก็ยังกลัวนาให้เขา กลับมา
 อีก เขาเป็นคนที่ ไม่ ถูกคู่ใหญ่
 ไม่วังแก่ฉันอ้อ พุคจากก็อ่อน
 หวาน ฉันยังก็กักคือเขาอะยะ”
 แต่แกก็ไม่พูดเพราะเชื่อว่าไม่จำ
 เป็นแล้ว เพราะถ้าคุณปลกรของ

แกเคยกึกที่จะคุกกึก กับ แม่ลาลี
 ผู้มีผิวเป็นเม็ทเ็น ของ ลาลี คนนี้
 คุณปลกรก็ก้งไม่ควากโฝงหางออก
 มากถึงที่ไถทำเมื่อกะก็

ปลกร วิทยุเกียรติ เกินเข้า
 ไปในห้องรับแขกเล็ก ๆ ของ
 เขา เบิกวิทยุหม่น โต้เพลง ไทย
 เกิมที่ไพเราะเพลงหนึ่ง เขานั่ง
 สงบนแก่ใจ พังอยู่ครู่หนึ่งก็รู้สึก
 กิดถึงพานนี่ ภรรยา ซึ่ง แม่ เธอ
 ไม่ไถ่แต่งงานกับเขา ด้วย ความ
 รัก แต่เธอก็ทำหน้าที่ของ
 ภรรยาอย่างเต็มพริ้ว เธอรู้ ว่า
 เขาถูกหญิงคนหนึ่ง ทัก อัก ค้วย
 ภาพละ ไปแต่ง งาน กับ คน อื่น
 เขามาหาเธอ ค้วยบากแปลที่
 เหวอะหวะและภาดัง กลัดกันเอง
 เธอเองและมารู้ค่ากำลัง ยาก จน
 ไม่มีที่ทิ้ง เมื่อเขาขอความรัก

เธอผู้หัวใจยัง วางเปล่า ก็ยหนักที่
 จะแต่งงานกับเขาเพื่อเป็น ผู้ รัก-
 ขาแปลหัวใจให้แก่เขาและ ช่วย
 ให้มารดา กับคนเองมีที่พึ่งที่
 อาศัย แต่การกลับปราวกว่า
 เขาไม่ชอบมารดาของเธอผู้อ่อน
 แอและซีโวก เขาบ่อย ๆ แสดง
 ให้เห็นว่าเขาเป็น คน โม โหร้าย
 และคงที่นางจ๋าหึ่งจะแอบ นินทา
 ว่า “ซีเหินฮัวชัแน่น” จนใน
 ที่สุดคุณนาย พริ้ม ก็ชอบเสีย ผัว
 อ่าลาไปเข้าห้องแถวอยู่คน คิ้ว
 พานนี่ทนความไม่ โห ร้าย
 และความเหินฮัวชัแน่นของ ปลกร
 อยู่ได้สองปี มาเร็ว ๆ นี้ เพราะ
 เขาหงุดหงิดกว่าเก่าและพาล
 หาเรื่องทะเลาะเบาะแว้งกับเธอ
 บ่อย ๆ เธออดทนไม่ได้จึง
 ตามเขาว่า

นราวดี

แม้งานประพันธ์จะไม่ไรงานที่เธอคิดถึงเป็นอา
 ษินส์เธอก็สามารถทำได้ ไม่น้อยไปกว่างานหนักซึ่ง
 เป็นอาชีพอันมีเกียรติของเธอ นวนิยายหลายเรื่องที่
 เธอเขียนมาแล้วได้ วัลการ คือนับจากผู้อ่านเป็นอย่างดี
 กึกก้องเรื่อง คุณผู้อ่านจะจงจำบทความวิถัน
 ประทับใจของพาราภาวและศกในน้ำตาควา หรือ
 เก็กสาวและสร้อยอ่อนหวานของเธอ เพรี่ศฤดี ในสนะสถาน
 ได้เป็นอย่างดี พระเจ้าแลสร้ง เป็นแนวหนึ่งทีห่างไกล
 กับสองเรื่องทีกล่าวถึงนี้ แต่ในกันความสนกลสนาน
 น่าอ่านแล้ว เรื่องพระเจ้าแลสร้งย่อมไม่เบ่นรองเรื่อง
 ใด.

เติลิเมลิวันจันทร์

เปิดรับโฆษณา

□ วันที่ ๒๒ ฉบับที่ ๑๑๑๖/๒๕
□ ประจำวันจันทร์ ที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๔

ก่อนจะถึง ก. สุรางคนางค์ และ 'บุศยมาล'

ฉบับใหม่และเทศกาลตรุษจีนกันแล้ว...
วันคืนหมุนเวียนเร็วนัก อีกไม่กี่สัปดาห์ - ท่านก็จะได้พบกับอีกเทศกาลหนึ่ง นั่นคือ, สงกรานต์

หนังสือพิมพ์เหมือนเกมสรวปชีวิตกันทั้งหลาย ที่ต้องการความสดชื่น, ความใหม่อยู่ เติลิเมลิวันจันทร์ ก็หนีไม่พ้นกฎเกณฑ์อันนี้ ภาพหน้าที่ของเราก็จึงมีอยู่แต่ว่า ทำอะไร จะเพิ่มความสดชื่นและความใหม่ให้แก่ท่านผู้อ่านได้มากน้อยแค่ไหน? เพียงไร?
อย่างที่เคยเขียนให้ทราบไว้แล้ว เราจะเห็นนายชายเวทย์คู่ใจจาก ก. สุรางคนางค์ หรือ 'พี่เล็ก' ที่นันทอุทยานพืชน และฉบับใหม่ล่าสุด ของ "บุศยมาล" ในปลายเดือนนี้ สองเรื่องสองตอนในความนิยมของท่านผู้อ่าน คงจะทำให้ เติลิเมลิวันจันทร์ เบ่งเหี่ยว ท่านผู้อ่านไม่มากก็น้อยอย่างแน่นอน

"เพ็ญสวัสดิ์" ของ จุลลดา ภักดีภูมินทร์ กำลังเริ่มผ่นพ้นทศวรรษ และนางเองก็มีชีวิตอันค้ำฝันที่ผู้ นอกเหนือไปจาก "อินชาวาฬ" ของ กาอุษา นาคันคิน, "อึ่งอึ่งเตา" ของ ราตรี ธรรมรัตน์, "เขาน้ำร้อน หนึ่ง" ของ อิศรา อุณหสถล, "โล่นาฬิกา" ของ ทนตเกียรติ, "ไอ้ไอ้ประยา" ของ เสข ธรรมรัตน์, "ปิ่น" ของ อ้อย อังฉวิกร, "เพลงแก้ว" ของ สตีเฟ, หมอลูกหม่อ ของ สุวารี, และ พลังบรรจงนาม ของ แม่ น สตรี ไม้มบเรื่องสลับและเรื่องชุดขนาด ๔-๖ ตอน ซึ่งกำลังได้รับการตอบรับอย่างแถมอกรวาทีย์ เป็นนิยายพิเศษที่ปรารถนาให้ท่าน เรืองร้อนและเรื่องชุดขนาดนี้เวลานี้ไม่ยกขายไปสารการวรรณกรรม อดที่ว่า เราจะส่งเสริมให้หนังสือคุณค่าของเมืองอย่างจริงจังหรือไม่เท่านั้น ซึ่งเรา เติลิเมลิวันจันทร์ เติลิเมลิวัน และภาคภูมิใจที่ได้รับบริการตอบรับจากท่านผู้อ่านอย่างกว้างขวาง

อีกเรื่องหนึ่งที่ต้องเขียนให้ทราบ ก็คือ การตอบปัญหาในคอลัมน์ "หัวใจป้อนเนื้อ" ของ เจ้ากอกแก้วประกายกาวี ณ เชียงใหม่ ไม่อาจทำให้ได้ทันใจของท่านเจ้าของปัญหามากๆ ตามไปเป็นจำนวนมาก จำเป็นต้องทยอยนำส่งฉบับละปัญหา ทั้งนี้ก็เนื่องมาจากหน้ากระดาษน้อย ขอให้ท่านเจ้าของปัญหาคอใจรอกอบคอบแก้ด้วย แม้จะเข้าไปยังก็หวังได้รับข้อคิด สิ่งดีๆด้วยเรา เติลิ เม ลี วัน จั น์ รี่ ป รารอดทา ก็คือ ขอเป็น "ที่รัก" ของผู้อ่านตลอดไป.

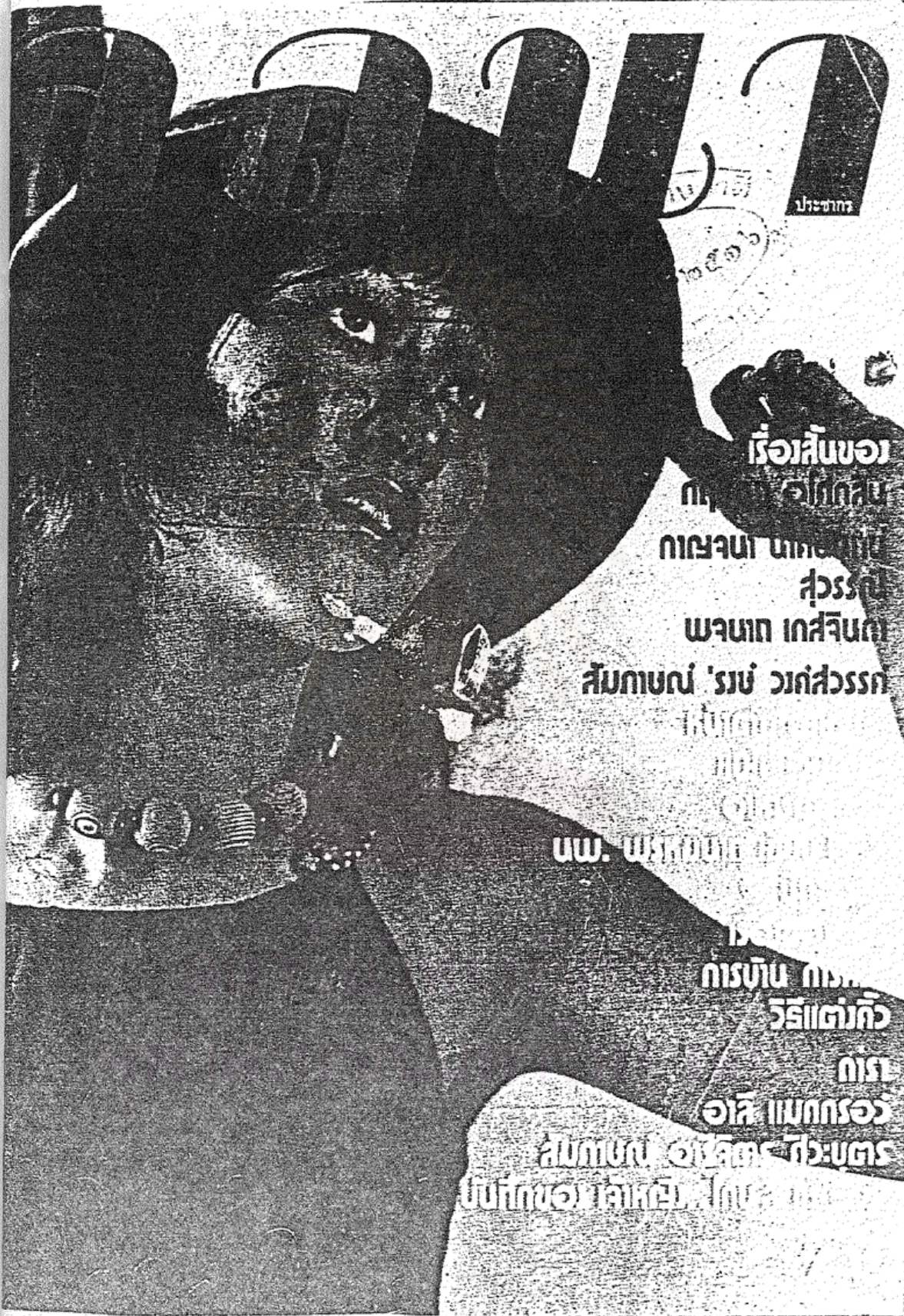
หน. บรรณาธิการ.

ราคาฉบับละ ๓.๕๐ บาท

Table with 3 columns: Title, Author, Page. Includes items like 'อินชาวาฬ', 'อนุภักพรานฉบับขยาย', 'เขาน้ำร้อนหรือชื่อ จน จุกส์ อิศรา อุณหสถล'.

ภคธิดา นภาพร รองमित เอ. ซี. ๗๐
แสดงปกและสารบัญฉบับ
แบบใบโอ โย ซิง ฉวิธา รุขประภา, รันธนูสี ติพาน-
กวาง ออกแบบคังหม-กังนภา แบบรองเท่าของ สีสอง
ประสิทธิ์ เสือธอง กำก้อง

บริษัท แป๊ะเหล่งจำกัด เรื่อง
□ ผลิตและเผยแพร่: บริษัท แป๊ะเหล่ง จำกัด และ
□ ผลิตและเผยแพร่: บริษัท แป๊ะเหล่ง จำกัด
□ ผลิตและเผยแพร่: บริษัท แป๊ะเหล่ง จำกัด

เรื่องสั้นของ

กฤษณ์ ใจดีกับ

กาญจนา นาคะ

สุวรรณี

พจนานุกา

สัมพันธ์ 'รณ' วงศ์สุวรรณ

วิไลวรรณ

วิไลวรรณ

วิไลวรรณ

บพ. พงษ์เทพ

วิไลวรรณ

การบ้าน การ

วิธีต่างๆ

การ

อาชีพ แมกกร

สัมพันธ์ วิไลวรรณ วิไลวรรณ

บันทึกของ วิไลวรรณ วิไลวรรณ

มดศรี

25

*สมทรง เล่นอ....

นิทาน หุ่นน้อย

เกอร์ ไปตกปลา

ใกล้ ๆ บ้านที่เกอร์อยู่ มีลำธารใหญ่ไหลผ่าน เช้าวันหนึ่งเกอร์ออกไปที่ลำธารกับพี่พี่ที่สนิทของคนด้วยความหวังว่า จะตกปลาตัวใหญ่ ๆ มาเป็นอาหาร

เมื่อมาถึงริมฝั่งน้ำ เกอร์นั่งลงไต่ริมไม่ใหญ่ และเหยียดสายเบ็ดลงไปในน้ำ ฉับพลันนั่นเองทันเบ็ดเริ่มเคลื่อนไหว

“เราคงได้ปลาแน่แล้ว” เกอร์ฮานอย่างตื่นเต้น

พี่พี่รีบตรงเข้ามาใช้สวิงเข้าช่วย มีสังทศตเบ็ดแน่น ๆ หลังจากทเกอร์และพี่พี่ได้ใช้ความพยายามอย่างมากทั้งสองก็กระตุกเบ็ดขึ้นมาจากน้ำได้ แต่แทนที่จะเป็นปลาตัวดอยที่เบ็ด กลับกลายเป็นรองเท้าหุ้มส้นเก่า ๆ ข้างหนึ่ง

ผิดหวังเหลือเกิน! ด้วยความรังเกียจเกอร์ขว้างเจ้ารองเท้าข้างนั้น เข้าไปในพุ่มไม้โดยพยายามให้ไกลที่สุดเท่าที่จะไกลได้

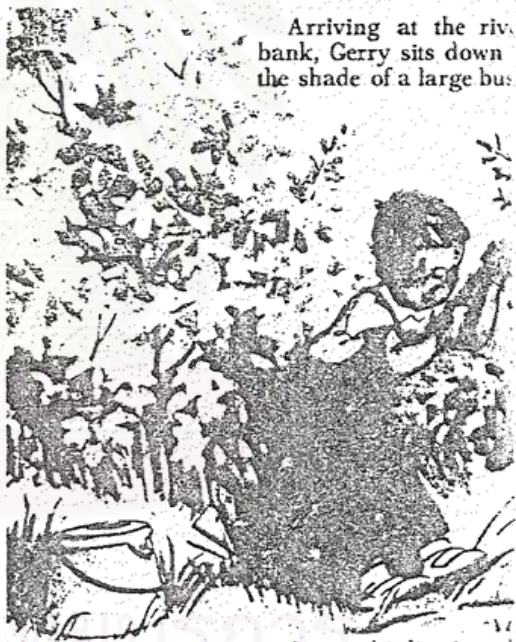
ในราว 2-3 วินาทีต่อมา เสียงก้งไม้ดังขึ้น ทำให้เกอร์ต้องหันไปต

ไม่ใช่ใครที่โหนหรือก ที่แท้ก็คือบัลลูนเพราะหรัายนั่นเอง บัลลูนโดนรองเท้าข้างเกอร์ขว้างออกไป และเผื่ออุสวลงไปบนเขา

GERRY GOES FISHING

“Near the house where Gerry lives there runs a large stream. This morning Gerry and his dog, Taffy, are going to the stream and hope to catch a nice big fish for supper.”

Arriving at the river bank, Gerry sits down the shade of a large bush

and casts his line into the water. Straightaway the float starts to move.

“I’ve got something!” cries Gerry excitedly.

Taffy rushes to help him with the net.

At last they have it. After much effort the line jerks out of the water, but instead of a fish on the end of it, there’s an old boot!

เรียบง่ายท้อยคำ

ผ่าตัดสังกม

ความเพียรของสังกมทุกวันนี้
ก็ต่างคนต่างมีอภิสิทธิ์
ต่างอิทธิพลต่างเดชต่างฤทธิ์
ต่างกัณฐิครระบอบต่างกอบโกย
คนรวยยิ่งใหญ่ย่อมได้เปรียบ

คนจนนั่งงีบหัวโทษ
ทำงานหนักเฉยเฉยไม่เคยโว
โดยถูกทนนิยมศรัทธา

ข้าแต่เทพเจ้าแห่งความยุติธรรม
ขอมแหบสาจระขำแล้วหรือ
พระหัตถ์อ่อนพระบาทอ่อนถูกค้อนคือ
ความยุติธรรมคืออะไรกัน
เราจะนั่งดูตายอยู่ได้หรือ

กนขาจนแสนซอถูกบั่น
ความระขำตาตายทุกวัน
ควรตงโทษราชทัณฑ์ใด

ช่วยกันตะตักขาให้สาสม
กนล้มเราไม่ข้ามแต่เหยียบไว้
กระแทบกระแทบให้สาแก่ใจ
แล้วลากซากศพไปให้กนจนดู

เอาคืบเขยคุดหน้ากนระขำ
เทอความยุติธรรมเราตองสู้
หลังแห่งมวลชนก้อตราช
พร้อมเดินสู่กฤหาสน์ฟ้าดพัน

เทพเจ้าแห่งความยุติธรรม
ประทับประจำในใจไซ้ในฝัน
โปรดให้คืนไฟในกลาบทวนหาถิ่น
เทอสร้างสรรกสังกมอุดมการ

๖ ธันวาคม ๖๖

ถูกคงรู้ได้โดยไม่ต้องบอก ว่า สังคมมันควรจะถูกแก้ไขแล
จากทุกฝ่าย แม้แต่ตนเอง โดยหน้าที่ของแต่ละคนด้วย
ความรับผิดชอบที่สุด และสำหรับคนที่ทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้
เขาก็ควรถ่ายทอดออกมาจากวิญญาณโดยตรง

อยากขอให้คุณมีความเห็นใจบ้าง แล้งๆ เเซ๊ๆ แต่วัน
กลับไม่มองความจริงกัน ความจริงที่คุณอาจจะรู้สึกเจ็บปวด
แต่นั้นคือสิ่งที่คุณแก้ไขไม่ได้ และจะต้องเผชิญหน้ากับมัน
นี่เอง

อย่าหวาดกลัว

ท่าน ไม้มค่อมมิวนิสต์ ท่าน ไม้มฟ้าซชีสม์
ท่าน ไม้มรนาช ท่าน ไม้มารึก
ท่าน ไม้มเมมา ท่าน ไม้มชดเคอร์
เดนนตายแล้ว สตาลินตายแล้ว
มุสโสลินีก็ตายแล้ว

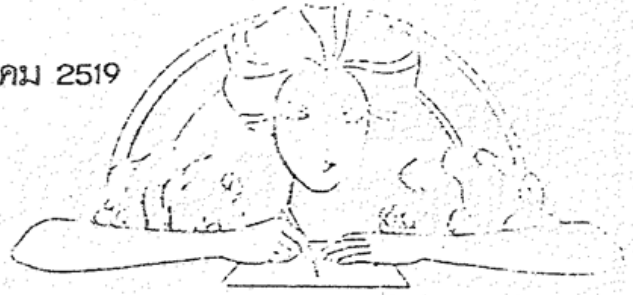
บางคนก็บอกว่าโฮตตายเสียแล้ว
ท่านจึงไม่มีอะไรทั้งหมด และ....
ไม่เคยมีสิทธิ์เสรีภาพตามที่เขากล่าวถึง
ท่านมีแค่เพียง ความยากจน การเอารัดเอาเปรียบ
การกดขี่เหยียดหยามของนายทุน

ท่านจึงไม่มีอะไร
มีแค่ความร่ำรวยของเผด็จการ
คอมมิวนิสต์เราไม่รู้จัก
ฟ้าซชีสม์เราไม่รู้เรื่อง
นาชเราไม่สนใจ และ...

ประชาธิปไตยที่เราไม่เคยเห็น เราไม่เคยเห็นอะไรเลย
เราเห็นแค่เพียงความอดอยาก
เห็นแค่เพียงความหิวโหยของพวกเราเท่านั้น
มองเห็นแต่เพียงหน้าตาของพวกเราเท่านั้น
นั่นคือสิ่งที่เราเคยพบเห็นมาในอดีตแห่งยุคศัก
ขอมอย่าได้ปรากฏให้เห็นออกเลขนับสงแก่คน

๖ ธ. ๖๖

หญิง เป็นนิตยสารสำหรับผู้หญิงเป็น
ผู้หญิง จัดพิมพ์จำหน่ายเป็นรายเดือน โดย
บริษัทสื่อสารโทรคมนาคม จำกัด มุ่งหมายให้เป็นที่
อาหารสมองเพื่อนคู่คิดมิตรภริยาของหญิง
ไทยยุคใหม่ บรรณาธิการ น.ศรีประจักษ์
ขอเขียนทุกชนิดจากบุคคลภายนอก หาก
ขอเขียนนามเนื่อหาสาระดีควรจะได้นำ
พิมพ์ในนิตยสาร และผู้เขียนจะได้รับค่า
ตอบแทนตามสมควร แต่สงวนสิทธิ์ที่จะ
ไม่ส่งคืน เว้นแต่ผู้เขียนแจ้งความจำนงขอ
คืน โดยแนบตราไปรษณียากรจำนวน 3
บาท มากับต้นฉบับด้วย หรือมากับแจ้ง
นามจริงและที่อยู่ชัดเจน

หญิง วางจำหน่ายทั่วราชอาณาจักร ราคา
15 บาท ค่าสมาชิก 80 บาท ต่อ 6 เดือน
และ 150 บาทต่อหนึ่ง บอกรับเป็นสมาชิก
ได้ โดยติดต่อผู้จัดการฝ่ายสมาชิก บริษัท
สื่อสารโทรคมนาคม จำกัด ชั้น 7 อาคารพาณิชย์
518/3 ถนนเพลินจิต กรุงเทพมหานคร
โทรศัพท์ 520175-7

หญิง บริษัทสื่อสารโทรคมนาคม จำกัด เป็น
เจ้าของ อารีย์ ศรีบรรพต เป็นบรรณาธิ-
การผู้พิมพ์ผู้โฆษณา อารีย์ สนิทจรัส
เป็นบรรณาธิการบริหาร อุดตาสวัสดิ์ กลิ่น
ปรีชา เป็นบรรณาธิการฝ่ายศิลป์ ห.จ.ก.
บรรณกิจเทรดดิ้ง เป็นผู้จัดจำหน่าย โทร
ศัพท์ 825520 และ 814213

สารบัญ

ข่าว	วิ่งไปกับโลก ...	3
	หอกข้างแคร่ของแจ็กเกอร์สัน เคนเนดี โอนาสซิส ...	4
	เจ้าฟ้าหญิงแอนน์แห่งอังกฤษอาจดำรงตำแหน่งรัชทายาทคนที่ 2	5
	สภาพสตรีอเมริกัน 12 คนประจำปี 2518	16
ราคาหญิง	ตลอดปี 2519	7
สารคดี	สหรัฐอเมริกาฉลองครบรอบ 200 ปีแห่งการปฏิวัติ	48
	บัสตรีแตกที่ผ่านไป ให้อะไรกับผู้หญิงบ้าง	24
	แพะเมืองผี ... ทรก	74
	ชีวิตใหม่ที่แฟรงก์ซาฮง	76
	ของฝากจากเยอรมัน	14
มุมผู้หญิง	อ้อยอยู่กับปาก ... น้ำพริกน้ำใจ ...	27
	เทคนิคในการแต่งหน้าและทรงผม	33
	แฟชั่นไทยจากเกนหลง	38
	แฟชั่นพิเศษจากอังกฤษ	98
	ว่าด้วยเพชรพลอย ... โทรศัพท์ ... คิวเซิน ... มาทำดอกไม้	82
	แก้แค้นเถาะ ... เครื่องประดับที่เก๋และน่ารัก	110
เรื่องสั้น	ความหลัง	42
	นวมอ	114
เรื่องแปล	จดหมายจากทูตา ของ บอริส ปาสเตอร์แน็ก	18
เรื่องยาว	เก้งแก้ว	56
ปกิณกะ	อารมณ์ขันของคึกฤทธิ์ ปราโมช	92
	ตัดตวาท	36
	นอกเวลา	8
	คนตาชาก	3
	ปล้นกับเพศศึกษา	94
	ผู้หญิงมีรสนิยม	120
	ภูเขาวงกตของมีหนาม	
	หุถุคนตรงน	

วิ่งไปกับโลก
วิ่งไปกับโลก

วิ่งไปกับโลก

วิ่งไปกับโลก
วิ่งไปกับโลก

เจตนารมณ์ 8 มีนาคม

ได้มีการประกาศเจตนารมณ์ร่วมกันที่หอประชุมมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในวันที่ 7 มีนาคม 19 โดยกลุ่มสตรีผู้ใช้แรงงาน กลุ่มผู้หญิง 10 สถาบัน และศูนย์ข่าวสารสตรีแห่งเอเชีย

ทุกกลุ่มมีจุดมุ่งหมายที่เหมือนกันคือ ต้องการปลดปล่อยตัวเอง ต้องการทำลายการกดขี่ขูดรีดทั้งทางชนชั้นและทางเพศ

เพราะ ในประวัติศาสตร์ที่ผ่านมา ผู้หญิงต้องถูกกดขี่ ต้องถูกโกงค่าแรง เธอต้องทำงานเท่าผู้ชาย แต่ได้ค่าแรงงานน้อยกว่า เธอถูกเก็บอยู่แต่ในครัว กรอบงำความคิดว่า ผู้หญิงต้องเป็นแม่บ้านที่ดี เป็นแม่ที่ดี และเป็นเมียที่ดี

ผู้หญิงที่เข้ามาทำงานเป็นกรรมกรในเมืองหลวง ต้องประสบกับปัญหาต่างๆ มากมาย ไม่มีสวัสดิการ ถูกเอารัดเอาเปรียบ จนผู้หญิงส่วนมากต้องหันไปยึดอาชีพโสเภณี

ผู้หญิงจึงต้องรวมกันต่อสู้เพื่อสิทธิสตรี

การต่อสู้ของสตรี จึงต้องต่อสู้ตามแนวประชาชน

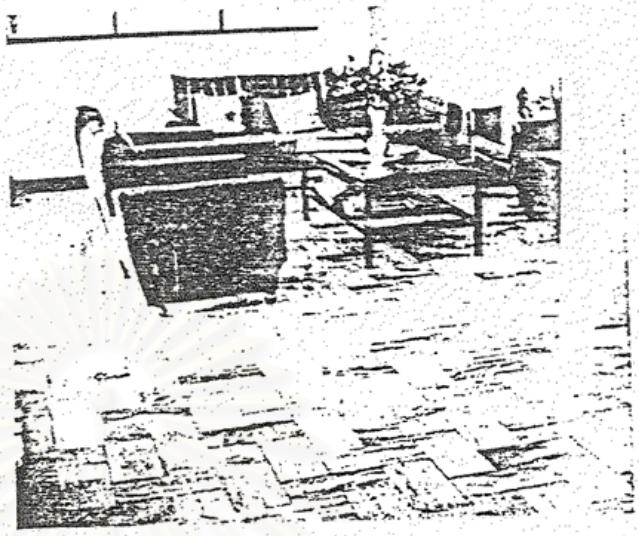
เจตนารมณ์ 8 มีนาคมจึงแยกไม่ออกจากการต่อสู้เพื่อให้ประชาชนมีเอกราช และประชาธิปไตย

หินอ่อนสุโขทัย

สัญลักษณ์ของความสง่า และบ่งบอกการสนิยม

พระอริยวงศาคตญาณสมเด็จพระสังฆราช
เจ้าคณะภาคกลางและเจ้าอาวาสวัดระฆังโฆสิตาราม
จังหวัดนนทบุรี เลิกคิดว่าหินอ่อนเป็นสิ่งที่ไกลเกินฝันเสียที
เพราะมีคำกล่าวถึงหินอ่อนปูซุ้มศาลาหน้าวัดสุทัศน์
พระอารามหลวงระ 365 บทเท่านั้น

บริษัท สุโขทัย หินอ่อน จำกัด
Sukhothai Marble Co., Ltd.

โชว์รูม: 930 ถนนพระราม 4 ตรงข้ามสถานเสาวภา กรุงเทพมหานคร โทร. 38778, 33507
โรงงาน: หมู่ 6 ตำบล กลางดง อำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย

ผู้ชายคนสุดท้าย
ที่ไว้ใจได้
คือสามีของ
ดิฉันเอง

ผู้หญิงที่เป็นผู้หญิง อ่าน *หญิง*
เป็นประจำ

สาวสมัย

ฉบับประจำวันที่ 15-30 มีนาคม 2524

แผ่นสาวสมัย 3-18	ศตวรรษเลข 1	
แบบฉบับสาวสมัย 19-26	พ.ศ. ดร. บุญญา บริสุทธิ์	86
นวนิยายเรื่องยาว		
กามเทพเร่รัง		
วิภากรณ์	36	
นาค่างคืนเหี้ย		
พรเหี้ย	55	
ถาดนรกถกณ		
นรวิศ	62	
เขยเดือน		
บุษยามาส	65	
เรื่องสั้นจบในฉบับ		
คำสารภาพของสาว 24		
มรว. ชนม์สวัสดิ์ ชมพูนุท	27	
วัดชวด		
ทำนอง ประชารักษ์	44	
สาวสมัย 81		
เพลิง หิษณู	48	
เกมตั่วชวด		
อาราม นันทกร	82	
บันทึกลับของโกลด์สาว		
เถกเถก	94	
สารคดี		
สตรีทรรศน์		
สุรดา	32	
สุขภาพเพื่อชีวิต		
นพ. วิชัย คันโทจิตร	52	
ชีวิตนมคา		
เพ็ญศรี เกษลวี	68	
สารคดีการท้องเทียว		
บริสุทธิ์ ประสพรักษ์	78	
เพศศึกษา		
กำเนิดมนุษย์ ความรัก กามารมณ์		50
คาบรพา		
เชกกระทาวนเคอเวร์ลด์		58
ภัทรวดี		
กามนิกไขปัญหาวิชาการทางเพศ		74
กามนิก		
ปกิณกะ		
เข้มนักตักสว		
อนงค์นุช ภาชนะวรรณ	30	
"สาวน้อย"		
แนะนำวีธีเสริมสวยทรวดทรง		
ควงโยคะ		40
สาวน้อย		
เพือกถน		47
จรัสศรี บุญสม		
ตกแดง		60
วิชาญ หิมโกวิท		
ชวนถนชมรมส		70
บุหงา นาราศ		
บุพเพสันนิวาส		72
ชอครัก เสาวคนธ์		
ทวารักรักกันจนเป็นฉันท		76
ว้ออัลคา		
ชวชิต		88
จรัสศรี บุญสม		
ตามดวง		90
ภุชงค์ ศัลยกรรมันท์		
สนทนากับวะสาเพอน		97

ป.ก. ฉาวรัตน์ ยุคระยอง
 ร.ว. ศิริคุณา-เกษม-นันทภัค
 เอส.เอส.นรินทร์-กพ

ที่ปรึกษา
 พ.อ. อาจสีก คุ้มสว่าง
 ศ.ศ. ดร. บุญญา บริสุทธิ์
 นพ. วิชัย คันโทจิตร
ที่ปรึกษานิตยภัค
 สุชาติ เสียงสินชาติ
หัวหน้ากองบรรณาธิการ
 มรว. ชนม์สวัสดิ์ ชมพูนุท
ผู้ดำเนินงาน
 สุเทพ จิตต์ธรรมานิช
ผู้อำนวยการ
 วาตรี วิสารทะ
กองบรรณาธิการ
 ชูหา ศรีแก้วหล่อ
ชัยยุทธภรณ์ ไวยท้อย
อาราม นันทกร
รัศมี นุ่มดี
ฝ่ายภาพ
 เอส. เอช. หลิม
ฝ่ายศิลป์
 โอ้ง, ใ้, วัล
ฝ่ายโฆษณา
 สมพร มหฤทธิย์นันท์

คนไทย OSS

■ อาจารย์มัทนะเกษม และอาจารย์
ทับทิม กับ นักเรียนปัจจุบัน
ร.ร. ดารารามกุล ส่วนหนึ่ง

ปัจจุบันที่หญิงกำลังมีบทบาทสำคัญอยู่ในสังคมระดับต่างๆ ทดวงการ ไม่ว่าจะด้าน การเมือง การศึกษา ธุรกิจ หรือในอาชีพต่างๆ แม้ที่เคยเป็นอาชีพเฉพาะของชายก็ตาม เป็นต้นว่า แพทย์ นักกฎหมาย นักการเมือง ตลอดจนเป็นผู้นำของประเทศด้วย หญิงไทยก็นับว่าไม่น้อยหน้าผู้หญิงชาติอื่นเหมือนกัน

นพมาชถึงสังคมในระดับเมืองหลวง ซึ่งบทบาทหญิงไทยเป็นทกล่าวขวัญกันอยู่เสมอตามข่าวหน้าหนังสือพิมพ์ และตามวงสังคมต่างๆ ซึ่งเรารู้จักกันดีคือว่า มีใครต่อใครบางทมผล

งานในด้านสังคมสงเคราะห์ การกระทำดี เป็นสิ่งที่ควรค่าแก่การยกย่อง สรรเสริญ เป็นอย่างยิ่ง

ใน "กูธร" ที่มีหญิงไทยซึ่งมีผลงานในด้านสังคมสงเคราะห์อยู่มากเหมือนกัน และกระทรวงของท่านเหล่านี้ ก็เสมือนปลาทองพระ พระ ไม่มีใครรี ไม่มีใครเห็น เพราะเป็นสังคมซึ่งอยู่ห่างจากเมืองหลวงออกไป แม้จะใกล้ใกล้ แต่ผลงานของท่านก็มีได้ประจักษ์ระ มาตามหน้าหนังสือพิมพ์ หรือถูกกล่าวขวัญวงสังคมต่างๆ เพราะท่านกระทำด้วยควาบริสุทธิ์ใจจริงๆ มิได้มุ่งหมายว่าอยากเด่น อดดั่งอะไร "หญิงไทย" จึงมีใจที่จะได้เสนอข งานมาให้ท่านผู้อ่านได้รับทราบโดยทั่วกัน

ท่านคือ อาจารย์มัทนะเกษม นพศิริ อาจารย์เอก โรงเรียนถาวรานุกูล ซึ่งเป็นโรงเรียนสตรีประจำจังหวัดสมุทรสงคราม และยังดำรงตำแหน่ง เป็นเหรียญกษาปณ์ของสโมสรวัฒนธรรมหญิง จังหวัดสมุทรสงครามด้วย

ท่านจบฝึกหัดครู จาก ร.ร. เขมะสิริอนุสรณ์ ไร่ชวดเป็นครูอยู่ที่ ร.ร. น เป็นเวลา 5 ปี ต่อจากนั้นย้ายมาเป็นครูอยู่ที่ ร.ร. ถาวรานุกูล จังหวัดสมุทรสงคราม จนกระทั่งถึงปัจจุบัน นับเป็นเวลาถึง 30 กว่าปีแล้ว เป็นครูสมุทรสงครามโดยกำเนิด เรียกว่าเป็นชาวเมืองเดิมโดยแท้ สมรสกับนายสมบุรณ์ นพศิริ อดีตนายอำเภอเมืองสมุทรสงคราม ไม่มีบุรุษธิดาเลย

อาจารย์ มัทนะเกษม เป็นหญิงไทยซึ่งดำรงตำแหน่งมีความรับผิดชอบสูง ซึ่งสามารถในด้านการทำงานไม่แพ้บุรุษออกสามศอกหลาย แม้จะอยู่ในวัยกลางคน แต่ท่านก็มีลักษณะ สุขุมเยือกเย็นแววตาเต็มไปด้วยความเมตตาปรอง และยังกระฉับกระเฉงแข็งแรง ท่านเป็นสตรีที่มีความยุติธรรม และมีเมตตาธรรมประจักษ์ด้วยเหตุนี้ มุลนิธิ "ศิษย์เก่าถาวรานุกูล"

สามอเนก

ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 ประจำเดือน กันยายน 2520

สารบัญ

สัมผัสความรัก	24	พุ่มมาจากมาก	
สวนแบบคนไทย		กษัตริย์ บวรฤทธิ์	66
ขุณาเร	28	ลชภาพอนามย์	71
ความรักของเรไร		เนลา	
คำขวัญ บุญทวี	30	ภาคสอง	75
มั่งคั่ง		แม่ละเล็ก	
ขวัญ เทืองทอ	35	"มัน ๆ"	78
สามัคคีอย่างพระอาทิตย์ใหม่...ถ้า	38	โลกของน้อง	
ภรรยาที่หายาก	39	"ทศม"	78
นมลงกับดอกไม้		นพพร	
โทษขุณิ สมทรง	40	สทธิพงศ์ ตาเนตร	88
สตรีไม่ตรี		สัมพันธ์กับสามอเนก	
ชวนนท์ ฮศกร	44	"อวยรรณ"	85
รอยรัก หทัย แม่ อุก บำณ		อรุณีภา พรหมณี ภาวรงค์ดี	
ศักดิ์วณิช เรารั้ววณ	47	"แม่หวง"	98
ผู้หญิงของสามอเนก		หนังสือ	104
"บัญชาพร"	48	ซจกักเพ็งจระเข้ต้น	
ความห่วงการของน้อง		เทือง ร่มชู	106
นภาพ ธนอมศรี	52	จดหมายถึงคนสามอเนก ๆ	
จับกันบนพื้นที่หญิง		เมศกม กิมสามเดือน	109
นเรศ นโรปกรณ	55	สวนสามัคคีทิว ๆ	
ชีวิตของชีวิต		ไพโรจน์ อชเชน	122
นพรัตน์ ปราง	58	เฮม บัก อัก ประดิษฐ์	126
กวีสามอเนก		พนารัตน	134
ความกึ่งใจ "นิศากร"	58	เกษมชาตรี	
บาราชานนม		เพ-นา-อัน	144
ศิวัน บ้านหง	60	ตอนจดหมายแฟนเพลง ๆ	154
คนใกล้หม่อม			
น.พ. เอกม ตาง่างกร	63		

សេចក្តី

១១ វិច្ឆិកា ១៩៧០

លេខ
 ១២៣៤៥៦៧៨
 ៩១២៣៤៥៦៧៨៩
 ១២៣៤៥៦៧៨៩១០
 ១២៣៤៥៦៧៨៩១០១១
 ១២៣៤៥៦៧៨៩១០១១២
 ១២៣៤៥៦៧៨៩១០១១២៣
 ១២៣៤៥៦៧៨៩១០១១២៣៤
 ១២៣៤៥៦៧៨៩១០១១២៣៤៥
 ១២៣៤៥៦៧៨៩១០១១២៣៤៥៦

សេចក្តី

សេចក្តី

หนังสือ

คิดค้น รายบุทศ

จากบทกวีเรื่องในเล่ม

ฉอย เวชชาชวะ
หมและหน้าโดยร้านลูก ซอยอโศก
วรรณ อยุจินดา
หมโดย'เพ็ญ' สุขุมวิท

นิยายเรื่องยาว

- 30 ผีนางฟ้าสาว
ช่วงที่ ฉายจินดา
- 77 สาวมั่งงั่ง
วิภกรณ

เรื่องสั้น

- 22 ชื่อในฝัน
ทับทรวง

เรื่องนำอ่าน

- 43 เขาทศ
ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช
- 44 เรอตุค
เพชร เวชชาชวะ
- 116 หูหญิงวัน
วิภกรณ ชำนาญเวช
- 85 เรื่องเค็ม 'คิดค้น'
หญิงไทยหยาดไคหยาด...
- 18 สุดสปีคาคกับ 'คิดค้น'
ตามหลังสาวรอกี่สาว...
อินทรี

กลอนมันประจํา

- 39 ชวีคบนทํา
วิภกรณ

8 'คิดค้น' บันทึกรัก

- 119 หมอชื่อ 'คิดค้น'
วรัต
- 124 เรื่อง 'ห้อง' ฐี

62 กรวี 'คิดค้น'

- 64 'คิดค้น' ขวนซิม
นฤมล

66 คนรักบ้าน

- 69 ไม่ประคัย
"ก๊วนธัม"

70 เย็บปักถักร้อย

- 86 มอชวีค
จิตแพทย์วันนวม

89 ทํารักษา/บัญญัติวีค

- 90 ประสบการณ์สอนใจ
"ศรีนยา"

92 หมอ 'คิดค้น'

- 104 สุนทรย์ รมณ
'ไกรวุฒิ'-เชศวิม

12 'คิดค้น' มอชคนตรี

- 14 เมอ 'คิดค้น' ไปคหนึ่ง
โมคคตา มหาฤกษ์

58 'คิดค้น' ขวนซูปบั้ง

- 126 'คิดค้น' นริการ

106 เวกเค็ก

- 108 -งานทรวคทวง
รุ่งทิวา จุสเศระ

116 กฎหมายกับผู้หญิง

- เปรมศรี

แผ่น

34 รักกันมันดี... วันวาเลนไทน์

- 60 ตรนจัน' 20
- 110 แบบคนน้ำตมย'
- 112 ชุดรับชมรอนของนินา วิรัช

'คิดค้น' กับผู้อ่าน

- 6 'คิดค้น' แดอง
- 7 กุชกับ 'คิดค้น'

126 'คิดค้น' ฉบับหน้า

ผู้จัดทำ

บริษัท แอควานซ์ มีเดีย จำกัด กรรมการผู้จัดการ สมธิ ธนทองกุล ผู้จัดการฝ่ายขาย
และจัดจำหน่าย บรรณาธิการ จันทโรจน์ ผู้จัดการฝ่ายโฆษณา บรรณาธิการ วังศรีนันท์ พัทธนา
คำดีชัย ภาณุ อิงกะวดี หัวหน้าฝ่ายภาพ ไกรวุฒิ ไกรวงศ์ ผู้จัดการฝ่ายประชาสัมพันธ์ ทอชกรพิศ
เศศดาพร ส่วนประสานข้อมูล 968 ถนนพระราม 4 คลองจอกเหนือ ซน 8 กท. โทร. 2330204,
2330206-7, 2330083, 2330149, 2331800, 2335748
นิติศาสตร์ภิรมย์ จำกัด กรรมการ สมธิ ธนทองกุล บรรณาธิการบริหาร จันทรา ชัยนาม
ที่ปรึกษา กลคนศักดิ์ : ณฐน วิภาวดี อัจฉริ มัญจพรศักดิ์ ศศิมา ศรีวิกรม์
กองบรรณาธิการ พัทธนาภิรมย์นาม ทางนทรรณ จิวนนทปรีวีคิ อรรถศาสตร์ ศุภลักษณ์ วันดี ณ สงขลา
ณรงค์ ทวี เอเชวริศ สถานันท์ คำดีชัย ภาณุ อิงกะวดี นพต ศิลาประเสริฐ สุทธิ ณ สงขลา
ประจวบ พัทธนาภิรมย์ ปวีณูญา เขินบำรุง ทิวากร กัดกรงศ์ คำอภาพ ไกรวุฒิ ไกรวงศ์ ปองดิจิต
ชวตยง ปิยะทงศ์ ศรีโพนนท์ สุชาช พรหมทา พินุ อินทรวร นิมิตต์ นธิธ เลขที่ 70 ถนนราชบพิธ
อ. พระนคร กทม. โทร. 2225555 แอสดี นิคมช่าง จัดจำหน่าย บริษัท แอควานซ์ มีเดีย จำกัด

สารบัญโฆษณา

2	เครื่องหนังเซนต์เจมส์	61-63	เสื้อผ้า I AM A WOMAN	139	ผงฟูปีทีกันธอร์	216	นมเนสเปล่
3	แว่นตาคอนติเนนตัล	64	นม	149	ธนาครทกักรไทย	227	ฮ่องกงทีวีวิสต์
4	ผลิตภัณฑ์จาก น.ไอ.ซี.ซี.	66	เครื่องสำอางลัมโบคม	150-151	นิเวศ คัสซิ่งมิลค์	228	โรงแรมคัลด์ตาภูนา
6	แว่นตาเซเว่นธ์	67	สตั๊ดเอเวอร์กรีน	152	โรงแรมรีเจนท์ชะอำ	229	เหล็กชัยดี
7	ไอออนกทา น้ำยาจัดผ้าเรียบ	77	เครื่องสำอางคณิกซ์	153	เครื่องสำอางคณมดล่า	230	กาแฟแม็กซ์เวล
8-9	วาก็แบคพิศ	78-79	รองเท้าเซนโซ	154	เครื่องสำอางเอวอน	239	แฟนตาซีแพค มีซาซา
10	น้ำยาปรับสีผมลดาบาย	93	เมล็ดที่	167	ที.วี.ดี.โคซาบา	240	ประตูผ้าโพลีคณิก
12	ผ้าอนามัยเซเนติต้า	94	นาฬิกาจิตติเซน	168	นาฬิกาคุซรี่	241	สถานเสริมความงามวิรัช
13	โทรทัศน์กันชนันแนล	95	เสื้อผ้ายัสปาล	169	จิรวลร์วันเพธาโรทาณ	257	สถาบันสอนวิชาการโรงแรม
14	พอนด์ โกลด์ครีม	105	น้ำมันพิชมรกค	170-171	สบู่คิงแมร์	259	ผ้าอนามัยเซลลือคซ์
23	บัตรอเมริกันเอ็กซ์เพรส	106-107	เมนเบลท์ฟูด	181	นมอะแล็คต้า	260	สเปาไวน์กยูเดอร์
24	ไทยประกันชีวิต	108	ชุดผงคนอร์ (ครีมซัน)	182	น้ำมันเครื่องคาสตอรอล	261	โรงแรมภูเก็ตอาคเตีย
25	เครื่องกำจัดขนอีพีเอสดี	109	โฟร์โมสต์ ท็อปปีง	183	ฟองน้ำใบถึงเกาะที่ไคค	262	ห้องอาหารคณหญิง
26	แก๊สลดลิฟวิ่งแคร์	110	แปรงสีฟันคณมกค	184	รถยนต์มาสด้า S23	263	ห้องที่วณาลัย
41	น้ำมันกระเทียมแรมเม็กซ์	111	สุกัโศกกา	197	อชราแสด	275	น้ำหอมระงับกลิ่นเหมงือ
43	ชุดชั้นในเซบีน่า	121	เครื่องสำอางมาคานโรซา	198	ปากกาเซโม		เอเวอร์เร็นส์
44	ผงซักฟอกโปร	122-123	เพชรเคอเบียร์ส	199	เครื่องสำอางพี.เอ็ม.	276	โทรศัพท์เคลื่อนที่พีเอสบี
45	บ้านบุรีรัมย์	124	หรมคณปคคอินเคอร์	199	เครื่องสำอาง P.M.	287	ซอลศรวราพาหนช
46	ผลไม้กระป๋องนาลี	125	โรงแรมภูทิต ไฮร์แสดนค	201	จีน ซือกรัทเหม็นท์	288	แป้งทอดกรอบคณปุระ
47	เค้กแซนแจงวิรัช		วีธอร์ท	202	คิอพีทีเมทา	299	ระหม่มเมียวไจ้
48	ซอสนะเขือเทศ ไอนซ์	126	หมอมวลชน เวชสำอาง	203	เฟอร์นิเจอร์กลาส	302	เว็ลค วิธอร์ท
49	คาบอเพอร์โบ่า	127	โลชั่นนเจอร์แมนส์	209	เครื่องหนังหลุยส์วิตคอง	307	ศรีไทยซูเปอร์มาร์
50	ORAL HYGINE	133	ครีมงามระหวง	210-211	โรงแรมเบณคาวิน	308	เท็ช เท็ช แกร
51	เทอร์พล็กซ์เมอร์	137	เครื่องสำอางเม็กซีเพคคคอร์	213	ผลคณ		
	มอยส์เจอร์โรเซอร์	138	แม็กกีซีซันนิง	215,217	ตู้เย็นมิตซูบิชิ		

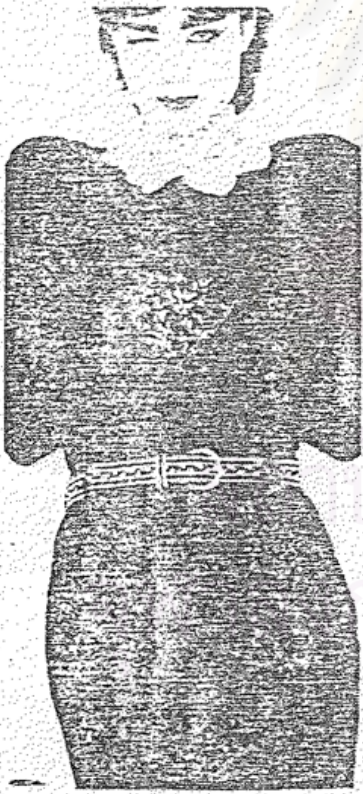
เลขช บัญหา ๑.275 แคลร์วอล เด็พวีงนค์

ผู้คอบถูกและถูกจับสลากได้ มีดังนี้

1. จิษณชา ดอนชัย เวียงวาช
2. ศุภฉวรรณ นาคสุวรรณ สมุทรปราการ
3. สุชาติ ภักคิทิพัฒน์ บุรีรัมย์

สารบัญ "แพรว" ในปี พ.ศ. 2522

แพรวพลาศ	
รุ่งนภา กิติวัฒน์	4
แพรวพรรณราย	
หุन्छิ	11
หยดด้วยหยดแก ถ้า...	14
หนาวอย่างสงบคลิก	18
ความสุขประจำวัน	19
เรื่องของน้าหอม	21
ผมสวยสแบบ	23
เจ้าตัวขาว	25
แพรวหใจ	
นภากรณ์ พรเจริญ	26
แฟชั่นต่างประเทศ	32
"สี่สุม" สัญลักษณ์แห่งปี	23 38
ข่าวล่า-ข่าวลับสำหรับสาวแพรว	39

แพรวนิศ	
หนังสือ	42
ศิลปะ	45

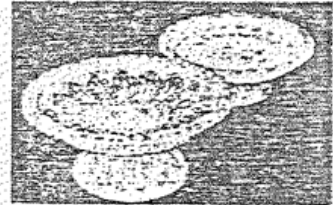
หนังสือ	46
เพลง	49
นวนิยาย-เรื่องสั้น	
รักระทม-"อมราวดี"	
"แขก" เขียนรูปประกอบ	52
เพลงพิชิตวาท - "นิศา"	
เนาวรัตน์ เทพศิริ เขียนรูปประกอบ	58

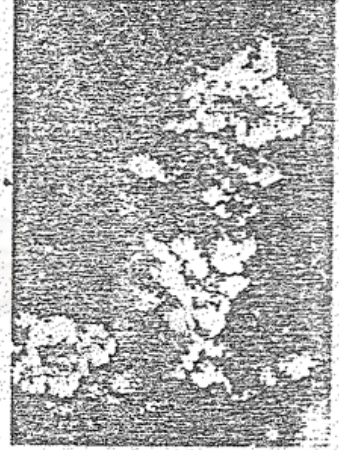
อินธการ - "ทมอันต์"	
"แขก" เขียนรูปประกอบ	63
กลีบกลีบขาบแนวทางนาม-"สัทา"	
รวรฉน ดนตรีเวชกุล	
เขียนรูปประกอบ	76
เศรษฐีใหม่ - "รักร้อย"	
สถาพร พลอยเพชร	
เขียนภาพประกอบ	85
ห้องนาหญิง - "อร"	
ทองทิพย์ วุฒิวงศ์	
เขียนภาพประกอบ	96

เรื่องจากนักเขียนน้องใหม่	
แล้วเธอก็จากไป - "เข็มม่วง"	
"บู๊" เขียนภาพประกอบ	
อารมณ์ของเจ้าหล่อน - "รถเมล์สาย 500"	82
"บู๊" เขียนภาพประกอบ	93
วันเกิด - "น้ำแข็งใส"	123

ชุดพิเศษ	
เรือนารสำหรับหญิง	103
แพรวพจน	
ประวัต พิศนัยะปกรณ	126

รักร้อย	130
คุยกับคุณหนู	132
แพรวพินิต	
อาหารการเรือน	135
คำรับอาหารนานาชาติ	
ใช้เวลาว่างให้คุ้มค่า	139

อชากสวย	140
จากดาวดังดวง	144

เบ็ดเตล็ด	
คำหวานที่หนุ่ม ไหนก็ไหลหลง	50
การ์ตูน "ไม่มีคำบรรดา"	81
เล่นเงิน (ประชดเศรษฐิก)	124
แพรวพาท	150
บัตท้าย	154
เฉลย (เล่นเงินประชดเศรษฐิก)	154

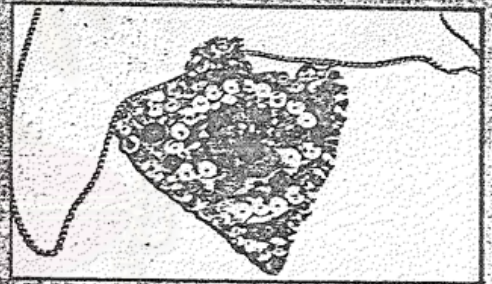
สตรีสาร

ภาคพิเศษ

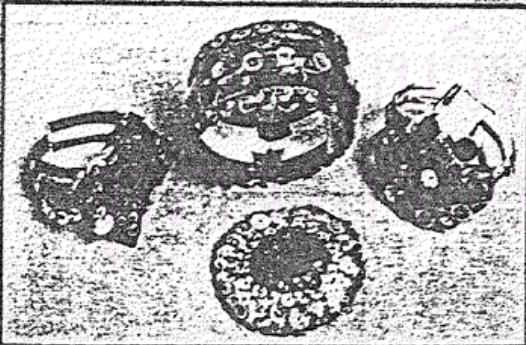

คุณ นวรัตน์ สุวพันธุ์ (น)

ร่วมยินดี
ขึ้นปีที่ ๕๑

ทับทรวง

บนเข็มขี้ผึ้ง ผึ้ง การงมอด อ่าง-หินเขี้ยวหิน ขาว-กำไลขี้ผึ้ง

ทวอบหน้า

๔๔๐ ๔
คู่มือทำเครื่องประดับนางละครได้ในหน้า (๑๒)

NSU

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----

UEN

ปีที่ 2 ฉบับที่ 23 : กรกฎาคม 2530

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----

ทำให้ **นะครีย์** หายไปจากวงการนิตยสาร, 2530

บอกว่า คุณก็เป็นอีกคนหนึ่ง
เหมือนเรา
อ่ามาแล้วก็นาน แล้วก็จะ
เป็นภาพที่ เที่ยงวันหนึ่งที่ได้
"นะคะ" ฉบับนี้ เที่ยงจังนะ ทำ
"นะคะ" นี้ต้องทำหน้าที่มัน
แบบที่ด้วย หรือว่าเป็น
เรื่องควรจะเป็นนางแบบจะให้
รหัสต้องทำหน้าที่ใคร ๆ เป็น
อะไรก็ได้ แต่แห้ม อ่านแล้วบาง
ครั้งหาเวลาไปดูตอนเขาถ่าย
อ่าให้ทำหน้าที่มันแล้วก็ซึ่ง
"นะคะ" ฉบับครบรอบมีที่ ๆ
ถึงกันนี้ ก็เห็นเล่มที่ดั่งฮีบกับว่า
อ่าของหรือคะ เข้าเรื่องคือ
อ่าซึ่งก็เพราะเธอสวยแล้วหน้า
อ่าเป็นนักให้ะนะฉบับนั้นเธอซึ่ซึ่
อ่า ๆ ออกไหนคะ
อ่าแล้ว "นะครีย์" ข้างหลังนะ มัน
อ่าซะหามาหมดคิดต่อลาให้หน้าข้าง
อ่ามันเหมาะสมกับงานเอนปะที่ออก
อ่าคะ
อ่ามีนะคะ หมู่ชนิดที่หน้าแล้ว ๆ
อ่าคะ เดินไปตามถนนก็เจออยู่แล้ว
อ่าแบบที่ว่านะคะ แล้ว "นะคะ"
อ่า 35, 40, 45... ก็ยิ่งด่า
อ่าคะ
อ่าข้อหนูอยู่ฝั่งตุนฯ
อ่า นึกถึงคะ เดี๋ยวจะกลายเป็น
อ่า นางแบบไม่มีมันพัวมันก็
อ่าคะ
อ่า
อ่าอย่างโน้นอย่างนี้เลยครบที่เป็น
อ่าเขียนมาชนิดนิตยสารผู้หญิง ๆ
อ่าคะ ไม่ชอบอ่าน "นะคะ" เหตุผล
อ่าเป็นเพราะครั้งหลังที่มี "นะ
อ่าคะ" ก็คิดว่าจะจับปลาหลายมือจึงจะ
อ่าใหม่ ทางนี้จึงลงมือลงพิมพ์
อ่าออกมาอีกหน่อย ชื่อ "นะ

ยะ" จะ จับปลาทุกตัวในมหาสมุทรได้ใจ
ลึะครีย์ เล่นให้ครบสามเพศเลยเป็นใจ
อ่าไปใครกันนะครีย์ ขอชมบ้างแล้ว
กัน ผมชอบฟ้าใหม่ ในซานมาร์โล ชอบ
เรื่องแล้วก็ชอบคุณเทศก๊กก็มานาน ตาม
อ่ามาตั้งแต่ผมยังเป็นเด็ก ถ้าเรื่องนี้จบ อย่า
ลืมหัดให้เทศก๊กก็แปลกก็นะครีย์ ผมอ่าน
เรื่องเล่า ๆ กันมาจนซึกเมื่อ ซอกคิดริฉิน
ด้วย เธอเข้าใจหาเรื่องมาเขียนนะครีย์ แล้ว
เรื่องสั้น ๆ แบบนี้ผมชอบ บางทีอ่านเรื่อง
ราวประเภทที่เรียกว่าน้ำท่วมทุ่งมาก ๆ ก็
เมื่อ
ชมแล้วก็ขอกลับมาดิอีกซักหน่อย
ชอบอ่าน "นะครีย์" แต่เมื่อจึงที่อ่านไปพลิก
ไปก็ตองเข้า กลับหัวอีกแล้ว ก็ตองเริ่มอ่าน
กันใหม่ก็อิดออด สันสนด้วยครีย์ เวลา
ไปซื้อ ผมก็บอกอ่า "นะคะ" แล่นซึกบางคนที่
ก็ไม่มีเรื่องเอาซะเลย บอกไม่มี มีหนังสือ
ชื่อคล้าย ๆ กัน เอา "นะครีย์" แทนใหม่ก็
ก็แค่นั้นแหละครีย์ แก่ปัญหาได้ก็แก้
ไป ถึงแก้ไม่ได้ผมก็ยังซื้อเพราะมีเรื่องที่นำ
อ่าอยู่ แม้จะเวียนหัวกลับหน้ากลับหลังอ่าน
ก็ไม่เป็นไรครีย์
นะคะ
๖๖ ล้วงฉบับนี้คงหายเวียนหัวแล้วใช่
ไหมคะ?
น.ก. "นะคะ" ที่น่ารักมาก ๆ
ชอบจังเลยคะ ร่องความดีของขามานี่
คนเขียนนี่เป็นใครคะ เขียนหนังสือสนุก ขอ
นิตหนึ่งได้ไหมคะ ไหน ๆ ก็เสียเวลาและค่า
แสดผมเขียนมาแล้ว ขอंनीเขียนดั่ง ๆ บาง
คนที่เขียนสนุก ๆ เอาเรื่องเบา ๆ นะคะ
อ่าอย่างของคุณม่อนนยา ที่เป็นเรื่องซุกอะไร
แบบนั้นนะคะ
อ่าหาว่าเว็กรอสิทธิสตรีหรืออะไร
เลยนะคะ แต่ไม่ชอบ "นะครีย์" เลย ไม่
ใช้ไม่ชอบเหนือหา เพราะก็อ่าหน้านะคะ อ่ายาก
จะรู้ใจผู้ชายบางบ้านะคะ แต่ไม่ชอบที่กล่าวถึง
อ่าอยู่เพลิน ๆ เอา ต้องกลับเล่มอีกแล้ว เอา
อย่างนี้สิคะ ออกเป็นนะครีย์มาเป็นอีกเล่ม
ต่างหากไปเลย ให้อีกกับ "นะคะ" ไงคะ เก๋
ดิออก แต่เล่นอ่ามาป่น ๆ กันแบบนี้ คนอ่า

ก็ปวดหัวแะสิคะ
พูดถึงเรื่องต่าง ๆ ใน "นะคะ" ทราย
อ่ามส์ของบุหา ถ้าหากก็ดิหน้าคะ ขอตกลง
เปล้าของอรินด้วย ขอหลาย ๆ อย่างใน
"นะคะ" อ้อ อีกเรื่อง เมื่อไหวรับจะเลิกพับ
ปกหนังสือซะที่ละคะ ก็สวมอ่าหรือปก แต่เมื่อ
เวลาที่พลิกไป ปิดแล้วนะคะก็ขยับเปิดออกมา
อีก อ่าอย่างก็ป็นรูปต่อป็นวีอะไรพวก
นี้ ไม่เห็นจำเป็นนี่คะ อ่าหน้าปากออกตอง
คอยพับแล้วพับเปล้า จนบางคร้งอ่ายากจะดิ
ปกทั้งซะให้รู้เรื่องรู้ราว แล้วแห้ม มีสองปก
ด้วย อ่าแล้วหุดหงิดจังคะ
แต่ันนะคะ เดียวมก. จะเมื่อ
อ่าอ่า
๖๖ **ขอบคุณแทนนักเขียนที่คนละมด ลักทิว**
คุณม่อนนยา นั้น จะลองดิก็ต่อคุ้คะ
อ่าอ่าดิ บก. นะคะ
เราดิจากตามหนังสือแทบจะทุกฉบับใน
ตลาด และนะคะก็เป็นฉบับหนึ่งที่เราชอบ
ในฐานที่เรามาป็นกลุ่มหนึ่งเล็ก ๆ ในวงการก็
อ่ายากจะคุยกับนะคะบ้าง นะคะป็นหนังสือ
ฉบับหนึ่งที่ดิ ไม่ขาดสาระแม้จะเป็นหนังสือ
บันเทิง ไม่เหมือนบางฉบับที่ไร้สาระ
ขอบอกว่าฝ่ายศิลป์ มันส์ สะใจ บางกอลมัน
ออกจะดิคขาดไปบ้าง คงป็นเพราะ ผู้เขียน
เป็นผู้หญิง นะคะแบ่งกับนะครีย์คนละ
คร้งเล่มก็เป็นความคิดที่ดี แต่มันออกจะบัง
งอ ๆ อยู่ มันรู้สิกวัด ๆ สุกทริยในการอ่า
ขอตกลง เวลาที่อ่า ๆ แล้วมาสะจุดตรงกลาง
เล่มแล้วก็ตองดิลังกา กลับไปอ่าอีกคร้ง
เล่ม อีกทั้งเป็นการแบ่งกลุ่มผู้อ่านหญิง-
ชาย ทำให้บางทีรู้สึกว่ามีกับเงินที่เสีย
ไป เหมือนเสียเงินซื้อทั้งที่ได้อ่าแต่คร้ง
เล่ม เราคิดว่า เอาทั้งนะคะ-นะครีย์ มารวม
กัน เล่ากันป็นน่าจะดีกว่า นะครีย์
เพียงหวังให้เข้าใจ
อ่าอ่า ๓๒
๖๖ "นะคะ" ฉบับนี้ป็นเล่มหลายสิ่งหลาย
อย่างให้คุณแล้ว อ่าลึมรับกับท.ป.นิตยสาร
นะคะ
นะคะ

ผู้หญิงเก่ง

ปก อัจฉราพรรณ ไพบูลย์สุวรรณ
ภาพโดย ดอมทัท ตันเสหวัฒน์

สัมภาษณ์พิเศษ

พ.ต.อ.ปวีร์พงษ์ เวียงอู๋ 80

บทความพิเศษ

ผู้หญิงเรณบริหารธุรกิจเก่งกว่าผู้ชาย จริงหรือ? 14

บุคคล

จิตต์มณี - วัฒนวิมล สุทธิชัย 22

แนะนำคนรุ่นใหม่ ผศ. อธิชาติ ศุขราชภูมิ 68

24 ชม. ของ อัจฉราพรรณ ไพบูลย์สุวรรณ 88

ถนนชีวิต - ความเหน็ดเหนื่อยอีกเล่า 92

ความคิด-ความเห็น

เรื่องแม่ - ไฉนแม่ 29

สาระ-บันเทิง

ความฝันหรือที่เมืองเลย 45

แต่งตัวไปขาย 32

เรื่องสั้นแม่ด - อารยาของกลาง 34

ความที่ญาติ 70

กองทัพฯ เทียวไปชิมผลไม้ในส่วนคนอื่น 103

ผู้หญิงต่างประเทศ

ผู้หญิงรอบโลก 112

ภอนาได - สดุดีพินิว 38

คอลัมน์ประจำ

ผู้หญิงไทยๆ, สุจิตต์ วงษ์เทศ 40

โลกผู้หญิง, ไมเคิล 42

ผู้หญิงไร้หัวใจ, นางนน้อย 60

ไร้สาระ, หยอย บางขุนพรหม 64

คอลัมน์ทั่วไป

ผู้หญิงรอบโลก 58

ห้องทำงาน, คุณเพชร ตรีโอบรัตน์ 48

ลูกพี่ลูกน้อง, คุณเพชร ตรีโอบรัตน์ 56

แม่เมืองของชื่อ, เมืองรักของปอ 52

ข่าว, สังคม, ธุรกิจ, บริการ 63

ผู้หญิงในหนังสือและหนังสือ "ฉันทน์" ในเดือนเดียว 94

ดวงตามเดือน 96

ห้องหนังสือ 100

ประสบการณ์, ภัยของผู้หญิงสาว 79

เบ็ดเตล็ด

ชาวพม่า 54

แฟชั่นฝรั่ง 56

ครัวผู้หญิงเก่ง 61

อันเนื่องมาจาก...แบบสำรวจ 76

พอบ้านแม่บ้าน 98

เข้มีขี้ม 98

เรื่องจริง 99

ความกมคาย 101

ภาพชุด 106

กวี

44 62

บรรณาธิการ

บทบรรณาธิการ 5

จดหมาย 6

สตรีทัศน์

FRIENDS OF WOMEN MAGAZINE

วารสารราย 3 เดือน ออกปีละ 4 ฉบับคือ
กุมภาพันธ์-เมษายน พฤษภาคม-กรกฎาคม
สิงหาคม-ตุลาคม และพฤศจิกายน-มกราคม
มีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นสื่อกลางและเผยแพร่
แนวความคิดเกี่ยวกับสิทธิ และความเสมอภาค
ของสตรี

ที่ปรึกษา

เน่งน้อย บัญจพรรค

บรรณาธิการผู้พิมพ์ผู้โฆษณา

จันทร์นา ภาพจำ

กองบรรณาธิการ

มาลี พงษ์ทงสาวดี

จิรติ ดิงศภัทย์

อมรลวี สันต์สุรติกุล

ไพโรจน์ กัมพูดี

สุชีลา ตันชัยนันท์

สนิทยุตา เอกชัย

สุรัสวดี นุ่นพยนต์

น.ชาวีรยา

เพ็ญศิริ ตรีกุลสังข์จาวัด

วันทนี เฉลิมชัย

ธนวัต ทำจัน

เจ้าหน้าที่กลุ่มเพื่อนหญิงทุกฝ่าย

จัดจำหน่าย

บริษัทสามัคคีสาส์น จำกัด

31/12 ถนนนพนาถ ท่าพระจันทร์ กทม.

10200 โทร. 222-3715

จัดรูปเล่ม :

สยามนฤมิต (Siam Aesthetics Media-SAM)

20 รามคำแหง 57 นวมินทร์ กทม. 10240

พิมพ์ที่

ฟิลิปปินส์อินเตอร์การพิมพ์ 211/21

ถนนราชดำเนินกลาง กทม. 10200

โทรศัพท์ 282-7525, 281-1124

นายวิรัช เนาวประทีป ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา

เจ้าของ

กลุ่มเพื่อนหญิง

สำนักงาน

98/4 ถนนระอาทิตยย์ ซอยตรงข้ามพุทธสมาคมฯ

พระนคร 10200 โทร. 281-9516, 280-0429

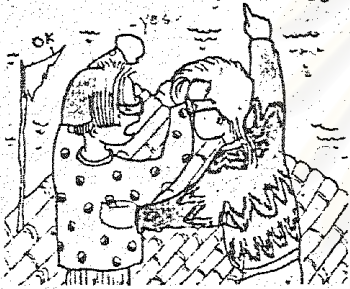

สารบัญ

บทบรรณาธิการ	3
คอยคุณเขียนมา	4
ศูนย์ข่าวสตรี	6
ทัศนะ :	
ภาพทนายผู้หญิงไทยในบึงทองเที่ยว	10
บทความจากปก :	
การท่องเที่ยวกับการพัฒนาประเทศ : วิจิต วัฒนธนาภิธร	24
ปกิถณะวิทยา :	
นักอนุรักษ์ธรรมชาติต่อต้านการไล่ตะเกียบไม้	38
อิทธิพลของวัฒนธรรมในกาตเลียงคุดเล็ก	40
ป้องกันโรคหัดคกกระ : วิลาสินี ทิทธิกุล	42
ฟิลิปปินส์เร่งอนุรักษ์แนวหินปะการัง	44
มาเรียนรู้สุขภาพกันเถอะ :	
อันตราย : โรคเอดส์บุกเอเชีย	45
ผู้ชายที่น่ารู้จัก :	47
ผู้หญิงกับหนังสือ :	
ขอความรักบ้างได้ไหม? ของ ทิบูลย์ศักดิ์ ละครพล :	
อรรถพล พันธุ์บุญเกิด	54
กระเซ็นกระสาย :	
สตรีได้เป็นผู้นำพรรคฝ่ายค้านของบราซิล	59
ผู้หญิงในระบบงานจ้างของผู้หญิง :	
ท.ณ.มาลินี วงศ์พานิช	61
เลือกเป็นกินเป็น :	
ของเด็กเล่น	67
ผู้หญิงกับภาพยนตร์ :	
ผู้หญิงกับรักสามเส้าในหนังไทย : บุรวาญ	68
กวี	70
จากกลุ่มเพื่อนหญิง	72

เบี้ยว, ชักดาบและอ๊ีบ

"เบี้ยวแล้วซินะ ชะชะไม่ น่าจะเบี้ยว ฟีนิกแล้วเชื่อว่า น้องต้องเบี้ยวตามเคย"

โด่งดังเมื่อหลายปีที่แล้ว คือ เพลงท่อนนี้ของนักร้องลูกทุ่งชื่อดัง ในอดีต ไหวพจน์ เพชรสุพรรณ

"เบี้ยว" ในที่นี้หมายความว่า อังใจ

เพลงก็บอกชัด ๆ แล้วว่าถูก ผู้หญิงเบี้ยว และไม่ใช่เพียงจะโดนเบี้ยว หนเดียว เคยโดนมาแล้ว คราวนี้ก็โดน อีกตามเคย เบี้ยวในที่นี้จึงมีความหมาย ว่า "หลอกลวง" นั่นเอง

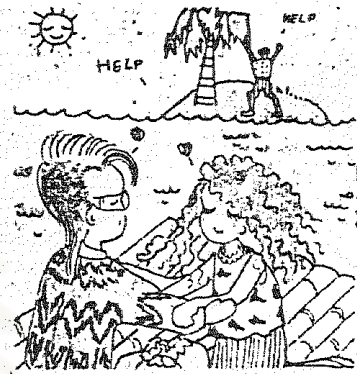
แต่ขณะนี้ "เบี้ยว" มีความหมาย แดกแยกสาขาออกไปอีกตั้งมากมาย นึกเพื่อนแล้วไม่มากก็หาว่าเพื่อนเบี้ยว เป็นหนี้เขาพอถึงวันนัดไฉนไม่ไพล่ หน้า เจ้าหนี้ก็หาว่าเบี้ยว เข้าไปนั่งกิน สุราชะงักในภัตตาคารชั้นดีแต่ไม่มี เงินจ่าย ก็ถือว่าเบี้ยว และมีหวังโดน ชังเค

บางทีคำว่า "เบี้ยว" จึงมีความหมายตรงกับคำว่า "ชักดาบ" อย่างเพื่อนฝูงกัน ตกลงร่วมแรงร่วมใจกันทำงานสำเร็จไปชิ้นหนึ่ง แต่มีคนหนึ่งถูกโกงส่วนแบ่งที่ควรจะได้รับ ก็ถือว่าเพื่อนผู้เคราะห์ร้ายคนนั้นโดน "ชักดาบ" และโดน "เบี้ยว"

"เบี้ยว" และ "ชักดาบ" ตรงกับคำอังกฤษคำไหน?

ถ้าจะพูดกันอย่างตรงไปตรงมาไม่ต้องอ้อมค้อม คือถ้าเป็นการโกงกันตามธรรมดา มีคำที่มีความหมายอย่างนี้อยู่หลายคำ เช่น คำว่า cheat, swindle และ embezzle

ขอให้ดูตัวอย่างประโยคต่อไปนี้ Life is all a cheat (ชีวิตเต็มไปด้วยการหลอกลวงหรือการเบี้ยว) I know at once that this is a cheat. (ผมรู้ในทันทีว่านี่คือการคัมกันชัด ๆ)

นั่นเป็นตัวอย่างของภาษาธรรมดาๆ ที่ใช้กันทั่วไปไม่ต้องมีซิกแซก ไม่อ้อมค้อม แต่ภาษาปะกิดก็เหมือนกับภาษาอื่น ๆ ก็นอกจากจะมีการพูดกันธรรมดาๆ แล้ว บางทีก็มี "ศัพท์" แสงหรือสำนวนใหม่ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อความอังกาบของภาษา

อย่างภาษาไทย แทนที่จะพูดกันตรง ๆ ว่า "โกง" ก็บอกกว่า "เบี้ยว" หรือ "ชักดาบ" และคำอื่น ๆ แล้วแต่คนจะคิดสรรหา

ภาษาอังกฤษก็เช่นเดียวกัน คำว่า "โกง" แทนที่จะใช้ Cheat ตรง ๆ อย่างในบทเพลง Your cheating heart ที่โด่งดัง บางทีเขาก็เลี่ยงไปใช้คำอื่นเพื่อความมันในอารมณ์

He is kissed out (เขาโดนชักดาบ)

ประโยคนีนี้เป็นศัพท์สนทนงไม่จำเป็นจะต้องเป็นศัพท์วัยหวาน อย่างเดียว วัยอื่น ๆ ก็ใช้ได้ Kiss คำนี้แทนที่จะหมายความว่าตามที่คุณส่วนใหญ่เข้าใจคือ "จูบ" หรือ "จูมพิต" แต่กลับหมายความว่าไปอีกอย่างหนึ่งคือชักดาบหรือเบี้ยว

ศัพท์วัยหวาน โดยวัยคุณ

หนังสือพิมพ์
ข่าวผู้หญิงนักร่างงาน

**ไผ่
ยุคใหม่**

ฉบับที่ 154 วันที่ 18-19 ธันวาคม 2528

6บาท

เปิดโรงเรียนเอโรบิคฟรี มีนักเรียน 3,000 คน เต้นได้ทั้งเพลงลูกทุ่ง ลูกกรุง สตรีง

รายชื่อนักบวชจากอดีตจนถึงปัจจุบัน (พ.ศ. 2431 - 2531)
(เรียงตามลำดับปีที่เริ่มออก)

ลำดับที่	ชื่อนักบวช	กำหนดออก	ปีที่เริ่มออก	ปีที่หยุดออก	ชื่อนักบวช	กำหนดออก	ปีที่เริ่มออก	ปีที่หยุดออก	
					25.	เพ็ญจักษุวิมล	รายสัปดาห์	2490	-
					26.	นิคมมิตร	รายสัปดาห์	2490	-
					27.	พวงทอง	รายสัปดาห์	2491	-
1.	นาวิรมย์	รายสัปดาห์	2431	-	28.	เคลือบวันจันทร์	รายสัปดาห์	2493	2501
2.	บำรุงนาวิ	รายไม้นอน	2448	-	29.	ยุกติชัย	รายสัปดาห์	2493	-
3.	กุศลศิริ	รายเดือน	2449	-	30.	ศรีวิภา	รายเดือน	2495	-
4.	สกรีนพณี	รายเดือน	2457	-	31.	กุศลศรี	รายสัปดาห์	2496	2497, 2504-2508
5.	นาวิธอง	รายเดือน	2459	-	32.	เคลือบ	รายสัปดาห์	2496	-
6.	สกรีนทิพย์	รายสัปดาห์	2465	-	33.	สายสม	รายสัปดาห์	2496	-
7.	ศรีวิภา	รายสัปดาห์	2465	-	34.	สุกัญญา	รายสัปดาห์	2497	ปัจจุบัน
8.	สกรีนทิพย์	รายสัปดาห์	2468	2469	35.	ศรีวิภา	รายเดือน	2497	2514
9.	นาวิธอง	รายสัปดาห์	2469	-	36.	แม่ศรีเรือน	รายสัปดาห์	2497	2514
10.	นาวิธอง	รายสัปดาห์	2469	-	37.	แม่บ้านการเรือน	รายเดือน	2497	2508, 2510-2514
11.	สวนอัมพร	รายสัปดาห์	2469	-	38.	พระโขนงสายฝน	รายสัปดาห์	2497	-
12.	สยามบุศย์	รายสัปดาห์	2471	-	39.	นาวิธอง	รายสัปดาห์	2497	2499
13.	เคลือบวันจันทร์	รายสัปดาห์	2472	2473	40.	พนาพร	รายสัปดาห์	2498	-
14.	หญิงสยาม	รายสัปดาห์	2473	-	41.	เพ็ญจักษุวิมล	รายสัปดาห์	2498	2508
15.	สุภาภรณ์	รายสัปดาห์	2473	-	42.	รุ่งอรุณ	รายสัปดาห์	2498	-
16.	นาวิธอง	ราย 21 วัน	2473	2474	43.	ศรีวิภา	รายสัปดาห์	2498	2513
17.	สวนอัมพร	รายสัปดาห์	2474	-	44.	ศรีวิภา	รายสัปดาห์	2499	-
18.	เนกขนาวิ	รายสัปดาห์	2475	-	45.	ปากกาทอง	รายสัปดาห์	2499	-
19.	หญิงไทย	รายสัปดาห์	2475	-	46.	เรวดี	รายเดือน	2499	2510
20.	ประมาตุภรณ์	รายสัปดาห์	2477	2478	47.	นิคมมิตร วันจันทร์	รายสัปดาห์	2501	-
21.	สวนอัมพร	รายสัปดาห์	2485	2488	48.	ศรีวิภา	รายสัปดาห์	2504	2511
22.	สกรีนทิพย์	รายสัปดาห์	2490	ปัจจุบัน	49.	ผู้เฒ่าบ้านท่าหวดและโหนด	รายเดือน	2504	-
23.	เวียงรมย์	รายสัปดาห์	2490	-	50.	นิตยา	รายสัปดาห์	2506	-
24.	เพ็ญจักษุ	รายเดือน	2490	2497					

ลำดับที่	ชื่อนักยกร	กำหนดออก	ปีที่เริ่มออก	ปีที่หยุดออก	ลำดับที่	ชื่อนักยกร	กำหนดออก	ปีที่เริ่มออก	ปีที่หยุดออก
51.	คุณหญิง	รายเดือน	2507	2514	77.	แตงมาน	รายเดือน	2520	ปัจจุบัน
52.	สมัคร โขย	รายปีค่าไฟ	2507	2510	78.	แผนละ เก็ก	รายเดือน	2520	2531
53.	แฉง เข็มขนิบวิจิตร	รายปีค่าไฟ	2508	-	79.	สาขชนงค	รายบัญชี	2520	-
54.	ทางแก้ว	รายเดือน	2508	-	80.	ภรรยา	รายเดือน	2520	-
55.	ศรีวิษยาม	รายปีค่าไฟ	2508	-	81.	เจียงสกริ	รายปีค่าไฟ	2521	2522
56.	ขวัญเรือน	รายบัญชี	2511	ปัจจุบัน	82.	ไวศ	รายเดือน	2522	2524
57.	กฤษกริ	รายบัญชี	2512	ปัจจุบัน	83.	ชู	รายเดือน	2522	-
58.	คุณคุณแม่มาน	รายเดือน	2512	-	84.	นพรว	รายปีค่าไฟ	2522	ปัจจุบัน
59.	กฤษิ	-	2512	-	85.	เกษมเช	รายฉบับวัน	2523	2527
60.	ดวงดาว	รายปีค่าไฟ	2513	-	86.	ชูหญิง 24	รายเดือน	2524	ปัจจุบัน
61.	กระวัน	รายเดือน	2513	-	87.	มิสส	รายเดือน	2524	-
62.	นารีมาถ	รายเดือน	2513	2514	88.	น.ส.ท.หญิงยุคใหม่	รายปีค่าไฟ	2524	ปัจจุบัน
63.	เชษฐสม	รายปีค่าไฟ	2514	-	89.	สาวสมัย	รายบัญชี	2524	ปัจจุบัน
64.	รุ่งทอง	รายปีค่าไฟ	2514	-	90.	เพ็ญวิวิ	ราย 2 เดือน	2525	ปัจจุบัน
65.	พจนกระวัน	รายปีค่าไฟ	2515	ปัจจุบัน	91.	แตงฉัตราร	ราย 2 เดือน	2525	ปัจจุบัน
66.	ลลนา	รายบัญชี	2516	ปัจจุบัน	92.	โพยพจน์	ราย 2 เดือน	2525	ปัจจุบัน
67.	สาวสยาม	รายบัญชี	2516	ปัจจุบัน	93.	เปริษา	รายบัญชี	2525	ปัจจุบัน
68.	ศรีวิษยาม	รายบัญชี	2516	2529	94.	กานดา	รายบัญชี	2526	2531
69.	หญิง	รายเดือน	2518	-	95.	กานฉิ	รายเดือน	2526	-
70.	สาวสวย	รายเดือน	2518	ปัจจุบัน	96.	กระวัค	รายเดือน	2526	2529
71.	สาวสมัย	รายบัญชี	2518	2527	97.	นริ	รายบัญชี	2526	ปัจจุบัน
72.	หญิงไทย	รายบัญชี	2518	ปัจจุบัน	98.	นพรวุศสิค่าไฟ	รายบัญชี	2526	ปัจจุบัน
73.	เนชุกสิยามฉิ	รายเดือน	2519	2530	99.	เพ็ญบุษิต	รายเดือน	2526	ปัจจุบัน
74.	กฤษิ	รายบัญชี	2520	ปัจจุบัน					
75.	พ่านาริ	รายเดือน	2520	-					
76.	อุกริ	รายเดือน	2520	-					

* หนังสือพิมพ์สำหรับหญิงฉบับเดียวที่เริ่มออกจำหน่าย

ลำดับที่	ชื่อวิทยสาร	กำหนดออก	ปีตีพิมพ์	มีทั้งหมด	ลำดับที่	ชื่อวิทยสาร	กำหนดออก	ปีตีพิมพ์	มีทั้งหมด
100.	แม่บ้านเร่ร่อน	รายเดือน	2526	ปัจจุบัน	125.	แก้ว	รายเดือน	2530	ปัจจุบัน
101.	สตรีศึกษา	ราย 3 เดือน	2526	2530	126.	พจนานุกรม	รายเดือน	2530	ปัจจุบัน
102.	เรอทันตี	รายฉบับ	2526	ปัจจุบัน	127.	จันทร์	รายเดือน	2530	ปัจจุบัน
103.	วัยทวาม	รายฉบับ	2526	ปัจจุบัน	128.	สีนงา	รายเดือน	2531	ปัจจุบัน
104.	เงา	รายฉบับ	2526	-	129.	สตรีไทย (Women Magazine)	รายเดือน	2531	ปัจจุบัน
105.	รักลูก	รายเดือน	2526	ปัจจุบัน	130.	ผู้หญิงที่รัก	รายเดือน	2531	ปัจจุบัน
106.	ลูกดี	รายเดือน	2527	ปัจจุบัน					
107.	เสริมสวยถึงสระ	ราย 3 เดือน	2527	ปัจจุบัน					
108.	เสน่ห์สาว	-	2527	-					
109.	เพื่อนหญิง	รายฉบับ	2527	-					
110.	นาคา	รายเดือน	2527	ปัจจุบันเปลี่ยนชื่อเป็น สตรีศึกษา					
111.	วัยน่ารัก	รายฉบับ	2527	ปัจจุบัน					
112.	เงา	รายฉบับ	2527	-					
113.	ชิง	รายเดือน	2527	-					
114.	กระซิบงา	รายเดือน	2528	ปัจจุบัน					
115.	สาวเพื่อนหญิง	-	2528	-					
116.	คหวิภา	รายฉบับ	2528	2530					
117.	นระ	รายเดือน	2528	ปัจจุบัน					
118.	ผู้หญิงใจดี	รายเดือน	2528	-					
119.	Working Women	รายเดือน	2528	ออกเล่มเดียวภาษาอังกฤษ					
120.	สายพิณ	รายฉบับ	2528	-					
121.	แม่บ้านทันสมัย	รายเดือน	2529	ปัจจุบัน					
122.	งานแม่บ้าน	รายเดือน	2530	ปัจจุบัน					
123.	เสียงลูก	รายเดือน	2530	ปัจจุบัน					
124.	แว้ง	รายเดือน	2530	-					

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นักวิชาการชี้ ขนาดของนิคมสารคดี

เนื่องในโอกาสครบรอบร้อยปีของนิคมสารคดีไทย โดยนับจากนิคมสารคดี
เล่มแรก คือ นารีนธร ซึ่งจัดทำโดยกรมหมื่นมหิศวราชหฤทัย ออกจำหน่ายในปี พ.ศ.
2431 คณะนักศึกษาศาสตร์ จุฬาฯ จึงได้จัดการสัมมนาขึ้นในหัวเรื่องว่า 100 ปีของนิคมสาร
คดีไทย ที่ห้องประชุมของคณะ เมื่อเร็ว ๆ นี้ โดยมีการแลกเปลี่ยนและระดมความคิดเห็น
เกี่ยวกับบทบาทความสำคัญ รวมทั้งเนื้อหาของนิคมสารคดี เพื่อค้นหาแนวทางที่สร้างสรรกา
ในการปรับปรุงรูปแบบและเนื้อหาของนิคมสารคดีในอนาคต

ในการสัมมนาครั้งนี้ได้มีการเสนอผลงานวิชาการ เรื่อง 100 ปีของนิคมสารคดีไทย
โดย ผศ.อุบลวรรณ ปิติพัฒน์จิโรเมิต และ ผศ.อวยพร พานิช ซึ่งเป็นิคมสารคดีไทย
ออกเป็น 5 ชุด คือ ชุดแรก พ.ศ. 2431 - มิถุนายน 2475 เป็นชุดการปลูกสำนึกในด้านกา
ได้หาความรู้และสัทธของคดีไทย มีเนื้อหาให้มีความรู้ความคึกที่ทันสมัยในด้านสัทธคดี
ผู้จัดทำมักจะเป็นผู้ชาย นิคมใช้ร้อยกรองหรือบทกวี เช่น นารีนธร สตรีนิพนธ์ กุศลศรี
ปารุณารี

ชุดสอง พ.ศ. 2475-2489 เป็นชุดมรดกของนิคมสารคดีเพราะเกิดสงครามโลกครั้งที่
ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำและนโยบายปฏิวัติวัฒนธรรมของ จอมพล ป. พิบูลสงคราม จึงมี
นิคมสารคดีเพียง 3 เล่ม คือ หลิ่งไทย ประมวลมารคและสวนอักษร

ชุดสาม พ.ศ. 2490-2500 เป็นยุคคืนตัวของนิคมสารคดี เพราะสัทธเสรีภาพของ
ประชาชนมีมากขึ้น เนื้อหาจึงมีทั้งด้านบันเทิง ความรู้ แฝบ้านการเรือน และเริ่มมีเรื่อง
สำหรับเด็ก เช่น กุศลศรี สตรีสาร สดุดไทย เพลินจิตต์ เคลิบถึวันจันทร์

ชุดที่ 4 พ.ศ. 2501-2516 เป็นยุคนวนิยายเพื่อสัน เนื่องจากสภาพการเมืองเป็นเผด็จการ
นิคมสารคดีจึงเน้นด้านบันเทิง เช่น ขวัญเรือน คุรุณี สตรีไทย

ชุดที่ 5 ชุดข่าวสารและความหลากหลายของนิคมสารคดี ตุลาคม 2516 - ปัจจุบัน
ได้ช่วงแรก 14 ตุลาคม 16 - 6 ตุลาคม 19 สังคมให้ความสำคัญกับนิคมสารคดีน้อย แต่
หลังจากนั้นนิคมสารคดีมีความหลากหลายทางเนื้อหาหมาย เพราะความเจริญทางเทคโนโลยี
การสื่อสาร นิคมสารในยุคนี้ที่เล่นมาก คือ คีตัม และแหวน

รศ.ดร.สุพงษ์ ไชยเสนีย์ จากคณะวารสารฯ มธ. แสดงความคิดเห็นว่า นิคมสาร
คดีในอดีตจนถึงปัจจุบันมีลักษณะสำคัญ คือ เน้นรสนิยมจากต่างประเทศ นำไปใ
สังคมชั้นสูง และแปรไปคามสภาพทางการเมืองและสังคม ส่วนอนาคตของนิคมสารคดี
ขึ้นอยู่กับกรมมีรายได้อันผู้ซื้อ นิคมสารคดีจึงต้องมีเนื้อหาส่งเสริมให้หญิงไทยมีงานทำ
และช่วยตัวเองได้

รายการดีดีเป็นการอภิปรายเรื่อง ปัจจุบัน อนาคตของนิคมสารคดีไทย คุณสุภัท
ศรีสวัสดิ์กับ บก.นิคมสารคดีไทย ใ้ไปที่ทรงสนะเป็นท่านแรกว่า การทำนิคมสารคดีของ
ไทยเป็นการรับอิทธิพลมาจากตะวันตก เห็นได้ชัดตั้งแต่ยุคแรก ๆ และยังมีผลจนถึงปัจจุบัน
ซึ่งแม้จะมีความพยายามที่จะสร้างสรรคี่ด้วยตนเองมากขึ้น แต่บางส่วนก็ยังไม่อาจขนา
เช่น มีปัญหาความงาม สวรรคิต สภาพปัจจุบันยังคงมีการแข่งขันกันสูงทางด้านกาหาคูขบ
และรูปแบบ รวมทั้งสิ่งที่ไม่ได้ คือ นิยาย ซึ่งยังมีผู้อ่านอีกเป็นจำนวนมากที่ถือเป็น
สุนทรีย์ของชีวิต

ส่วน ดร.วิมลตา ติติโยนต์ หรือ ว.วินิจฉัยกุล กล่าวว่า แม้มีการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง
ในช่วงปี 16-19 จะทำให้มักเขียนหันมาจับแนวการเมืองกันมาก แต่ปัจจุบันที่สภาพสังคม
รุนแรงและเร่งรีบ นิยายได้หวนกลับไปสู่แนวที่อ่อนหวานขึ้นเพื่อให้ผู้อ่านได้พักผ่อน เห็นได้
จากความต้องการของผู้อ่านและการนำไปสรางเป็นละครโทรทัศน์ ซึ่งคนไม่คิดว่าเป็นการ
กอขยหลังแต่เป็นการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัย

ในตอนท้าย มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากที่ประชุมหลายประเด็น เช่น การที่
อนาคตของนิคมสารคดีจะอยู่ใ้ใ้ คือจะมีการกำหนดกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจน ทำวิจัยข้อมูล
ที่แม่นยำ ต้องมีนักเขียนใหม่ใ้สรางสรรคี่งานใ้คี่ความแนวทางของ บก. ต้องช่วยกันปญ
หานิยายการอ่านให้กับเด็กไทย ซึ่งกำลังถูกทำลายจากระบบการศึกษาและสื่ออิเลค
ทรอนิกส์อื่น ๆ นอกจากนั้น ผู้จัดทำควรช่วยกันหาจุดดึงดูดความสนใจผู้อ่านด้วยสิ่งอื่น ๆ
ที่มิใช่ใ้ใ้เช่นหรือสื่อคำทำหั้น และช่วยกันคิดหาผู้จัดทำจะประกอบอะใ้ใ้กับผู้อ่าน
เพื่อพัฒนาผู้อ่านไปสู่อ่านหมายที่ใ้ใ้การร่วมกัน

